

Beleidsvrijheid decentrale taken gemeenten

Eindrapport

Den Haag, 3 april 2019

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	5
2. Inleiding	13
2.1 Aanleiding: herijking Gemeentefonds	13
2.2 Balans tussen taken, sturing en inkomsten van gemeenten	14
3. Onderzoeksaanpak en methodologie	17
3.1 Onderzoeksaanpak	17
3.2 Methode bepalen beleidsvrijheid	17
3.3 Omgang met bundeling van taakvelden	21
3.4 Bepalen mate van verevening	22
3.5 Model Maatschappelijke Acceptatie	25
4. Resultaten beleidsvrijheid	30
4.1 Inleiding	30
4.2 Beoordeling clusterindeling gemeentefonds en nieuw voorstel voor bundeling van taken	30
4.3 Overzicht beleidsvrijheid over de clusters volgens aangepaste indeling	35
4.4 Toelichtende conclusies	37
5. Resultaten mate van verevening	39
5.1 Mate van verevening over de clusters huidige clusterindeling gemeentefonds	39
5.2 Mate van verevening over de clusters voorgestelde clusterindeling	39
5.3 Toelichtende conclusies	40
6. Resultaten toepassing Model Maatschappelijke Acceptatie (MMA)	43
6.1 Relevante clusters en taakvelden	43
6.2 Resultaten toepassing MMA	44
6.3 Toelichtende conclusies	45
7. Eindconclusies	47
7.1 Confrontatie beleidsvrijheid, bekostigingswijze en maatschappelijke acceptatie	47
7.2 Grafische weergave	48
7.3 Eindconclusies	49
Bijlage 1: Factsheets beleidsvrijheid	51
Bijlage 2: Berekening mate van verevening	267
Bijlage 3: Toepassing MMA op relevante clusters	271
Bijlage 4: Onderzoeksverantwoording	287

1. Samenvatting

Aanleiding en onderzoeksvragen

De context waarin het openbaar bestuur werkt is de afgelopen decennia sterk veranderd. Decentrale overheden hebben meer taken gekregen, zoals de taken op het sociaal domein bij gemeenten en op het ruimtelijk domein bij provincies. Medeoverheden staan voor uiteenlopende opgaven. We zien een trek richting de economisch sterkere gebieden en een trek naar de steden vanaf het platteland. In regio's waar sprake is van groei ontstaat druk op onder meer de woningmarkt en bereikbaarheid. In regio's waar sprake is van krimp gaat het juist om het in stand houden van voorzieningen. Die opgaven manifesteren zich op verschillende schaalniveaus. Overheden werken in toenemende mate samen, ook met private partijen. De opdracht in het Regeerakkoord om als overheden gezamenlijk maatschappelijke opgaven aan te pakken is een voorbeeld van deze ontwikkeling. De genoemde ontwikkelingen zijn voor de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) aanleiding om de financiële verhoudingen kritisch tegen het licht te houden. Daartoe laat de minister op een viertal sporen onderzoek plaatsvinden. Eén daarvan betreft de herijking van de verdeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds. Het voorliggende onderzoek Beleidsvrijheid decentrale taken is een deelonderzoek dat input levert voor de herijking. De minister wil met dit onderzoek op geobjectiveerde wijze de mate van beleidsvrijheid laten vaststellen in het takenpakket van gemeenten. Dit inzicht is nodig om vast te stellen in welke mate er bij de verdeling van de algemene uitkering verevening moet plaatsvinden van geobjectiveerde verschillen in kosten en inkomsten. Als randvoorwaarde geldt dat de verschillen tussen het aanbod van voorzieningen per gemeente of provincie maatschappelijk worden geaccepteerd.

De onderzoeksvragen zijn in het navolgende gegeven. In deze samenvatting presenteren we de antwoorden op onderzoeksvraag 5¹ van het onderzoek:

Onderzoeksvragen

1. Beschrijf hoe de beschreven methodiek voor het bepalen van de mate van beleidsvrijheid verder kan worden geoperationaliseerd en verfijnd zodat het doel van de opdracht zo effectief mogelijk wordt bereikt. Aandachtspunten zijn daarbij onder meer:
 - Uniformiteit in beoordeling;
 - Onderbouwing van alle classificaties.
2. Doe een voorstel voor bundeling van samenhangende taken (met als vertrekpunt de clusterindeling in het gemeentefonds c.q. de kerntaken van provincies) die ondersteunend is aan dit onderzoek naar beleidsvrijheid. Randvoorwaarde hierbij is dat er uitspraken over de mate van beleidsvrijheid moeten kunnen worden gedaan op (sub)clusterniveau.
3. Ontwikkel een methodiek om te toetsen in hoeverre verschillen in voorzieningenniveau maatschappelijk geaccepteerd worden.
4. Pas de (verfijnde en aangevulde) methodiek toe op de taakbundels voor gemeenten en voor provincies.
5. Maak een grafische weergave van de uitkomsten van vraag 3 die antwoord geeft op de volgende vragen:
 - a. Hoe groot is de beleidsvrijheid per (sub)cluster?
 - b. Op welke (sub)clusters sluit de huidige bekostigingswijze aan bij de bevindingen?

¹ De beantwoording van de onderzoeksvragen 1 – 4 vindt plaats in het rapport zelf. De antwoorden voor deze onderzoeksvragen vormen de opmaat voor de beantwoording van onderzoeksvraag 5.

- c. Op welke (sub)clusters sluit de huidige bekostigingswijze niet goed aan bij de bevindingen en waar zit de discrepantie?
- d. In hoeverre worden bij deze laatste categorie verschillen in voorzieningenniveau maatschappelijk geaccepteerd?

Antwoord op vraag 5a: De mate van beleidsvrijheid per (sub)cluster

De Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv, inmiddels Raad voor het Openbaar Bestuur)² omschrijft beleidsvrijheid als ‘.. *de mate waarin gemeenten vrij zijn zelf de uitkomst van het beleid te bepalen.*’ Dit uitgangspunt sluit aan bij het meetmodel voor beleidsvrijheid dat eerder in opdracht van het ministerie van BZK is ontwikkeld door B&A en de Universiteit Tilburg³. In dit onderhavige onderzoek hanteren wij vijf dimensies van het begrip beleidsvrijheid: *taak - beleidsdoelen - regelgeving - samenwerking - toezicht*. De mate waarin deze dimensies in de vigerende wet- en regelgeving zijn vastgelegd, vormen voor ons de basis van de mate van beleidsvrijheid per taakveld.

In de presentatie van de resultaten clusteren we de gemeentelijke taken (lv3) volgens een door ons aangepaste clusterindeling van het gemeentefonds. In de bepaling voor deze nieuwe clustering van taken zijn twee aspecten gewogen. De eerste wegingsfactor is de *inhoudelijke congruentie*; daaronder verstaan we de mate waarin taken beleidsmatig en in de uitvoering (naar aard van de taak, bijvoorbeeld dienstverlening of heffing van belastingen) logisch samenhangen. De tweede wegingsfactor is de *mate van beleidsvrijheid* van de taken. Hiervoor is gekozen vanuit de gedachte dat het logisch is dat taken waar sprake is van weinig beleidsvrijheid, met meer compensatie (lees verevening) worden gefinancierd. Of andersom, dat taken met veel beleidsvrijheid worden bekostigd zonder de hieruit voortvloeiende kosten- en inkomstenverschillen te verevenen. De uitkomst van deze exercitie leidt tot twee uitkomsten:

- Sommige taken verschuiven van het ene cluster naar het andere cluster; belangrijke verschuivingen vinden plaats binnen de clusters ‘*bestuur en algemene ondersteuning*’, ‘*eigen middelen*’, ‘*infrastructuur en gebiedsontwikkeling*’, en ‘*cultuur en ontspanning*’;
- Sommige taken kunnen worden geclusterd in een nieuw cluster: ‘*economie*’.

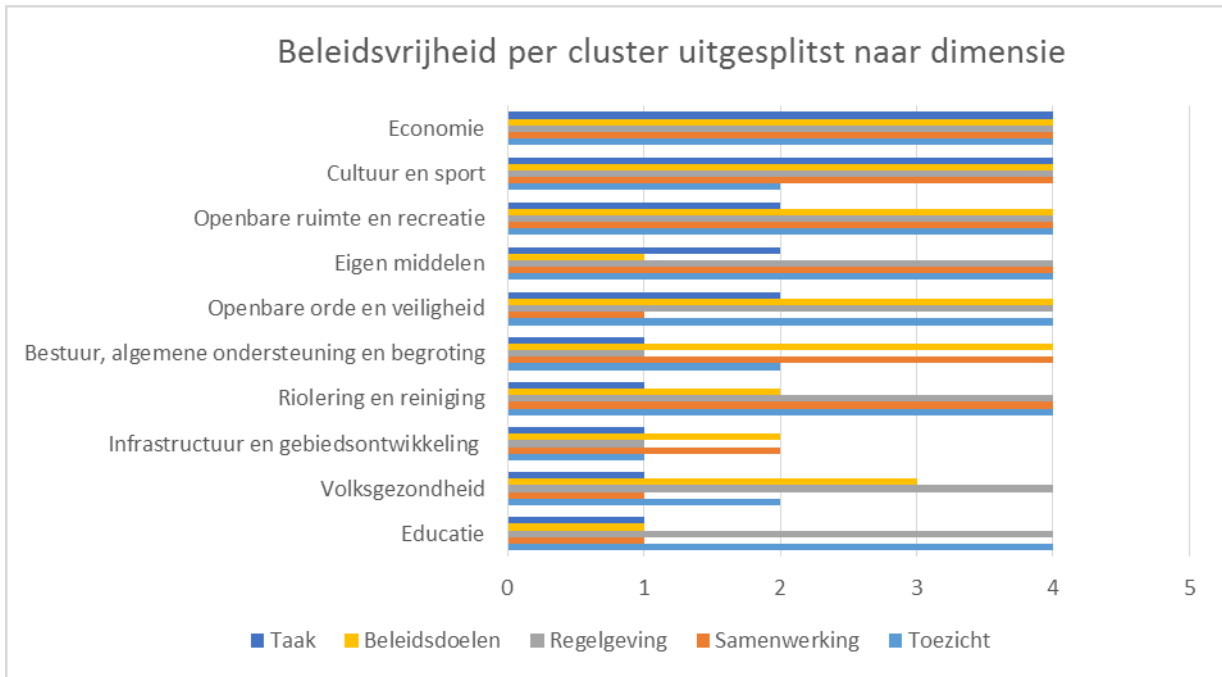
Op basis van deze nieuwe clusterindeling laat figuur 1.1 zien in welke mate clusters van taken scoren op de vijf dimensies van beleidsvrijheid. Niet alle taken zijn verplicht. De figuur laat ook zien dat als sprake is van voorschriften ten aanzien van beleidsdoelen, regelgeving, samenwerking en toezicht, deze bij de meeste taken beperkt van omvang zijn. Ook als een taak verplicht is, kan sprake zijn van beperkte voorschriften.

Zo geldt bijvoorbeeld bij het cluster Economie dat er geen wettelijk kader is dat de gemeente oplegt om taken rondom economische promotie uit te voeren. Daarmee is op de dimensie taak sprake van de maximale beleidsvrijheid (eigen initiatief) en zijn er ook geen voorschriften op de andere dimensies beleidsdoelen, toezicht, regelgeving en samenwerking. Voor het cluster Eigen Middelen geldt dat het heffen van belastingen door gemeenten niet verplicht is, maar optioneel. Maar als gemeenten belasting heffen dan zijn daar wel voorschriften aan verbonden, zo is het belastinggebied van de gemeente ingeperkt door de Gemeentewet. Bij het cluster Volksgezondheid is sprake van een verplichte taak, waarbij ook nog sprake is van voorgeschreven samenwerking in regionaal verband. Het cluster Openbare orde en Veiligheid kent een soortgelijke score op deze dimensies als gevolg van de Wet op de Veiligheidsregio’s.

² Raad voor de financiële verhoudingen (2017), Eerst de politiek, dan de techniek. Spelregels voor toekomstbestendige financiële verhoudingen. Den Haag: Rob-Rfv.

³ T. Brandsen c.s. (2006): “Zichtbaar maken van gemeentelijke beleidsvrijheid; een meetinstrument”, Den Haag (B&A).

Figuur 1.1 Score op de vijf dimensies van beleidsvrijheid

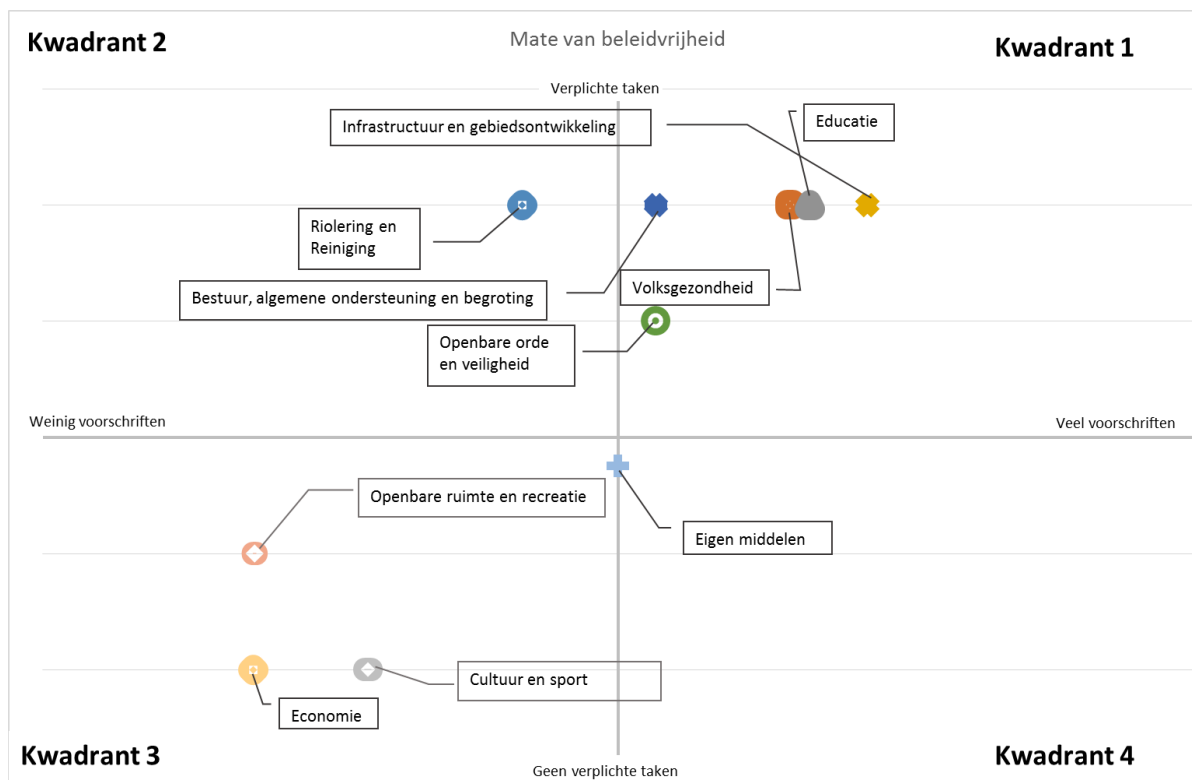
Wij laten bij het bepalen van de mate beleidsvrijheid de eerste dimensie (*taak*) het zwaarst meewegen. Als het Rijk bepaalt dat een gemeente een taak uit moet uitvoeren, dan is de beleidsvrijheid per definitie klein. De andere dimensies (*beleidsdoelen, regelgeving, samenwerking en toezicht*) bevatten vooral een oelopende mate van voorschriften. Hoe meer van deze voorschriften er zijn, hoe minder vrijheidsgraden een gemeente heeft bij de taakuitvoering. Deze dimensies zijn daarom voor de uiteindelijke bepaling van de beleidsvrijheid *samengenomen* in mate van voorschriften aan de taakuitvoering. Daarom worden in dit onderzoek de beleidsvrijheid langs twee assen wordt bepaald: de mate waarin *een taak verplicht* is, en de mate waarin *door het Rijk voorschriften zijn verbonden* aan de taakuitvoering.

Daardoor ontstaan vier kwadranten die de mate van beleidsvrijheid weergeven:

1. Verplichte taken met *veel* voorschriften : niet beleidsvrij
2. Verplichte taken met *weinig* voorschriften : gering beleidsvrij
3. Niet verplichte taken met *weinig* voorschriften : beleidsvrij
4. Niet verplichte taken met *veel* voorschriften : gering beleidsvrij

De clusters van taken zijn in onderstaande figuur langs de bovengenoemde assen gepositioneerd.

Figuur 1.2 De mate van beleidsvrijheid per (sub)cluster

Conclusies beleidsvrijheid:

Er is grosso modo sprake van een tweedeling:

1. **Beleidsvrij:** Deze groep van taken is niet verplichten kent weinig voorschriften. Deze zijn getoond in het kwadrant links onder. Het betreft de clusters 'economie', 'cultuur en ontspanning' en: 'openbare ruimte en recreatie';
2. **Niet beleidsvrij:** Dit is de groep van taken die én verplicht zijn én (veel) voorschriften kent. Deze zijn getoond in het kwadrant rechtsboven. Gemeenten voeren in deze verplicht taken uit, meer dan eens in voorgeschreven samenwerking en met voorgeschreven doelen of resultaten. Dit betreft de overige clusters. Alleen het cluster 'riolering en reiniging' valt in een kwadrant met geringe beleidsvrijheid: het is een verplichte taak, maar met relatief weinig voorschriften.

Antwoord op de vragen 5b en 5c: de mate van verevening

Een volgende onderzoeksvraag betreft de vraag of de huidige bekostigingswijze aansluit bij de mate van beleidsvrijheid. Om die vraag te kunnen beantwoorden, is de bekostigingswijze geoperationaliseerd in de mate van verevening. Verevening wil zeggen dat kostenverschillen tussen gemeenten worden gehonoreerd voor zover deze samenhangen met niet-beïnvloedbare structuurkenmerken van deze gemeenten. Bij taken met veel beleidsvrijheid zou weinig verevening moeten plaatsvinden. Immers, de gemeente is vrij te kiezen of ze de taak uitvoert en de gradaties daarvan, dan wel kiest voor alternatieve wijze om doelen te realiseren. De kostenverschillen die als gevolg hiervan ontstaan hangen niet samen met structuurkenmerken maar met eigen keuzes van gemeenten. Verevening is een zero-sum instrument: tegenover gemeenten met een hogere algemene uitkering per cluster staan gemeenten met een lagere algemene uitkering per cluster. De

basisveronderstelling is dat er geen verevening plaatsvindt wanneer de algemene uitkering geheel wordt verdeeld op basis van inwoneraantallen per gemeente.

Om de mate van verevening te bepalen is uitgegaan van het model dat het ministerie van BZK gebruikt voor de berekening van de algemene uitkering vanuit het Gemeentefonds. In dit model onderscheidt het ministerie dertien clusters op basis waarvan de uitkering per gemeente wordt bepaald. De bedragen per cluster zijn tot stand gekomen aan de hand van verschillende maatstaven met wegingsfactoren per cluster.

In onderstaande tabel is een benadering van de mate van verevening voor de voorgestelde nieuwe clusterindeling weergegeven. In deze nieuwe clusterindeling hebben we de clusters naar de inhoud van de taken meer congruent gemaakt en gesorteerd op de mate van beleidsvrijheid.

NB: Onderstaande uitkomsten moeten gezien worden als een eerste vingeroefening waarmee de werking van onze methode kan worden geïllustreerd. Vanwege het grote aantal aannames kan niet op de berekende percentages worden gesteund en moeten die dus met grote voorzichtigheid gelezen worden. De weergegeven mate van verevening is voor de clusters die afwijken van de indeling zoals gehanteerd in het gemeentefonds een educated guess. Op basis van de huidige indeling van taken in het gemeentefonds met clusters en subclusters is het ons niet gelukt om tot een exacte mate van verevening per cluster te komen. Als in het gemeentefonds de bekostiging tot op taakveldniveau zou zijn uitgesplitst had dit wellicht wel gekund. In het Herijkingsonderzoek gemeentefonds dat in maart 2019 van start gaat - en waarvoor dit onderzoek input levert - zal een scherpere uitwerking worden gemaakt van de vereveningspercentages per (sub)cluster.

Tabel 1.1 Mate van verevening (op basis van nieuw voorstel clusterindeling gemeentefonds)

Clusters	Mate van verevening bij benadering
Bestuur, algemene ondersteuning en begroting	11,8%
Openbare ruimte en recreatie	6,7%
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	6,9%
Eigen middelen	7,9%
Educatie	6,2%
Riolering en reiniging	9,4%
Openbare orde en veiligheid	10,3%
Volksgezondheid	14,6%
Cultuur en sport	5,9%
Economie	7,9%

Conclusies verevening:

De meeste clusters (zes van de negen) scoren met percentages tussen 6 en 10% een lage mate van verevening. De clusters 'bestuur en algemene ondersteuning', 'openbare orde en veiligheid' en 'volksgezondheid' kennen een verevening van meer dan 10%.

Antwoord op vraag 5d: de mate van maatschappelijke acceptatie

Afschaffing of vermindering van de mate van verevening kunnen voor afzonderlijke gemeenten positief of negatief uitpakken: de geldstroom vanuit het fonds kan stijgen of kan dalen voor een bepaalde gemeente ten koste van de andere gemeenten. De daaruit voortvloeiende vraag is of deze verschillen maatschappelijk geaccepteerd worden.

In de in dit onderzoek gehanteerde methodiek⁴ is maatschappelijke acceptatie omschreven als: *'de mate waarin (toenemende) verschillen tussen gemeenten in voorzieningenniveau per taakveld / cluster - die het gevolg zijn van het afschaffen of verminderen van vereveningen - maatschappelijk aanvaard worden'*.

In onze analyse kijken we alleen naar de clusters waar sprake is van relatief veel beleidsvrijheid en (veel) verevening. Dat betreft de clusters *'economie'*, *'cultuur en ontspanning'*, *'openbare ruimte en recreatie'* en *'eigen middelen'*. Daarbij geldt dat alleen is gekeken naar het effect van het volledig afschaffen van verevening⁵. Het vaststellen van de mate van acceptatie doen we op basis van twee criteria:

- De mate van impact (het feitelijk effect⁶) en hoe het effect naar verwachting 'ontvangen'⁷ zal worden door stakeholders⁸;
- De mogelijkheden om het effect door middel van compensatie te mitigeren.

Er zijn weinig data waarop oordelen over de mate van impact, de maatschappelijke acceptatie van stakeholders en de mogelijkheden voor compensatie te baseren zijn. De hieronder genoemde oordelen kennen derhalve een *illustratief karakter*. Voor het cluster eigen middelen geldt dat de impact niet bepaald kan worden omdat het taken betreft gericht op eigen inkomstenwerving door de gemeente zonder dat de inkomsten bedoeld zijn voor een specifieke taakuitvoering. Dat betekent niet dat er geen impact is, deze zal zich laten gelden over de gehele linie van taken van de gemeente, maar deze is niet specifiek toe te wijzen. Het eindoordeel is bepaald aan de hand van een tweepuntschaal: niet maatschappelijk geaccepteerd (geen volledige compensatiemogelijkheden) en maatschappelijk geaccepteerd (wel volledige compensatiemogelijkheden).

Tabel 1.2. De mate van maatschappelijke acceptatie

Cluster	Impactgetal: max score = 6 min score = 1	Acceptatiegetal: max score = 6 (verzet) min score = 1 (applaus)	Compensatie mogelijkheden impact	Eindoordeel
Cultuur en ontspanning	2,8	4,5	Gedeeltelijk	Niet maatschappelijk geaccepteerd
Economie	2,3	4,5	Gedeeltelijk	Niet maatschappelijk geaccepteerd
Openbare ruimte en recreatie	1,8	2,25	Gedeeltelijk	Niet maatschappelijk geaccepteerd
Eigen middelen	Niet te bepalen	3	Gedeeltelijk	Niet maatschappelijk geaccepteerd

⁴ Voor dit onderzoek is een model van maatschappelijke acceptatie ontwikkeld bij het ontbreken van enige relevante (wetenschappelijke) literatuur die toepasbaar is op de vraagstelling van het ministerie.

⁵ Opgemerkt moet worden dat afschaffing van verevening leidt tot voordeलगemeenten, waarmee het verschil tussen de getroffen nadeलगemeenten en de voordeलगemeenten toeneemt. Anders gezegd: tegenover een nadeलगemeente die er bijvoorbeeld 2 euro per inwoner op achteruit gaat, staat een voordeलगemeente die er bijvoorbeeld 2 euro per inwoner op vooruit gaat. Dat maakt dat de relatieve achteruitgang groter is dan de absolute achteruitgang.

⁶ De impact is op een zespuntsschaal weergegeven: 1 geen impact tot 6 veel negatieve impact. Des te hoger het getal des te groter de impact.

⁷ De reacties op de effecten zijn op een vijfpuntsschaal geordend (verzet, ontstemming, neutraal, instemming en applaus).

⁸ In het onderzoek zijn de volgende stakeholders onderscheiden: inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en de politiek (raad, college, politieke partijen).

Conclusies:

De toepassing van ons Model van Maatschappelijke Acceptatie (MMA) levert op dat voor alle relevante clusters van taakvelden (veel beleidsvrijheid en veel verevening) er naar verwachting onvoldoende mogelijkheden zijn binnen dat cluster om tot volledig compenserende maatregelen te komen. Dat leidt ertoe dat afschaffing van de verevening op alle clusters niet maatschappelijk geaccepteerd zal zijn. Dit komt voornamelijk doordat in elk van de onderzochte clusters een kopgroep van enkele tientallen gemeenten er financieel dusdanig op achteruit gaat, dat zij dit onmogelijk geheel kunnen compenseren binnen het betreffende cluster.

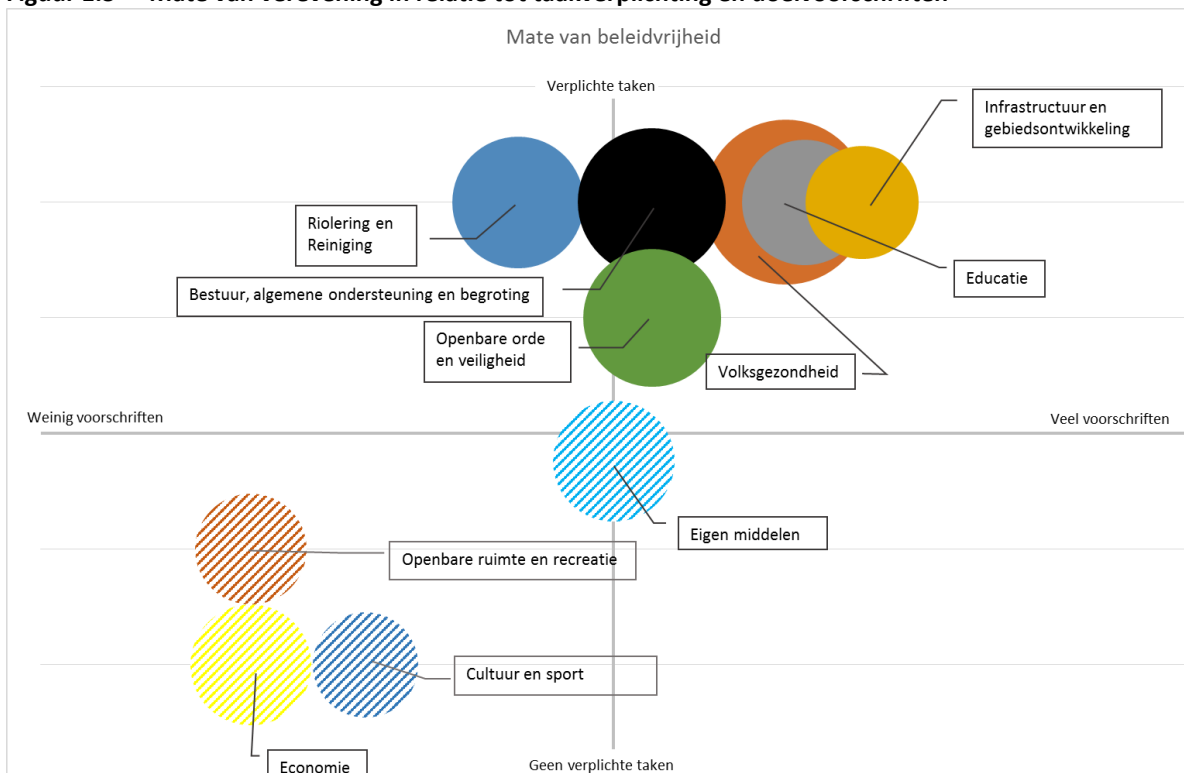
De maatschappelijke acceptatie zal naar verwachting toenemen indien de verevening niet volledig wordt afgeschaft zodat de kopgroep van getroffen gemeenten er financieel minder op achteruit gaan en de compensatiemogelijkheden toenemen.

Slotconclusies

Figuur 1.3 geeft een samenvattend beeld van onze analyses; deze figuur laat zich als volgt lezen:

- Alle clusters zijn door ons in het assenstelsel gerangschikt naar mate van beleidsvrijheid.
- De omvang van de 'bollen': des te groter de bol des te meer wordt verevend op het cluster.
- 'Gearceerde' bollen: afschaffing van de verevening maatschappelijk niet geaccepteerd.

Figuur 1.3 Mate van verevening in relatie tot taakverplichting en doelvoorschriften

Belangrijkste bevindingen:

1. Er is sprake van een (bijna volledige) dichotomie in de beleidsvrijheid van clusters van taken: clusters van taken bevinden zich ofwel in het kwadrant rechtsboven (verplichte taak en veel voorschriften), ofwel in het cluster linksonder (geen verplichte taak en weinig voorschriften).
2. De clusters in het kwadrant linksonder kennen niet alleen veel beleidsvrijheid voor gemeenten, maar kennen ook een mate van verevening.

Slotconclusies:

3. Het Rijk differentieert in de verevening nu niet naar veel of weinig beleidsvrijheid.
4. Vanuit de redenering (Rfv) wie bepaalt betaalt is het voor de hand liggend dat het Rijk weinig tot niet verevent op beleidsvrije taken. Gemeenten hebben hier immers de vrijheid om het niet te doen of het eenvoudig te houden.
5. Deze redenering volgend kan de discussie gevoerd worden of voor de clusters in het kwadrant linksonder de verevening kan worden afgeschaft of verminderd. Het betreft de clusters *'cultuur en sport'*, *'economie'* en *'openbare ruimte en recreatie'*.
6. Volledige afschaffing van verevening zal naar verwachting niet op maatschappelijke acceptatie kunnen rekenen. Dat komt voornamelijk omdat voor de relevante clusters altijd sprake is van een kopgroep van enkele tientallen gemeenten die naar verwachting niet in staat zal zijn om de terugval van inkomsten op eigen kracht volledig te compenseren.
7. Een alternatieve oplossing is om voor bepaalde clusters van taken een doeluitkering voor een groep van specifieke gemeenten op te nemen (bijvoorbeeld gemeenten met veel culturele instellingen).

2. Inleiding

2.1 Aanleiding: herijking Gemeentefonds

De brief van de minister aan de kamer (6 juli 2018)⁹ bevat het kader voor dit onderzoek.

“De context waarin het openbaar bestuur werkt is de afgelopen decennia sterk veranderd. Decentrale overheden hebben meer taken gekregen, zoals de taken op het sociaal domein bij gemeenten en op het ruimtelijk domein bij provincies. Medeoverheden staan voor uiteenlopende opgaven. We zien een trek richting de economisch sterkere gebieden en een trek naar de steden vanaf het platteland. In regio’s waar sprake is van groei ontstaat druk op onder meer de woningmarkt en bereikbaarheid. In regio’s waar sprake is van krimp gaat het juist om het in stand houden van voorzieningen. Die opgaven manifesteren zich op verschillende schaalniveaus. Overheden werken in toenemende mate samen, ook met private partijen. De opdracht in het Regeerakkoord om als overheden gezamenlijk maatschappelijke opgaven aan te pakken is een voorbeeld van deze ontwikkeling. Bovenstaande ontwikkelingen zijn voor mij aanleiding de financiële verhoudingen kritisch tegen het licht te houden.”

De minister kondigt aan dat op een viertal sporen onderzoek zal plaatsvinden:

1. De verdeling van de algemene uitkering van het gemeentefonds
2. De verdeling van de algemene uitkering van het provinciefonds
3. Het uitkeringsstelsel
4. Kennis en informatie-uitwisseling

Ter voorbereiding op dit herijkingsonderzoek van het gemeentefonds (spoor 1) voert de minister een aantal onderzoeken uit. Ten eerste is inzicht nodig in de mate van beleidsvrijheid van en maatschappelijk geaccepteerde verschillen tussen het aanbod van voorzieningen in de verschillende taakvelden van gemeenten. Dit inzicht is nodig om vast te stellen in welke mate er rekening met kostenverschillen moet worden gehouden in de verdeling. Grof gesteld zou er veel verevend moeten worden als er weinig ruimte is voor verschil en kan er minder verevend worden als er meer ruimte is voor verschil. Deze afweging verschilt per taakgebied. Ten tweede wordt onderzoek uitgevoerd naar alternatieve manieren om rekening te houden met eigen inkomsten van gemeenten.

Onderhavig rapport heeft betrekking op het eerste onderzoek uit het eerste spoor. De minister wil met dit onderzoek op geobjectiveerde wijze de mate van beleidsvrijheid laten vaststellen in het takenpakket van gemeenten en provincies. Dit inzicht is nodig om vast te stellen in welke mate er rekening moet worden gehouden met kostenverschillen. Als randvoorwaarde geldt dat de verschillen tussen het aanbod van voorzieningen per gemeente of provincie maatschappelijk worden geaccepteerd. Bij *persoonsgebonden* voorzieningen (zoals in het sociaal domein) worden politieke en maatschappelijke verschillen tussen gemeenten nauwelijks geaccepteerd. Het recht op voorzieningen is daarbij vaak wettelijk vastgelegd, zoals het recht op bijstand. Er vindt daarom een hoge mate van verevening van middelen tussen gemeenten plaats. Bij *publieke* voorzieningen, zoals wegen, cultuur en sport, worden, zo is de aanname, verschillen politiek en maatschappelijk veel meer geaccepteerd. Gemeenten hebben hierbij een grote mate van vrijheid om deze publieke voorzieningen wel of niet aan te bieden en in welke mate.

De resultaten van het onderzoek zullen, tezamen met resultaten van een aantal andere onderzoeken, gebruikt worden als input voor de herijking van het gemeentefonds. In de afbakening van dit onderzoek, valt het gemeentelijk takenpakket van het sociaal domein *buiten de scope* van de opdracht. Dit domein staat

⁹ Kamerbrief 6 juli 2018, kamerstuk 34 775 nr. 18.

centraal in een ander onderzoek. Daarmee richt dit onderzoek zich op de *publieke* voorzieningen die gemeenten aanbieden.

2.2 Balans tussen taken, sturing en inkomsten van gemeenten

In de afgelopen 20 jaar is de balans tussen taken, sturing en inkomsten van gemeenten verloren gegaan. Aldus de Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) in het rapport *Eerst de politiek, dan de techniek*¹⁰. Voorwaarde voor doelmatige besteding van overheidsgeld is dat ‘.. beslissen, betalen en genieten zo veel mogelijk in één hand moeten liggen’ (pag. 4), en de Raad stelt vast dat daar in onvoldoende mate sprake van is. Er vindt decentralisatie van beleid plaats zonder voldoende decentralisatie in de financieringswijze. Met als gevolg dat het financiële stelsel gemeenten belemmert in het realiseren van op lokale problematiek gericht beleid.

De autonomie van het gemeentelijke bestuur is benoemd in de Grondwet. De Rfv stelt dat de ‘.. mogelijkheid om op decentraal niveau de uitkomsten [van beleid] te bepalen (..) een effectievere en efficiëntere afweging van kosten en baten (stimuleert)’. Om verschillende redenen kan de beleidsruimte van gemeenten op bepaalde taakvelden door de rijksoverheid beperkt zijn. In die situatie dienen de kosten voor het uitvoeren van de betreffende taakvelden aan decentrale overheden uitgekeerd te worden via het vereveningsmechanisme. Op taakvelden waarop gemeenten wel over veel eigen beleidsruimte beschikken, is er geen aanleiding tot verevening.

De Rfv heeft in deze context drie politieke beslispunten geformuleerd:

1. De bestuurlijke schaal van de opgave
2. De mate van beleidsvrijheid van gemeenten, in samenhang met eventuele verschillen tussen gemeenten wat betreft voorzieningenniveaus.
3. De mate van verevening, ofwel de mate waarin de financiële mogelijkheden van gemeenten verschillen.

Inzake de punten 2 en 3 is door B&A onderzoek gedaan naar ten eerste de mate van beleidsvrijheid in een belangrijk deel van de taakvelden waarop gemeenten werkzaam zijn en ten tweede naar de mate van maatschappelijke acceptatie van verschillen tussen gemeenten op een aantal beleidsvelden met (veel) beleidsvrijheid indien verevening op die velden wordt verminderd.

Het onderzoek naar de beleidsvrijheid betreft alle taakvelden, behalve diegene die betrekking hebben op het sociaal domein. Het sociaal domein komt in een ander onderzoekstraject aan de orde.

Onderstaande onderzoeksvragen zijn daarbij beantwoord, waarbij per vraag is aangegeven in welke paragraaf of hoofdstuk deze beantwoord wordt:

Onderzoeksvragen

1. Beschrijf hoe de beschreven methodiek voor het bepalen van de mate van beleidsvrijheid verder kan worden geoperationaliseerd en verfijnd zodat het doel van de opdracht zo effectief mogelijk wordt bereikt. Aandachtspunten zijn daarbij onder meer:
 - Uniformiteit in beoordeling;
 - Onderbouwing van alle classificaties. *(beantwoording van beide in paragraaf 2.2)*
2. Doe een voorstel voor bundeling van samenhangende taken (met als vertrekpunt de clusterindeling in het gemeentefonds c.q. de kerntaken van provincies) die ondersteunend is aan dit onderzoek naar beleidsvrijheid. Randvoorwaarde hierbij is dat er uitspraken over de mate van beleidsvrijheid moeten kunnen worden gedaan op (sub)clusterniveau. *(beantwoording paragraaf 2.3)*

¹⁰ Raad voor de financiële verhoudingen (2017), *Eerst de politiek, dan de techniek*. Spelregels voor toekomstbestendige financiële verhoudingen. Den Haag: Rob-Rfv.

3. Ontwikkel een methodiek om te toetsen in hoeverre verschillen in voorzieningenniveau maatschappelijk geaccepteerd worden. (deze methodiek is nodig voor de beantwoording van onderzoeksvraag 5d). *(beantwoording in paragraaf 2.5)*
4. Pas de (verfijnde en aangevulde) methodiek toe op de taakbundels voor gemeenten en voor provincies *(beantwoording in hoofdstuk 5)*.
5. Maak een grafische weergave van de uitkomsten van vraag 3 die antwoord geeft op de volgende vragen *(beantwoording in hoofdstuk 6)*:
 - a. Hoe groot is de beleidsvrijheid per (sub)cluster? *(onderbouwing in hoofdstuk 3)*
 - b. Op welke (sub)clusters sluit de huidige bekostigingswijze aan bij de bevindingen? *(onderbouwing in hoofdstuk 4)*
 - c. Op welke (sub)clusters sluit de huidige bekostigingswijze niet goed aan bij de bevindingen en waar zit de discrepantie? *(onderbouwing in hoofdstuk 4)*
 - d. In hoeverre worden bij deze laatste categorie verschillen in voorzieningenniveau maatschappelijk geaccepteerd? *(onderbouwing in hoofdstuk 5)*

In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op respectievelijk beleidsvrijheid, verevening en maatschappelijke acceptatie.

3. Onderzoeksaanpak en methodologie

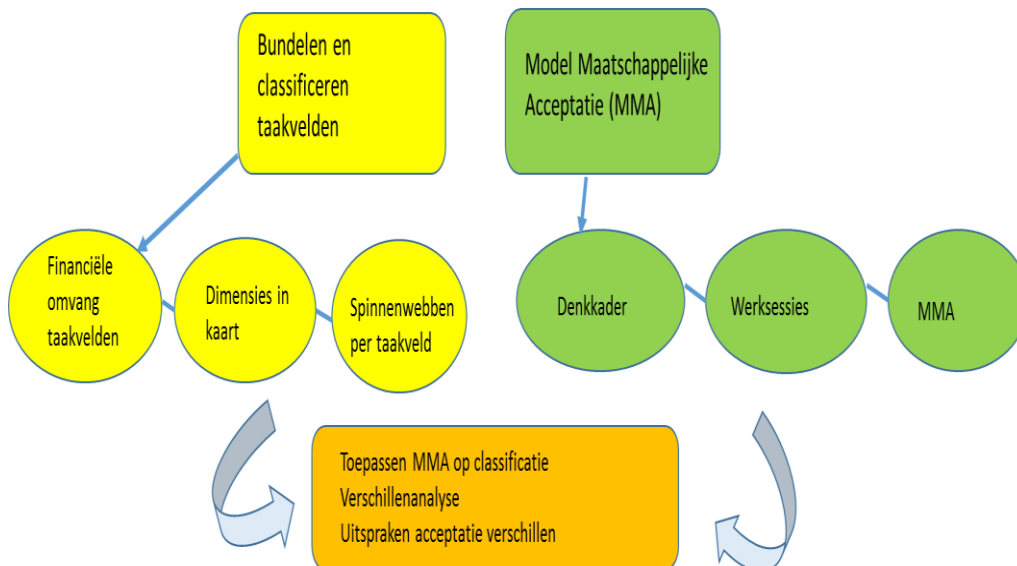
3.1 Onderzoeksaanpak

Om de gestelde onderzoeksvragen adequaat te kunnen beantwoorden, hebben we de onderstaande onderzoeksaanpak gehanteerd. Deze aanpak kent een tweetal sporen:

1. De aanpak van taakbundeling en classificatie van de beleidsvrijheid inclusief het ontwikkelen van een maatstaf voor de mate van verevening.
2. De ontwikkeling van een Model van Maatschappelijke Acceptatie.

De resultaten van beide sporen worden geconfronteerd om alle onderzoeksvragen te beantwoorden. In het volgende figuur is de aanpak verkort weergegeven.

Figuur 3.1 Weergave methodische aanpak

De aanpak voor beide sporen is getoetst bij een klankbordgroep (zie bijlage 4), evenals de uitkomsten. Tevens heeft bij experts van gemeenten en de departementen een toetsing plaatsgevonden op de compleetheid van het wettelijk kader. Daarnaast is door wetenschappers en in werksessies gereflecteerd op het model van maatschappelijke acceptatie. Een uitgebreide toelichting op de onderzoeksverantwoording is opgenomen in bijlage 4.

3.2 Methode bepalen beleidsvrijheid

Onderzoeksvraag 1:

Beschrijf hoe de beschreven methodiek voor het bepalen van de mate van beleidsvrijheid verder kan worden geoperationaliseerd en verfijnd zodat het doel van de opdracht zo effectief mogelijk wordt bereikt. Aandachtspunten zijn daarbij onder meer:

- Uniformiteit in beoordeling;
- Onderbouwing van alle classificaties.

Beantwoording onderzoeksvraag 1

De Raad voor de financiële verhoudingen (Rfv) omschrijft in genoemd rapport (pagina 17) beleidsvrijheid als ‘.. de mate waarin gemeenten vrij zijn zelf de uitkomst van het beleid te bepalen.’ Het gaat dus om de beoogde effecten van beleid, niet om de middelen die daartoe worden ingezet. Dit uitgangspunt sluit aan bij het meetmodel voor beleidsvrijheid dat eerder in opdracht van het ministerie van BZK is ontwikkeld door B&A en de Universiteit Tilburg¹¹. Daarin zijn acht dimensies van het begrip beleidsvrijheid benoemd: taak - beleidsdoelen - besluitvormingsprocedure - uitvoering - toezicht - financiën - regelgeving - samenwerking. Voor iedere dimensie gelden vier of vijf gradaties van vrijheid van handelen. In de onderhavige meting is de dimensie Financiën buiten beschouwing gelaten, omdat deze dimensie in dit onderzoek de afhankelijke variabele is. De dimensies Besluitvorming en Uitvoering zijn tot op zekere hoogte afgeleid van andere dimensies en zijn hier verder ook achterwege gebleven.

De vijf dimensies (*taak - beleidsdoelen - regelgeving - samenwerking - toezicht*) die wij in dit onderzoek hanteren, kennen geen gelijk gewicht in het bepalen van de beleidsvrijheid. De eerste dimensie (*taak*), bepaalt de mate waarin de gemeente verplicht is de taak uit te voeren. Deze dimensie weegt het zwaarst in de bepaling van de beleidsvrijheid. Als het Rijk bepaalt dat een gemeente een taak uit moet voeren, dan is de beleidsvrijheid per definitie beperkter.

De andere dimensies (*beleidsdoelen, regelgeving, samenwerking en toezicht*) bevatten vooral een oplopende mate van voorschriften. Hoe meer van deze voorschriften er zijn, hoe minder vrijheidsgraden een gemeente heeft bij de taakuitvoering. Deze dimensies zijn daarom voor de uiteindelijke bepaling van de beleidsvrijheid samengenomen in mate van voorschriften aan de taakuitvoering. Het is daarom dat in dit onderzoek de beleidsvrijheid langs twee assen wordt bepaald:

- de mate waarin *een taak verplicht* is, en
- de mate waarin *door het Rijk voorschriften zijn verbonden* aan de taakuitvoering.

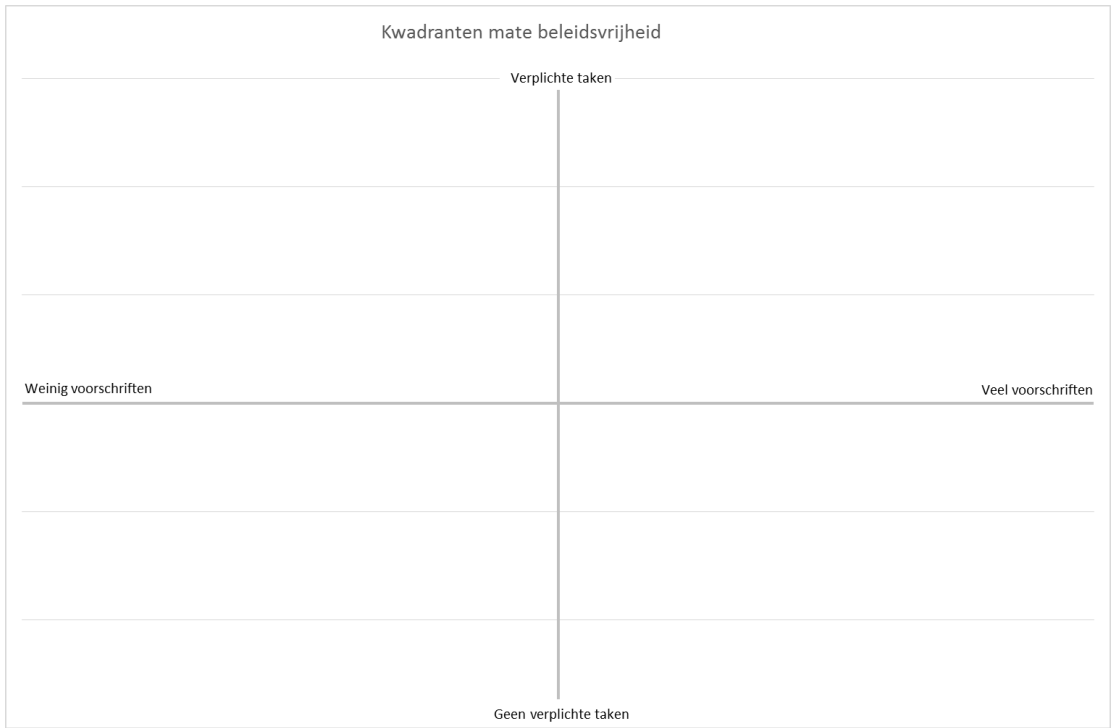
Daardoor ontstaat een viertal kwadranten die de mate van beleidsvrijheid weergeven:

1. Verplichte taken met *veel* voorschriften : niet beleidsvrij
2. Verplichte taken met *weinig* voorschriften : gering beleidsvrij
3. Niet verplichte taken met *weinig* voorschriften : beleidsvrij
4. Niet verplichte taken met *veel* voorschriften : gering beleidsvrij

Elke taak en elk cluster van taken kan op deze wijze worden gepositioneerd in dit kwadrantenstelsel. Dit is navolgende figuur weergegeven.

¹¹ T. Brandsen c.s. (2006): “Zichtbaar maken van gemeentelijke beleidsvrijheid; een meetinstrument”, Den Haag (B&A).

Figuur 3.2 Ordeningsmatrix met betrekking tot de mate van beleidsvrijheid

Om tot een score in de kwadranten te komen, is de mate van beleidsvrijheid bepaald door per taakveld de relevante wet- en regelgeving te analyseren. Daarin analyseren we hoe in de wet- en regelgeving op de vijf dimensies wordt gescoord. De vijf dimensies worden hieronder gedefinieerd en de gradaties worden vermeld. De uitkomsten hiervan zijn per taakveld in een factsheet (zie bijlage 1) opgenomen, met daarin het van toepassing zijnde wettelijk kader, de relevante wetsartikelen daarbinnen en per dimensie de score van de mate van beleidsvrijheid.

Tabel 3.1 Score-schema met betrekking tot de mate van beleidsvrijheid

<p>Taak: De mate waarin een gemeente of provincie de vrijheid heeft een taak uit te voeren, dan wel verplicht is respectievelijk belet wordt deze uit te voeren. De dimensie ‘taak’ omvat vier gradaties in oplopende mate van beleidsvrijheid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verplichte taak: het Rijk schrijft voor dat de gemeente de taak uitvoert. 2. Aanbevolen taak: het Rijk beveelt gemeenten aan de taak uit te voeren, maar treft daartoe geen wettelijk verplichtende voorziening; 3. Optionele taak: het Rijk maakt taakuitvoering wettelijk mogelijk maar verplicht gemeenten niet tot taakuitoefening; 4. Eigen initiatief: de gemeente neemt eigener beweging de taak op zich. <p>Beleidsdoelen: De mate waarin de gemeente of provincie vrij is doelen van beleid vast te stellen. De dimensie Beleidsdoelen omvat vijf gradaties in oplopende mate van beleidsvrijheid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Voorschrift: de doelen zijn van rijkswege vastgelegd; 2. Bandbreedte: de bandbreedte van de beleidsdoelen is - in kwantitatieve of kwalitatieve termen - voorgeschreven;
--

3. Resultaatafspraken: gemeente en rijk komen in - enigerlei vorm van - onderling overleg tot opstelling van de te bereiken resultaten;
4. Dimensionering: voorgeschreven is over welke onderwerpen de gemeente doelen moet stellen;
5. Geen beperkingen: er zijn van rijkswege geen beperkingen gesteld aan de beleidsdoelen.

Regelgeving: De mate waarin de gemeente of provincie vrij is om eigen regelgeving vast te stellen en rijksregelgeving toe te passen. De dimensie Regelgeving omvat vier gradaties in oplopende mate van beleidsvrijheid:

1. Voorgeschreven toepassing: de gemeente dient regelgeving toe te passen die door andere overheden is voorgeschreven;
2. Medebewind: de gemeente als regelgever in medebewind (medebewindsverordeningen, bestemmingsplan);
3. Optionele inzet: de gemeente heeft de bevoegdheid om gebruik te maken van regels die door andere overheden zijn vastgesteld;
4. Verordenende bevoegdheid: de gemeente als autonome regelgever (autonome verordeningen en eventuele daarop gebaseerde nadere regels).

Samenwerking: De mate waarin de gemeente of provincie vrij is in het aangaan en inrichten van samenwerkingsverbanden met externe - publieke of private - organisaties. De dimensie Regelgeving omvat vier (4) gradaties in oplopende mate van beleidsvrijheid:

1. Voorgeschreven samenwerking;
2. Onvermijdelijke samenwerking: externe organisaties beschikken over hulpmiddelen die in de uitvoering van beleid noodzakelijk zijn;
3. Aanbevolen samenwerking: het Rijk beveelt de gemeenten en/of provincies aan om samenwerking aan te gaan;
4. Geen voorschriften.

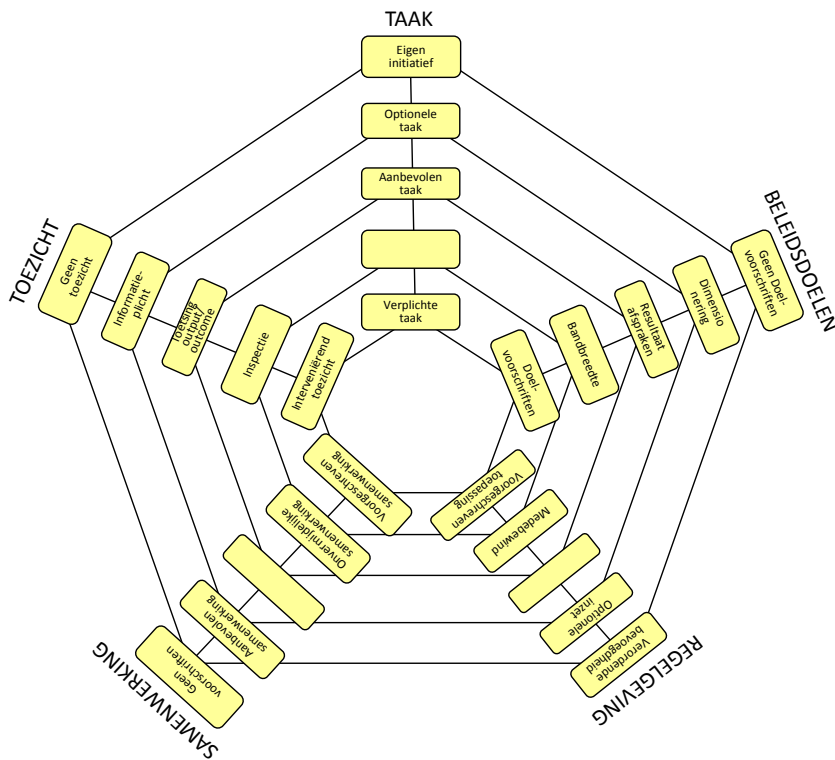
Toezicht: De mate waarin toezicht gehouden wordt op het handelen van de gemeente of provincie. De dimensie Toezicht omvat vijf gradaties in oplopende mate van beleidsvrijheid:

1. Intervenierend toezicht: de toezichthouder kan actief ingrijpen op eventuele afwijkingen van gestelde normen (toepassing hiervan is evenwel uitzonderlijk);
2. Inspectie: de toezichthouder inspecteert de wijze van taakuitoefening door de gemeente;
3. Toetsing output / outcome: de toezichthouder beoordeelt output- / outcome-realisaties;
4. Informatieplicht: de gemeente dient beleidsinformatie aan de toezichthouder te verstrekken over de ondernomen activiteiten;
5. Geen toezicht.

Per taakveld (van het Iv3 voorschrift¹²) is steeds voor het gehele taakveld per dimensie bepaald wat de totaalscore is. De totaalscore is per taakveld vormgegeven als spinnenweb.

¹² Iv3 – Informatievoorschrift, Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen, verslagjaar 2018, versie 20 november 2017.

Figuur 3.3 Voorbeeld spinnenweb totaalscores mate van beleidsvrijheid

Op één taakveld kan de uitkomst binnen een dimensie verschillen¹³. Dat komt voornamelijk omdat sprake is van meerdere wetten die vallen onder het taakveld. Onder het taakveld openbare orde en veiligheid valt bijvoorbeeld een reeks aan wetten op de verschillende deelonderwerpen van het taakveld. In die gevallen is op het niveau van de wet steeds een beoordeling gemaakt van de mate van beleidsvrijheid. Daarmee is per wet vastgelegd wat de mate van beleidsvrijheid is. Om vervolgens tot een clustering van de beleidsvrijheid per taakveld te komen, is een drietal routes mogelijk.

1. Bij een reeks van 'kleinere' wetten met min of meer gelijke taakuitvoeringsinspanning voor de gemeente is de meest voorkomende score per dimensie gekozen als de score voor het gehele taakveld.
2. Bij die taakvelden waarin sprake is van enkele wetten, zijn de scores van de wet waarbij naar verwachting de grootste inspanning (in euro's) van de gemeente nodig is, gehanteerd als score voor het gehele taakveld.
3. In enkele gevallen is sprake van twee wetten die in taakzwaarte gelijkwaardig zijn samen gekozen om het taakveld te splitsen in twee beoordelingen.

3.3 Omgang met bundeling van taakvelden

Op dit moment bestaan er twee vastgelegde indelingen van taken:

- (1) uit het lv3 informatievoorschrift gemeenten en
- (2) de clusterindeling van het gemeentefonds.

¹³ Dit duidt er overigens op dat binnen meerdere taakvelden sprake is van weinig samenhang tussen de wettelijke kaders.

Deze wijken van elkaar af. Een van de onderzoeksvragen ziet toe op het doen van een voorstel voor bundeling van taken. Vertrekpunt voor het voorstel voor bundeling is de clusterindeling van het gemeentefonds. In de bepaling van de bundeling van taken zijn twee aspecten gewogen:

- (1) inhoudelijke congruentie en
- (2) mate van beleidsvrijheid.

De eerste wegingsfactor betreft de inhoudelijke congruentie. Onder *inhoudelijke congruentie* verstaan we de mate waarin taken beleidsmatig en in de uitvoering (naar aard van de taak, bijvoorbeeld dienstverlening of heffing van belastingen) logisch samenhangen. Zo is bij taakveld 5.7 (openbaar groen en recreatie) meer inhoudelijke samenhang met milieubeheer en ruimtelijke ordening dan met de andere taken uit cluster 5 (sport, cultuur en recreatie) zoals genoemd in het lv3.

De tweede wegingsfactor is de *mate van beleidsvrijheid* van de taken. Hiervoor is gekozen vanuit de gedachte dat het logisch is dat taken waar sprake is van weinig beleidsvrijheid met meer compensatie (lees verevening) worden gefinancierd. Of andersom, dat taken met veel beleidsvrijheid volgens worden bekostigd zonder de hieruit voortvloeiende kosten- en inkomstenverschillen te verevenen.

Gezamenlijk leidt dit tot enerzijds een bundeling naar inhoudelijke congruentie en anderzijds een bundeling van taken naar mate van beleidsvrijheid. Taken die inhoudelijk congruent zijn en eenzelfde mate van beleidsvrijheid kennen in de taakuitvoering zijn daardoor gebundeld.

3.4 Bepalen mate van verevening

Verevening in het gemeentefonds op dit moment

Een van de onderzoeksvragen betreft de vraag of de huidige bekostigingswijze aansluit bij de mate van beleidsvrijheid. Om die vraag te kunnen beantwoorden, is de bekostigingswijze geoperationaliseerd in de mate van verevening. Verevening wil zeggen dat kostenverschillen tussen gemeenten worden gehonoreerd voor zover deze samenhangen met niet-beïnvloedbare structuurkenmerken van deze gemeenten. Bij taken met veel beleidsvrijheid zou weinig verevening moeten plaatsvinden. Immers, de gemeente is vrij te kiezen of ze de taak uitvoert en de gradaties daarvan, dan wel kiest voor alternatieve wijze om doelen te realiseren. De kostenverschillen die als gevolg hiervan ontstaan hangen niet samen met structuurkenmerken maar met eigen keuzes van gemeenten. Verevening is een zero-sum instrument: tegenover gemeenten met een hogere algemene uitkering per cluster staan gemeenten met een lagere algemene uitkering per cluster. De basisveronderstelling is dat er geen verevening plaatsvindt wanneer de algemene uitkering geheel wordt verdeeld op basis van inwoneraantallen per gemeente.

In deze paragraaf is een maatstaf voor de mate van verevening beschreven.

Via het Gemeentefonds ontvangen gemeenten het grootste deel van hun algemene (dat wil zeggen vrij besteedbare) middelen voor een groot aantal beleidsterreinen in het fysieke en sociale domein. In 2018 gaat het om een jaarlijks bedrag van ongeveer 30 miljard euro, dat moet worden verdeeld.

Voor de in het Gemeentefonds te hanteren verdeelmaatstaven geldt een aantal algemene spelregels, waaronder kostenoriëntatie: de verdeelmaatstaven moeten globaal aansluiten bij de financiële behoeften van gemeenten. Deze kostenoriëntatie wordt bereikt met behulp van een verschillenanalyse: gevonden uitgavenverschillen tussen gemeenten worden uiteengehaald naar verschillende mogelijke achtergronden.

Bij de analyse van kostenverschillen wordt onderscheid gemaakt tussen voor gemeenten exogene en endogene factoren:

- Exogene factoren vallen buiten de directe invloedssfeer van gemeenten. Tot deze factoren behoren met name kenmerken van de sociale, fysieke en regionale structuur van gemeenten
- Endogene factoren kunnen gemeenten wel beïnvloeden. Denk aan eigen beleidsprioriteiten, kenmerken van beleid en organisatie (waaronder de effectiviteit en efficiency van het beleid) en incidentele uitgavenschommelingen.

Alleen de kostenverschillen die samenhangen met exogene factoren komen in aanmerking voor honorering in de verdeelsystematiek (op grond van het principe van kostenoriëntatie).

Definitie van mate van verevening

Het begrip 'verevening' duidt, in het kader van het gemeentefonds, op het tussen gemeenten onderling verdelen van de algemene uitkering. Dit gebeurt op basis van 'maatstaven' die al dan niet op een 'cluster van taken' van toepassing zijn. De meest basale verdeling is op basis van het aantal inwoners. Wij beschouwen die verdeling als "zonder verevening" omdat de nog baselere verdeling, een vast bedrag per gemeente, niet zinvol is in het kader van dit onderzoek. Wij beschouwen verevening derhalve als het herverdelen van gelden op basis van andere criteria dan het aantal inwoners, zoals de grootte van het grondgebied, het aantal jeugdige inwoners, de hoeveelheid binnenwater et cetera.

Naarmate er meer wordt verevend wijken de uitkeringen aan gemeenten meer af van die op basis van het aantal inwoners. Concreet houdt dit in dat, als een gemeente op basis van aantal inwoners € 100 zou ontvangen voor een bepaald cluster maar na verevening € 120 ontvangt, de mate van verevening ($20 : 100$) 20% is. Echter, de mate van verevening wordt toegepast op *alle gemeenten tegelijkertijd* - de ene gemeente krijgt wat meer, de andere gemeente krijgt wat minder. De mate van verevening wordt dan, analoog aan het voorgaande, gedefinieerd als de som der bedragen *na* verevening ten opzichte van de soms der bedragen *zonder* verevening (dus op basis van het aantal inwoners). Zoals eerder aangegeven is verevening een zero-sum game en derhalve tellen alle vereveningsbedrag op tot nul - wat de ene groep gemeenten meer krijgt, krijgt de andere groep gemeenten per definitie minder. Derhalve wordt alleen het positieve deel gebruikt, ofwel alleen de gemeenten die er wat bij krijgen. Hoe meer het totaal van de positief geraakte gemeenten er gezamenlijk bij krijgen, hoe groter de mate van verevening. Ergo, als het totaal niet verevend bedrag (dus per inwoner verdeeld) €100 is en de som van de positief geraakte gemeenten na verevening is €1 dan is de mate van verevening laag, 1%. Is dat echter €50 dan is de mate van verevening hoog, 50%.

Berekening van mate van verevening

Om de mate van verevening te bepalen is uitgegaan van het model dat het ministerie van BZK gebruikt voor de berekening van de algemene uitkering vanuit het Gemeentefonds. In dit model onderscheidt het ministerie dertien clusters op basis waarvan de uitkering per gemeente wordt bepaald. De bedragen per cluster zijn tot stand gekomen aan de hand van verschillende wegingsfactoren. Het betreft de volgende clusters:

Tabel 3.2 Clusterindeling Gemeentefonds¹⁴

cluster 1	cluster Overige eigen middelen Subcluster Overige Eigen Middelen
cluster 2	<i>cluster inkomen en participatie</i> <i>Subcluster inkomen en participatie overig</i>
cluster 3	<i>cluster samenkracht en burgerparticipatie</i> <i>Subcluster samenkracht en burgerparticipatie wijkteams</i> <i>Subcluster samenkracht en burgerparticipatie overig</i>
cluster 4	<i>cluster jeugd</i> <i>Subcluster maatwerkdienstverlening 18-</i> <i>Subcluster geëscaleerde zorg 18-</i>
cluster 5	<i>cluster maatschappelijke ondersteuning</i> <i>Subcluster maatwerkvoorzieningen</i> <i>Subcluster maatwerkdienstverlening 18+</i> <i>Subcluster geëscaleerde zorg 18+</i>
cluster 6	cluster educatie Subcluster onderwijshuisvesting Subcluster overig
cluster 7	cluster volksgezondheid
cluster 8	cluster cultuur en ontspanning Subcluster ontspanning Subcluster kunst Subcluster oudheid Subcluster groen
cluster 9	cluster infrastructuur en gebiedsontwikkeling Subcluster wegen en water Subcluster volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing Subcluster fysiek milieu
cluster 10	cluster riolering en reiniging Subcluster riolering Subcluster reiniging
cluster 11	cluster openbare orde en veiligheid Subcluster brandweer Subcluster openbare orde en veiligheid overig
cluster 12	cluster bestuur en algemene ondersteuning Subcluster bestuurlijke organisatie Subcluster burgerzaken Subcluster overhead
cluster 13	cluster overig

Deel van de vraagstelling voor dit onderzoek is, dat een voorstel wordt gedaan voor een andere clusterindeling, ofwel dat taakvelden van het ene cluster naar het andere worden overgeheveld dan wel dat er nieuwe clusters worden gecreëerd. Vervolgens moet daar per cluster de mate van verevening voor worden uitgerekend en daarvoor zijn bedragen per cluster per gemeente nodig. Dat kan echter niet zomaar. In het berekeningsmodel voor het Gemeentefonds worden geen bedragen berekend per (IV3-)taakveld, maar wel per cluster en subcluster van taken. Daarom is gekozen voor een berekeningswijze die **bij benadering** de mate van verevening voor de nieuwe clusterindeling bepaald.

¹⁴ De clusters 2 - 5 (sociaal domein taken) zijn geen onderdeel van ons onderzoek

Wat nodig is voor het overhevelen van een taakveld van het ene naar het andere cluster, is het volgende: per gemeente de bedragen *met* en *zonder* verevening. Dat taakveld neemt deze bedragen mee naar het nieuwe taakveld en daar worden de taakveldbedragen weer opgeteld tot bedragen per cluster (nog steeds per gemeente). Nu kan de mate van verevening voor het nieuwe cluster worden berekend, gebruik maken van de bedragen per gemeente.

Om deze tabel met twee kolommen te verkrijgen wordt gebruik gemaakt van gegevens van het CBS. Die verzamelt per taakveld per gemeente de baten en lasten. Deze taakveldbedragen worden omgerekend naar een percentage van het totale clusterbedrag. Vervolgens wordt in het gemeentefonds, per gemeente, het bedrag van een cluster - met behulp van voornoemde percentages - omgerekend naar een bedrag per taakveld. Ieder taakveld heeft voor iedere gemeente een bedrag na verevening.

Dat taakveld neemt deze bedragen (per gemeente) mee naar het nieuwe cluster alwaar de bedragen van de taakvelden worden opgeteld (nog steeds er gemeente), en zo worden de bedragen verkregen voor de nieuwe clusterindeling.

Het gaat om een benadering of educated guess omdat landelijke verhoudingsgetallen worden toegepast op alle gemeenten. De uitkomsten moeten gezien worden als een eerste vingeroefening waarmee de werking van onze methode kan worden geïllustreerd. Vanwege het grote aantal aannames kan niet op de berekende percentages worden gesteund en moeten die dus met grote voorzichtigheid gelezen worden. De berekende mate van verevening is voor de clusters die afwijken van de indeling zoals gehanteerd in het gemeentefonds daarom een educated guess. In het Herijkingsonderzoek gemeentefonds dat in maart 2019 van start gaat - en waarvoor dit onderzoek input levert - zal een scherpere uitwerking worden gemaakt van de vereveningspercentages per (sub)cluster.

Een voorbeeld: Cluster X bestaat uit taakvelden A en B. In het CBS-bestand is A €100 en B €300. Voor cluster X dus totaal €400. Bijgevolg neemt taakveld A 25% van cluster X voor zijn rekening, taakveld B 75%. Deze percentages worden gebruikt om de bedragen in het gemeentefonds per taakveld uit te rekenen. Is het bedrag in het gemeentefonds voor cluster X bijvoorbeeld €500, dan kunnen we herleiden dat taakveld A €125 is ($€500 \times 25\%$) en taakveld B is €375 ($€500 \times 75\%$). Stel dat in de nieuwe clusterindeling cluster X nu taakvelden A, B en G bevat. Dat (gewijzigde) cluster is dan A (€125), B (€375) en G (bijv. €200) groot: €700. Een nieuw ontstaan cluster, cluster Q, bestaat bijvoorbeeld uit taakvelden P (€25), R (€750), S (€100) en U (€350) - het cluster is €1225 groot. Dit wordt voor elke gemeente afzonderlijke gedaan en vervolgens kan de mate van verevening voor het nieuwe cluster worden uitgerekend.

De resultaten van de toepassing van deze stappen zijn terug te vinden in hoofdstuk 5.

3.5 Model Maatschappelijke Acceptatie

Beantwoording onderzoeksvraag 3

Onderzoeksvraag 3:

Ontwikkel een methodiek om te toetsen in hoeverre verschillen in voorzieningenniveau maatschappelijk geaccepteerd worden. (deze methodiek is nodig voor de beantwoording van onderzoeksvraag 5d).

Waarom een model van maatschappelijke acceptatie?

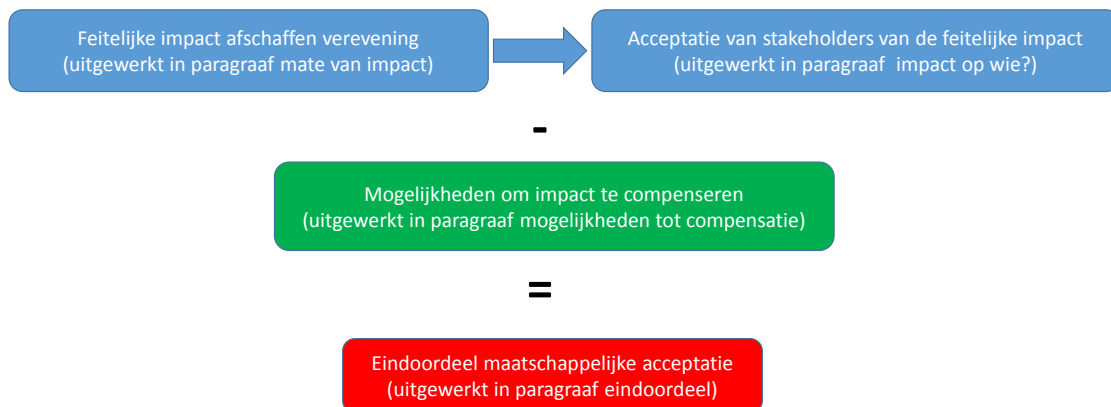
Veranderingen in de vereveningssysteematiek kunnen ertoe leiden dat voor individuele gemeenten de uitkering uit het gemeentefonds zullen stijgen of dalen. Dat kan betekenen dat er tussen gemeenten verschillen gaan optreden in de voorzieningenniveaus die aan inwoners geboden kunnen worden. De daaruit

voortvloeiende vraag is of het maatschappelijk geaccepteerd is dat er wat betreft voorzieningenniveaus verschillen zijn tussen gemeenten. Met voorzieningenniveau wordt hier bedoeld op verschillen op alle taakvelden / clusters waarin de gemeente beleidsvrijheid hebben, zoals culturele voorzieningen, recreatiemogelijkheden, kwaliteit openbare ruimte, et cetera.

Geen beschikbaar model vanuit de wetenschappelijke literatuur

Een literatuurverkenning naar het begrip ‘maatschappelijke acceptatie’ heeft geen model opgeleverd dat direct of met aanpassingen bruikbaar zou zijn. De geraadpleegde wetenschapper en expert hebben geen andere dan de door B&A verzamelde literatuur aangedragen die aangrijpingspunten kunnen opleveren. In bijlage 3 is de opbrengst van de literatuurverkenning opgenomen ter informatie. Omdat de literatuurverkenning geen geschikt model heeft opgeleverd is een aan de thematiek ontleende modelmethodiek ontwikkeld. Het model bestaat uit de volgende elementen die in navolgende paragrafen nader worden toegelicht:

Figuur 3.4 Analysemodel Maatschappelijke Acceptatie

Gehanteerde definitie van maatschappelijke acceptatie

In de methodiek is maatschappelijke acceptatie omschreven als:

‘de mate waarin (toenemende) verschillen tussen gemeenten in voorzieningenniveau per taakveld / cluster - die het gevolg zijn van het afschaffen of verminderen van vereveningen - maatschappelijk aanvaard worden’.

Afschaffing of vermindering van vereveningen kunnen voor afzonderlijke gemeenten positief of negatief uitpakken: de geldstroom vanuit het fonds kan stijgen of kan dalen. Het model van maatschappelijke acceptatie gaat alleen over de situatie van dalende geldstromen. Te verwachten valt immers dat in dat geval een discussie vanuit deze nadeelgemeenten en haar inwoners zal ontstaan.

Hoofdcriteria toetsing maatschappelijke acceptatie

Wij schetsen onderstaand twee hoofdcriteria op basis waarvan de maatschappelijke acceptatie getoetst kan worden. Deze gelden als vertrekpunt voor het verdere ontwerp van het model van maatschappelijke acceptatie. Aspecten als draagvlakverwerving of de organisatie van beleids- en inspraakprocessen nemen wij

niet mee in het model. Het model focust op de effecten of impact en mogelijkheden om die effecten door middel van compensatie te mitigeren.

Mate van impact (feitelijk effect)

Impact start met de mate waarin als gevolg van het afschaffen van meerdere vereveningscriteria voor een taakveld of cluster een groep van gemeenten te maken krijgt met een verandering in de uitkering voor dat specifieke taakveld. Welk maatschappelijk effect heeft een vermindering van de uitkering voor het voorzieningenniveau en omgevingskwaliteit in de betreffende gemeente of provincie? Een oordeel daarover komt tot stand langs de weg van de (vermeende) gevolgen van vermindering van de inkomsten voor gemeenten / provincies vanuit Rijksfondsen. In het model zijn vijf typen gevolgen met een uitwerking naar risico en een inschaling benoemd:

Tabel 3.3 Type gevolgen voor gemeenten van vermindering van inkomsten

Gevolgen	Risico (kans x effect)	Schaal
1. Functieverlies	Risico op vermindering van geschiktheid voor een activiteit: bv onderwijzen, verplaatsen, ondernemen, zorg verlenen, ontspannen, recreëren, sporten, afval verwerken, geld innen/belasting heffen	1 staat voor geen effect, 2 gering functieverlies, 3 aanzienlijk functieverlies, 4 veel functieverlies, 5 zeer veel functieverlies 6 voor volledig verdwijnen.
2. Veiligheid (inclusief gezondheid)	Risico op fysiek en mentaal ongemak	1 geen effect, 2 gering gevaar of letsel, 3 zwaar letsel/gevaar bij individuen, 4 zwaar letsel/gevaar voor velen, 5 veel ziektegevallen /ernstig letsel bij velen, 6 meerdere sterfgevallen / doden.
3. Financiële effecten	Risico op verminderde inkomsten en vergrote uitgaven voor individuen en organisaties.	1 geen effect, 2 € 1 - 10.000, 3 € 10.000 - 100.000, 4 € 100.000 - 1.000.000, 5 € 1.000.000 - 10.000.000, 6 > 10.000.000
4. Kwaliteitsverlies fysieke omgeving	Risico van afwijking van de minimaal besloten omgevingskwaliteit (bv beeldkwaliteitsplannen, onderhoudsplannen)	1 geen verstoring, 2 enige verstoring, 3 aanzienlijke verstoring, 4 aantasting van enige duur, 5 aantasting van lange duur, 6 vernietiging
5. Duurzaamheid	Risico op verstoring van milieu- en natuurwaarden zoals bijvoorbeeld lokaal, landelijk of Europees is vastgelegd.	1 geen verstoring, 2 enige verstoring, 3 aanzienlijke verstoring, 4 aantasting van enige duur, 5 aantasting van lange duur, 6 vernietiging

De impact wordt uitgedrukt in de optelling van de scores van de schaal gedeeld door het aantal gevolgen (altijd vijf). Daarmee ontstaat een 'impactgetal' per cluster of subcluster van taakvelden. Des te lager het getal des te lager de impact en andersom.

Impact op wie?

Het model beschouwt de maatschappelijke acceptatie vanuit de volgende stakeholders:

- inwoners of groepen inwoners
- bedrijven
- maatschappelijke organisaties
- de politiek ofwel het samenstel van politieke partijen, raad, college en landelijke politiek

De vraag is in welke mate de ingeschatte impact geaccepteerd zal worden door de verschillende belanghebbenden. Daarvoor hanteert het model de volgende vijfpuntschaal:

- verzet (actief)
- ontstemming (passief)
- neutraal
- instemming (passief)
- applaus (actief)

Aan deze schaal wordt een waarde toegekend. Verzet levert 6 punten op, ontstemming (3), neutraal (0), instemming (-3) en applaus (-6). Het gemiddelde over de vier groepen belanghebbenden levert een 'acceptatiegetal' op.

Mogelijkheden voor gemeenten tot compensatie?

De gedachte achter compensatie is dat beleidsvrijheid ook impliceert dat er eigenstandige ruimte is om met verschillen om te gaan. Welke mogelijkheden zijn er om op het specifieke cluster te compenseren? Voorstel is om niet tussen clusters of taakvelden te compenseren, maar uitsluitend te kijken naar de mogelijkheden binnen het cluster/taakveld. Dus *niet* dat de gemeente meer middelen kan inzetten door op andere clusters en taakvelden te bezuinigen. Grofweg zijn er drie manieren om verminderde inkomsten en daarmee verschillen in voorzieningenniveau te compenseren:

- Benutten belastingcapaciteit
- Andere financieringsbronnen benutten (privaat)
- Voorzieningen gezamenlijk met andere gemeenten organiseren

De mogelijkheden tot compensatie worden uitgedrukt in een driepuntsschaal: niet, gedeeltelijk en volledig.

Eindoordeel

De mate van maatschappelijke acceptatie wordt aan de hand van de uitkomsten op bovengenoemde criteria bepaald. Dus als de impact groot is en de mogelijkheden tot compensatie beperkt zijn, dan is de aanname dat vermindering of afschaffing van de verevening minder maatschappelijk geaccepteerd is. Als de mogelijkheid tot compensatie volledig is, zal de maatschappelijke acceptatie groter zijn. Het eindoordeel wordt bepaald aan de hand van een tweepuntschaal: niet maatschappelijk geaccepteerd (geen volledige compensatiemogelijkheden) en maatschappelijk geaccepteerd (wel volledige compensatiemogelijkheden).

Onderstaand is een aantal voorbeelden weergegeven. In het eerste voorbeeld is de impact beperkt (score 2 van 6) en er is enige ontstemming bij stakeholders. De mogelijkheden tot compensatie zijn echter niet volledig, met als gevolg dat het eindoordeel is dat afschaffing van verevening niet maatschappelijk geaccepteerd zal worden. In het tweede voorbeeld is de impact groot, is sprake van verzet bij stakeholders, maar kunnen de betreffende gemeenten volledig compenserende maatregelen treffen. In dat geval is sprake van maatschappelijke acceptatie.

Tabel 3.4 Voorbeelden totaalscores model maatschappelijke acceptatie

Cluster	Impactgetal max score = 6 min score = 1	Acceptatiegetal stakeholders max score = 6 (verzet) min score = -6 (applaus)	Compensatiemogelijkheden impact	Eindoordeel
1	2	3	Gedeeltelijk	Niet maatschappelijk geaccepteerd
2	5	6	Volledig	Maatschappelijk geaccepteerd

4. Resultaten beleidsvrijheid

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden twee onderzoeksvragen beantwoord: onderzoeksvraag 2 betreffende een voorstel voor bundeling van taken in clusters en onderzoeksvraag 4 die toeziet op bepaling van de beleidsvrijheid. Paragraaf 4.2 bevat een beoordeling van de huidige clusterindeling waarna tot een voorstel voor aanpassing daarvan is gekomen. In de paragraaf 4.3 bevat de bepaling van de beleidsvrijheid voor elk van de nieuwe clusters van taken.

4.2 Beoordeling clusterindeling gemeentefonds en nieuw voorstel voor bundeling van taken

Onderzoeksvraag 2:

Doe een voorstel voor bundeling van samenhangende taken (met als vertrekpunt de clusterindeling in het gemeentefonds c.q. de kerntaken van provincies) die ondersteunend is aan dit onderzoek naar beleidsvrijheid. Randvoorwaarde hierbij is dat er uitspraken over de mate van beleidsvrijheid moeten kunnen worden gedaan op (sub)clusterniveau.

Beantwoording onderzoeksvraag 2

Als uitgangspunten voor de bundeling gelden:

- Het cluster van taakvelden is inhoudelijk congruent (naar onderwerp en aard van de taak).
- Het cluster kent overwegend zelfde mate van beleidsvrijheid.
- Bestaande taakvelden zijn niet gesplitst¹⁵.

Gestart is met de beoordeling van de **huidige clusterindeling volgens het Gemeentefonds**, zoals ook voortvloeit uit de vraagstelling. In het onderzoek zijn alleen de taakvelden opgenomen die, zoals in de afbakening reeds beschreven, niet behoren tot het sociaal domein. In onderstaande tabel is de huidige clusterindeling van het gemeentefonds beoordeeld op inhoudelijke congruentie en mate van beleidsvrijheid. Voor de onderbouwing van de oordelen van de beleidsvrijheid wordt verwezen naar bijlage 1.

In de laatste kolom van de tabel is een **voorstel voor een nieuwe clustering** van taken gedaan voor zover dat logischerwijs voortvloeit uit de beoordeling. Wijzigingen in clusters ten opzichte van de huidige indeling zijn grijs gemarkeerd. De nieuwe of aangepaste clusters van taken zijn in de daarna volgende tabel uitgebreider toegelicht.

¹⁵ Hiervoor is gekozen omdat sommige taakvelden zowel inkomsten als uitgaven bevatten. Bijvoorbeeld de taakvelden riool en afval of de recreatieve havens (onderhoud en liggelden). Als bijvoorbeeld gekozen zou worden voor een cluster eigen middelen en belastingen, dan zou dat leiden tot een opsplitsing van taakvelden in baten en lasten. Deze keuze heeft tot gevolg dat alleen inkomsten die niet gebonden zijn aan een bepaalde taakuitvoering (zoals OZB) in een apart cluster zijn opgenomen.

Tabel 4.1 Bundeling volgens de criteria 'congruentie' en 'mate beleidsvrijheid' (huidige en voorgestelde clustering)

HUIDIGE clusterindeling Gemeentefonds	Beoordeelde lv3 taakvelden	Beoordeling inhoudelijke congruentie	Beoordeling mate van beleidsvrijheid	VOORSTEL NIEUWE clusterindeling
Bestuur en algemene ondersteuning	0.1 Bestuur 0.2 Burgerzaken 0.4 Overhead 0.8 Overige baten en lasten	Deels congruent: Taakvelden 0.1, 0.4 inhoudelijk congruent. Minder inhoudelijk congruent: Taakvelden 0.2 en 0.8	Congruent: Verplichte taken met veel voorschriften.	Bestuur, algemene ondersteuning en begroting Zelfde taakvelden als huidige indeling <u>plus</u> : 0.5 Treasury 0.9 Vennootschapsbelasting 0.10 Mutaties reserves 0.11 Overzicht staat van rekening baten en lasten
Overige eigen middelen	0.3. Beheer overige gebouwen en gronden 0.64. Belastingen overig 0.5. Treasury 0.9. Vennootschapsbelasting 0.11 Resultaat van rekening van baten en lasten 2.3. Recreatieve havens 3.1. Economische ontwikkeling 3.2. Fysieke bedrijfsinfrastructuur 3.3. Bedrijfsloket en -regelingen 3.4. Economische promotie 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijfsterreinen)	Weinig inhoudelijk congruent: inhoudelijk beleid en (financieel) beheer, baten en lasten. Enkele beleidsinhoudelijke taakvelden sluiten niet aan bij de clusterbenaming (overige eigen middelen). Niet alle taakvelden die kunnen worden gezien als 'overige eigen middelen' zijn in dit cluster ondergebracht.	Niet congruent: Deels verplichte taak deels optioneel, meer (bandbreedte) en minder voorschriften (verordenende bevoegdheid).	Eigen middelen (niet taakgebonden) Bestaande uit taakvelden: 0.61. OZB woningen 0.62 OZB niet-woningen 0.64. Belastingen overig 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijfsterreinen)
Onroerende zaakbelasting	0.61. OZB woningen 0.62. OZB niet-woningen	Congruent: Betreft heffing van belasting op onroerende zaken.	Congruent: geen verplichte taak met voorschriften (bandbreedte).	Ondergebracht bij Eigen middelen
Openbare orde en veiligheid	1.1. Crisisbeheersing en Brandweer 1.2. Openbare orde en veiligheid	Congruent: alle deelonderwerpen hebben een preventief en handhavend doel op het gebied van veiligheid.	Niet congruent: deels verplichte taak deels optioneel, meer en minder voorschriften	Geen wijzigingen

HUDIGE clusterindeling Gemeentefonds	Beoordeelde Iv3 taakvelden	Beoordeling inhoudelijke congruentie	Beoordeling mate van beleidsvrijheid	VOORSTEL NIEUWE clusterindeling
Riolering en reiniging	7.2. Riolering 7.3. Afval	Inhoudelijk congruent: zowel op thema als op het feit dat voor beide taakvelden de gemeente heffingen op kan leggen.	Congruent: verplichte taken met veel voorschriften (doelvoorschriften)	Geen wijzigingen
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	0.63. Parkeerbelasting 2.1. Verkeer en vervoer 2.2. Parkeren 2.4. Economische havens en waterwegen 2.5. Openbaar vervoer 5.5. Cultureel erfgoed 7.4. Milieubeheer 8.1. Ruimtelijke ordening 8.3. Wonen en bouwen	Congruent: in de samenhang congruent, naar aard van de taken minder congruent.	Niet congruent: deels verplichte taak deels optioneel, meer (medebewind) en minder voorschriften (geen doelvoorschriften).	Opgedeeld in twee clusters Openbare ruimte en recreatie 0.3. Beheer overige gebouwen en gronden 0.63. Parkeerbelasting 2.2. Parkeren 2.3. Recreatieve havens 5.5. Cultureel erfgoed 5.7. Openbaar groen en (openlucht)recreatie Infrastructuur en gebiedsontwikkeling 2.1. Verkeer en vervoer 2.4. Economische havens en waterwegen 2.5. Openbaar vervoer 7.4. Milieubeheer 7.5. Begraafplaatsen 8.1. Ruimtelijke ordening 8.3. Wonen en bouwen
Educatie	4.1. Openbaar basisonderwijs 4.2. Onderwijshuisvesting 4.3. Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Congruent op thema.	Congruent: verplichte taken met veel voorschriften.	Geen wijzigingen
Cultuur en ontspanning	5.1. Sportbeleid en activering 5.2. Sportaccommodaties 5.3. Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Overwegend inhoudelijk congruent: begraafplaatsen past minder goed.	Niet congruent: op begraafplaatsen na geen verplichte taak (eigen initiatief) en weinig voorschriften.	Cluster Cultuur en Sport 5.1. Sportbeleid en activering 5.2. Sportaccommodaties

HUIDIGE clusterindeling Gemeentefonds	Beoordeelde Iv3 taakvelden	Beoordeling inhoudelijke congruentie	Beoordeling mate van beleidsvrijheid	VOORSTEL NIEUWE clusterindeling
	5.4. Musea 5.6. Media 5.7. Openbaar groen en (openlucht)recreatie 7.5 Begraafplaatsen	Ook lijkt beheer van openbaar groen wellicht beter te passen bij cluster infrastructuur en gebiedsontwikkeling.		5.3. Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie 5.4. Musea 5.6. Media
Volksgezondheid	7.1. Volksgezondheid	Congruent	Congruent: verplichte taken met veel voorschriften	Geen wijzigingen

In navolgende tabel zijn uitsluitend de nieuwe of aangepaste clusterindelingen nader toegelicht.

Tabel 4.2 Toelichting op nieuwe clusters c.q. gewijzigde clusterindelingen

AANGEPASTE EN NIEUWE clusters	Iv3 taakvelden	Toelichting: inhoudelijke congruentie	Toelichting: mate van beleidsvrijheid
Bestuur, algemene ondersteuning en begroting <i>(aangepast)</i>	<i>Subcluster bestuur en algemene ondersteuning:</i> 0.1 Bestuur 0.2 Burgerzaken 0.4 Overhead <i>Subcluster begroting:</i> 0.5. Treasury 0.8 Overige baten en lasten 0.9. Vennootschapsbelasting 0.10 Mutaties reserves 0.11 Overzicht staat van rekening baten en lasten	Kenmerkend van dit gehele cluster is dat het in hoge mate een bedrijfsvoeringskarakter heeft. Een inhoudelijk onderscheid is gemaakt tussen de twee clusters naar bestuur en ondersteuning (organisatie en dienstverlening) en financieel beheer.	Alle taakvelden in dit cluster kennen een verplicht karakter. Geen van de taakvelden kent een sterk inhoudelijk of beleidsmatig doel dat bereikt moet Geen sprake van verplichte of aanbevolen samenwerking.
Eigen middelen (niet taakgebonden) <i>(nieuw)</i>	0.61. OZB woningen 0.62 OZB niet-woningen 0.64. Belastingen overig 8.2 Grondexploitatie (niet bedrijfsterreinen)	Alle taakvelden hebben tot doel om te komen tot inkomsten van de gemeente, niet specifiek bijdragend aan één beleidsinhoudelijk doel.	De beleidsvrijheid op elk van de taken is groot te noemen. De taakvelden zijn niet verplicht, kennen weinig voorschriften.

AANGEPASTE EN NIEUWE clusters	Iv3 taakvelden	Toelichting: inhoudelijke congruentie	Toelichting: mate van beleidsvrijheid
Economie <i>(nieuw)</i>	3.1. Economische ontwikkeling 3.2. Fysieke bedrijfsinfrastructuur 3.3. Bedrijfsloket en -regelingen 3.4. Economische promotie	Alle taakvelden zien toe op één beleidsterrein: economie.	De beleidsvrijheid op elk van de taken is groot te noemen. De taakvelden zijn niet verplicht en kennen geen eigen wettelijk kader.
Openbare ruimte en recreatie <i>(nieuw)</i>	0.3. Beheer overige gebouwen en gronden 0.63. Parkeerbelasting 2.2. Parkeren 2.3. Recreatieve havens 5.5. Cultureel erfgoed 5.7. Openbaar groen en (openlucht)recreatie	Dit cluster is inhoudelijk samenhangend op het vlak van beheer openbare ruimte en recreatieve buitenvoorzieningen. De aard van de taken verschilt wel (beleidsvormend, toezichthoudend, onderhoud, heffingen).	De beleidsvrijheid is groot te noemen, taakvelden kennen geen verplichte taakuitvoering en relatief weinig voorschriften. Voor het 'onvrijere' cluster geldt dat wetgeving beperkingen oplegt in de taakuitvoering of sprake is van meer toezicht.
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling <i>(aangepast)</i>	2.1. Verkeer en vervoer 2.4. Economische havens en waterwegen 2.5. Openbaar vervoer 7.4. Milieubeheer 7.5. Begraafplaatsen 8.1. Ruimtelijke ordening 8.3. Wonen en bouwen	Dit cluster is inhoudelijk samenhangend op het vlak van infrastructuur, ruimtelijke ordening en gebiedsontwikkeling. Het is feitelijk de 'harde' inrichtingskant binnen de gemeente. De aard van de taken verschilt wel (beleidsvormend, toezichthoudend, onderhoud, heffingen).	Het betreft verplichte taken, met daarin voorschriften (procedureel danwel inhoudelijk) en er is sprake van (interveniërend) toezicht door hogere overheden.
Cultuur en sport¹⁶ <i>(aangepast)</i>	5.1. Sportbeleid en activering 5.2. Sportaccommodaties 5.3. Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie 5.4. Musea 5.6. Media	Inhoudelijk samenhangende beleidsvelden.	Beperkt tot geen wettelijk kader en verplichtend karakter. Veel beleidsvrijheid.

¹⁶ Naam is aangepast van 'cultuur en ontspanning' naar 'cultuur en sport'.

4.3 Overzicht beleidsvrijheid over de clusters volgens aangepaste indeling

Onderzoeksvraag 4:

Pas de (verfijnde en aangevulde) methodiek (hier mate van beleidsvrijheid) toe op de taakbundels voor gemeenten

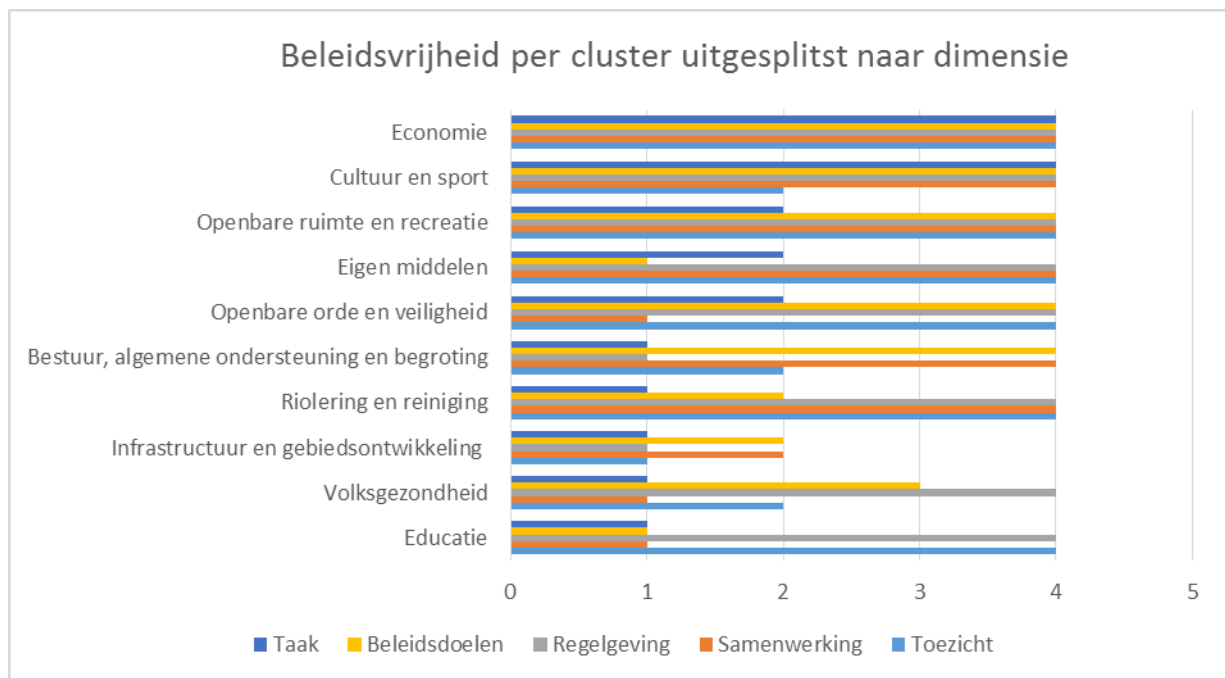
Beantwoording onderzoeksvraag 4

In onderstaande grafiek is per cluster (conform de nieuw voorgestelde indeling zoals in paragraaf 4.2 beschreven) de mate van beleidsvrijheid op elk van de vijf dimensies beschreven. Het betreft uiteraard een beoordeling over de betrokken taakvelden per cluster heen waardoor de nuance per taakveld en zelfs binnen een taakveld verloren gaat. Voor de nuancering wordt verwezen naar bijlage 1 waarin per taakveld en per cluster de detailbeoordelingen zijn weergegeven.

Uitgangspunten voor de beoordeling per cluster zijn:

- De meest voorkomende waarneming (bijvoorbeeld bij dimensie doelen of samenwerking) is gekozen.
- Daar waar sommige taakvelden een relatief klein (financieel) deel van het cluster betreffen, is in voorkomende gevallen de score van het meest omvangrijke taakveld opgenomen.
- In een enkel geval is een dubbele score opgenomen omdat zowel sprake is van een optionele als een verplichte taak, terwijl niet goed vastgesteld kan worden of de taakvelden in financiële of uitvoeringsomvang in grote mate verschillen. Dit betreft het cluster Openbare orde en veiligheid.

Figuur 4.1 Beleidsvrijheid per cluster op de 5 dimensies

De getallen voor de beoordeling van de vijf dimensies van beleidsvrijheid geven de mate van beleidsvrijheid weer: een (4) betekent de maximale vrijheid voor de betreffende dimensie en een (1) de maximale beperking van de beleidsvrijheid. Des te groter de staaf per dimensie des te meer beleidsvrijheid.

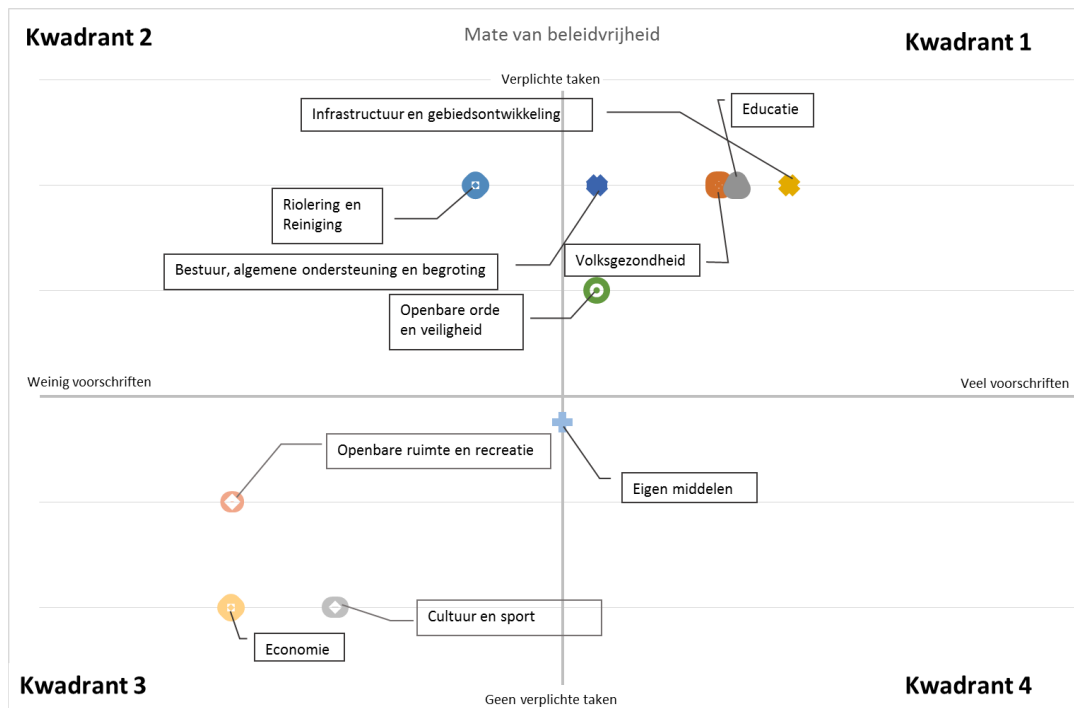
Zo geldt bijvoorbeeld bij het cluster Economie dat er geen wettelijk kader is dat de gemeente oplegt om taken rondom economische promotie uit te voeren. Daarmee is op de dimensie taak sprake van de maximale beleidsvrijheid (eigen initiatief) en zijn er ook geen voorschriften op de andere dimensies beleidsdoelen, toezicht, regelgeving en samenwerking. Voor het cluster Eigen Middelen geldt dat het heffen van belastingen door gemeenten niet verplicht is, maar optioneel. Maar als gemeenten belasting heffen dan zijn daar wel voorschriften aan verbonden, zo is het belastinggebied van de gemeente ingeperkt door de Gemeentewet. Bij het cluster Volksgezondheid is sprake van een verplichte taak, waarbij ook nog sprake is van voorgeschreven samenwerking in regionaal verband. Het cluster Openbare orde en Veiligheid kent een soortgelijke score op deze dimensies als gevolg van de Wet op de Veiligheidsregio's.

Het eindoordeel over deze vijf dimensies heen is overeenkomstig de vier kwadranten zoals beschreven in hoofdstuk 3.

Tabel 4.3 Duiding vier kwadranten

Kwadrant	Omschrijving	Oordeel
Kwadrant 1	Verplichte taken met veel voorschriften	Niet beleidsvrij
Kwadrant 2	Verplichte taken met weinig voorschriften	Gering beleidsvrij
Kwadrant 3	Niet verplichte taken met weinig voorschriften	Beleidsvrij
Kwadrant 4	Niet verplichte taken met veel voorschriften	Gering beleidsvrij

Figuur 4.2 Mate van beleidsvrijheid

4.4 Conclusies

De facto is min of meer sprake van een *dichotomie*: een vijftal clusters zijn niet beleidsvrij, een viertal is wel beleidsvrij.

De clusters 'riolering en reiniging', 'volksgezondheid', het cluster 'infrastructuur en gebiedsontwikkeling', 'bestuur en algemene ondersteuning' kennen weinig beleidsvrijheid. Gemeenten voeren in deze clusters verplicht taken uit, meer dan eens in voorgeschreven samenwerking en met voorgeschreven doelen of resultaten. Het cluster 'openbare orde en veiligheid' valt in een tussencategorie met een gedeeltelijk verplichte (taakveld 1.1) en een gedeeltelijk optionele taakuitvoering (taakveld 1.2). Tevens is sprake van verdere beperking van de beleidsvrijheid door voorgeschreven samenwerking en dimensionering in de doelen. De facto is dit een beperkt beleidsvrij cluster van taken.

De meeste beleidsvrijheid hebben gemeenten bij de 'clusters cultuur en sport' en 'economie'. Er is geen verplichtend karakter en er zijn nauwelijks doelvoorschriften of opgelegde vormen van samenwerking en toezicht. Voor de clusters 'eigen middelen' en het cluster 'openbare ruimte en recreatie' geldt dat sprake is van een optionele taak. Alleen bij eigen middelen is sprake van een beperkende beleidsvrijheid op de dimensie beleidsdoelen, er gelden bandbreedtes en beperkingen voor het heffen van belastingen.

5. Resultaten mate van verevening

5.1 Mate van verevening over de clusters huidige clusterindeling gemeentefonds

De mate van verevening is in onderstaande tabel weergegeven. De tabel toont de uitkomsten van de berekening per cluster (op basis van de *huidige* clusterindeling gemeentefonds) weergegeven. Hierin is tevens per cluster aangegeven hoeveel vereveningsmaatstaven (voor zover herleidbaar) toegepast zijn in de huidige berekeningssystematiek voor de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Tot slot is aangegeven tot welk nadeel de volledige afschaffing van de verevening in euro's per inwoner voor de nadeelgemeenten gezamenlijk leidt. Er is gesorteerd op de kolom Mate van verevening; het cluster met de minste verevening staat bovenaan.

Tabel 5.1 Mate van verevening (op basis van de *huidige* clusterindeling Gemeentefonds)

Clusters	Mate van verevening	Aantal vereveningsmaatstaven	Gemiddeld nadeel in euro's per inwoner voor de nadeelgemeenten bij afschaffing van verevening
Bestuur en ondersteuning	2,85%	13	€ 7
Cultuur en ontspanning	5,97%	11	€ 30
Riolering en reiniging	7,15%	8	€ 8
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	7,72%	43	€ 57
Eigen middelen	7,90%	7	€ 101
Educatie	8,49%	18	€ 23
Openbare orde en veiligheid	10,28%	19	€ 32
Volksgezondheid	14,61%	22	€ 3
Overig ¹⁷	75,14%	14	€ 20

Uit de tabel blijkt dat het aantal vereveningsmaatstaven geen voorspellende waarde heeft voor de mate van verevening. Het kan wel zo zijn dat bepaalde maatstaven meer invloed hebben dan andere, dat is echter niet onderzocht binnen de scope van dit onderzoek.

In de bijlage 2 is de mate van verevening op een lager detailniveau (subcluster) weergegeven.

5.2 Mate van verevening over de clusters voorgestelde clusterindeling

In onderstaande tabel zijn de uitkomsten voor *de voorgestelde clusterindeling* weergegeven. Dit exclusief het aantal maatstaven omdat eerder is geconstateerd dat deze geen of weinig relatie hebben met de mate van verevening. De clusters zijn gesorteerd naar mate van beleidsvrijheid, het cluster bovenaan kent de minste beleidsvrijheid. Zoals eerder (3.4) aangegeven is sprake van een **benadering of educated guess** van de mate van verevening.

¹⁷ Dit cluster bevat bijdragen voor de grote steden en enkele andere gemeenten zoals de Waddeneilanden en grensgemeenten.

NB: Onderstaande uitkomsten moeten gezien worden als een eerste vingeroefening waarmee de werking van onze methode kan worden geïllustreerd. Vanwege het grote aantal aannames kan niet op de berekende percentages worden gesteund en moeten die dus met grote voorzichtigheid gelezen worden. De weergegeven mate van verevening is voor de clusters die afwijken van de indeling zoals gehanteerd in het gemeentefonds een educated guess¹⁸. Op basis van de huidige indeling van taken in het gemeentefonds met clusters en subclusters is het ons niet gelukt om tot een exacte mate van verevening per cluster te komen. Als in het gemeentefonds de bekostiging tot op taakveldniveau zou zijn uitgesplitst had dit wellicht wel gekund. In het Herijkingsonderzoek gemeentefonds dat in maart 2019 van start gaat - en waarvoor dit onderzoek input levert - zal een scherpere uitwerking worden gemaakt van de vereveningspercentages per (sub)cluster.

Tabel 5.2 Mate van verevening (op basis van de voorgestelde nieuwe clusterindeling Gemeentefonds)

Clusters	Benadering mate van verevening	Gemiddeld nadeel in euro's (afgerond hele euro's) per inwoner voor de nadeelgemeenten bij afschaffing van verevening
Bestuur, algemene ondersteuning en begroting	11,75%	€ 10
Openbare ruimte en recreatie	6,65%	€ 19
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	6,50%	€ 48
Eigen middelen	7,90%	€ 11
Educatie	8,49%	€ 33
Riolering en reiniging	9,35%	€ 8
Openbare orde en veiligheid	10,25%	€ 32
Volksgesondheid	14,61%	€ 2
Cultuur en sport	5,97%	€ 30
Economie	7,90%	€ 2

In de bijlage 2 is de mate van verevening op een lager detailniveau (subcluster) weergegeven.

5.3 Conclusies

Huidige clusterindeling gemeentefonds

Op het cluster 'overig' na, valt op dat er geen grote verschillen in de mate van verevening zijn. De mate van verevening ligt tussen de 6 en 10 procent voor zes van de negen clusters. Uitschieter met meer verevening is 'volksgezondheid' (ruim 14 procent). Het cluster 'bestuur en ondersteuning' kent de minste verevening.

Er lijkt geen verband te zijn tussen het aantal vereveningsmaatstaven en de mate van verevening. Geconcludeerd kan worden dat op alle clusters verevend wordt en dat de verschillen in de mate van verevening door de bank genomen klein zijn.

¹⁸ Onder meer wordt verondersteld dat het procentuele aandeel van de baten en lasten voor ieder taakveld in een cluster gelijk is aan het landelijk gemiddelde. Bijvoorbeeld: voor iedere gemeente bedraagt het taakveld 0.11 Resultaat rekening -0,73% van het totaal van cluster Eigen Middelen; het taakveld 0.10 Mutatie reserves bedraagt voor iedere gemeente 65,13% van het cluster Eigen Middelen, enz. Eenvoudig valt in te zien dat deze aannames niet kloppen.

Voorgestelde clusterindeling

De verschillen in mate van verevening houden geen rechtstreeks verband met de mate van beleidsvrijheid in de voorgestelde clusterindeling. De verschillen in de mate van verevening (bij benadering) tussen de clusters blijven relatief klein.

Conclusies verevening:

De meeste clusters (zes van de negen) scoren met percentages tussen 6 en 10% een lage mate van verevening. De clusters 'bestuur en algemene ondersteuning', 'openbare orde en veiligheid' en 'volksgezondheid' kennen een verevening van meer dan 10%.

6. Resultaten toepassing Model Maatschappelijke Acceptatie (MMA)

6.1 Relevante clusters en taakvelden

In dit hoofdstuk gaan we in op de Maatschappelijke Acceptatie van veranderingen in de bekostigingswijze. In deze paragraaf is per cluster aangegeven of de huidige bekostigingswijze (lees: mate van verevening) aansluit bij de geconstateerde beleidsvrijheid voor het betreffende cluster. Dit is gedaan op basis van de uitkomsten gepresenteerd in hoofdstuk 3 (mate van beleidsvrijheid) en hoofdstuk 4 (mate van verevening ofwel bekostigingswijze).

Daarbij geldt dat voor die clusters waar sprake is van relatief veel beleidsvrijheid en verevening, deze in aanmerking komen voor toetsing. Het minst beleidsvrije cluster staat bovenaan in de tabel en het meest beleidsvrije cluster staat onderaan.

In de bepaling van de mate van beleidsvrijheid telt de dimensie 'Taak' het zwaarst, gevolgd door 'Doelen, Regelgeving, Toezicht en Samenwerking'. De gedachte hierachter is dat een verplichtend karakter van een taak in zichzelf al minder vrijheid met zich meebrengt, zeker als daarnaast ook nog eisen zijn gesteld op de dimensies 'Doelen, Regelgeving, Toezicht en Samenwerking'. De tabel is gesorteerd op de kolom 'Mate van beleidsvrijheid'. Het minst beleidsvrije cluster staat bovenaan.

Tabel 6.1 Afweging van het wel of niet toepassing van het MMA

Cluster (voorgestelde nieuwe clusterindeling)	Mate van beleidsvrijheid	Mate van verevening	Toetsing met het MMA van toepassing?
Riolering en reiniging	Beleidsonvrij: - Verplichte taak - Veel voorschriften	9,35%	Nee, weinig beleidsvrijheid
Volksgezondheid	Beleidsonvrij: - Verplichte taak - Veel voorschriften	14,61%	Nee, weinig beleidsvrijheid
Educatie	Beleidsonvrij: - Verplichte taak - Veel voorschriften	8,49%	Nee, weinig beleidsvrijheid
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	Beleidsonvrij: - Verplichte taak - Veel voorschriften	6,89%	Nee, weinig beleidsvrijheid
Bestuur, algemene ondersteuning en begroting	Gering beleidsvrij: - Verplichte taak - Weinig voorschriften	11,75%	Nee, weinig beleidsvrijheid
Openbare orde en veiligheid	Gering beleidsvrij: - Verplichte taak / optioneel - Weinig / veel voorschriften	10,25%	Nee, minder beleidsvrijheid
Eigen middelen	Gering beleidsvrij: - Optionele taak - Veel voorschriften	7,9%	Ja, optionele taak en sprake van verevening (bekostigingswijze sluit niet aan)

Cluster (voorgestelde nieuwe clusterindeling)	Mate van beleidsvrijheid	Mate van verevening	Toetsing met het MMA van toepassing?
Openbare ruimte en recreatie	Beleidsvrij: - Optionele taak - Weinig voorschriften	6,89%	Ja, optionele taak en sprake van verevening (bekostigingswijze sluit niet aan)
Cultuur en sport	Beleidsvrij: - Optionele taak - Weinig voorschriften	5,97%	Ja, eigen initiatief en sprake van verevening (bekostigingswijze sluit niet aan)
Economie	Beleidsvrij: - Optionele taak - Weinig voorschriften	7,9%	Ja, eigen initiatief en sprake van verevening (bekostigingswijze sluit niet aan)

6.2 Resultaten toepassing MMA

Onderzoeksvraag 4:

Pas de (verfijnde en aangevulde) methodiek (hier model van maatschappelijke acceptatie) toe op de taakbundels voor gemeenten en voor provincies

Beantwoording onderzoeksvraag 4

Alleen voor de clusters waarbij de bekostigingswijze niet aansluit is het model van maatschappelijke acceptatie toegepast. Dat betreft de clusters 'Economie', 'Cultuur en sport', 'Openbare ruimte en recreatie' en 'Eigen middelen'.

Er zijn weinig data waarop oordelen over de mate van impact, de maatschappelijke acceptatie van stakeholders en de mogelijkheden voor compensatie te baseren zijn. De onderstaand opgenomen oordelen voor de betreffende clusters zijn niet door derden getoetst. De oordelen kennen derhalve een illustratief karakter. Voor het cluster eigen middelen geldt dat de impact niet bepaald kan worden omdat het taken betreft gericht op eigen inkomstenwerving door de gemeente zonder dat de inkomsten bedoeld zijn voor een specifieke taakuitvoering. Dat betekent niet dat er geen impact is, deze zal zich laten gelden over de gehele linie van taken van de gemeente, maar deze is niet specifiek toe te wijzen.

Het eindoordeel is bepaald aan de hand van een tweepuntschaal:

- niet maatschappelijk geaccepteerd (geen volledige compensatiemogelijkheden), en
- maatschappelijk geaccepteerd (wel volledige compensatiemogelijkheden).

In bijlage 3 zijn de beoordelingen per cluster nader uitgewerkt en onderbouwd.

Tabel 6.2 Eindoordeel na toepassing van het MMA

Cluster	Impactgetal: max score = 6, min score = 1	Acceptatiegetal: max score = 6 (verzet) min score = -6 (applaus)	Compensatie- mogelijkheden impact	Eindoordeel
Economie	2,3	4,5	Gedeeltelijk	Niet maatschappelijk geaccepteerd
Cultuur en sport	2,8	4,5	Gedeeltelijk	Niet maatschappelijk geaccepteerd
Openbare ruimte en recreatie	1,8	2,25	Gedeeltelijk	Niet maatschappelijk geaccepteerd
Eigen middelen	Niet te bepalen	3	Gedeeltelijk	Niet maatschappelijk geaccepteerd

6.3 Conclusies

De toepassing van het Model van Maatschappelijke Acceptatie levert op dat voor alle relevante clusters van taakvelden er naar verwachting onvoldoende mogelijkheden zijn binnen dat cluster om tot volledig compenserende maatregelen te komen. Een belangrijke oorzaak is dat bij de relevante clusters altijd enkele tientallen nadeelgemeenten (per cluster betreft het verschillende gemeenten¹⁹) zijn die er als gevolg van afschaffing van de verevening dusdanig op achteruitgaan dat zij niet tot volledige compensatie binnen dat cluster kunnen komen. Dat leidt ertoe dat afschaffing van de verevening op alle clusters niet maatschappelijk geaccepteerd zal zijn.

¹⁹ Bijvoorbeeld bij cultuur en ontspanning zijn de negatief getroffen gemeenten veelal de G32 gemeenten met veel culturele instellingen.

7. Eindconclusies

7.1 Confrontatie beleidsvrijheid, bekostigingswijze en maatschappelijke acceptatie

Onderzoeksvraag 5:

Maak een grafische weergave van de uitkomsten van vraag 3 die antwoord geeft op de volgende vragen:

3. Hoe groot is de beleidsvrijheid per (sub)cluster? (*onderbouwing in hoofdstuk 3*)
 - a. Op welke (sub)clusters sluit de huidige bekostigingswijze aan bij de bevindingen? (*onderbouwing in hoofdstuk 4*)
 - b. Op welke (sub)clusters sluit de huidige bekostigingswijze niet goed aan bij de bevindingen en waar zit de discrepantie? (*onderbouwing in hoofdstuk 4*)
 - c. In hoeverre worden bij deze laatste categorie verschillen in voorzieningenniveau maatschappelijk geaccepteerd? (*onderbouwing in hoofdstuk 5*)

Beantwoording onderzoeksvraag 5

In onderstaande tabel is in de tweede kolom per cluster de beleidsvrijheid weergegeven (vraag 5a). In de derde kolom is het antwoord op vraag 5b en 5c geplaatst. In de laatste kolom is, waar van toepassing, het antwoord op vraag 5d weergegeven.

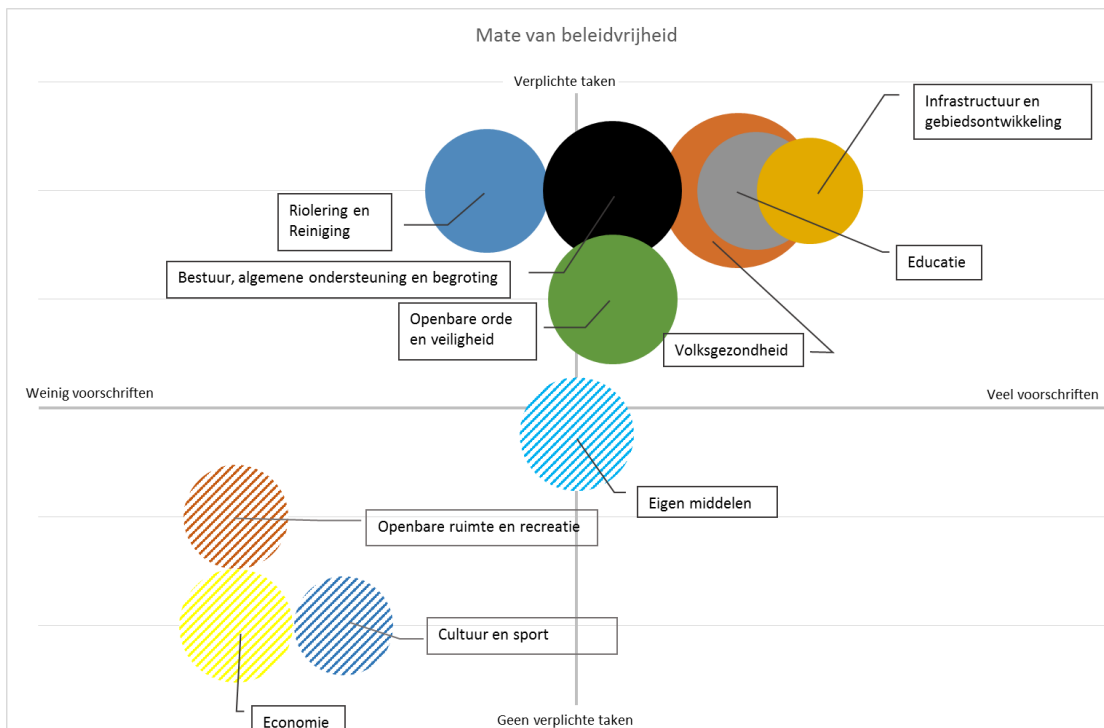
Kolom 1: Cluster	Kolom 2: Mate van beleidsvrijheid	Kolom 3: Aansluiting bij bekostigingswijze?	Kolom 4: Maatschappelijke acceptatie van verschillen bij afschaffen verevening
Riolering en reiniging	Beleidsonvrij: - Verplichte taak - Veel voorschriften	Ja	Niet bepaald, want niet nodig
Volksgezondheid	Beleidsonvrij: - Verplichte taak - Veel voorschriften	Ja	Niet bepaald, want niet nodig
Educatie	Beleidsonvrij: - Verplichte taak - Veel voorschriften	Ja	Niet bepaald, want niet nodig
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	Beleidsonvrij: - Verplichte taak - Veel voorschriften	Ja	Niet bepaald, want niet nodig
Bestuur, algemene ondersteuning en begroting	Gering beleidsvrij: - Verplichte taak - Weinig voorschriften	Ja	Niet bepaald, want niet nodig
Openbare orde en veiligheid	Gering beleidsvrij: - Verplichte taak / optioneel - Weinig / veel voorschriften	Ja	Niet bepaald, want niet nodig
Eigen middelen	Gering beleidsvrij: - Optionele taak - Veel voorschriften	Minder	Niet geaccepteerd

Kolom 1: Cluster	Kolom 2: Mate van beleidsvrijheid	Kolom 3: Aansluiting bij bekostigingswijze?	Kolom 4: Maatschappelijke acceptatie van verschillen bij afschaffen verevening
Openbare ruimte en recreatie	Beleidsvrij: - Optionele taak - Weinig voorschriften	Minder	Niet geaccepteerd
Cultuur en ontspanning	Beleidsvrij: - Optionele taak - Weinig voorschriften	Nee	Niet geaccepteerd
Economie	Beleidsvrij: - Optionele taak - Weinig voorschriften	Nee	Niet geaccepteerd

7.2 Grafische weergave

In onderstaande grafische weergave is op de verticale as de mate van verplichtheid van de taak (dimensie Taak) weergegeven. Op de horizontale as de mate waarin voortvloeiend vanuit de andere vier dimensies nog voorschriften zijn gesteld vanuit wet- en regelgeving voor de taakuitvoering. De omvang van de bollen geeft weer wat de mate van verevening op het cluster is, des te groter de bol des te meer wordt verevend op het cluster. Als bollen gestippeld zijn betekent dit dat afschaffing van de verevening voor dit cluster naar verwachting maatschappelijk niet geaccepteerd zal zijn. Op deze wijze zijn alle clusters in het assenstelsel geplaatst.

Figuur 7.1 Mate van verevening in relatie tot taakverplichting en doelvoorschriften

7.3 Eindconclusies

Belangrijkste bevindingen:

1. Er is sprake van een (bijna volledige) dichotomie in de beleidsvrijheid van clusters van taken: clusters van taken bevinden zich ofwel in het kwadrant rechtsboven (verplichte taak en veel voorschriften), ofwel in het cluster linksonder (geen verplichte taak en weinig voorschriften).
2. De clusters in het kwadrant linksonder kennen niet alleen veel beleidsvrijheid voor gemeenten, maar kennen ook een grote mate van verevening.

Slotconclusies:

3. Het Rijk differentieert in de verevening nu niet naar veel of weinig beleidsvrijheid.
4. Vanuit de redenering (Rfv) wie bepaalt betaalt is het voor de hand liggend dat het Rijk weinig tot niet verevent op beleidsvrije taken. Gemeenten hebben hier immers de vrijheid om het niet te doen of het eenvoudig te houden.
5. Deze redenering volgend kan de discussie gevoerd worden of voor de clusters in het kwadrant linksonder de verevening kan worden afgeschaft of verminderd. Het betreft de clusters *'cultuur en sport'*, *'economie'* en *'openbare ruimte en recreatie'*.
6. Volledige afschaffing van verevening zal naar verwachting niet op maatschappelijke acceptatie kunnen rekenen. Dat komt voornamelijk omdat voor de relevante clusters altijd sprake is van een kopgroep van enkele tientallen gemeenten die naar verwachting niet in staat zal zijn om de terugval van inkomsten op eigen kracht volledig te compenseren.

Een alternatieve oplossing is om voor bepaalde clusters van taken een doeluitkering voor een groep van specifieke gemeenten op te nemen (bijvoorbeeld gemeenten met veel culturele instellingen).

Bijlage 1: Factsheets beleidsvrijheid

Per taakveld is een factsheet opgesteld met daarin het voor het specifieke taakveld van toepassing zijnde wettelijk kader voor de gemeentelijke taakuitvoering. Per wettelijk kader zijn de voor dit onderzoek relevante wetsartikelen benoemd. Per wettelijk kader en vervolgens (mits sprake was van meerdere wettelijke kaders) per taakveld is de beleidsvrijheid beoordeeld aan de hand van de vijf dimensies zoals toegelicht in hoofdstuk 2. De factsheets zijn in volgorde van de taakveldnummering van het Iv3-voorschrift opgenomen in deze bijlage.

Gestart wordt eerst met een totaaloverzicht van de beleidsvrijheid per taakveld geordend naar de voorgestelde clusterindeling.

Taakvelden	Taak 1= eigen initiatief 2=optionele taak 3= aanbevolen taak 4= verplichte taak	Beleidsdoelen 1= geen doelvoorschriften 2=dimensionering 3= resultaatafspraken 4= bandbreedte 5=doelvoorschriften	Regelgeving 1= verordenende bevoegdheid 2=optionele inzet 3= medebewind 4= voorgeschreven toepassing	Samenwerking 1= geen voorschriften 2=aanbevolen samenwerking 3= onvermijdelijke samenwerking 4= voorgeschreven samenwerking	Toezicht 1= geen toezicht 2=informatieplicht 3= toetsing output/outcome 4= inspectie 5=interveniërend toezicht
0.1 Bestuur	4	1	4	1	1
0.2 Burgerzaken	4	1	4	1	2
0.4 Overhead	4	1	4	1	5
Samenvatting cluster Bestuur, algemene ondersteuning en begroting	4	1	4	1	2
0.61 OZB woningen	2	4	1	1	2
0.62 OZB niet-woningen	2	4	1	1	2
0.64 Belastingen overig	2	4	1	1	1
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	4	1	4	1	5
Samenvatting cluster Eigen middelen (niet taakgebonden)	2	4	1	1	2
3.1 Economische ontwikkeling	1	1	1	1	1
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1	1	1	1	1
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	1	1	1	1	1

Taakvelden	Taak 1= eigen initiatief 2=optionele taak 3= aanbevolen taak 4= verplichte taak	Beleidsdoelen 1= geen doelvoorschriften 2=dimensionering 3= resultaatafspraken 4= bandbreedte 5=doelvoorschriften	Regelgeving 1= verordenende bevoegdheid 2=optionele inzet 3= medebewind 4= voorgeschreven toepassing	Samenwerking 1= geen voorschriften 2=aanbevolen samenwerking 3= onvermijdelijke samenwerking 4= voorgeschreven samenwerking	Toezicht 1= geen toezicht 2=informatieplicht 3= toetsing output/outcome 4= inspectie 5=interveniërend toezicht
3.4 Economische promotie	1	1	1	1	1
Samenvatting Economie	1	1	1	1	1
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	4	4	3	4	4
1.2 Openbare orde en veiligheid	2	2	1	1	1
Samenvatting Openbare orde en veiligheid	3	2	1	4	1
7.2 Riolering	4	2	1	4	2
7.3 Afval	4	2	1	1	1
Samenvatting Riolering en afval	4	2	1	1	1
0.63 Parkeerbelasting	2	4	1	1	1
2.2 Parkeren	2	1	1	1	1
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1	1	3	1	1
2.3 Recreatieve havens	2	1	1	1	1
5.5 Cultureel erfgoed	1	2	1	1	2
Samenvatting cluster Openbare ruimte en recreatie	2	1	1	1	1
2.4 Economische havens en waterwegen	4	2	4	4	4
2.5 Openbaar vervoer	4	2	4	4	4
2.1 Verkeer en vervoer	4	2	4	1	1
7.4 Milieubeheer	4	2	4	1	4
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	4	2	1	1	1

Taakvelden	Taak 1= eigen initiatief 2=optionele taak 3= aanbevolen taak 4= verplichte taak	Beleidsdoelen 1= geen doelvoorschriften 2=dimensionering 3= resultaatafspraken 4= bandbreedte 5=doelvoorschriften	Regelgeving 1= verordenende bevoegdheid 2=optionele inzet 3= medebewind 4= voorgeschreven toepassing	Samenwerking 1= geen voorschriften 2=aanbevolen samenwerking 3= onvermijdelijke samenwerking 4= voorgeschreven samenwerking	Toezicht 1= geen toezicht 2=informatieplicht 3= toetsing output/outcome 4= inspectie 5=interveniërend toezicht
8.1 Ruimtelijke ordening	4	1	3	2	5
8.3 Wonen en bouwen	4	4	4	3	4
Samenvatting cluster Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	4	2	4	2	4
4.1 Openbaar basisonderwijs	2	4	1	1	1
4.2 Onderwijshuisvesting	4	2	1	4	1
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4	4	1	4	2
Samenvatting cluster Educatie	4	4	1	4	1
5.1 Sportbeleid en activering	1	1	1	1	1
5.2 Sportaccommodaties	1	1	1	1	1
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2	2	2	1	2
5.4 Musea	1	2	1	1	2
5.6 Media	2	2	2	1	2
Samenvatting cluster Cultuur en sport	1	2	1	1	2
7.1 Volksgezondheid	4	3	1	4	2
Samenvatting cluster Volksgezondheid	4	3	1	4	2

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 0.1 Bestuur

Tot dit taakveld behoort de facilitering van de bestuursorganen:

- college van burgemeester en wethouders (loonkosten, reis- en verblijfskosten e.d.);
- raad en raadscommissies (vergoedingen, excursies e.d.);
- de ondersteuning van de raad, griffie;
- regionale, landelijke en internationale bestuurlijke samenwerking;
- lokale rekenkamer, lokale ombudsfunctie, accountantscontrole.

Tot dit taakveld behoren niet:

- de ambtelijke ondersteuning en beleidsadvisering van de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders horen onder taakveld 0.4;
- een bijdrage aan/van een verbonden partij, zoals een gemeenschappelijke regeling, als vergoeding voor de uitvoering van taken. Deze moet worden verantwoord op het taakveld/de taakvelden waar de verbonden partij werkzaam voor is;
- de gemeentesecretaris, die behoort onder taakveld 0.4.

Wettelijk kader

- Gemeentewet
- Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden
- Rechtspositiebesluit wethouders
- Rechtspositiebesluit burgemeesters

Taakveld 0.1 Bestuur						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De meeste taken die onder dit taakveld vallen zijn verplicht. Het zijn taken met veel voorschriften op de dimensie regelgeving. De gemeente heeft wel vrijheidsgraden zitten wel bij de invulling van de rekenkamerfunctie en de keuze voor een ombudsfunctie. Voor enkele vergoedingen geldt dat de gemeente een verordenende bevoegdheid heeft.	Verplichte taak	Geen beperkingen	Voorgeschreven toepassing	Geen voorschriften	Geen toezicht
INVENTARISATIE						
Regeling						
Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden						
Artikel 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aan een lid van de raad wordt een vergoeding voor de werkzaamheden toegekend tot de maximumbedragen, genoemd in tabel I bij dit besluit. 2. De bedragen, genoemd in tabel I, worden per 1 januari van elk jaar bij ministeriële regeling gewijzigd aan de hand van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek voor de maand september van het voorafgaande kalenderjaar vastgestelde indexcijfer CAO lonen overheid inclusief bijzondere beloningen. 3. Aan een lid van de raad wordt een onkostenvergoeding voor aan de uitoefening van het raadslidmaatschap verbonden kosten toegekend van € 170,17 per maand. 4. Het bedrag genoemd in het derde lid, wordt per 1 januari van elk jaar bij ministeriële regeling gewijzigd aan de hand van de consumentenprijsindex geldend voor de maand september van het voorafgaande kalenderjaar. 	Verplicht				
Artikel 4	De raad kan bij verordening bepalen dat ten hoogste 20% van de vergoeding voor de werkzaamheden wordt uitgekeerd, berekend naar het aantal gehouden vergaderingen. In dat geval geschiedt de uitkering aan het lid van de raad op basis van het aantal bijgewoonde vergaderingen.	Optionele taak		Optionele inzet		
Artikel 7a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op aanvraag wordt ten laste van de gemeente aan een lid van de raad voor de uitoefening van het raadslidmaatschap een computer, bijbehorende apparatuur en software in bruikleen ter beschikking gesteld. 2. Indien geen computer en bijbehorende apparatuur en software ter beschikking is gesteld wordt door het college van burgemeester en wethouders aan 					

Taakveld 0.1 Bestuur						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>raadsleden op aanvraag voor de uitoefening van het raadslidmaatschap, een tegemoetkoming verleend voor:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. aanschaf van een computer, bijbehorende apparatuur en software, of, b. gebruik van een eigen computer, bijbehorende apparatuur en software. <ol style="list-style-type: none"> 3. Op aanvraag wordt door het college van burgemeester en wethouders een vergoeding aan het lid van de raad verleend voor de aanleg- en de abonnementskosten voor de internetverbinding voor de in het eerste of het tweede lid genoemde computerapparatuur. 4. De raad kan nadere regels stellen over het ter beschikking stellen van computerapparatuur en de tegemoetkoming, bedoeld in het eerste en tweede lid en de vergoeding, bedoeld in het derde lid. 					
Artikel 14	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aan een lid van een commissie wordt een vergoeding voor het bijwonen van de vergaderingen van de commissie toegekend ter hoogte van het bedrag per vergadering, genoemd in tabel IV bij dit besluit. De artikelen 2, tweede lid, 6, 7, 7a, 12, 13 en 13b zijn van overeenkomstige toepassing. 2. Indien ten aanzien van een gemeente toepassing is gegeven aan artikel 7 van het Rechtspositiebesluit wethouders, kan de gemeenteraad, al dan niet voor een bepaald tijdvak, de indeling van de commissieleden in een van de klassen, genoemd in tabel IV, aanpassen. 	Verplicht				
Artikel 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. De wethouder geniet een bezoldiging volgens tabel I. 2. Als de bezoldiging van het personeel in de sector Rijk wijziging ondergaat, worden de in de tabel genoemde bedragen overeenkomstig gewijzigd. 3. De wethouder geniet een vakantie-uitkering en een eindejaarsuitkering overeenkomstig de bepalingen welke daaromtrent voor het personeel in de sector Rijk zijn vastgesteld. 4. Indien aan het personeel in de sector Rijk een eenmalige uitkering wordt toegekend, ontvangt de wethouder een uitkering op gelijke voet. 	Verplicht				

Taakveld 0.1 Bestuur						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>5. De wethouder die met toepassing van artikel 36, tweede lid, van de Gemeentewet de betrekking in deeltijd uitoefent, ontvangt de bezoldiging, bedoeld in het eerste lid, naar evenredigheid met de vastgestelde tijdsbestedingsnorm, bedoeld in artikel 36, vierde lid, van de Gemeentewet.</p>					
Artikel 7	<p>1. Op grond van bijzondere omstandigheden kunnen gedeputeerde staten, de gemeenteraad gehoord, een gemeente voor de toepassing van artikel 3 voor een bepaald tijdvak, in een andere klasse plaatsen dan die, waartoe zij krachtens haar inwonertal behoort.</p> <p>2. Gedeputeerde staten kunnen na afloop van het tijdvak, bedoeld in het eerste lid, een nieuw tijdvak vaststellen.</p> <p>3. Van de besluiten, genoemd in het eerste en tweede lid, doen gedeputeerde staten onverwijld schriftelijke mededeling aan Onze Minister.</p>					
Artikel 22	<p>1. De raad kan bij verordening bepalen dat indien de wethouder bij benoeming nog niet over woonruimte in de gemeente beschikt, hij ten laste van de gemeente aanspraak heeft op:</p> <p>c. een vergoeding van reis- en pensionkosten;</p> <p>d. een vergoeding van verhuiskosten in verband met de benoeming in de gemeente.</p> <p>2. Onze Minister stelt bij ministeriële regeling nadere regels over hoogte van de vergoeding en de voorwaarden voor de aanspraak.</p>	Optioneel		Verordenende bevoegdheid		
Artikel 23	<p>1. De raad kan bij verordening bepalen dat de wethouder aanspraak heeft op een vergoeding van:</p> <p>a. kosten voor woon-werkverkeer;</p> <p>b. reis- en verblijfkosten voor reizen gemaakt voor de uitoefening van het ambt.</p> <p>2. Onze Minister stelt bij ministeriële regeling nadere regels over de hoogte van de vergoeding en de voorwaarden voor de aanspraak.</p>	Optioneel		Verordenende bevoegdheid		

Taakveld 0.1 Bestuur						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 27a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op aanvraag wordt ten laste van de gemeente aan de wethouder voor de uitoefening van het ambt, een computer, bijbehorende apparatuur en software in bruikleen ter beschikking gesteld. 2. Indien geen computer en bijbehorende apparatuur en software ter beschikking is gesteld wordt door de raad aan de wethouder op aanvraag, voor de uitoefening van het ambt, een tegemoetkoming verleend voor: <ol style="list-style-type: none"> a. aanschaf van een computer, bijbehorende apparatuur en software, of, b. gebruik van een eigen computer, bijbehorende apparatuur en software. 3. Op aanvraag wordt ten laste van de gemeente aan de wethouder voor de uitoefening van het ambt communicatieapparatuur in bruikleen ter beschikking gesteld. 4. Op aanvraag wordt door de raad een vergoeding aan de wethouder verleend voor de aanleg- en de abonnementskosten voor de internetverbinding voor de in het eerste of het tweede lid genoemde computerapparatuur. 5. De raad kan bij verordening nadere regels stellen over het ter beschikking stellen van computer- en communicatieapparatuur en de tegemoetkoming, bedoeld in het eerste, tweede en derde lid en de vergoeding, bedoeld in het vierde lid. 	Verplicht				
Rechtspositiebesluit burgemeesters						
Artikel 8	<ol style="list-style-type: none"> 1. De bezoldiging van de burgemeester wordt bepaald overeenkomstig de tabel in bijlage I bij dit besluit. 2. De bezoldiging van de burgemeester van meer dan één gemeente wordt bepaald overeenkomstig de tabel in bijlage I bij dit besluit met dien verstande dat wordt uitgegaan van de bezoldiging behorende bij de eerstvolgende hogere inwonersklasse. 	Verplicht	Geen doelvoor-schriften	Voor-geschreven toepassing	Geen voor-schriften	Geen toezicht

Taakveld 0.1 Bestuur						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ol style="list-style-type: none"> 3. Als de bezoldiging van het personeel in de sector Rijk wijziging ondergaat, worden de bedragen genoemd in de bijlage bij ministeriële regeling overeenkomstig gewijzigd. 4. Indien aan het personeel in de sector Rijk een eenmalige uitkering wordt toegekend, ontvangt de burgemeester een uitkering op gelijke voet. 5. Onze Minister doet het Georganiseerd Overleg burgemeesters mededeling indien het derde of vierde lid van toepassing is. 					
Artikel 14b	<ol style="list-style-type: none"> 1. De burgemeester heeft ten laste van het Rijk recht op een aanvulling op de bezoldiging bij eervol ontslag wegens benoeming tot burgemeester van een andere gemeente, indien daar een lagere bezoldiging aan is verbonden. 2. De aanvulling bedraagt het verschil tussen de laatstgenoten bezoldiging, aangepast volgens de algemene salariswijzigingen van het personeel in de sector Rijk, en de bezoldiging, verbonden aan de benoeming tot burgemeester in de andere gemeente. 					
Artikel 16	<ol style="list-style-type: none"> 1. De burgemeester ontvangt een ambtstoelage voor de aan de uitoefening van het ambt verbonden kosten ten bedrage van € 386,74 per maand. 2. Het bedrag genoemd in het eerste lid wordt per 1 januari van elk jaar bij ministeriële regeling gewijzigd aan de hand van de consumentenprijsindex, geldend voor de maand september van het voorafgaande kalenderjaar. 3. De burgemeester heeft na eervol ontslag of niet-herbenoeming voor een periode van drie maanden aanspraak op een ambtstoelage ter hoogte van de helft van het voor hem bij ontslag of niet-herbenoeming geldende bedrag. 					
Artikel 30	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op aanvraag wordt ten laste van de gemeente aan de burgemeester voor de uitoefening van het ambt een computer, bijbehorende apparatuur en software in bruikleen ter beschikking gesteld. 2. Indien geen computer en bijbehorende apparatuur en software ter beschikking is gesteld wordt door het college van burgemeester en wethouders aan de 					

Taakveld 0.1 Bestuur						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>burgemeester op aanvraag voor de uitoefening van het ambt, een tegemoetkoming verleend voor de</p> <ol style="list-style-type: none"> a. aanschaf van een computer, bijbehorende apparatuur en software of, b. gebruik van een eigen computer, bijbehorende apparatuur en software. <ol style="list-style-type: none"> 3. Op aanvraag wordt ten laste van de gemeente aan de burgemeester voor de uitoefening van het ambt communicatieapparatuur in bruikleen ter beschikking gesteld. 4. Op aanvraag wordt door het college van burgemeester en wethouders een vergoeding aan de burgemeester verleend voor de aanleg- en de abonnementskosten voor de internetverbinding voor de in het eerste of het tweede lid genoemde computerapparatuur. 5. Onze Minister kan bij ministeriële regeling nadere regels stellen over het ter beschikking stellen van computer- en communicatieapparatuur en de tegemoetkoming, bedoeld in het tweede lid en de vergoeding, bedoeld in het vierde lid. 					
Artikel 32	<ol style="list-style-type: none"> 1. De burgemeester heeft ten laste van de gemeente aanspraak op: <ol style="list-style-type: none"> a. een vergoeding van kosten voor woon-werkverkeer; b. een vergoeding van reis- en verblijfkosten voor reizen gemaakt voor de uitoefening van het ambt. 2. Onze Minister stelt bij ministeriële regeling nadere regels over hoogte van de vergoedingen en de voorwaarden voor de aanspraak. 					
Artikel 32a	<p>Indien aan de burgemeester een dienstauto ter beschikking is gesteld en hij voor het gebruik van deze dienstauto loon- en inkomstenbelasting is verschuldigd, kan het college van burgemeester en wethouders bepalen dat deze belastingheffing door de gemeente aan de burgemeester wordt vergoed. De vergoeding betreft ten hoogste de verschuldigde loon- en inkomstenbelasting voor het gebruik van de dienstauto.</p>					

Taakveld 0.1 Bestuur						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Gemeentewet						
Artikel 107	De raad benoemt de griffier. Hij is tevens bevoegd de griffier te schorsen en te ontslaan.					
Artikel 107a	<ol style="list-style-type: none"> 1. De griffier staat de raad en de door de raad ingestelde commissies bij de uitoefening van hun taak terzijde. 2. De raad stelt in een instructie nadere regels over de taak en de bevoegdheden van de griffier. 					
Artikel 1073	<ol style="list-style-type: none"> 1. De raad kan regels stellen over de organisatie van de griffie. 2. De raad is bevoegd de op de griffie werkzame ambtenaren te benoemen, te schorsen en te ontslaan. 	Deels optionele taak				
Artikel 100	<ol style="list-style-type: none"> 1. In iedere gemeente is een secretaris en een griffier. 2. Een secretaris is niet tevens griffier. 					
Artikel 182	<ol style="list-style-type: none"> 1. De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Een door de rekenkamer ingesteld onderzoek naar de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur bevat geen controle van de jaarrekening als bedoeld in artikel 213, tweede lid. 2. Op verzoek van de raad kan de rekenkamer een onderzoek instellen. 					
Artikel 81a	<ol style="list-style-type: none"> 1. De raad kan een rekenkamer instellen. 2. Indien de raad een rekenkamer instelt, zijn de navolgende artikelen van dit hoofdstuk alsmede hoofdstuk XIa van toepassing. 3. Indien de raad geen rekenkamer instelt, is hoofdstuk IVb van toepassing. 	Optionele taak				
Artikel 81 j	<ol style="list-style-type: none"> 1. De raad stelt, na overleg met de rekenkamer, de rekenkamer de nodige middelen ter beschikking voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden. 2. Op voordracht van de voorzitter of het enige lid van de rekenkamer benoemt het college zoveel ambtenaren van de rekenkamer als nodig zijn voor een goede uitoefening van haar werkzaamheden. 					

Taakveld 0.1 Bestuur						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>3. De ambtenaren die werkzaamheden verrichten voor de rekenkamer, verrichten niet tevens werkzaamheden voor een ander orgaan van de gemeente.</p> <p>4. De ambtenaren die werkzaamheden verrichten voor de rekenkamer, zijn ter zake van die werkzaamheden uitsluitend verantwoordig schuldig aan de rekenkamer.</p>					
Artikel 81k	De leden van de rekenkamer ontvangen een bij verordening van de raad vastgestelde vergoeding voor hun werkzaamheden en een tegemoetkoming in de kosten.			Verordenende bevoegdheid		
Artikel 81 p	<p>1. Met inachtneming van het bepaalde in dit hoofdstuk kan de raad de behandeling van verzoekschriften als bedoeld in artikel 9:18, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, opdragen aan een gemeentelijke ombudsman of ombudscommissie, dan wel een gezamenlijke ombudsman of ombudscommissie.</p> <p>2. Een ombudsman of ombudscommissie als bedoeld in het eerste lid kan slechts per 1 januari van enig jaar worden ingesteld. Indien de raad hiertoe besluit, zendt hij het besluit tot instelling aan de Nationale ombudsman voor 1 juli van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de instelling ingaat.</p> <p>3. De instelling van een ombudsman of ombudscommissie als bedoeld in het eerste lid kan slechts per 1 januari van enig jaar worden beëindigd. Indien de raad hiertoe besluit, zendt hij het besluit tot beëindiging van de instelling aan de Nationale ombudsman voor 1 juli van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de instelling eindigt.</p>					
Artikel 81v	De ombudsman ontvangt een bij verordening van de raad vastgestelde vergoeding voor zijn werkzaamheden en een tegemoetkoming in de kosten.			Verordenende bevoegdheid		
Artikel 213 lid 2	De raad wijst een of meer accountants aan als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, belast met de controle van de in artikel 197 bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.	Verplicht				

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 0.2 Burgerzaken

0.2 - Burgerzaken

Tot dit taakveld behoren de volgende burgerzaken:

- paspoorten en rijbewijzen;
- bevolkingsregister;
- straatnaamgeving en kadastrale informatie;
- burgerschap;
- verkiezingen, referenda;
- burgerzaken leges opbrengsten (economische categorie baten: 3.7).

Wettelijk kader

- Paspoortwet
- Wegenverkeerswet
- Wet basisregistratie personen
- Wet basisregistraties adressen en gebouwen
- Kieswet

Taakveld 0.2 Burgerzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De wettelijke kaders bevatten verplichte taken met veel voorschriften op dimensie regelgeving. De gemeente is op alle deeltaken binnen dit taakveld vooral uitvoerder van door het Rijk verplichte taken met een voorgeschreven toepassing.	Verplichte taak	Geen beperkingen	Voor-geschreven toepassing	Geen voor-schriften	Informatie-plicht
INVENTARISATIE						
Regeling						
Paspoortwet						
Artikel 7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bij algemene maatregel van rijksbestuur worden regels vastgesteld omtrent: <ol style="list-style-type: none"> a. de door een gemeente, een openbaar lichaam, Aruba, Curaçao of Sint Maarten ter zake van reisdocumenten aan het Rijk verschuldigde kosten, de afdracht daarvan en de wijze waarop deze dient te geschieden, indien de aanvraag is ingediend bij de burgemeester, de gezaghebber dan wel de daartoe door de Gouverneur aangewezen autoriteit; b. de door de aanvrager aan het Rijk verschuldigde rechten en de wijze waarop deze moeten worden voldaan, wegens handelingen ten behoeve van de aanvraag van reisdocumenten indien de aanvraag bij een andere daartoe bevoegde autoriteit dan die, bedoeld onder a is ingediend; c. de gevallen waarin van de plicht tot betaling van de kosten, bedoeld in onderdeel a, onderscheidenlijk van de rechten bedoeld in onderdeel b, geheel of gedeeltelijk ontheffing kan worden verleend. 2. Voor het verrichten van handelingen door de burgemeester van een gemeente of de gezaghebber van een openbaar lichaam ten behoeve van de aanvraag van een reisdocument kunnen rechten worden geheven. Voor die handelingen kunnen geen andere dan deze rechten worden geheven. Het tarief van de rechten kan verschillen al naar gelang de leeftijd van de aanvrager, het feit of deze in de basisregistratie personen als ingezetene is 	Verplichte taak				Informatie-plicht

Taakveld 0.2 Burgerzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>ingeschreven, de soort en de geldigheidsduur van het reisdocument en de snelheid en de wijze van uitreiking.</p> <p>3. Bij algemene maatregel van rijksbestuur kan met betrekking tot een in Nederland aangevraagd reisdocument worden bepaald dat de door de burger bij de aanvraag aan het Rijk, een gemeente of een openbaar lichaam verschuldigde rechten of leges een in die algemene maatregel van rijksbestuur te bepalen bedrag niet te boven gaan.</p> <p>4. Indien de aanvraag wordt gedaan bij de burgemeester van een gemeente worden de in het tweede lid bedoelde rechten aangemerkt als gemeentelijke belastingen. Hoofdstuk XV, paragraaf 1 en 4, van de Gemeentewet is van toepassing. De artikelen 229b en 229c van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.</p> <p>5. Indien de aanvraag wordt gedaan bij de gezaghebber van een openbaar lichaam worden de in het tweede lid bedoelde rechten aangemerkt als eilandbelastingen. Hoofdstuk IV, paragraaf 1 en 4, van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is van toepassing. De artikelen 64 en 65 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn van overeenkomstige toepassing.</p> <p>6. Hetgeen krachtens het eerste tot en met vijfde lid bij algemene maatregel van rijksbestuur, gemeentelijke verordening of eilandsraadsverordening is geregeld voor de Nederlandse identiteitskaart met een geldigheidsduur van vijf jaren is mede van toepassing op de vervangende Nederlandse identiteitskaart, tenzij krachtens dat eerste tot en met vijfde lid bij algemene maatregel van rijksbestuur, gemeentelijke verordening of eilandsraadsverordening anders is bepaald.</p>					
Artikel 26	<p>1. Bevoegd tot het in ontvangst nemen van aanvragen voor nationale paspoorten, reisdocumenten voor vluchtelingen en reisdocumenten voor vreemdelingen, zijn:</p>					

Taakveld 0.2 Burgerzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>a. in het Europese deel van Nederland: de burgemeester, voor zover het personen betreft die als ingezetene in de basisregistratie personen zijn ingeschreven met een adres in zijn gemeente;</p> <p>b. in Aruba, Curaçao en Sint Maarten: de Gouverneur en, voor zover het personen betreft die in de bevolkingsadministratie van Aruba, Curaçao of Sint Maarten zijn opgenomen, de door de Gouverneur na overleg met Onze Minister daartoe aangewezen autoriteiten;</p> <p>c. in een openbaar lichaam: de gezaghebber, voor zover het personen betreft die in de bevolkingsadministratie van het openbaar lichaam zijn opgenomen, en in bij of krachtens algemene maatregel van rijksbestuur te bepalen gevallen;</p> <p>d. in het buitenland: Onze Minister van Buitenlandse Zaken, voor zover het personen betreft die zich buiten het Koninkrijk bevinden;</p> <p>e. in bijzondere door Onze Minister te bepalen gevallen: Onze Minister en de door hem onderscheidenlijk de door de Gouverneur na overleg met Onze Minister daartoe aangewezen autoriteiten.</p> <p>2. Bevoegd tot het in ontvangst nemen van aanvragen voor diplomatieke paspoorten en voor dienstpaspooten is Onze Minister van Buitenlandse Zaken.</p> <p>3. Bevoegd tot het in ontvangst nemen van aanvragen voor reisdocumenten als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onder f en g, zijn Onze Minister en de door hem daartoe aangewezen autoriteiten, de Gouverneur en de door hem na overleg met Onze Minister daartoe aangewezen autoriteiten en in het buitenland Onze Minister van Buitenlandse Zaken voor zover het personen betreft die zich buiten het Koninkrijk bevinden.</p> <p>4. Bevoegd tot het in ontvangst nemen van aanvragen voor Nederlandse identiteitskaarten en vervangende Nederlandse identiteitskaarten zijn de in het eerste lid onder a, d en e bedoelde autoriteiten.</p>					

Taakveld 0.2 Burgerzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 40	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevoegd tot het verstrekken van nationale paspoorten, reisdocumenten voor vluchtelingen en reisdocumenten voor vreemdelingen, zijn: <ol style="list-style-type: none"> a. in het Europese deel van Nederland: de burgemeester, voor zover het personen betreft die als ingezetene in de basisregistratie personen zijn ingeschreven met een adres in zijn gemeente; b. in Aruba, Curaçao en Sint Maarten: de Gouverneur en, voor zover het om verstrekking van nationale paspoorten gaat aan personen die in de bevolkingsadministratie van Aruba, Curaçao of Sint Maarten zijn opgenomen, de door de Gouverneur na overleg met Onze Minister daartoe aangewezen autoriteiten; c. in een openbaar lichaam: de gezaghebber, voor zover het personen betreft die in de bevolkingsadministratie van het openbaar lichaam zijn opgenomen, en in bij of krachtens algemene maatregel van rijksbestuur te bepalen gevallen; d. in het buitenland: Onze Minister van Buitenlandse Zaken, voor zover het personen betreft die zich buiten het Koninkrijk bevinden; e. in bijzondere door Onze Minister te bepalen gevallen: Onze Minister en de door hem daartoe aangewezen autoriteiten. 2. Bevoegd tot het verstrekken van diplomatieke paspoorten en dienstpaspooten is Onze Minister van Buitenlandse Zaken. 3. Bevoegd tot het verstrekken van reisdocumenten als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdelen f en g, zijn: <ol style="list-style-type: none"> a. Onze Minister en de door hem daartoe aangewezen autoriteiten; b. de Gouverneur en de door hem na overleg met Onze Minister daartoe aangewezen autoriteiten; c. In het buitenland: Onze Minister van Buitenlandse Zaken voor zover het personen betreft die zich buiten het Koninkrijk bevinden. 					

Taakveld 0.2 Burgerzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>4. Bevoegd tot het verstrekken van Nederlandse identiteitskaarten en vervangende Nederlandse identiteitskaarten zijn de in het eerste lid onder a, d en e bedoelde autoriteiten.</p> <p>5. Verstrekking van een reisdocument op grond van artikel 14 of 15 aan een persoon die in het Europese deel van Nederland is toegelaten, vindt slechts plaats nadat Onze Minister van Justitie in overeenstemming met Onze Minister van Buitenlandse Zaken heeft vastgesteld dat aan de voorwaarden voor een aanspraak in de genoemde artikelen is voldaan.</p> <p>6. Verstrekking van een reisdocument op grond van artikel 12, 14 of 15 aan een persoon die in een openbaar lichaam is toegelaten, vindt slechts plaats nadat Onze Minister van Justitie in overeenstemming met Onze Minister van Buitenlandse Zaken heeft vastgesteld dat aan de voorwaarden voor een aanspraak in de genoemde artikelen is voldaan.</p> <p>7. Verstrekking van een reisdocument op grond van de artikelen 11 tot en met 15 aan een persoon die in Aruba, Curaçao of Sint Maarten is toegelaten, vindt slechts plaats nadat door de Gouverneur is vastgesteld dat aan de daar geldende voorwaarden voor een aanspraak op grond van de artikelen 11 tot en met 15 is voldaan.</p> <p>8. Bij regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Justitie en met Onze Minister van Buitenlandse Zaken kunnen regels worden gesteld over de verstrekking van reisdocumenten op grond van de artikelen 12, 14 of 15 aan personen die in Aruba, Curaçao of Sint Maarten zijn toegelaten.</p>					
Wegenverkeerswet						
Artikel 116	<p>1. Een rijbewijs wordt overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde regels afgegeven door de burgemeester van de gemeente waar de aanvrager op het tijdstip van de aanvraag als ingezetene met een</p>	Verplichte taak		Voor-geschreven toepassing		Informatie-plicht

Taakveld 0.2 Burgerzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>adres was ingeschreven in de basisregistratie personen of, in de bij algemene maatregel van bestuur bepaalde gevallen, door de Dienst Wegverkeer.</p> <p>2. De in het eerste lid bedoelde regels kunnen mede betrekking hebben op de bestelling, het transport en de beveiliging van rijbewijzen, de met betrekking tot de afgifte van rijbewijzen te voeren administratie en de in het kader van de afgifteprocedure te treffen beveiligingsmaatregelen. Bij ministeriële regeling kunnen ter uitvoering van die regels nadere regels worden vastgesteld.</p>					
Wet basisregistratie personen						
Artikel 1.4	<p>1. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het bijhouden van persoonsgegevens in de basisregistratie overeenkomstig afdeling 1 van hoofdstuk 2.</p> <p>2. Onze Minister is verantwoordelijk voor het bijhouden van persoonsgegevens in de basisregistratie overeenkomstig afdeling 2 van hoofdstuk 2.</p>	Verplichte taak		Voor-geschreven toepassing		Informatie-plicht
Artikel 1.5	<p>1. Onze Minister is verantwoordelijk voor de verstrekking van gegevens uit de basisregistratie die hij doet bij of krachtens hoofdstuk 3.</p> <p>2. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de verstrekking van gegevens uit de basisregistratie die hij doet bij of krachtens hoofdstuk 3.</p>					
Artikel 1.9	<p>1. De basisregistratie bestaat uit gemeentelijke en centrale voorzieningen.</p> <p>2. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de gemeentelijke voorziening.</p> <p>3. Onze Minister is verantwoordelijk voor de centrale voorzieningen.</p>					

Taakveld 0.2 Burgerzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	4. Onze Minister draagt zorg voor een stelsel van berichtuitwisseling ten behoeve van de bijhouding en de raadpleging van de basisregistratie en de systematische verstrekking van gegevens.					
Artikel 1.10	Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent: <ol style="list-style-type: none"> a. de technische en administratieve inrichting en werking en de beveiliging van de basisregistratie; b. de uitwisseling van berichten tussen de centrale voorzieningen en de gemeentelijke voorzieningen en tussen de centrale voorzieningen en de overheidsorganen waaraan en derden aan wie systematisch gegevens worden verstrekt. 					
Artikel 1.11	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het college van burgemeester en wethouders draagt zorg dat de gemeentelijke voorziening functioneert overeenkomstig de regels, bedoeld in artikel 1.10. 2. Onze Minister draagt zorg dat de centrale voorzieningen functioneren overeenkomstig de regels, bedoeld in artikel 1.10. 3. Het overheidsorgaan waaraan of de derde aan wie systematisch gegevens worden verstrekt draagt zorg dat de uitwisseling van berichten in verband met de systematische verstrekking van gegevens van zijn kant geschiedt overeenkomstig de regels, bedoeld in artikel 1.10. 					
Artikel 1.14	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenten en de overheidsorganen waaraan en derden aan wie op grond van artikel 3.2, 3.3, 3.13 of 3.14 gegevens worden verstrekt of informatie ter beschikking wordt gesteld, dragen bij in de kosten in verband met de uitvoering van deze wet. Indien een van deze betrokkenen geen rechtspersoonlijkheid bezit, komt de bijdrage ten laste van de rechtspersoon waartoe de betrokkene behoort. 					

Taakveld 0.2 Burgerzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ol style="list-style-type: none"> 2. Bij algemene maatregel van bestuur wordt bepaald welke categorieën van kosten het betreft en worden de grondslagen bepaald van de bijdragen van de betrokkenen. 3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld omtrent de vaststelling en de betaling van de bijdragen. Daarbij kan worden bepaald dat Onze Minister het in rekening te brengen bedrag op nul vaststelt, voor zover een voorziening is getroffen in de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties die in de plaats treedt van de bijdrage van de betrokkene. 					
Artikel 2.68	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een aangewezen bestuursorgaan kan Onze Minister verzoeken om een persoon in te schrijven in de basisregistratie. 2. Het bestuursorgaan verzoekt alleen om inschrijving als het zelf gegevens over de betrokkene verwerkt in verband met de uitoefening van zijn taak. 3. Het bestuursorgaan verzoekt niet om inschrijving dan nadat de identiteit van de betrokkene deugdelijk is vastgesteld. 4. Het bestuursorgaan verzoekt niet om inschrijving als de betrokkene op grond van de eerste afdeling van dit hoofdstuk voor inschrijving in aanmerking komt. 					
Kieswet						
Artikel D1	Burgemeester en wethouders registreren de kiesgerechtigdheid van de ingezetenen van de gemeente.	Verplichte taak		Voor-geschreven toepassing		Informatie-plicht
Artikel D9	<p>Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de registratie van de kiesgerechtigdheid, onder meer over:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. de indiening van een aanvraag, de beslissing op een aanvraag en de verstrekking van formulieren, bedoeld in artikel D 3; en b. ambtshalve wijzigingen als bedoeld in artikel D 6. 					

Taakveld 0.2 Burgerzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel E3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burgemeester en wethouders stellen één of meer stembureaus in de gemeente in. 2. De stembureaus voor de verkiezing van de leden van provinciale staten zijn tevens de stembureaus voor de verkiezing van de leden van het algemeen bestuur. 3. Een stembureau bestaat uit een bij algemene maatregel van bestuur vast te stellen aantal leden, van wie er één voorzitter is. 					
Artikel E4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burgemeester en wethouders benoemen tijdig voor elke verkiezing de leden van elk stembureau en een voldoende aantal plaatsvervangende leden. 2. Als lid en plaatsvervangend lid van het stembureau kunnen worden benoemd degenen die op de dag van de stemming de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt en na het volgen van een training naar het oordeel van burgemeester en wethouders over voldoende kennis en vaardigheden beschikken op het terrein van het verkiezingsproces, met uitzondering van degenen: <ol style="list-style-type: none"> a. die op de dag van de kandidaatstelling bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak van het kiesrecht zijn ontzet; b. die als lid van het hoofdstembureau dan wel het centraal stembureau voor de desbetreffende verkiezing zijn benoemd; c. die als stembureau lid bij een vorige verkiezing hebben gehandeld of een handeling hebben nagelaten in strijd met het bij of krachtens deze wet bepaalde. 3. Het lidmaatschap van het stembureau eindigt van rechtswege nadat over de toelating van de gekozenen is beslist. 4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de training, waaronder regels over een toets. Hierbij kan worden bepaald dat uitsluitend degenen die de toets met goed gevolg hebben 					

Taakveld 0.2 Burgerzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	afgelegd als lid of plaatsvervangend lid van het stembureau kunnen worden benoemd.					
Artikel N11	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het proces-verbaal wordt met de verzegelde pakken, bedoeld in artikel N 2, alsmede met die, bedoeld in artikel N 9, door de voorzitter of een door hem aan te wijzen ander lid van het stembureau naar de burgemeester overgebracht. 2. Nadat de burgemeester van alle in zijn gemeente gevestigde stembureaus het proces-verbaal heeft ontvangen, stelt hij ten aanzien van iedere kandidaat en iedere lijst vast het aantal stemmen dat in zijn gemeente op die kandidaat, onderscheidenlijk die lijst, is uitgebracht. 3. De burgemeester stelt tevens vast: <ol style="list-style-type: none"> a. het aantal blanco stemmen; b. het aantal ongeldige stemmen; c. het aantal stemmen dat bij volmacht is uitgebracht; en d. het verschil tussen het aantal kiezers dat tot de stemming is toegelaten en het aantal stemmen dat is geteld. Voor zover mogelijk geeft de burgemeester hiervoor een verklaring. 4. De burgemeester van 's-Gravenhage maakt bij de vaststelling, bedoeld in het tweede en derde lid, apart melding van het aantal stemmen dat ten aanzien van iedere kandidaat en iedere lijst in de briefstembureaus op die kandidaat, onderscheidenlijk die lijst, is uitgebracht. 5. Voor de in het tweede en derde lid bedoelde vaststelling wordt gebruik gemaakt van een formulier waarvoor bij ministeriële regeling een model wordt vastgesteld. 					
Artikel N12	<ol style="list-style-type: none"> 1. De burgemeester brengt de processen-verbaal en de opgave van de door hem vastgestelde aantallen stemmen onverwijld over naar het hoofdstembureau. Tevens legt hij een afschrift van deze stukken 					

Taakveld 0.2 Burgerzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>onverwijld voor een ieder ter inzage op het gemeentehuis totdat over de toelating van de gekozenen is beslist.</p> <p>2. De burgemeester brengt de pakken, bedoeld in artikel N 9, op verzoek van het centraal stembureau over naar het centraal stembureau.</p> <p>3. De burgemeester bewaart de pakken, bedoeld in de artikelen N 2 en N 9, die niet naar het centraal stembureau zijn overgebracht, en de afschriften, bedoeld in het eerste lid, drie maanden nadat over de toelating van de gekozenen is beslist. Daarna vernietigt hij deze stukken onmiddellijk, tenzij:</p> <p>a. de officier van justitie of de rechter-commissaris in het kader van een strafrechtelijk onderzoek een verzoek heeft gedaan tot overdracht van deze stukken, in welk geval de vernietiging plaatsvindt nadat dit onderzoek is afgerond;</p> <p>b. strafvervolgning is ingesteld wegens een strafbaar gestelde gedraging in de Kieswet, de artikelen 125 tot en met 129 van het Wetboek van Strafrecht of de artikelen 131 tot en met 135 van het Wetboek van Strafrecht BES, in welk geval de vernietiging plaatsvindt nadat er een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is.</p> <p>4. Van de vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt.</p>					
maximum tarieven rijbewijs en paspoortgelden						
Regeling tarieven dienst wegverkeer	Jaarlijks worden de tarieven vastgesteld door de RDW.	Verplichte taak		Voor-geschreven toepassing		Informatie-plicht
Besluit paspoort-gelden	Landelijk worden maximumtarieven vastgesteld voor paspoorten en identiteitskaarten	Verplichte taak		Voor-geschreven toepassing		Informatie-plicht
Legesbesluit akten burgerlijke stand	Is gebaseerd op de Wet rechten burgerlijke stand.					

Taakveld 0.2 Burgerzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 81k	De leden van de rekenkamer ontvangen een bij verordening van de raad vastgestelde vergoeding voor hun werkzaamheden en een tegemoetkoming in de kosten.	Verplichte taak		Verordenende bevoegdheid		Geen toezicht
Artikel 81 p	<ol style="list-style-type: none"> 1. Met inachtneming van het bepaalde in dit hoofdstuk kan de raad de behandeling van verzoekschriften als bedoeld in artikel 9:18, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, opdragen aan een gemeentelijke ombudsman of ombudscommissie, dan wel een gezamenlijke ombudsman of ombudscommissie. 2. Een ombudsman of ombudscommissie als bedoeld in het eerste lid kan slechts per 1 januari van enig jaar worden ingesteld. Indien de raad hiertoe besluit, zendt hij het besluit tot instelling aan de Nationale ombudsman voor 1 juli van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de instelling ingaat. 3. De instelling van een ombudsman of ombudscommissie als bedoeld in het eerste lid kan slechts per 1 januari van enig jaar worden beëindigd. Indien de raad hiertoe besluit, zendt hij het besluit tot beëindiging van de instelling aan de Nationale ombudsman voor 1 juli van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de instelling eindigt. 					
Artikel 81v	De ombudsman ontvangt een bij verordening van de raad vastgestelde vergoeding voor zijn werkzaamheden en een tegemoetkoming in de kosten.					
Artikel 213 lid 2	De raad wijst een of meer accountants aan als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, belast met de controle van de in artikel 197 bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 0.4 Overhead

Toelichting

0.4 - Overhead

Tot dit taakveld behoren de kosten van overhead, d.w.z. alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces:

- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- de gemeentesecretaris;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);
- managementondersteuning primair proces.

Tot dit taakveld behoort niet:

- ondersteuning van de raad, de griffie maakt geen deel uit van de ambtelijke organisatie, dit hoort onder taakveld 0.1;
- archieven met een historische betekenis horen onder taakveld 5.4;
- een bijdrage aan/van een verbonden partij, zoals een gemeenschappelijke regeling, als vergoeding voor de uitvoering van taken. Deze moet worden verantwoord op het taakveld/de taakvelden waar de verbonden partij werkzaam voor is.

Wettelijk kader

- BBV

Taakveld 0.4 Overhead						
Wet/artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Het BBV beschrijft vrij uitgebreid op welke wijze de gemeente verplicht aan dit taakveld invulling moet geven. Sprake is van interveniërend toezicht door een hogere overheid (artikel 203 Gemeentewet).	Verplichte taak	Geen beperkingen	Voor-geschreven toepassing	Geen voor-schriften	Interven-iërend toezicht
INVENTARISATIE						
Regeling						
BBV						
Artikel 8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het programmaplan bevat: <ol style="list-style-type: none"> a. de te realiseren programma's; b. een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen; c. een overzicht van de kosten van overhead; d. het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting, en e. het bedrag voor onvoorzien. 	Verplichte taak	Geen beperkingen	Voor-geschreven toepassing	Geen voor-schriften	Interven-iërend toezicht
Artikel 17	<p>Het overzicht van baten en lasten in de begroting bevat:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. per programma, of per programmaonderdeel als bedoeld in artikel 8, vierde lid, de raming van de baten en lasten en het saldo; b. het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen, de geraamde kosten van de overhead, het geraamde bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting en het geraamde bedrag voor onvoorzien; c. het geraamde totaal saldo van baten en lasten, volgend uit de onderdelen a en b; d. de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma; e. het geraamde resultaat, volgend uit de onderdelen c en d. 					
Artikel 25	<ol style="list-style-type: none"> 1. De programmaverantwoording bestaat ten minste uit: <ol style="list-style-type: none"> a. de verantwoording over de realisatie van de programma's en de overzichten van de algemene dekkingsmiddelen en de kosten van overhead; 					
Artikel 27	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening bevat: <ol style="list-style-type: none"> a. per programma, of per programmaonderdeel als bedoeld in artikel 8, vierde lid, de gerealiseerde baten en lasten en het saldo daarvan; 					

Taakveld 0.4 Overhead						
Wet/artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	b.	het overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen, de gerealiseerde kosten van de overhead en het bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting;				

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 061 OZB woningen

Taakveld 062 OZB niet-woningen

Toelichting

0.61 - OZB woningen

Tot dit taakveld behoort de onroerend zaakbelasting op de woning:

- belasting op eigendom woningen;
- heffing en waardering woningen;
- uitvoering OZB;
- bezwaar en beroep.

0.62 - OZB niet-woningen

Tot dit taakveld behoort de onroerend zaakbelasting op niet-woningen:

- belasting op eigendom en gebruik bedrijven, heffing en waardering onroerende zaken;
- heffingen invordering;
- bezwaar en beroep.

Wettelijk kader

- Wet waardering onroerende zaken
- Gemeentewet
- Gemeenten kunnen de ozb niet helemaal vrij bepalen, ze zijn gebonden aan maximum tariefstijgingen. Hiervoor stelt de overheid elk jaar een zogenaamde macronorm vast. Dit betekent dat de ozb in principe niet meer mag stijgen dan rond de 3%. Gemeenten zijn echter niet verplicht zich aan de macronorm te houden, het gaat slechts om een richtlijn. Er is geen echt dwangmiddel vanuit de overheid om gemeentes die de ozb te veel verhogen te dwingen om de ozb weer te verlagen. Vereniging Eigen Huis pleit er daarom al jaren voor om de macronorm om te vormen tot een bindende norm.
- Strikt genomen overtreden de gemeenten waar de ozb meer dan drie procent stijgt, de regels niet. De afspraak geldt voor het collectief: alle gemeenten samen moeten gemiddeld onder een prijsstijging van drie procent blijven. Dat zorgt ervoor dat de verschillen fors zijn en dat niet elke gemeente zich geroepen voelt zich aan die norm te houden.

Taakveld 0.61 en 0.62 OZB Woningen (061), OZB niet woningen (062)						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De gemeente is verplicht de WOZ uit te voeren, de heffing van de OZB is een optionele taak. In termen van beleidsdoelen is sprake van een bandbreedte. De gemeente is niet geheel vrij in het heffen van OZB, maar is begrensd in de onroerende zaken waarop belasting geheven kan worden. Opgemerkt moet worden dat het optionele karakter wel onder druk staat van de korting die gemeenten krijgen op het gemeentefonds. Met andere woorden: het niet heffen van OZB wordt niet bepaald gestimuleerd door het Rijk.	Optionele taak	Bandbreedte	Verordenende bevoegdheid	Geen voorschriften	Informatieplicht
INVENTARISATIE						
Regeling						
WOZ						
Artikel 1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Deze wet geldt bij de bepaling, de vaststelling en de verstrekking van de waarde van in Nederland gelegen onroerende zaken ten behoeve van afnemers. 2. Het college van burgemeester en wethouders is belast met de uitvoering van deze wet, tenzij de gemeenteambtenaar, bedoeld in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet, hiermee is belast. 	Verplichte taak	nvt	Voorgeschreven toepassing	nvt	Informatieplicht
Artikel 18	<ol style="list-style-type: none"> 1. De waarde van een onroerende zaak wordt bepaald naar de waarde die de zaak op de waardepeildatum heeft naar de staat waarin de zaak op die datum verkeert. 2. De waardepeildatum ligt één jaar voor het begin van het kalenderjaar waarvoor de waarde wordt vastgesteld. 3. Indien een onroerende zaak in het kalenderjaar voorafgaande aan het begin van het kalenderjaar waarvoor de waarde wordt vastgesteld: <ol style="list-style-type: none"> a. opgaat in een of meer andere onroerende zaken, b. wijzigt als gevolg van bouw, verbouwing, verbetering, afbraak of vernietiging, dan wel van bestemming verandert, of c. een verandering in waarde ondergaat als gevolg van een andere, specifiek voor de onroerende zaak geldende, bijzondere omstandigheid, wordt, in afwijking in zoverre van het eerste lid, de waarde bepaald naar de staat 					

Taakveld 0.61 en 0.62 OZB Woningen (061), OZB niet woningen (062)						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>van die zaak bij het begin van het kalenderjaar waarvoor de waarde wordt vastgesteld.</p> <p>4. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld ingevolge welke bij de waardebepaling buiten aanmerking wordt gelaten de waarde van onroerende zaken of onderdelen daarvan, indien die waarde geen onderdeel uitmaakt van de grondslag van de belastingen.</p>					
Gemeentewet						
Artikel 219	<p>1. Behalve de gemeentelijke belastingen waarvan de heffing krachtens andere wetten dan deze geschiedt, worden geen andere belastingen geheven dan die bedoeld in de tweede en derde paragraaf van dit hoofdstuk.</p> <p>2. Behoudens het bepaalde in andere wetten dan deze en in de tweede en derde paragraaf van dit hoofdstuk kunnen de gemeentelijke belastingen worden geheven naar in de belastingverordening te bepalen heffingsmaatstaven, met dien verstande dat het bedrag van een gemeentelijke belasting niet afhankelijk mag worden gesteld van het inkomen, de winst of het vermogen.</p>		Bandbreedte	Verordenende bevoegdheid	nvt	Informatieplicht
Artikel 220	<p>Ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken kunnen onder de naam onroerende-zaakbelastingen worden geheven:</p> <p>a. een belasting van degenen die bij het begin van het kalenderjaar onroerende zaken die niet in hoofdzaak tot woning dienen, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht, gebruiken;</p> <p>b. een belasting van degenen die bij het begin van het kalenderjaar van onroerende zaken het genot hebben krachtens eigendom, bezit of beperkt recht.</p>	Optionele taak				
Artikel 220a	<p>1. Met betrekking tot de onroerende-zaakbelastingen wordt als onroerende zaak aangemerkt de onroerende zaak, bedoeld in hoofdstuk III van de Wet waardering onroerende zaken.</p>					

Taakveld 0.61 en 0.62 OZB Woningen (061), OZB niet woningen (062)						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	2. Een onroerende zaak dient in hoofdzaak tot woning indien de waarde die op grond van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken is vastgesteld voor die onroerende zaak in hoofdzaak kan worden toegerekend aan delen van de onroerende zaak die dienen tot woning dan wel volledig dienstbaar zijn aan woondoeleinden.					
Artikel 220c	De heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen is de op de voet van hoofdstuk IV van de Wet waardering onroerende zaken voor de onroerende zaak vastgestelde waarde voor het kalenderjaar, bedoeld in artikel 220.					
Artikel 220d	<p>1. In afwijking in zoverre van artikel 220c wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de onroerende-zaakbelastingen buiten aanmerking gelaten, voor zover dit niet reeds is geschied bij de bepaling van de in dat artikel bedoelde waarde, de waarde van:</p> <p>a. ten behoeve van de land- of bosbouw bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond, daaronder mede begrepen de open grond, alsmede de ondergrond van glasopstanden, die bedrijfsmatig aangewend wordt voor de kweek of teelt van gewassen, zonder daarbij de ondergrond als voedingsbodem te gebruiken;</p> <p>b. glasopstanden, die bedrijfsmatig worden aangewend voor de kweek of teelt van gewassen, voor zover de ondergrond daarvan bestaat uit de in onderdeel a bedoelde grond;</p> <p>c. onroerende zaken die in hoofdzaak zijn bestemd voor de openbare eredienst of voor het houden van openbare bezinningssamenkomsten van levensbeschouwelijke aard, een en ander met uitzondering van delen van zodanige onroerende zaken die dienen als woning;</p> <p>d. één of meer onroerende zaken die deel uitmaken van een op de voet van de Natuurschoonwet 1928 aangewezen landgoed dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen voorwaarden, met uitzondering van de daarop voorkomende gebouwde eigendommen;</p> <p>e. natuurterreinen, waaronder mede worden verstaan duinen, heidevelden, zandverstuivingen, moerassen en plassen, die door rechtspersonen met</p>		Bandbreedte			

Taakveld 0.61 en 0.62 OZB Woningen (061), OZB niet woningen (062)						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>volledige rechtsbevoegdheid welke zich uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het behoud van natuurschoon ten doel stellen, beheerd worden;</p> <p>f. openbare land- en waterwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, een en ander met inbegrip van kunstwerken;</p> <p>g. waterverdedigings- en waterbeheersingswerken die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;</p> <p>h. werken die zijn bestemd voor de zuivering van riool- en ander afvalwater en die worden beheerd door organen, instellingen of diensten van publiekrechtelijke rechtspersonen, met uitzondering van de delen van zodanige werken die dienen als woning;</p> <p>i. een onroerende zaak of een deel daarvan waarvan de waarde ingevolge de gemeentelijke belastingverordening bij de bepaling van de heffingsmaatstaf buiten aanmerking blijft;</p> <p>j. werktuigen die van een onroerende zaak kunnen worden afgescheiden zonder dat beschadiging van betekenis aan die werktuigen wordt toegebracht en die niet op zichzelf als gebouwde eigendommen zijn aan te merken.</p>					
Artikel 220f	<p>De belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Het percentage wordt gelijkgesteld voor onderscheidenlijk:</p> <p>a. de belasting, bedoeld in artikel 220, onderdeel a;</p> <p>b. de belasting, bedoeld in artikel 220, onderdeel b, voor zover het onroerende zaken betreft die in hoofdzaak tot woning dienen;</p> <p>c. de belasting, bedoeld in artikel 220, onderdeel b, voor zover het onroerende zaken betreft die niet in hoofdzaak tot woning dienen.</p>					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Toelichting

1.1 - Crisisbeheersing en brandweer

Tot dit taakveld behoren alle reguliere taken van de brandweer en taken in verband met het beperken en bestrijden van rampen en zware ongevallen:

- brandbestrijding;
- preventieve maatregelen ten behoeve van de fysieke veiligheid;
- rampenbestrijding.

Tot dit taakveld behoren niet:

- opruiming van explosieven als onderdeel van een grondexploitatie, deze vallen onder taakveld 8.2;
- bijdragen van het Rijk i.v.m. opsporen en ruimen van explosieven, deze horen onder taakveld 0.7

Wettelijk kader

- Wet veiligheidsregio's

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De wet Veiligheidsregio's omvat een verplichte taak voor gemeenten (het college is belast met de organisatie van brandweezorg, rampenbestrijding en geneeskundige hulpverlening). Sprake is van voorgeschreven samenwerking in veiligheidsregio's. Gemeenten hebben binnen dit regionale verband wel de vrijheid om prioriteiten te stellen of accenten te leggen, maar er gelden wel minimale normen voor diverse aspecten van de taakuitvoering.	Verplichte taak	Bandbreedte	Medebewind	Voorgeschreven samenwerking	Inspectie
INVENTARISATIE	Regeling					
Wet Veiligheidsregio's						
Artikel 2	Het college van burgemeester en wethouders is belast met de organisatie van: <ul style="list-style-type: none"> a. de brandweezorg; b. de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; c. de geneeskundige hulpverlening. 	Verplichte taak				
Artikel 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tot de brandweezorg behoort: <ul style="list-style-type: none"> a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt; b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand. 2. De gemeenteraad stelt in een brandbeveiligingsverordening regels over de in het eerste lid, onder a, bedoelde taak. 3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het brandveilig gebruik van voor mensen toegankelijke plaatsen, voor zover daarin niet bij of krachtens enige andere wet is voorzien, en worden regels gesteld over de basishulpverlening op die plaatsen. 		Dimensio-nering			
Artikel 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. De burgemeester heeft het gezag bij brand alsmede bij ongevallen anders dan bij brand voor zover de brandweer daarbij een taak heeft. 2. De burgemeester is bevoegd bij brand en ongevallen, bedoeld in het eerste lid, de bevelen te geven die met het oog op het voorkomen, beperken en bestrijden van gevaar nodig zijn. 					

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 5	De burgemeester heeft het opperbevel in geval van een ramp of van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan. Degenen die aan de bestrijding van een ramp deelnemen, staan onder zijn bevel.					
Artikel 6	De burgemeester kan de Regionale Ambulancevoorziening in de regio waarvan zijn gemeente deel uitmaakt, aanwijzingen geven indien dat naar zijn oordeel noodzakelijk is uit een oogpunt van openbare orde.					
Artikel 7	<ol style="list-style-type: none"> 1. De burgemeester draagt er zorg voor dat de bevolking informatie wordt verschaft over de oorsprong, de omvang en de gevolgen van een ramp of crisis die de gemeente bedreigt of treft, alsmede over de daarbij te volgen gedragslijn. 2. De burgemeester draagt er zorg voor dat aan de personen die in zijn gemeente zijn betrokken bij de rampenbestrijding of de crisisbeheersing, informatie wordt verschaft over die ramp of crisis, de risico's die hun inzet daarbij heeft voor hun gezondheid en de voorzorgsmaatregelen die in verband daarmee zijn of zullen worden getroffen. 3. De burgemeester stemt zijn informatievoorziening, bedoeld in het eerste en tweede lid, af met de informatievoorziening door of onder verantwoordelijkheid van Onze bij rampen en crises betrokken Ministers. 4. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de informatievoorziening, bedoeld in het eerste en tweede lid. 					
Artikel 9	De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten die behoren tot een regio als bedoeld in artikel 8, treffen een gemeenschappelijke regeling, waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld met de aanduiding: veiligheidsregio.			Verordenende bevoegdheid	Voor-geschreven samen-werking	
Artikel 10	Bij de regeling, bedoeld in artikel 9, worden aan het bestuur van de veiligheidsregio de volgende taken en bevoegdheden overgedragen: <ol style="list-style-type: none"> a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald; 					

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ul style="list-style-type: none"> c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid; d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; e. het instellen en in stand houden van een brandweer; f. het instellen en in stand houden van een GHOR; g. het voorzien in de meldkamerfunctie; h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken. 					
Artikel 14	<ul style="list-style-type: none"> 1. Het bestuur van de veiligheidsregio stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast, waarin het beleid is vastgelegd ten aanzien van de taken van de veiligheidsregio. 2. Het beleidsplan omvat in ieder geval: <ul style="list-style-type: none"> a. een beschrijving van de beoogde operationele prestaties van de diensten en organisaties van de veiligheidsregio, en van de politie, alsmede van de gemeenten in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; b. een uitwerking, met inachtneming van de omstandigheden in de betrokken veiligheidsregio, van door Onze Minister vastgestelde landelijke doelstellingen als bedoeld in artikel 37; c. een informatieparagraaf waarin een beschrijving wordt gegeven van de informatievoorziening binnen en tussen de onder a bedoelde diensten en organisaties; d. een oefenbeleidsplan; e. een beschrijving van de niet-wettelijke adviesfunctie, bedoeld in artikel 10, onder b; f. de voor de brandweer geldende opkomsttijden en een beschrijving van de aanwezigheid van brandweerposten in de gemeenten alsmede de overige voorzieningen en maatregelen, noodzakelijk voor de brandweer om daaraan te voldoen. 					

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ol style="list-style-type: none"> 2. <ol style="list-style-type: none"> a Voorafgaand aan de vaststelling van het beleidsplan overlegt de burgemeester van een gemeente in het gebied van de veiligheidsregio met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan. 3. Het bestuur stemt het beleidsplan af met de beleidsplannen van de aangrenzende veiligheidsregio's en van de betrokken waterschappen, en met het beleidsplan, bedoeld in artikel 39 van de Politiewet 2012, van de betrokken regionale eenheid van de politie. 					
Artikel 16	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het bestuur van de veiligheidsregio stelt ten minste eenmaal in de vier jaar een crisisplan vast, waarin in ieder geval de organisatie, de verantwoordelijkheden, de taken en bevoegdheden in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing worden beschreven. 2. Het crisisplan omvat een beschrijving van de organisatie, de verantwoordelijkheden, de taken en de bevoegdheden met betrekking tot de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen inzake de rampenbestrijding en de crisisbeheersing, alsmede van de afspraken die zijn gemaakt met andere bij mogelijke rampen en crises betrokken partijen. 3. Het crisisplan is in ieder geval afgestemd met crisisplannen, vastgesteld voor het gebied van aangrenzende veiligheidsregio's en van aangrenzende staten. 4. Het bestuur van de veiligheidsregio zendt het vastgestelde crisisplan aan de commissaris van de Koning. 					
Artikel 18	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over: <ol style="list-style-type: none"> a. de brandweer en de voor de brandweer vast te stellen opkomsttijden, de GHOR en de meldkamer; b. de organisatie van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening; c. de gemeentelijke bevolkingszorg in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing. 2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen voor het personeel van de brandweer regels worden gesteld over: 					

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ul style="list-style-type: none"> a. de functies en rangen en tekens van bijzondere verdiensten in het operationele brandweerwerk; b. de eisen met betrekking tot de keuring en de controle op lichamelijke en geestelijke geschiktheid; c. de kleding en de uitrusting. 3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden voor het personeel van de brandweer regels gesteld over de bekwaamheid. Met in ieder geval de daarvoor in aanmerking komende vakorganisaties van overheidspersoneel wordt over de bij of krachtens deze maatregel te geven regels overleg gepleegd. 4. Bij algemene maatregel van bestuur wordt vastgesteld voor welke functies de opleiding wordt afgesloten met een examen. Het algemeen bestuur van het Instituut Fysieke Veiligheid geeft het diploma af. 5. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de wijze waarop met in ieder geval de daarvoor in aanmerking komende vakorganisaties van overheidspersoneel overleg wordt gepleegd over het ontwerp van de maatregel, bedoeld in het tweede lid. 					
Artikel 21	<ul style="list-style-type: none"> 1. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de informatie- en communicatievoorzieningen van en het gebruik daarvan door de veiligheidsregio, alsmede over de informatiebeveiliging. 2. Bij ministeriële regeling kunnen aan de veiligheidsregio's frequenties worden toegewezen voor de overdracht van gegevens door middel van daartoe aangewezen informatie- en communicatievoorzieningen. 					
Artikel 25	<ul style="list-style-type: none"> 1. De door het bestuur van de veiligheidsregio ingestelde brandweer voert in ieder geval de volgende taken uit: <ul style="list-style-type: none"> a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand; b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand; c. het waarschuwen van de bevolking; d. het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting; 					

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ul style="list-style-type: none"> e. het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen. 2. De brandweer voert tevens taken uit bij rampen en crises in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. 3. De brandweer staat onder leiding van een commandant. 					
Artikel 30	<ul style="list-style-type: none"> 1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de veiligheid, deugdelijkheid, normalisatie en standaardisatie van het brandweer- en reddingsmaterieel dat met het oog op gebruik hier te lande wordt vervaardigd, ingevoerd of in de handel gebracht. 2. Voor keuringen die krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het eerste lid worden verricht, kunnen overeenkomstig daarbij te stellen regels vergoedingen in rekening worden gebracht. Deze vergoedingen worden niet in rekening gebracht aan publiekrechtelijke lichamen. 					
Artikel 37	<ul style="list-style-type: none"> 1. Onze Minister kan landelijke doelstellingen vaststellen ten aanzien van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. 2. Onze Minister zendt het besluit waarbij hij landelijke doelstellingen heeft vastgesteld, aan de besturen van de veiligheidsregio's alsmede aan de Staten-Generaal. 					
Artikel 45	<ul style="list-style-type: none"> 1. Gedeputeerde staten dragen zorg voor de productie en het beheer van een geografische kaart waarop de in de veiligheidsregio aanwezige risico's zijn aangeduid, op basis van het risicoprofiel, bedoeld in artikel 15. De risicokaart vermeldt de plaatsgebonden en geografisch te onderscheiden risico's alsmede de gegevens die zijn opgenomen in het openbare register, bedoeld in artikel 12.12 van de Wet milieubeheer. De kaart is openbaar. 2. De colleges van burgemeester en wethouders in de provincie de instantie, bedoeld in artikel 12.12, derde lid, van de Wet milieubeheer, leveren gedeputeerde staten de voor de uitvoering van het eerste lid benodigde gegevens. 3. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de in de risicokaart op te nemen categorieën van rampen en crises, over de productie, het beheer en de 					

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	vormgeving van de risicokaart, over de wijze waarop en de frequentie waarmee de daarvoor benodigde gegevens dienen te worden aangeleverd en over de wijze waarop toegang kan worden verkregen tot onderdelen van de risicokaart.					
Artikel 57	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er is een Inspectie Openbare Orde en Veiligheid, die onder gezag van Onze Minister belast is met: <ol style="list-style-type: none"> a. het toetsen van de wijze waarop een orgaan van een veiligheidsregio, het Instituut Fysieke Veiligheid, een gemeente of een ander openbaar lichaam uitvoering geeft aan de taken met betrekking tot de brandweezorg, de rampenbestrijding of crisisbeheersing; b. het, in overeenstemming met de inspecties die werkzaam zijn onder gezag van Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van Infrastructuur en Milieu en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, periodiek toetsen van de voorbereiding op de rampenbestrijding en de crisisbeheersing door de bestuursorganen, bedoeld onder a; c. het verrichten van onderzoek naar aanleiding van een brand, ramp of crisis, tenzij de Onderzoeksraad voor veiligheid, bedoeld in artikel 2 van de Rijkswet Onderzoeksraad voor veiligheid, een onderzoek instelt; d. de werkzaamheden die in het kader van artikel 65, eerste lid, van de Politiewet 2012 worden uitgevoerd. 2. Onze Minister wijst het hoofd en de overige ambtenaren van de inspectie aan. 3. De artikelen 5:12 tot en met 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing op de ambtenaren van de inspectie. 				Inspectie	

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Toelichting

1.2 - Openbare orde en veiligheid

Tot dit taakveld behoren alle gemeentelijke taken op het gebied van de openbare orde en veiligheid:

- toezicht en handhaving openbare orde, BOA's;
- Wet Bibob en (bestuurlijke) aanpak georganiseerde criminaliteit;
- bureau Halt;
- preventie van criminaliteit;
- opstellen en handhaven APV;
- leges drank & horeca;
- wet wapen en munitie (voorheen vuurwapenwet);
- beleid, toezicht en ruiming van conventionele explosieven;
- veilige woon- en leefomgeving;
- antidiscriminatiebeleid;
- doodsschouw (door de officier van Justitie gelast onderzoek i.v.m. de mogelijk niet natuurlijke doodsoorzaak);
- dierenbescherming.

Tot dit taakveld behoren niet:

- maatregelen op het gebied van verkeersveiligheid, deze horen thuis onder taakveld 2.1;
- opruiming van explosieven als onderdeel van een grondexploitatie, deze vallen onder taakveld 8.2.

Wettelijk kader

- Gemeentewet, Algemene bevoegdheid tot handhaving openbare orde (artikel 172), Noodbevel (artikel 175), Noodverordening (artikel 176), Preventief fouilleren (Gemeentewet, artikelen 151b en 174b), Cameratoezicht (Gemeentewet, artikel 151c), Bestuurlijke ophouding (artikelen 154a en 176a), Bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast (artikel 172a), Bevel aan ouders/verzorgers van 12-minners (artikel 172b), Toezicht op openbare samenkomsten, vermakelijkheden en inrichtingen (Artikel 174), Sluiten woning - Wet Victoria (artikel 174a)
- Drank- en Horecawet
- Opiumwet - Wet Damocles (Opiumwet, artikel 13b)
- Wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Wet BOPZ)
- Wet Bibob

- Wet op de lijkbezorging
- Wet openbare manifestaties
- Wet publieke gezondheid
- Wet tijdelijk huisverbod
- Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga).

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De 9 wetten die onder dit taakveld vallen kennen overwegend een optioneel taak karakter. Alleen de Wet op de lijkbezorging en de wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening hebben een verplichtend karakter. De tweede dimensie (beleidsdoelen) is gelijkelijk verdeeld over dimensionering en geen doelvoorschriften (1 x bandbreedte). Bij de meeste wetten (5) heeft de gemeente een verordenende bevoegdheid. Voor samenwerking geldt dat bij geen van de wetten sprake is van voorschriften. Alleen bij de wet gemeentelijke antidiscriminatievoorziening is sprake van een informatieplicht (dimensie toezicht), verder is geen sprake van toezicht.	Optioneel	Dimensio- nering	Verordenend	Geen voor- schriften	Geen toezicht
INVENTARISATIE	Regeling					
Gemeentewet						
Artikel 151b	De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om bij verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, met inbegrip van de daarin gelegen voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven, aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. In een veiligheidsrisicogebied kan de officier van justitie de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie toepassen. 2. De burgemeester gaat niet over tot aanwijzing als veiligheidsrisicogebied dan na overleg met de officier van justitie in het overleg, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de Politiewet 2012. 3. De aanwijzing als veiligheidsrisicogebied wordt gegeven voor een bepaalde duur die niet langer is en voor een gebied dat niet groter is dan strikt noodzakelijk voor de handhaving van de openbare orde. 4. De beslissing tot gebiedsaanwijzing wordt op schrift gesteld en bevat een omschrijving van het gebied waarop deze van toepassing is alsmede de geldigheidsduur. 5. De burgemeester brengt de gebiedsaanwijzing zo spoedig mogelijk ter kennis van de raad en van de officier van justitie, bedoeld in het tweede lid. 6. Zodra de verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van wapens, dan wel de ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, bedoeld in het eerste lid, is	Optioneel	Dimensio- nering	Verordenende bevoegdheid	Geen voor- schriften	Geen toezicht

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	geweken, trekt de burgemeester de gebiedsaanwijzing in. Het vijfde lid is van overeenkomstige toepassing.					
Artikel 151c	<p>De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om, indien dat in het belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is, te besluiten om voor een bepaalde duur camera's in te zetten ten behoeve van het toezicht op een openbare plaats als bedoeld in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties en andere bij verordening aan te wijzen plaatsen die voor een ieder toegankelijk zijn.</p> <p>2. De burgemeester besluit met inachtneming van het in de verordening van de raad bepaalde:</p> <p>a. binnen welk gebied, bestaande uit openbare plaatsen of andere voor een ieder toegankelijke plaatsen als bedoeld in het eerste lid, camera's worden ingezet;</p> <p>b. voor welke duur de gebiedsaanwijzing plaatsvindt.</p> <p>3. De burgemeester stelt, na overleg met de officier van justitie in het overleg, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de Politiewet 2012, de periode vast waarin in het belang van de handhaving van de openbare orde daadwerkelijk gebruik van de camera's plaatsvindt en de met de camera's gemaakte beelden in elk geval rechtstreeks worden bekeken.</p> <p>4. De burgemeester bedient zich bij de uitvoering van het in het eerste lid bedoelde besluit van de onder zijn gezag staande politie.</p> <p>5. De burgemeester trekt het besluit, bedoeld in het eerste lid, in zodra de inzet van camera's niet langer noodzakelijk is in het belang van de handhaving van de openbare orde.</p> <p>6. De aanwezigheid van camera's als bedoeld in het eerste lid is op duidelijke wijze kenbaar voor een ieder die het gebied, bedoeld in het tweede lid, onder a, betreedt.</p> <p>7. Met de camera's worden uitsluitend beelden gemaakt van een openbare plaats als bedoeld in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties en andere bij verordening aan te wijzen plaatsen die voor een ieder toegankelijk zijn.</p> <p>8. Ten behoeve van de handhaving van de openbare orde worden in het kader van het toezicht, bedoeld in het eerste lid, gegevens verwerkt.</p> <p>9. De verwerking van de gegevens, bedoeld in het achtste lid, is een verwerking als bedoeld in de Wet politiekegegevens, met dien verstande dat, in afwijking van het bepaalde in artikel 8 van die wet, de vastgelegde beelden na ten hoogste vier weken</p>					

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>worden vernietigd en de gegevens, bedoeld in het achtste lid, indien er concrete aanleiding bestaat te vermoeden dat die gegevens noodzakelijk zijn voor de opsporing van een strafbaar feit, ten behoeve van de opsporing van dat strafbare feit kunnen worden verwerkt.</p> <p>10. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen met het oog op de goede uitvoering van het toezicht, bedoeld in het eerste lid, regels worden gesteld omtrent:</p> <p>a. de camera's en andere technische hulpmiddelen benodigd voor het toezicht, bedoeld in het eerste lid, en de wijze waarop deze hulpmiddelen worden aangebracht;</p> <p>b. de personen belast met of anderszins direct betrokken bij de uitvoering van het toezicht; en</p> <p>c. de ruimten waarin de waarneming of verwerking van door het toezicht vastgelegde beelden plaatsvindt.</p>					
Artikel 154a	<p>1. De raad kan bij verordening de burgemeester de bevoegdheid verlenen om door de burgemeester aangewezen groepen van personen, op een door de burgemeester aangegeven plaats tijdelijk te doen ophouden. De ophouding kan mede omvatten, indien nodig, het overbrengen naar die plaats.</p> <p>2. De burgemeester oefent de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, slechts uit:</p> <p>a. jegens personen die een door de raad bij verordening vastgesteld en daartoe aangewezen specifiek voorschrift dat strekt tot handhaving van de openbare orde of beperking van gevaar in omstandigheden als bedoeld in artikel 175, groepsgewijs niet naleven, en</p> <p>b. indien het ophouden noodzakelijk is ter voorkoming van voortzetting of herhaling van de niet-naleving en de naleving redelijkerwijs niet op andere geschikte wijze kan worden verzekerd.</p> <p>3. De beslissing tot ophouding wordt op schrift gesteld. De schriftelijke beslissing is een beschikking. Indien de situatie dermate spoedeisend is dat de burgemeester de beslissing tot ophouding niet tevoren op schrift kan stellen, zorgt hij alsnog zo spoedig mogelijk voor de opschriftstelling en voor de bekendmaking.</p> <p>4. De beschikking vermeldt welk voorschrift niet wordt nageleefd.</p> <p>5. De burgemeester laat tot ophouding als bedoeld in het eerste lid niet overgaan dan nadat de personen uit de in het eerste lid bedoelde groep in de gelegenheid zijn</p>					

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>gesteld de tenuitvoerlegging van de beschikking tot ophouding te voorkomen, door alsnog het voorschrift, bedoeld in het vierde lid, na te leven.</p> <p>6. De burgemeester draagt er zorg voor dat zo spoedig mogelijk een verslag van de bevindingen inzake de tenuitvoerlegging van de ophouding wordt opgesteld.</p> <p>7. De ophouding mag niet langer duren dan de tijd die nodig is ter voorkoming van voortzetting of herhaling van de niet-naleving, met een maximum van twaalf uren.</p> <p>8. De plaats van ophouding dient geschikt te zijn voor de opvang van de op te houden personen. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels hieromtrent worden gesteld.</p> <p>9. De burgemeester draagt er voor zover mogelijk zorg voor dat de opgehouden personen in de gelegenheid worden gesteld door een daartoe door hem aangewezen ambtenaar hun gegevens te laten vastleggen ten bewijze dat zij zijn opgehouden.</p> <p>10. Indien tegen de beschikking tot ophouding een verzoek om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht wordt gedaan:</p> <p>a. wordt, in afwijking van artikel 8:83, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de verzoeker die is opgehouden zo mogelijk nog tijdens zijn ophouding door de voorzieningenrechter gehoord;</p> <p>b. doet de voorzieningenrechter in afwijking van artikel 8:84, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht onmiddellijk na het horen van partijen uitspraak, en</p> <p>c. wordt, in afwijking van artikel 8:82, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, geen griffierecht geheven.</p> <p>11. Bij de beoordeling van het verzoek betreft de voorzieningenrechter tevens de rechtmatigheid van de tenuitvoerlegging van de beschikking tot ophouding jegens verzoeker.</p> <p>12. Indien de voorzieningenrechter een of meer verzoeken toewijst op de grond dat de beschikking tot ophouding naar zijn voorlopig oordeel onrechtmatig is, kan hij bepalen dat alle personen die op basis van de betrokken beschikking zijn opgehouden, onverwijld in vrijheid worden gesteld.</p>					

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>13. Het elfde lid is van overeenkomstige toepassing op de beoordeling van een beroep tegen de beschikking tot ophouding als bedoeld in artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht.</p>					
Artikel 154b	<p>1. De raad kan bij verordening bepalen dat een bestuurlijke boete kan worden opgelegd voor overtreding van:</p> <p>a. voorschriften uit zijn verordeningen betreffende gedragingen die kunnen leiden tot overlast in de openbare ruimte en die tevens krachtens artikel 154 strafbaar zijn gesteld, met uitzondering van de bij algemene maatregel van bestuur bepaalde voorschriften, en</p> <p>b. de bij algemene maatregel van bestuur bepaalde voorschriften die op grond van artikel 10.23 van de Wet milieubeheer zijn vastgesteld in een verordening en die strafbaar zijn gesteld.</p> <p>De voordracht voor een krachtens dit lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.</p> <p>2. De verordening, bedoeld in het eerste lid, is van toepassing op alle overtredingen, genoemd in het eerste lid.</p> <p>3. Een besluit van de raad tot intrekking van de verordening, bedoeld in het eerste lid, treedt niet eerder in werking dan na twaalf maanden na de bekendmaking van het besluit.</p> <p>4. De bevoegdheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete wordt uitgeoefend door het college. Deze bevoegdheid wordt uitgeoefend door de burgemeester, indien de toepassing van dit middel dient tot handhaving van regels welke hij uitvoert.</p> <p>5. In het overleg, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de Politiewet 2012, vindt afstemming plaats over de inzet en werkwijze met betrekking tot de aanpak van overlast in de openbare ruimte door de politie en de ondergeschikten, bedoeld in artikel 154c, tweede lid.</p> <p>6. Bij algemene maatregel van bestuur worden de verschillende boetecategorieën en de hoogte van de bestuurlijke boete bepaald. Voor zover voor een voorschrift de boetecategorie en de hoogte van de boete niet bij algemene maatregel van bestuur zijn bepaald, stelt de raad deze vast in de verordening, bedoeld in het eerste lid. De</p>					

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>bestuurlijke boete kan voor natuurlijke personen per gedraging niet hoger zijn dan het bedrag van de geldboete van de eerste categorie en voor rechtspersonen per gedraging niet hoger zijn dan € 2250.</p> <p>7. Een bestuurlijke boete kan slechts worden opgelegd aan personen die ten tijde van de overtreding 12 jaar of ouder waren. De bestuurlijke boete wordt voor personen die ten tijde van de overtreding nog geen zestien jaar oud waren, gehalveerd.</p>					
Artikel 172	<p>1. De burgemeester is belast met de handhaving van de openbare orde.</p> <p>2. De burgemeester is bevoegd overtredingen van wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de openbare orde, te beletten of te beëindigen. Hij bedient zich daarbij van de onder zijn gezag staande politie.</p> <p>3. De burgemeester is bevoegd bij verstoring van de openbare orde of bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, de bevelen te geven die noodzakelijk te achten zijn voor de handhaving van de openbare orde.</p> <p>4. De commissaris van de Koning geeft, indien een ordeverstoring van meer dan plaatselijke betekenis dan wel ernstige vrees voor het ontstaan van zodanige ordeverstoring zulks noodzakelijk maakt, de burgemeesters in de provincie zoveel mogelijk na overleg met hen, de nodige aanwijzingen met betrekking tot het door hen ter handhaving van de openbare orde te voeren beleid. De aanwijzingen worden zo enigszins mogelijk schriftelijk gegeven.</p>					
Artikel 172a	<p>1. Onverminderd artikel 172, derde lid, en hetgeen bij gemeentelijke verordening is bepaald omtrent de bevoegdheid van de burgemeester om bevelen te geven ter handhaving van de openbare orde, kan de burgemeester aan een persoon die individueel of in groepsverband de openbare orde ernstig heeft verstoord of bij groepswijze ernstige verstoring van de openbare orde een leidende rol heeft gehad, dan wel herhaaldelijk individueel of in groepsverband de openbare orde heeft verstoord of bij groepswijze verstoring van de openbare orde een leidende rol heeft gehad, bij ernstige vrees voor verdere verstoring van de openbare orde een bevel geven:</p>					
Artikel 172b	<p>1. De burgemeester kan aan een persoon die het gezag uitoefent over een minderjarige die herhaaldelijk in groepsverband de openbare orde heeft verstoord en de leeftijd van twaalf jaren nog niet heeft bereikt, bij ernstige vrees voor verdere verstoring van de openbare orde een bevel geven zorg te dragen:</p>					

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 174	<ol style="list-style-type: none"> 1. De burgemeester is belast met het toezicht op de openbare samenkomsten en gemakkelijkheden alsmede op de voor het publiek openstaande gebouwen en daarbij behorende erven. 2. De burgemeester is bevoegd bij de uitoefening van het toezicht, bedoeld in het eerste lid, de bevelen te geven die met het oog op de bescherming van veiligheid en gezondheid nodig zijn. 2. De burgemeester is belast met de uitvoering van verordeningen voor zover deze betrekking hebben op het in het eerste lid bedoelde toezicht. 					
Artikel 174a	<ol style="list-style-type: none"> 1. De burgemeester kan besluiten een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf te sluiten, indien door gedragingen in de woning of het lokaal of op het erf de openbare orde rond de woning, het lokaal of het erf wordt verstoord. 2. De in het eerste lid genoemde bevoegdheid komt de burgemeester eveneens toe in geval van ernstige vrees voor verstoring van de openbare orde op de grond dat de rechthebbende op de woning, het lokaal of het erf eerder een woning, een niet voor het publiek toegankelijk lokaal of een bij die woning of dat lokaal behorend erf op een zodanige wijze heeft gebruikt of doen gebruiken dat die woning, dat lokaal of dat erf op grond van het eerste lid is gesloten, en er aanwijzingen zijn dat betrokkene de woning, het lokaal of het erf ten aanzien waarvan hij rechthebbende is eveneens op een zodanige wijze zal gebruiken of doen gebruiken. 3. De burgemeester bepaalt in het besluit de duur van de sluiting. In geval van ernstige vrees voor herhaling van de verstoring van de openbare orde kan hij besluiten de duur van de sluiting tot een door hem te bepalen tijdstip te verlengen. 3. Bij de bekendmaking van het besluit worden belanghebbenden in de gelegenheid gesteld binnen een te stellen termijn maatregelen te treffen waardoor de verstoring van de openbare orde wordt beëindigd. De eerste volzin is niet van toepassing, indien voorafgaande bekendmaking in spoedeisende gevallen niet mogelijk is. 4. De artikelen 5:25 tot en met 5:28 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing. De burgemeester kan van de overtreder de ingevolge artikel 5:25 van de Algemene wet bestuursrecht verschuldigde kosten invorderen bij dwangbevel. 					

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Drank- en Horecawet						
Artikel 25a	<p>Bij gemeentelijke verordening kan het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van alcoholhoudende drank in inrichtingen worden verboden of aan beperkingen worden onderworpen.</p> <p>2. Bij zodanige verordening kan worden bepaald dat:</p> <p>a. het verbod slechts geldt voor inrichtingen van een bij die verordening aangewezen aard, in bij die verordening aangewezen delen van de gemeente of voor een bij die verordening aangewezen tijdsruimte;</p> <p>b. de burgemeester volgens bij die verordening te stellen regels voorschriften aan een vergunning als bedoeld in artikel 3 kan verbinden en de vergunning kan beperken tot het verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank.</p>	Optionele taak	Geen doelvoor-schriften	Verordenende bevoegdheid	Geen voor-schriften	Geen toezicht
Artikel 25b	<p>1. Bij gemeentelijke verordening kan worden verboden dat in horecalokaliteiten en op terrassen bezoekers worden toegelaten beneden een bij die verordening te bepalen leeftijd welke echter niet hoger mag zijn dan 21 jaar.</p> <p>2. Bij zodanige verordening kan worden bepaald dat:</p> <p>a. het verbod slechts geldt voor horecalokaliteiten en terrassen van een bij die verordening aangewezen aard, in bij die verordening aangewezen delen van de gemeente of voor een bij die verordening aangewezen tijdsruimte;</p> <p>b. de leeftijd van degene die wenst te worden toegelaten, wordt vastgesteld op de in artikel 20, derde lid, bedoelde wijze.</p>					
Artikel 25c	<p>1. Bij gemeentelijke verordening kan het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van zwak-alcoholhoudende drank in of vanuit locaties als bedoeld in artikel 18, tweede lid, of artikel 19, tweede lid, onder a, worden verboden of aan beperkingen worden onderworpen. Een dergelijk verbod of beperking heeft slechts betrekking op een beperkte tijdsruimte.</p> <p>2. Bij zodanige verordening kan worden bepaald dat het verbod slechts geldt in bij die verordening aangewezen delen van de gemeente.</p>					
Artikel 25d	<p>1. Bij gemeentelijke verordening kan het ter bescherming van de volksgezondheid of in het belang van de openbare orde worden verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende dranken:</p>					

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ul style="list-style-type: none"> a. te verstrekken voor gebruik ter plaatse tegen een prijs die voor een periode van 24 uur of korter lager is dan 60% van de prijs die in de betreffende horecalokaliteit of op het betreffende terras gewoonlijk wordt gevraagd; b. aan te bieden voor gebruik elders dan ter plaatse tegen een prijs die voor een periode van één week of korter lager is dan 70% van de prijs die in het betreffende verkooppunt gewoonlijk wordt gevraagd. <p>2. Bij zodanige verordening kan worden bepaald dat het verbod slechts geldt voor aanbiedingen en verstrekkingen van een bij die verordening aangewezen aard of in bij die verordening aangewezen delen van de gemeente.</p>					
Artikel 26	<ul style="list-style-type: none"> 1. Een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 3 wordt gesteld op een formulier of een elektronische informatiedrager, die bij regeling van Onze Minister worden vastgesteld. 2. De gemeenteraad kan bij verordening een formulier vaststellen met aanvullende vragen, voor zover hij gebruik maakt van zijn bevoegdheid om: <ul style="list-style-type: none"> a. in een verordening op grond van artikel 4 rekening te houden met de aard van de paracommerciële rechtspersoon; b. aan een vergunning voorschriften of beperkingen te verbinden op grond van artikel 25a; c. in een verordening op grond van artikel 25b rekening te houden met de aard van de horecalokaliteiten of terrassen. 3. Bij regeling van Onze Minister kunnen ten aanzien van het formulier, bedoeld in het tweede lid, nadere regels worden gesteld. 					
Artikel 40	Voor zover in deze wet niet anders is bepaald, kunnen ten aanzien van de onderwerpen, waarin zij voorziet, geen provinciale of gemeentelijke verordeningen worden gemaakt.					
Artikel 41	<ul style="list-style-type: none"> 1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn belast: <ul style="list-style-type: none"> a. in geheel Nederland: de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren. b. in een gemeente: de door de burgemeester van die gemeente aangewezen ambtenaren. 					
Artikel 43a	<ul style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad stelt uiterlijk zes maanden na inwerkingtreding van dit artikel voor de eerste maal een preventie- en handavingsplan alcohol vast. Vervolgens wordt dit plan elke vier jaar gelijktijdig met de vaststelling van de nota gemeentelijk 					

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>gezondheidsbeleid, bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Wet publieke gezondheid, vastgesteld. Het plan kan tussentijds worden gewijzigd.</p> <p>2. Het plan bevat de hoofdzaken van het beleid betreffende de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren, en de handhaving van de wet.</p> <p>3. In het plan wordt in ieder geval aangegeven:</p> <p>a. wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid alcohol;</p> <p>b. welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen, al dan niet in samenhang met andere preventieprogramma's als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet Publieke Gezondheid;</p> <p>c. de wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;</p> <p>d. welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald dienen te worden.</p>					
Opiumwet						
Artikel 13b	<p>1. De burgemeester is bevoegd tot oplegging van een last onder bestuursdwang indien in woningen of lokalen dan wel in of op bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een middel als bedoeld in lijst I of II wordt verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is.</p>	Optionele taak	Geen doelvoor-schriften	Optionele inzet	Geen voor-schriften	Geen toezicht
Wet BOPZ						
Artikel 20	<p>1. De burgemeester kan in het geval, bedoeld in het tweede lid, bij beschikking lastgeven dat een persoon die zich in zijn gemeente bevindt, gedurende de periode, benodigd voor de toepassing van artikel 27, in bewaring wordt gesteld, indien deze persoon twaalf jaar of ouder is en geen blijk geeft van de nodige bereidheid zich in een psychiatrisch ziekenhuis te doen opnemen dan wel een van de andere omstandigheden, bedoeld in artikel 2, derde en vierde lid, zich voordoet. De burgemeester kan de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in de eerste volzin, delegeren aan een wethouder.</p> <p>2. De burgemeester kan slechts lastgeven tot inbewaringstelling als bedoeld in het eerste lid, indien naar zijn oordeel</p> <p>a. de betrokkene gevaar veroorzaakt,</p>	Optionele taak	Geen doelvoor-schriften	Optionele inzet	Geen voor-schriften	Geen toezicht

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ul style="list-style-type: none"> b. het ernstige vermoeden bestaat dat een stoornis van de geestvermogens de betrokkene het gevaar doet veroorzaken, c. het gevaar zo onmiddellijk dreigend is dat toepassing van paragraaf 1 van dit hoofdstuk niet kan worden afgewacht, en d. het gevaar niet door tussenkomst van personen of instellingen buiten een psychiatrisch ziekenhuis kan worden afgewend. <p>3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur, vast te stellen op de voordracht van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken, worden nadere voorschriften gegeven met betrekking tot de beschikking, bedoeld in het eerste lid. Een afschrift van de beschikking wordt aan betrokkene uitgereikt.</p>					
Artikel 21	<p>1. De burgemeester gelast een inbewaringstelling niet dan nadat een, bij voorkeur niet-behandelend, psychiater of, zo dat niet mogelijk is, een, bij voorkeur niet-behandelend arts, niet psychiater zijnde, een schriftelijke verklaring heeft verstrekt waaruit met inachtneming van het bepaalde in het tweede en derde lid, blijkt dat het geval, bedoeld in artikel 20, tweede lid, zich voordoet.</p>					
Artikel 22	<p>1. De burgemeester draagt, tenzij de betrokkene daartegen bedenkingen heeft, er zorg voor dat de betrokkene binnen 24 uur na het tijdstip waarop de beschikking, bedoeld in artikel 20, eerste lid, wordt gegeven, wordt bijgestaan door een raadsman. De artikelen 38, 39, 40, 45 tot en met 49, 50, eerste lid, en 51 van het Wetboek van Strafvordering zijn van overeenkomstige toepassing.</p> <p>2. Bij algemene maatregel van bestuur, vast te stellen op de voordracht van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Justitie, kunnen regels worden gegeven ten aanzien van de toepassing van de eerste volzin van het eerste lid.</p>					
Wet Bibob						
Artikel 7	<p>1. Een gemeentelijke vergunning die op grond van een verordening verplicht is gesteld voor een inrichting of bedrijf, kan door het college van burgemeester en wethouders respectievelijk de burgemeester worden geweigerd dan wel ingetrokken in het geval en onder de voorwaarden, bedoeld in artikel 3.</p> <p>2. Voordat een beslissing als bedoeld in het eerste lid wordt genomen, kan het college van burgemeester en wethouders respectievelijk de burgemeester het Bureau om een advies vragen.</p>	Optionele taak	Geen doelvoor-schriften	Verordenende bevoegdheid	Geen voor-schriften	Geen toezicht

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	3. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing op een gemeentelijke ontheffing.					
Wet op de lijkbezorging						
Artikel 4	Burgemeester en wethouders verschaffen gelegenheid tot het doen schouwen van lijken. Zij benoemen een of meer gemeentelijke lijkschouwers.	Verplichte taak	Bandbreedte	Voorgeschreven toepassing	Geen voorschriften	Geen toezicht
Artikel 17	Na een arts te hebben gehoord kan de burgemeester der gemeente, waar het lijk zich bevindt, voor de begraafing of crematie daarvan een andere termijn stellen. Begraving of crematie binnen 36 uur na het overlijden staat hij echter niet toe dan in overeenstemming met de officier van justitie. 1. Van het besluit van de burgemeester staat binnen 24 uur beroep open op Onze Commissaris in de provincie, die daarop onmiddellijk beslist. De Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.					
Artikel 21	1. Indien niemand voorziet in de lijkschouwing en lijkbezorging overeenkomstig de wet, draagt de burgemeester daarvoor zorg. Aan hoofdstuk V wordt in dat geval geen toepassing gegeven, tenzij de overledene zijn lijk uitdrukkelijk tot ontleding heeft bestemd.					
Artikel 29	1. Een lijk wordt slechts opgegraven met vergunning van de burgemeester van de gemeente waarin het is begraven, en, indien het een particulier graf betreft, met toestemming van de rechthebbende op het graf. 2. Aan de vergunning verbindt de burgemeester de nodige voorschriften betreffende geneeskundig toezicht alsmede vervoer en bestemming van het lijk.					
Wet openbare manifestaties						
Artikel 3	1. De gemeenteraad stelt bij verordening regels vast met betrekking tot de gevallen waarin voor samenkomsten tot het belijden van godsdienst of levensovertuiging op openbare plaatsen een voorafgaande kennisgeving vereist is. 2. Voor op vooraf bepaalde tijdstippen regelmatig terugkerende samenkomsten als bedoeld in het eerste lid, uitgaande van een kerkgenootschap, een zelfstandig onderdeel daarvan of een genootschap op geestelijke grondslag, is een eenmalige kennisgeving voldoende.	Verplichte taak	Dimensionering	Verordenende bevoegdheid	Geen voorschriften	Geen toezicht

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>3. De verordening voorziet ten minste in:</p> <p>a. regels betreffende de gevallen waarin een schriftelijke kennisgeving wordt vereist van degene die voornemens is een samenkomst te houden;</p> <p>b. regels betreffende het tijdstip waarop de kennisgeving moet zijn gedaan, de bij de kennisgeving te verstrekken gegevens, en het verstrekken van een bewijs van ontvangst aan degene die de kennisgeving doet.</p> <p>4. Over de inhoud van hetgeen wordt beleden worden geen gegevens verlangd.</p>					
Artikel 4	<p>1. De gemeenteraad stelt bij verordening regels vast met betrekking tot de gevallen waarin voor vergaderingen en betogingen op openbare plaatsen een voorafgaande kennisgeving vereist is.</p> <p>2. De verordening voorziet ten minste in:</p> <p>a. regels betreffende de gevallen waarin een schriftelijke kennisgeving wordt vereist van degene die voornemens is een vergadering of betoging te houden;</p> <p>b. regels betreffende het tijdstip waarop de kennisgeving moet zijn gedaan, de bij de kennisgeving te verstrekken gegevens, en het verstrekken van een bewijs van ontvangst aan degene die de kennisgeving doet.</p> <p>3. Over de inhoud van de te openbaren gedachten of gevoelens worden geen gegevens verlangd.</p>					
Wet tijdelijk huisverbod						
Artikel 2	<p>1. De burgemeester kan een huisverbod opleggen aan een persoon indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat diens aanwezigheid in de woning ernstig en onmiddellijk gevaar oplevert voor de veiligheid van één of meer personen die met hem in de woning wonen of daarin anders dan incidenteel verblijven of indien op grond van feiten of omstandigheden een ernstig vermoeden van dit gevaar bestaat. Het verbod geldt voor een periode van tien dagen, behoudens verlenging overeenkomstig artikel 9. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld over de aard van de feiten en omstandigheden die aanleiding kunnen geven om een huisverbod op te leggen.</p> <p>2. Een huisverbod kan slechts worden opgelegd aan een meerderjarig persoon.</p> <p>3. Indien de burgemeester voornemens is het huisverbod op te leggen wegens kindermishandeling of een ernstig vermoeden daarvan, neemt hij contact op met</p>	Optionele taak	Dimensio-nering	Optionele inzet	Geen voor-schriften	Geen toezicht

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, bedoeld in artikel 4.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 teneinde te overleggen over het voornemen om een huisverbod op te leggen.</p> <p>4. Het huisverbod bevat in ieder geval:</p> <p>a. een omschrijving van de plaats en de duur waarvoor het geldt;</p> <p>b. de feiten en omstandigheden die aanleiding hebben gegeven tot het opleggen van het huisverbod, en</p> <p>c. de namen van de personen ten aanzien van wie het verbod om contact op te nemen geldt.</p> <p>5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gegeven met betrekking tot het huisverbod.</p> <p>6. De uithuisgeplaatste geeft aan waar of op welke wijze hij bereikbaar is. Indien de uithuisgeplaatste dit niet terstond kan doorgeven, geeft hij dit binnen 24 uur nadat het huisverbod is opgelegd door aan de burgemeester.</p> <p>7. Indien de situatie dermate spoedeisend is dat het huisverbod niet tevoren op schrift kan worden gesteld, kan het huisverbod mondeling worden aangezegd. De burgemeester draagt alsnog zorg voor spoedige opschriftstelling en bekendmaking. Indien de verblijfplaats van de uithuisgeplaatste niet bekend is, kan bekendmaking plaatsvinden door nederlegging van het huisverbod bij de gemeentesecretarie.</p> <p>8. De burgemeester deelt onverwijld de inhoud van het huisverbod en de gevolgen van niet-naleving daarvan voor de uithuisgeplaatste mede aan degene met wie de uithuisgeplaatste een huishouden deelt. De burgemeester deelt de inhoud van het huisverbod ook mede aan het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, bedoeld in artikel 4.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.</p> <p>9. De burgemeester kan het huisverbod in ieder geval intrekken indien de uithuisgeplaatste een aanbod tot hulpverlening heeft aanvaard en dit door de instantie voor advies of hulpverlening, aangewezen ingevolge het achtste lid, is bevestigd, en deze aanvaarding tevens inhoudt dat de uithuisgeplaatste hulpverlening aan één of meer personen die met de uithuisgeplaatste in de woning wonen of daarin anders dan incidenteel verblijven niet zal belemmeren en zal</p>					

Taakveld 1.2 Toezicht handhaving openbare orde						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	meewerken indien dit van hem wordt gevraagd door de instantie voor advies of hulpverlening.					
Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen						
Artikel 1	Het college van burgemeester en wethouders biedt de ingezetenen toegang tot een antidiscriminatievoorziening.	Verplichte taak	Dimensio-nering	Verordenende bevoegdheid	Geen voor-schriften	Informatie-plicht
Artikel 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een antidiscriminatievoorziening als bedoeld in artikel 1 heeft tot taak: <ol style="list-style-type: none"> a. onafhankelijke bijstand te verlenen aan personen bij de afwikkeling van hun klachten betreffende onderscheid als bedoeld in de Algemene wet gelijke behandeling, de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen, de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte, de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid, de artikelen 125g en 125h van de Ambtenarenwet, de artikelen 646 tot en met 649 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, en artikel II van de wet van 7 november 2002 tot uitvoering van de richtlijn 1999/70/EG van de Raad van de Europese Unie van 28 juni 1999 betreffende de door het EVV, de UNICE en het CEEP gesloten raamovereenkomst inzake arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, of discriminatie als bedoeld in artikel 90quater van het Wetboek van Strafrecht; b. de klachten, bedoeld in onderdeel a, te registreren. 2. De gemeenteraad stelt bij verordening regels vast omtrent de inrichting van de antidiscriminatievoorziening, bedoeld in artikel 1, en de uitvoering door die voorziening van de taak, bedoeld in het eerste lid, onder a. 3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen eisen worden gesteld aan de inrichting van de antidiscriminatievoorziening en de uitvoering door die voorziening van de taak, bedoeld in het eerste lid, onder a. 4. Bij regeling van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kunnen regels worden gesteld omtrent de taak, bedoeld in het eerste lid, onder b. 					
Artikel 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het college van burgemeester en wethouders brengt jaarlijks vóór 1 april verslag uit aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de door de antidiscriminatievoorziening in het daaraan voorafgaande kalenderjaar geregistreerde klachten. 2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de inhoud en de inrichting van het verslag, bedoeld in het eerste lid. 					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Tot dit taakveld behoren de taken op het gebied van verkeer te land (inclusief voetgangers) en bijbehorende droge infrastructuur:

- verkeersbeleid;
- verkeersmaatregelen: verkeersborden, verkeersregelinstallaties, bewegwijzering en straatmeubilair t.b.v. verkeersregulering;
- beïnvloeden verkeersgedrag met het oog op verkeersveiligheid;
- aanleg, reconstructie en onderhoud van verharde openbare ruimte: wegen, pleinen, fietspaden, voetpaden en overige verhardingen;
- civiel technische kunstwerken: inspectie, beheer en onderhoud bruggen, tunnels spoorwegovergangen en dergelijke) waaronder begrepen infrastructuur ten behoeve van luchthavens;
- verlichting wegen: aanleg, beheer en onderhoud;
- gladheidbestrijding: sneeuwruimen en strooien;
- straatreiniging: schoonmaken en (toezien op) schoonhouden van de openbare ruimte van veeg- en zwerfafval;
- reguleren openbare ruimte: vergunningen voor inritten, aanleg kabels, verhuren standplaatsen (grond, benzinstations);
- verwijderen verkeersobstakels en vergunningen voor het tijdelijke plaatsen van voorwerpen op de openbare weg.

Tot dit taakveld behoren niet:

- aanleg van wegen die onderdeel uitmaken van een grondexploitatie, dat valt onder taakveld 3.2 (i.g.v. fysiek) of taakveld 8.2 (i.g.v. exploitatie);
- faciliteiten voor tram- en bus van grotere omvang (busstations bijvoorbeeld) moeten onder taakveld 2.5 openbaar vervoer worden geregistreerd;
- aanleg van parkeervoorzieningen en afgeven van vergunningen voor parkeren en parkeerplaatsen, hoort onder taakveld 2.2;
- aanleg van toeristische paden voor fietsers en wandelaars hoort onder taakveld 5.7.

Wettelijk kader:

- Wegenwet, artikelen 15 en 16
- Wegenverkeerswet, artikelen 2 en 14 tot en met 16

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer						
Wet / artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	<p>Inwoners kunnen de gemeenten aanspreken op:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Aanleg, beheer en onderhoud van wegen: gemeenten beheren gezamenlijk 85% van de wegen – regulering van verkeer (verkeersmaatregelen) – verkeersveiligheid in woongebieden, rond scholen, e.d. – parkeer- en locatiebeleid – openbaar vervoer – stimulering fietsgebruik <p>Een gemeente is volgens de <i>Wegenwet</i> verplicht haar wegenareaal (de verzameling wegen die ze in eigendom heeft) te beheren. Dat beheer houdt in het berijdbaar houden van het areaal en het waarborgen van bereikbaarheid.</p> <p>De <i>Wegenverkeerswet</i> geeft voorschriften over de veiligheid en het gebruik van de wegen. Tevens worden voorschriften gegeven ten aanzien van verkeerstekens, bewegwijzering, en dergelijke.</p> <p>Er zijn geen voorschriften over samenwerking en er is niets geregeld over toezicht.</p>	Verplicht	Dimensio-nering	Voorgeschreven toepassing	Geen voorschrift	Geen toezicht
INVENTARISATIE						
Regeling						
Wegenwet						
Artikel 15	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het Rijk, de provincie, de gemeente en het waterschap is verplicht een weg te onderhouden, wanneer dat openbare lichaam dien tot openbaren weg heeft bestemd. 2. Het Rijk, de provincie, de gemeente en het waterschap is verplicht een weg en een in een weg zich bevindenden duiker te onderhouden, wanneer dat openbare lichaam dien weg of dien duiker gedurende tien achtereenvolgende jaren heeft onderhouden, ook al was bij den aanvang van die tien jaren de weg, welke is onderhouden of waarin de duiker is gelegen, nog niet openbaar. 3. Tot het onderhoud van een weg als in het eerste en het tweede lid bedoeld, behoort mede het onderhoud van een tot dien weg behoorenden berm of een tot dien weg behorende bermsloot, echter slechts voor zoover het onderhoud 	verplicht				

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer						
Wet / artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	van den berm of de bermsloot dient ten behoeve van de instandhouding en de bruikbaarheid van den weg en voor zoover het onderhoud niet, uit welken hoofde ook, tot de verplichting van anderen behoort.					
Artikel 16	De gemeente heeft te zorgen, dat de binnen haar gebied liggende wegen, met uitzondering van de wegen, welke door het Rijk of eene provincie worden onderhouden, van die bedoeld in artikel 17 en van die, waarop door een ander tol wordt geheven, verkeren in goeden staat.					
Wegenverkeerswet						
Artikel 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. De krachtens deze wet vastgestelde regels kunnen strekken tot: <ol style="list-style-type: none"> a. het verzekeren van de veiligheid op de weg; b. het beschermen van weggebruikers en passagiers; c. het in stand houden van de weg en het waarborgen van de bruikbaarheid daarvan; d. het zoveel mogelijk waarborgen van de vrijheid van het verkeer. 2. De krachtens deze wet vastgestelde regels kunnen voorts strekken tot: <ol style="list-style-type: none"> a. het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte overlast, hinder of schade alsmede de gevolgen voor het milieu, bedoeld in de Wet milieubeheer; b. het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte aantasting van het karakter of van de functie van objecten of gebieden. 3. De krachtens deze wet vastgestelde regels kunnen voorts strekken tot: <ol style="list-style-type: none"> a. het bevorderen van een doelmatig of zuinig energiegebruik; b. het waarborgen van het op juiste wijze in rekening brengen van tarieven voor het gebruik van de weg; c. het gebruik en de waarborging van de juistheid van de registers die ingevolge deze wet worden bijgehouden; d. het voorkomen en bestrijden van fraude; 		voorschrift			

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer						
Wet / artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ul style="list-style-type: none"> e. de regeling van positie, inrichting en werkwijze, alsmede het uitoefenen van toezicht op zelfstandige bestuursorganen die taken verrichten op het terrein van deze wet. 4. De krachtens deze wet vastgestelde regels kunnen voorts strekken ter uitvoering van verdragen of van besluiten van volkenrechtelijke organisaties of van één of meer instellingen van de Europese Unie, al dan niet gezamenlijk, op het terrein van de typegoedkeuring van voertuigen, systemen, onderdelen, technische eenheden, uitrustingsstukken en voorzieningen ter bescherming van weggebruikers en passagiers, in verband met de toelating tot het verkeer op de weg of het gebruik buiten de weg. 5. De vaststelling van regels bij ministeriële regeling ter uitvoering van het bij of krachtens deze wet bepaalde geschiedt in overeenstemming met Onze bij algemene maatregel van bestuur aangewezen ministers, indien deze regels strekken tot behartiging van de belangen, bedoeld in het tweede dan wel het derde lid. 					
Artikel 2a	<p>Provincies, gemeenten en waterschappen behouden hun bevoegdheid om bij verordening regels vast te stellen ten aanzien van het onderwerp waarin deze wet voorziet, voor zover die regels niet in strijd zijn met de bij of krachtens deze wet vastgestelde regels en voor zover verkeerstekens krachtens deze wet zich daar niet toe lenen.</p>					
Artikel 14	<ul style="list-style-type: none"> 1. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels vastgesteld omtrent: <ul style="list-style-type: none"> a. het toepassen van verkeerstekens en onderborden; b. het treffen van maatregelen op of aan de weg tot wijziging van de inrichting van de weg; c. het aanbrengen of verwijderen van voorzieningen ter regeling van het verkeer, en 			Voor-geschreven toepassing		

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer						
Wet / artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ul style="list-style-type: none"> d. het ten behoeve van de doelen, genoemd in artikel 2, eerste lid, onderdelen a en c, verwerken van kentekengegevens van voertuigen op of aan de weg met behulp van een technisch hulpmiddel. 2. Bij ministeriële regeling worden nadere regels vastgesteld betreffende het toepassen van verkeerstekens en onderborden. 3. Bij ministeriële regeling worden voorschriften vastgesteld betreffende de inrichting, de plaatsing, de kleur, de afmeting en het materiaal van verkeerstekens en onderborden, en de inzet van een technisch hulpmiddel als bedoeld in het eerste lid, onderdeel d. 					
Artikel 15	<ul style="list-style-type: none"> 1. De plaatsing of verwijdering van de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen verkeerstekens, en onderborden voor zover daardoor een gebod of verbod ontstaat of wordt gewijzigd, geschiedt krachtens een verkeersbesluit. 2. Maatregelen op of aan de weg tot wijziging van de inrichting van de weg of tot het aanbrengen of verwijderen van voorzieningen ter regeling van het verkeer geschieden krachtens een verkeersbesluit, indien de maatregelen leiden tot een beperking of uitbreiding van het aantal categorieën weggebruikers dat van een weg of weggedeelte gebruik kan maken. 					
Artikel 16	<ul style="list-style-type: none"> 1. De in artikel 15 bedoelde verkeerstekens en onderborden worden geplaatst of verwijderd, en de daar bedoelde maatregelen worden getroffen, door de zorg van het gezag dat het verkeersbesluit heeft genomen. 2. Verkeerstekens en onderborden, die niet worden geplaatst of verwijderd krachtens een verkeersbesluit, worden geplaatst of verwijderd door de zorg van het openbaar lichaam dat het beheer heeft over de weg of, indien geen openbaar lichaam het beheer heeft, door de zorg van de eigenaar van de weg. 3. Bij algemene maatregel van bestuur worden de verkeerstekens aangewezen die onderdeel uitmaken van de categorie bewegwijzering. 					

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer						
Wet / artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	4. Plaatsing of verwijdering van de bewegwijzering vindt uitsluitend plaats in overeenstemming met een vastgesteld ontwerp als bedoeld in artikel 16a, eerste lid .					
Artikel 16a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Onze Minister stelt, na overleg met de betrokken openbare lichamen en eigenaren van wegen, ontwerpen vast voor de bewegwijzering. 2. Een ontwerp bevat: <ol style="list-style-type: none"> a. de bestemmingen waarop het ontwerp betrekking heeft; b. een overzicht van de bestaande bewegwijzering en van de mogelijke routes waarlangs die bestemmingen veilig en efficiënt kunnen worden bereikt; c. te plaatsen en te verwijderen bewegwijzering alsmede een aanduiding van de locaties waar de bewegwijzering moet worden geplaatst of verwijderd; d. de vormgeving van de te plaatsen bewegwijzering, en e. de consequenties van het ontwerp voor de bewegwijzering op andere wegen. 3. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld inzake de inhoud van een ontwerp en de uitvoering van het eerste lid. 			Voorgeschreven toepassing		
Artikel 16b	<ol style="list-style-type: none"> 1. Onze Minister houdt een register bij waarin gegevens worden verwerkt inzake ontwerpen voor bewegwijzering, alsmede de uitvoering daarvan. 2. Het openbaar lichaam dat het beheer heeft over de weg waarop het ontwerp betrekking heeft of waarvoor het ontwerp mogelijk gevolgen heeft, of, indien geen openbaar lichaam het beheer heeft, de eigenaar van die weg, verstrekt aan Onze Minister de gegevens: <ol style="list-style-type: none"> a. die nodig zijn om het ontwerp, bedoeld in artikel 16a, eerste lid, tot stand te kunnen brengen, en b. inzake de uitvoering van die ontwerpen, zoals gerealiseerd. 3. Onze Minister verstrekt gegevens uit het register aan de in het tweede lid bedoelde openbare lichamen of eigenaren voor de uitvoering van hun publieke taken. Openbare gegevens uit het register waarop geen intellectuele eigendomsrechten van derden rusten, worden tevens beschikbaar gesteld voor 					

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer						
Wet / artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>hergebruik als bedoeld in de Wet hergebruik van overheidsinformatie, zonder dat een daartoe strekkend verzoek als bedoeld in die wet hoeft te worden ingediend.</p> <p>4. Bij ministeriële regeling kunnen ter uitvoering van het eerste tot en met het derde lid nadere regels worden gesteld.</p>					
Artikel 18	<p>1. Verkeersbesluiten worden genomen:</p> <p>a. voor zover zij betreffen het verkeer op wegen onder beheer van het Rijk door Onze Minister;</p> <p>b. voor zover zij betreffen het verkeer op wegen onder beheer van een provincie door gedeputeerde staten;</p> <p>c. voor zover zij betreffen het verkeer op wegen onder beheer van een waterschap door het algemeen bestuur of, krachtens besluit van het algemeen bestuur, door het dagelijks bestuur;</p> <p>d. voor zover zij betreffen het verkeer op andere wegen door burgemeester en wethouders, of krachtens besluit van hen, door een door hen ingestelde bestuurscommissie.</p> <p>2. Indien het beheer over een weg wordt overgedragen, blijven de verkeersbesluiten die de oorspronkelijke wegbeheerder ten aanzien van het verkeer op die weg heeft vastgesteld, van kracht totdat zij zijn vervangen.</p> <p>3. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels vastgesteld omtrent de eisen waaraan verkeersbesluiten dienen te voldoen alsmede omtrent de totstandkoming en de inwerkingtreding van die besluiten.</p>					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 2.2 Parkeren

Tot dit taakveld behoren ontwikkeling en beheer van (afzonderlijke) parkeervoorzieningen:

- parkeerbeleid: parkeerzone, ontheffingen en vergunningen;
- inrichting en onderhoud open en gesloten parkeervoorzieningen;
- baten en lasten die betrekking hebben op parkeervoorzieningen (exclusief de opbrengst van parkeerbelasting zie taakveld 0.63);
- parkeermeters;
- fietsenstalling.

Tot dit taakveld behoort niet:

- parkeerbelasting inclusief lasten heffing en invordering valt onder taakveld 0.63;
- parkeerpolitie (toezichhouders, BOA's). Dit valt onder taakveld 1.2;
- aanleg, beheer en onderhoud van parkeerhavens als onderdeel van wegen horen thuis onder taakveld 2.1.

Wettelijk kader:

- Gemeente wet, artikel 149
- Wegenverkeerswet, artikel 2

Taakveld 2.2 Parkeren						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De gemeente is verantwoordelijk voor het regelen van parkeren in de gemeentelijke openbare ruimte. Op basis van een gemeentelijke verordening wordt het beleid bepaald en vastgelegd. Basis is gelegen in de Wegenverkeerswet (artikel 2a) en de Gemeentelijke Verordening (gebaseerd op art 149 Gemeentewet).	Optioneel	Geen voorschriften	Verordende bevoegdheid	Geen voorschriften	Geen toezicht
INVENTARISATIE						
Regeling						
Gemeentewet						
Artikel 149	De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.			Verordende bevoegdheid		
Wegenverkeerswet						
Artikel 2a	Provincies, gemeenten en waterschappen behouden hun bevoegdheid om bij verordening regels vast te stellen ten aanzien van het onderwerp waarin deze wet voorziet, voor zover die regels niet in strijd zijn met de bij of krachtens deze wet vastgestelde regels en voor zover verkeerstekens krachtens deze wet zich daar niet toe lenen.	Optionele taak				

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Tot dit taakveld behoren havens voor de recreatieve havens:

- jachthaven;
- passantenhaven;
- bruggelden en sluisgelden;
- liggelden en havengelden.

Tot dit taakveld behoort niet:

- vergunningverlening en toewijzen, onderhoud ligplaatsen recreatie- en pleziervaart in doorgaande waterwegen hoort thuis onder taakveld 2.4.

Wettelijk kader:

- Gemeentewet, artikel 149

Taakveld 2.3 Recreatieve havens						
Wet/artikel		Taak	Beleidsdoel en	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Op basis van een gemeentelijke verordening wordt het beleid bepaald en vastgelegd. Basis is gelegen in de Gemeentewet (gebaseerd op art 149).	Optioneel	Geen beperkingen	Verordende bevoegdheid	Geen voorschriften	Geen toezicht
INVENTARISATIE						
Regeling						
Gemeentewet						
Artikel 149	De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.	Optionele taak		Verordende bevoegdheid		

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

Tot dit taakveld behoren taken ten behoeve van de (beroeps)scheepvaart en de bijbehorende infrastructuur:

- baggerwerkzaamheden;
- zeehavens: het begeleiden van de scheepvaart van en naar de haven, het beheren en ontwikkelen van de natte en droge infrastructuur;
- binnenhavens: beheren havengebied (droog en nat gedeelte), uitvoering operationele taken;
- doorgaande waterwegen: bebakening, ijsbestrijding, inrichting en gebruik van de oevers door inspectie, beheer onderhoud en vervanging van de walkanten;
- ligplaatsen en vergunningen bedrijfsvaartuigen, lig- en aanlegplaatsen voor beroepsvaart;
- waterkering en afwatering: beheersing van het oppervlaktewater en voorkomen van wateroverlast door het in stand houden van oevers van watergangen achter dijken ter waarborging van de stabiliteit van de kering en het verpompen van overtollig water uit lager gelegen gebieden (onderbemalingen);
- bruggelden en sluisgelden.

Tot dit taakveld behoren niet:

- activiteiten ten behoeve van niet doorgaande waterwegen zoals vijvers, sloten en overige waterpartijen: aanleg en onderhoud, horen thuis onder taakveld 5.7;
- straten en wegen in het havengebied horen thuis onder taakveld 2.1;
- havenloodsen, pakhuizen en entrepots horen thuis onder taakveld 3.2;
- veerponten horen thuis onder taakveld 2.5;
- zorg voor de kwaliteit van het oppervlaktewater hoort thuis onder taakveld 7.2;
- jachthavens en passantenhavens voor recreatievaartuigen horen thuis onder taakveld 2.3.

Wettelijk kader:

- Waterwet, artikelen 3, 4, 5 en 8

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Op basis van de Waterwet wijst de minister bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) watersystemen aan die bij het Rijk in beheer zijn. Tevens wijst de minister bij AMvB overheidslichamen aan die zijn belast met beheer van Rijkswateren. De Waterwet schrijft voor dat er een Beheerplan moet worden opgesteld en schrijft voor welke onderwerpen daarin aan de orde dienen te komen. In de Waterwet is voorgeschreven wat de gemeente (beheerder) moet vastleggen over het watersysteem. Samenwerking is voorgeschreven. Toezicht vindt plaats door een rijksinspectie.	Verplichte taak	Dimensionering	Voor-geschreven toepassing	Voor-geschreven samenwerking	Inspectie
INVENTARISATIE	Regeling					
Waterwet						
Artikel 3.1, lid 6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden de watersystemen aangewezen die volledig dan wel met uitzondering van daarbij aangewezen onderdelen bij het Rijk in beheer zijn. 2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt voor de onder de aanwijzing vallende oppervlaktewaterlichamen tevens de begrenzing vastgesteld. Daarbij wordt voor de begrenzing van de oppervlaktewaterlichamen van de rivieren de buitenkruinlijn van de primaire waterkering voor zover die primaire waterkering is aangegeven op de kaarten die als bijlage I bij deze wet behoren, dan wel, waar deze ontbreekt, de daarbij vast te stellen lijn van de hoogwaterkerende gronden, als richtlijn gehanteerd. 3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen gronden binnen een oppervlaktewaterlichaam worden aangewezen als drogere oevergebieden als bedoeld in de begripsomschrijving van oppervlaktewaterlichaam in artikel 1.1. 4. De voordracht voor de maatregel, bedoeld in het eerste lid, wordt gedaan nadat gedeputeerde staten van alle provincies alsmede alle waterschapsbesturen zijn geraadpleegd over de inhoud daarvan. 5. De voordracht voor een algemene maatregel van bestuur houdende wijziging van de in het eerste lid bedoelde aanwijzing kan slechts worden gedaan indien over een daarin besloten liggende overdracht dan wel overneming van het 	Verplichte taak				

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>beheer door Onze Minister overeenstemming is bereikt met de betrokken andere beheerder en gedeputeerde staten.</p> <p>6. Bij ministeriële regeling kunnen niet tot het Rijk behorende overheidslichamen worden aangewezen die geheel of gedeeltelijk zijn belast met het beheer van daarbij aangewezen Rijkswateren. De aanwijzing gebeurt in overeenstemming met het desbetreffende bestuursorgaan.</p>					
Artikel 3.2	<p>1. Bij provinciale verordening worden voor de regionale wateren overheidslichamen aangewezen die geheel of gedeeltelijk zijn belast met het beheer, met inachtneming van artikel 2, tweede lid, van de Waterschapswet.</p> <p>2. Voor zover bij provinciale verordening andere lichamen dan waterschappen worden belast met beheer, zijn de artikelen 4.6, 5.1, 7.2, 8.1 en 8.3 van deze wet niet van toepassing voor de betrokken beheerders en, indien het provincies en gemeenten betreft, evenmin artikel 5.29, behoudens voor zover dat artikel bij of krachtens die verordening van toepassing wordt verklaard voor daarbij aan te wijzen waterstaatswerken, in verband met de bijzondere betekenis van die waterstaatswerken.</p> <p>3. Artikel 3.1, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.</p>	Verplichte taak				
Artikel 4.6	<p>1. Een beheerder stelt met betrekking tot de watersystemen onder zijn beheer een beheerplan vast. Daarbij wordt voor regionale wateren rekening gehouden met het regionale waterplan dat betrekking heeft op die regionale wateren, en dient de afstemming op beheerplannen van andere beheerders, indien sprake is of zou kunnen zijn van samenhang tussen de onderscheidene watersystemen, te zijn gewaarborgd.</p> <p>2. Het plan bevat:</p> <p>a. het programma van de maatregelen en voorzieningen die, in aanvulling op en ter uitwerking van hetgeen in het nationale of regionale plan is opgenomen over maatregelen, nodig zijn met het oog op de ontwikkeling, werking en bescherming van rijkswateren, onderscheidenlijk regionale wateren, onder vermelding van de bijbehorende termijnen;</p>		Dimensio- nering (lid 2)		Voorgeschreven samenwerking (lid 1)	

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ul style="list-style-type: none"> b. aanvullende toekenning van functies aan rijkswateren of regionale wateren, voor zover het nationale, onderscheidenlijk regionale, plan voorziet in de mogelijkheid daartoe; c. de voornemens voor de wijze waarop het beheer wordt gevoerd; d. een overzicht van de financiële middelen, die voor de uitvoering van het programma en het te voeren beheer nodig zijn. 					
Artikel 5.1	<ul style="list-style-type: none"> 1. De beheerder draagt zorg voor de vaststelling van een legger, waarin is omschreven waaraan waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen. Van de legger maakt deel uit een overzichtskaart, waarop de ligging van waterstaatswerken en daaraan grenzende beschermingszones staat aangegeven. 2. De legger gaat vergezeld van een technisch beheersregister met betrekking tot primaire waterkeringen dan wel waterkeringen ten aanzien waarvan toepassing is gegeven aan artikel 2.4, waarin de voor het behoud van het waterkerend vermogen kenmerkende gegevens van de constructie en de feitelijke toestand nader zijn omschreven. 3. Bij of krachtens provinciale verordening of, ten aanzien van waterstaatswerken in beheer bij het Rijk, algemene maatregel van bestuur kunnen nadere voorschriften worden gegeven ten aanzien van de inhoud, vorm en periodieke herziening van de legger voor daarbij te onderscheiden categorieën van waterstaatswerken. Voorts kan daarbij vrijstelling worden verleend van de in het eerste lid bedoelde verplichtingen met betrekking tot bepaalde waterstaatswerken die zich naar hun aard of functie niet lenen voor het omschrijven van die elementen dan wel van geringe afmetingen zijn. 			Voor- geschreven toepassing		
Artikel 8.3	<ul style="list-style-type: none"> 1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens de hoofdstukken 5 en 6 of krachtens artikel 10.1 bepaalde zijn belast de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren. Indien de aanwijzing ambtenaren betreft, ressorterende onder een ander ministerie dan dat van Onze Minister, wordt het 					Inspectie

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>desbetreffende besluit genomen in overeenstemming met Onze Minister wie het mede aangaat.</p> <p>2. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.</p> <p>3. Onze Minister kan regels stellen ten aanzien van de vervulling van de in het eerste lid bedoelde taak. Voor krachtens het eerste lid aangewezen ambtenaren die ressorteren onder een ander ministerie dan dat van Onze Minister, worden zodanige regels gesteld in overeenstemming met Onze betrokken Minister.</p> <p>4. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens de hoofdstukken 5 en 6 of krachtens artikel 10.1 bepaalde zijn binnen hun ambtsgebied eveneens belast de ambtenaren die daartoe worden aangewezen bij besluit van de beheerder, niet zijnde Onze Minister, of een ander met de uitvoering van deze wet belast bestuursorgaan.</p>					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer

Tot dit taakveld behoren taken op het gebied van openbaar vervoer en bijbehorende (omvangrijke) infrastructurele voorzieningen:

- bus, tram en metro;
- taxivervoer;
- veerdiensten;
- voorzieningen en informatievoorziening ter ondersteuning van het openbaar vervoer;
- busstation, metrostation, multimodaal knooppunt;
- OV experimenten.

Tot dit taakveld behoren niet:

- bus en tramhaltes worden beschouwd als straatmeubilair en horen thuis onder taakveld 2.1;
- collectief vervoer voor personen die ondersteuning behoeven hoort thuis onder taakveld 6.71.

Wettelijk kader:

- Wet Personenvervoer, artikelen 19, 20, 22, 44, 87

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Bij Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) wijst de minister gebieden (anders dan provincies) aan als concessieverlener. In geval van gemeenten betreft dat het dagelijks bestuur van een bij gemeenschappelijke Regeling ingesteld openbaar lichaam. Dit lichaam is dan bevoegd tot het verlenen, wijzigen of intrekken van openbaar vervoerconcessies in dat gebied. De wet Personenvervoer schrijft voor dat de concessieverlener een programma van eisen opstelt en schrijft voor welke onderwerpen daarin moeten zijn opgenomen. Er is sprake van medebewind in de regelgeving en voorgeschreven samenwerking. Toezicht vindt plaats door een rijksinspectie. Deze factsheet heeft geen betrekking op de gemeente waar de verplichting niet van toepassing is.	Verplichte taak	Dimensio-nering	Medebewind	Voorgeschreven samenwerking	Inspectie
INVENTARISATIE Regeling						
Wet Personenvervoer:						
Artikel 19, lid 1	Het is verboden openbaar vervoer te verrichten zonder daartoe verleende concessie.					
Artikel 20, lid 1-3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevoegd tot het verlenen, wijzigen of intrekken van concessies voor openbaar vervoer per trein is Onze Minister. 2. Bevoegd tot het verlenen, wijzigen of intrekken van concessies voor openbaar vervoer, anders dan openbaar vervoer per trein, zijn gedeputeerde staten. 3. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat in bij die maatregel aan te wijzen gebieden in afwijking van het tweede lid het dagelijks bestuur van een bij gemeenschappelijke regeling ingesteld openbaar lichaam bevoegd is tot het verlenen, wijzigen of intrekken van de in het tweede lid bedoelde concessies in dat gebied. 4. In afwijking van het eerste lid is het bestuur, bedoeld in het tweede of derde lid, bevoegd tot het verlenen, wijzigen of intrekken van concessies voor regionaal openbaar vervoer per trein voor de bij algemene maatregel van bestuur dan wel in overeenstemming met het betrokken bestuur bij besluit van Onze Minister aangewezen vervoersdiensten die de daarbij aangegeven stations verbinden. 	Verplicht (aangewezen openbaar lichaam)				

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>5. De voordracht voor een krachtens het derde lid vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.</p>					
Artikel 44	<p>1. De concessieverlener stelt ten behoeve van de verlening van een concessie, met uitzondering van een concessie als bedoeld in artikel 64, eerste lid, een programma van eisen vast.</p> <p>2. Het programma van eisen heeft in elk geval betrekking op:</p> <p>a. de bereikbaarheid in het gebied waarvoor een concessie wordt verleend en op de functie van het openbaar vervoer voor degenen die daarvan afhankelijk zijn;</p> <p>b. de algemene eisen die aan het te verrichten openbaar vervoer worden gesteld;</p> <p>c. de afstemming met het openbaar vervoer in aangrenzende gebieden, alsmede met andere vormen van personenvervoer;</p> <p>d. de afstemming met milieudoelstellingen van de concessieverlener;</p> <p>e. de te benutten infrastructurele voorzieningen.</p> <p>3. Voordat het programma van eisen wordt vastgesteld, vraagt de concessieverlener overeenkomstig artikel 27, tweede tot en met vierde lid, ter zake advies aan consumentenorganisaties die voldoen aan bij algemene maatregel van bestuur gestelde voorwaarden. Bij de verlening van de desbetreffende concessie is artikel 27 niet van toepassing.</p> <p>4. Een concessieverlener publiceert het programma van eisen dat is opgesteld voor een concessie voor openbaar vervoer die wordt verleend zonder dat daarvoor een aanbesteding wordt gehouden voorafgaand aan de verlening van die concessie.</p>		Dimensio- nering	Medebewind	Voorgescreven samenwerking	
Artikel 87	<p>1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet, van verordening 1071/2009/EG en van verordening 1073/2009/EG zijn belast:</p> <p>a. de bij besluit van Onze Minister aangewezen personen;</p> <p>b. de bij besluit van de bestuursorganen, bedoeld in artikel 20, tweede, derde en vierde lid, aangewezen personen, voor zover het de door hen verleende concessies betreft, voor het bepaalde bij of krachtens de artikelen 19, 29, 30 tot en met 40, 46 en 63c, eerste, tweede en derde lid, met uitzondering van openbaar vervoer per trein waarvoor op grond van deze wet Onze Minister het bevoegde bestuursorgaan is, en</p>					Inspectie

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>elfde lid voor zover niet de Autoriteit Consument en Markt is belast met dat toezicht en</p> <ol style="list-style-type: none"> c. de bij besluit van het college van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeenten aangewezen personen, voor zover het betreft het toezicht op naleving van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 82a en 82b. 2. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet, van verordening 1071/2009/EG en van verordening 1073/2009/EG zijn voorts belast de in artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering bedoelde ambtenaren en de met betrekking tot deze wet krachtens artikel 17, eerste lid, onder 2°, van de Wet op de economische delicten aangewezen ambtenaren. 3. Onverminderd het bepaalde in het eerste en tweede lid zijn met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens de artikelen 70 tot en met 74 bepaalde mede belast personen die daartoe door de vervoerder zijn aangewezen. 4. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij verordening 1371/2007/EG zijn de bij besluit van Onze Minister aangewezen personen belast. 5. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens artikel 63c, vierde, zesde tot en met tiende lid en elfde lid, onderdeel b, voor zover artikel 87, vijfde lid, op dat vervoer bij algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 2, tweede of vierde lid, van toepassing is verklaard, uitvoeringsverordening (EU) nr. 869/2014 van de Commissie van 11 augustus 2014 inzake nieuwe spoorvervoersdiensten voor passagiers (PbEU 2014, L 239) en de bij ministeriële regeling aangewezen bindende EU-rechtshandelingen van algemene strekking van de Europese Commissie op het gebied van internationale passagiersvervoerdiensten is de Autoriteit Consument en Markt belast. 6. Met het toezicht op de naleving van verordening (EU) nr. 181/2011 zijn belast de bij besluit van Onze Minister aangewezen personen. 7. Van een besluit als bedoeld in het eerste, vierde of zesde lid, wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. 					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Tot dit taakveld behoort algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid:

- clusterontwikkeling en versterking van sectoren, stimulering van (samenwerkings-)projecten van onderzoeksinstituten en bedrijven;
- lokale, regionale, bovenregionale, internationale op versterking van de economische structuur en innovatie gerichte samenwerkingsverbanden;
- samenwerking met bedrijfsleven en kennis- en onderzoeksinstituten;
- ontwikkelen van stedelijke en wijkgerichte economische programma's.

Tot dit taakveld behoren niet:

- beleid gericht op ondersteuning/ stimulering individuele bedrijven. Dit hoort thuis onder taakveld 3.3;
- acquisitie en accountmanagement van individuele bedrijven en (kennis- en onderzoeks-) instituten. Die horen thuis onder taakveld 3.3;
- de praktische uitvoering van programmaonderdelen. Die thuis horen onder taakveld 3.2 of 3.4.

Wettelijk kader

De wetgeving bevat geen taken voor dit taakveld.

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De wetgeving bevat geen specifieke aanwijzingen voor dit beleidsveld.	Eigen initiatief	Geen Doelvoorschriften	Verordenende bevoegdheid	Geen voorschriften	Geen toezicht
INVENTARISATIE	Regeling					
Gemeentewet						
Artikel 149	De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.	-	-	Verordenende bevoegdheid	-	-

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op fysieke condities scheppen voor alle vormen van bedrijvigheid:

- grondexploitatie bedrijventerreinen;
- ontwikkeling en onderhoud van bedrijfslocaties en (her)ontwikkeling van bedrijfspanden;
- herstructurering en verduurzaming bedrijfslocaties;
- investeringen in winkelgebieden en winkelstrips;
- werkzaamheden t.b.v. land- en tuinbouwgronden.

Onder bedrijventerreinen onder 3.2 wordt verstaan: locaties van enige omvang die expliciet als bedrijventerrein worden aangelegd en ingericht en die niet voor andere functies (zoals woningen) worden gebruikt.

Niet tot dit taakveld behoort:

- grondexploitatie voor andere dan bedrijventerreinen. (taakveld 8.2)

Wettelijk kader

De wetgeving bevat geen taken voor dit taakveld.

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De wetgeving bevat geen specifieke aanwijzingen voor dit beleidsterrein	Eigen initiatief	Geen Doelvoor-schriften	Verordenende bevoegdheid	Geen voorschriften	Geen toezicht
INVENTARISATIE	Regeling					
Gemeentewet		-	-	-	-	-
Artikel 149	De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.	-	-	Verordenende bevoegdheid	-	-

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Tot dit taakveld behoren de op bedrijven en ondernemers (inclusief bedrijven en ondernemers in land- en tuinbouw en veeteelt) gerichte ondersteuning en dienstverlening van de gemeente:

- bedrijvenloket, ondernemersloket;
- stimuleren van en onderwijs aan startende ondernemers;
- aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven;
- financiële steunregelingen voor bedrijven waaronder land- en tuinbouw, veeteelt en visserij;
- regelen straathandel, markten alsook veemarkten;
- de BIZ-bijdrage (via baten categorie 2.2.1);
- marktgeden en staanplaatsgeden markten (via baten categorie 3.7).

Tot dit taakveld behoren niet:

- faciliteren van netwerken en samenwerkingsverbanden van bedrijven of bedrijven, overheid en kennisinstellingen behoren tot taakveld 3.1;
- algemene acquisitieactiviteiten gericht het aantrekken van bedrijven zoals handelsmissies en overige promotionele activiteiten behoren tot taakveld 3.4.

Wettelijk kader

De wetgeving bevat geen taken voor dit taakveld.

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De wetgeving bevat in principe geen specifieke aanwijzingen voor dit beleidsveld.	Eigen initiatief	Geen doelvoor-schriften	Verordenende bevoegdheid	Geen voorschriften	Geen toezicht
INVENTARISATIE	Regeling					
Gemeentewet						
Artikel 149	De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.	-	-	Verordenende bevoegdheid	-	-

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 3.4 Economische promotie

3.4 - Economische promotie

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente:

- promotionele activiteiten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en nieuwe werkers;
- aantrekken van overige instellingen ter versterking van het profiel van de gemeente;
- investeren in bovenlokale, regionale, landelijke en internationale kennis- en economische relatienetwerken;
- promotie toerisme;
- beurzen en jaarmarkten;
- toeristenbelasting;
- forensenbelasting;
- vermakelijkhedenretributies.

Tot dit taakveld behoren niet:

- lokale activiteiten en recreatieve wijkvoorzieningen. Deze horen onder taakveld 5.7;
- het accountmanagement van bedrijven die zich willen vestigen. Dit hoort onder taakveld 3.3;
- onderhoud en aanleg van recreatieve voorzieningen, kampeerterrinen en dergelijke horen onder taakveld 5.7;
- faciliteren van toeristische bedrijven bij het aantrekken van grotere bezoekersaantallen hoort onder taakveld 3.3;
- aanleg toeristische fietspaden en dierentuinen. Deze horen onder taakveld 5.7.

Wettelijk kader

De wetgeving bevat geen taken voor dit taakveld.

Taakveld 3.4. Economische promotie						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De wetgeving bevat geen taken voor dit taakveld.	Eigen initiatief	Geen doelvoor-schriften	Verordenende bevoegdheid	Geen voorschriften	Geen toezicht
INVENTARISATIE	Regeling					
Gemeentewet						
Artikel 149	De raad maakt de verordeningen die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt.	Eigen initiatief	-	Verordenende bevoegdheid	-	-
Artikel 223	Er kan een forensenbelasting worden geheven van de natuurlijke personen, die, zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er gedurende het belastingjaar meer dan negentig malen nachtverblijf houden, anders dan als verpleegde of verzorgde in een inrichting tot verpleging of verzorging van zieken, van gebrekkigen, van hulpbehoevenden of bejaarden, of er op meer dan negentig dagen van dat jaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden.	Eigen initiatief	-	Verordenende bevoegdheid	-	-
Artikel 224	Ter zake van het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven, kan een toeristenbelasting worden geheven.	Eigen initiatief	-	Verordenende bevoegdheid	-	-
Artikel 227	Ter zake van openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg kan een reclamebelasting worden geheven.	Eigen initiatief	-	Verordenende bevoegdheid	-	-
Artikel 228	Ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, kan een precariobelasting worden geheven.	Eigen initiatief	-	Verordenende bevoegdheid	-	-
Artikel 151a	De raad kan een verordening vaststellen waarin voorschriften worden gesteld met betrekking tot het bedrijfsmatig geven van gelegenheid tot het verrichten van seksuele handelingen met of voor een derde tegen betaling.	Eigen initiatief	-	Verordenende bevoegdheid	-	-

Taakveld 3.4. Economische promotie						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Winkeltijdenwet						
Artikel 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad kan bij verordening vrijstelling verlenen van de in artikel 2 vervatte verboden. 2. De gemeenteraad kan bij verordening aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid verlenen om in de gevallen, in de verordening aan te wijzen, en met inachtneming van de daarin gestelde regels op daartoe strekkend verzoek ontheffing van de in het eerste lid bedoelde verboden te verlenen. 3. De vrijstellingen en ontheffingen kunnen onder beperkingen worden verleend. Aan de vrijstellingen en ontheffingen kunnen voorschriften worden verbonden. 	Eigen initiatief	-	Verordenende bevoegdheid	-	-
Drank- en horecawet						
Artikel 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het is verboden zonder daartoe strekkende vergunning van de burgemeester het horecabedrijf of slijtersbedrijf uit te oefenen. 	Eigen initiatief	-	Verordenende bevoegdheid	-	-

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 4.1 Openbaar Basisonderwijs

4.1 - Openbaar basisonderwijs

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar basisonderwijs:

- bestuurskosten voor gemeenten die zelf bestuur zijn;
- primair openbaar basisonderwijs, bewegingsonderwijs (inclusief schoolzwemmen);
- de huur van bijvoorbeeld een gymnastieklokaal;
- passend onderwijs.

Tot dit taakveld behoren niet:

- onderwijshuisvesting hoort onder taakveld 4.2;
- uitgaven voor bijzonder onderwijs horen thuis onder taakveld 4.3.

Wettelijk kader

- Wet op het Primair Onderwijs

Taakveld 4.1. Openbaar basisonderwijs						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Deze taak is optioneel, behalve als de gemeente uitmaakt van het bestuur van een school, in dat geval is sprake van een verplichte taak. De belangrijkste taak lijkt de spreiding van leerlingen te zijn, daartoe is de gemeente bevoegd. Alleen spreekt uit de wet geen verplichtend karakter.	Optionele taak	Dimensio- nering	Verordenende bevoegdheid	Geen voorschriften	Geen toezicht
INVENTARISATIE	Regeling					
Wet op het Primair Onderwijs						
Artikel 6	Uitgaven uit de openbare kas Ten laste van een andere openbare kas dan van Rijk en gemeente worden geen scholen in stand gehouden, noch uitgaven voor een school gedaan. Gemeenten doen geen uitgaven voor een niet door de gemeente in stand gehouden school dan krachtens de wet.	-	-	Voorgeschreven toepassing	-	-
Artikel 65	Schoolwijken 1. De gemeenteraad is bevoegd uitsluitend in het belang van een doelmatige spreiding van de leerlingen over de openbare scholen, het grondgebied van de gemeente in schoolwijken te verdelen.	Optionele taak	Bandbreedte	Verordenende bevoegdheid	-	-
Artikel 68.5	Burgemeester en wethouders en het bevoegd gezag dat deel uitmaakt van het bestuur van de rechtspersoon, zijn verplicht op de naleving van de in de voorgaande leden genoemde voorschriften toe te zien.	Verplichte taak	-	-	-	-
Artikel 159	Vrijwillige opheffing openbare school of nevenvestiging: 1. De gemeenteraad kan besluiten tot vermindering van het aantal door de gemeente in stand gehouden openbare scholen en nevenvestigingen.	Optionele taak	-	-	-	-

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

4.2 - Onderwijshuisvesting

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs:

- nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding van bestaande schoolgebouwen;
- de verhuur van (bijvoorbeeld een gymnastieklokaal);
- opstellen programma onderwijshuisvesting;
- vandalismebestrijding.

Tot dit taakveld behoren niet:

- de aanpassing en het (buiten)onderhoud van schoolgebouwen: deze gaan naar de schoolbesturen.

Wettelijk kader

- Wet op het Primair Onderwijs

Taakveld 4.2. Onderwijshuisvesting						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Onderwijshuisvesting is een verplichte taak. De onderwerpen (dimensie doelen), meer uitgedrukt in eisen aan bijvoorbeeld een huisvestingsprogramma, zijn voorgeschreven. De gemeente heeft een verordenende bevoegdheid en samenwerking met scholen is voorgeschreven.	Verplichte taak	Dimensio- nering	Verordenende bevoegdheid	Voorgeschreven samenwerking	Geen toezicht
INVENTARISATIE	Regeling					
Wet op het Primair Onderwijs						
Artikel 91	Voorziening in huisvesting door de gemeente 1. De gemeenteraad draagt onderscheidenlijk burgemeester en wethouders dragen ten behoeve van de door de gemeente in stand gehouden scholen en ten behoeve van de niet door de gemeente in stand gehouden scholen zorg voor de voorzieningen in de huisvesting op het grondgebied van de gemeente overeenkomstig het bepaalde in deze afdeling. Hij behandelt onderscheidenlijk zij behandelen daarbij de door de gemeente in stand gehouden scholen en de niet door de gemeente in stand gehouden scholen op gelijke voet.	Verplichte taak	Dimensio- nering	-	-	-
Artikel 93	Vaststelling door burgemeester en wethouders van bekostigingsplafond voor nieuwe voorzieningen in de huisvesting: 1. Burgemeester en wethouders stellen jaarlijks ten behoeve van het eerstvolgende jaar voor een door hen te bepalen tijdstip een bekostigingsplafond vast voor de bekostiging van de voorzieningen in de huisvesting voor: a. scholen, b. scholen voor speciaal onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs dan wel instellingen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, en c. scholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor hoger en middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, voor voorbereidend beroepsonderwijs en voor praktijkonderwijs. 2. Het bekostigingsplafond wordt zodanig vastgesteld dat redelijkerwijs kan worden voorzien in de huisvesting van de in het eerste lid bedoelde scholen op het grondgebied van de gemeente.	Verplichte taak	-	Verordenende bevoegdheid	-	-

Taakveld 4.2. Onderwijshuisvesting						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 95	<p>Programma huisvestingsvoorzieningen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Burgemeester en wethouders stellen, na overleg met de bevoegde gezagsorganen van de niet door de gemeente in stand gehouden scholen in de gemeente, jaarlijks ten behoeve van het onderwijs op het grondgebied van de gemeente voor een door hen te bepalen tijdstip een programma als bedoeld in het tweede lid vast. Het programma heeft betrekking op scholen als bedoeld in artikel 93, eerste lid, onderdelen a, b en c. 2. Het programma omvat de voorzieningen in de huisvesting, bedoeld in artikel 92, die in het jaar na de vaststelling van het programma voor bekostiging in aanmerking zullen worden gebracht voor niet door de gemeente in stand gehouden scholen alsmede voorzieningen die nodig zijn voor door de gemeente in stand gehouden scholen. 3. Burgemeester en wethouders nemen uitsluitend voorzieningen in de huisvesting in het programma op, voor zover: 4. a. met de voorzieningen in het kalenderjaar volgend op het jaar van vaststelling van het programma redelijkerwijs een aanvang kan worden gemaakt dan wel de voorzieningen in het desbetreffende kalenderjaar kunnen worden gerealiseerd, en 5. b. niet een van de weigeringsgronden, genoemd in artikel 100, van toepassing is. 6. Indien het bekostigingsplafond, bedoeld in artikel 93, niet toereikend is, worden die voorzieningen in het programma opgenomen die uit dat bekostigingsplafond kunnen worden bekostigd, waarbij de volgorde wordt bepaald met inachtneming van de criteria, bedoeld in artikel 102, eerste lid, onderdeel c. 7. De beschikking van burgemeester en wethouders kan een gedeelte van de gewenste voorziening dan wel een andere voorziening dan gewenst omvatten. 8. Burgemeester en wethouders kunnen aan de opnemingsvoorwaarden verbinden betreffende ingebruikneming of buitengebruikstelling van gebouwen of lokalen. 9. Burgemeester en wethouders nemen bij de vaststelling van het programma de criteria, bedoeld in artikel 102, eerste lid, onderdeel c, in acht. 	Verplichte taak	-	Voorgeschreven toepassing	Voorgeschreven samenwerking	-

Taakveld 4.2. Onderwijshuisvesting						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>10. Binnen vier weken na de vaststelling van het programma treden burgemeester en wethouders met het bevoegd gezag in overleg over de wijze van uitvoering. Indien dit overleg niet tot overeenstemming leidt, delen burgemeester en wethouders het bevoegd gezag mede dat zij niet kunnen instemmen met de door het bevoegd gezag gewenste wijze van uitvoering.</p> <p>11. Tijdens het in het eerste lid bedoelde overleg kunnen burgemeester en wethouders de Onderwijsraad verzoeken een advies uit te brengen over de vaststelling van het programma huisvestingsvoorzieningen in relatie tot de vrijheid van richting en de vrijheid van inrichting. Het verzoek wordt gedaan indien een bevoegd gezag hierom heeft gevraagd dan wel uit eigen beweging. Het verzoek bevat een omschrijving van de onderwerpen waarover advies wordt verwacht. Het advies wordt binnen vier weken uitgebracht aan burgemeester en wethouders. Het advies wordt bekend gemaakt tezamen met het programma.</p>					
Artikel 105	<p>Totstandbrenging voorziening voor een niet door de gemeente in stand gehouden school:</p> <p>1. De gemeente brengt een voorziening in de huisvesting van een niet door de gemeente in stand gehouden school slechts tot stand, indien tussen burgemeester en wethouders en het bevoegd gezag overeenstemming bestaat over de bouwplannen en de wijze van uitvoering.</p>	-	-	-	Voorgeschreven samenwerking	-

Taakveld 4.2. Onderwijshuisvesting						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 117	<p>Grondslag bekostiging voor materiële instandhouding lichamelijke oefening:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Burgemeester en wethouders stellen na overleg met de bevoegde gezagsorganen van de niet door de gemeente in stand gehouden scholen het aantal klokuren per week vast dat per groep leerlingen ten hoogste <ol style="list-style-type: none"> a. ter beschikking wordt gesteld in een ruimte voor het onderwijs in lichamelijke oefening, of b. voor bekostiging voor de materiële instandhouding van een ruimte voor het onderwijs in lichamelijke oefening in aanmerking komt. 2. Het aantal klokuren, bedoeld in het eerste lid, wordt vastgesteld op ten minste 1,5 voor basisscholen en ten minste 2,25 voor speciale scholen voor basisonderwijs. 3. Burgemeester en wethouders stellen de hoogte vast van <ol style="list-style-type: none"> a. de bekostiging, bedoeld in het eerste lid, onder b, en b. de bekostiging voor de vaste kosten van de materiële instandhouding van een ruimte voor lichamelijke oefening waarvan de eigendom berust bij het bevoegd gezag van een niet door de gemeente in stand gehouden school. 4. Bij de vaststelling, bedoeld in het derde lid, kan onderscheid worden gemaakt naar gelang de oppervlakte van de ruimte, alsmede tussen ruimten voor de exploitatie waarvan op grond van de onderwijswetgeving bekostiging wordt verleend en ruimten waarvoor dat niet het geval is. 	Verplichte taak	-	-	Voorgeschreven samenwerking	-

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Tot dit taakveld behoren het lokaal onderwijsbeleid en de leerlingvoorzieningen:

- onderwijsondersteuning: ondersteuning leerkrachten en directie;
- uitgaven bijzonder onderwijs (excl. huisvesting);
- achterstandenbeleid;
- coördinatie samen naar school, passend onderwijs;
- volwasseneducatie;
- peuterspeelzalen;
- leerling-zorg en leerlingbegeleiding;
- leerlingenvervoer;
- stimuleren schooldeelname: leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten.

Tot dit taakveld behoort niet:

- kinderopvang hoort onder taakveld 6.1;
- facilitering van openbaar basisonderwijs hoort onder taakveld 4.1

Wettelijk kader

- Wet op het Primair Onderwijs
- Leerplichtwet 1969
- Wet educatie en beroepsonderwijs

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Op dit taakveld zijn drie wettelijke kaders van toepassing. Leerlingenvervoer is net als het toezien op de leerplicht een wettelijk verplichte taak. Net als het hebben van voorschoolse voorzieningen en de andere bij dit taakveld genoemde taken en onderwerpen. De onderwerpen waarover doelen moeten worden vastgesteld zijn voorgeschreven of een bandbreedte is opgenomen. De gemeente dient voor de meeste genoemde taken zelf afspraken te maken of regelingen op te stellen. De samenwerking is in de aard van meerdere taken voorgeschreven, bijvoorbeeld bij leerplicht, onderwijsachterstanden etc. Het toezicht verschilt sterk, van inspectie tot geen toezicht.	Verplichte taak	Dimensio- nering / Bandbreedte	Verordenende bevoegdheid	Voorgeschreven samenwerking	Informatie- plicht
INVENTARISATIE	Regeling					
Wet op het Primair Onderwijs						
Artikel 4	Ten behoeve van het schoolbezoek verstrekken burgemeester en wethouders aan ouders van in de gemeente verblijvende leerlingen op aanvraag vergoeding van de door burgemeester en wethouders noodzakelijk te achten vervoerskosten. De gemeenteraad stelt daartoe een nadere regeling vast, met inachtneming van het bepaalde in de volgende leden. Etc.	Verplichte taak	-	Verordenende bevoegdheid	-	-
Artikel 166	Voorschoolse educatie: 1. Burgemeester en wethouders dragen er zorg voor dat er in een gemeente voldoende voorzieningen in aantal en spreiding zijn waar kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal, als bedoeld in artikel 167, eerste lid, deel kunnen nemen aan voorschoolse educatie die voldoet aan de bij of krachtens artikel 1.50b van de Wet kinderopvang vastgestelde bepalingen.	Verplichte taak	-	-	-	-
Artikel 167	Afspraken voor- en voerschoolse educatie: 1. Burgemeester en wethouders voeren ten minste jaarlijks overleg en dragen zorg voor het maken van afspraken over: a. met het oog op een zo groot mogelijke deelname van het aantal kinderen aan voorschoolse educatie:	-	-	Verordenende bevoegdheid	Voorgeschreven samenwerking	-

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ol style="list-style-type: none"> 1. het vaststellen welke kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal in aanmerking komen voor voorschoolse educatie, 2. de wijze waarop die kinderen worden toegeleid naar voorschoolse en vroegschoolse educatie, en 3. de organisatie van een doorlopende leerlijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie, en <p>b. resultaten van vroegschoolse educatie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Burgemeester en wethouders voeren overleg en maken de afspraken, bedoeld in het eerste lid, met de volgende partijen: <ol style="list-style-type: none"> a. voor het eerste lid, onderdeel a: met de bevoegde gezagsorganen van scholen en de houders van kindercentra als bedoeld in de Wet kinderopvang in de gemeente, b. voor het eerste lid, onderdeel b: met de bevoegde gezagsorganen van scholen. <p>Alle partijen werken mee aan de totstandkoming van de afspraken.</p>					
Artikel 167a	<p>Overleg onderwijsachterstandenbeleid:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Burgemeester en wethouders en de bevoegde gezagsorganen van de scholen en de kinderopvang, bedoeld in de Wet kinderopvang in de gemeente voeren ten minste jaarlijks overleg over het voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van onderwijsachterstanden, de afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedures en het uit het overleg voortvloeiende voorstel van het bevoegd gezag van in de gemeente gevestigde scholen om tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen te komen. Het overleg is gericht op het maken van afspraken over de in de eerste volzin bedoelde onderwerpen. Deze afspraken hebben zoveel mogelijk het karakter van meetbare doelen. De inspectie rapporteert jaarlijks over de mate waarin die doelen worden bereikt. Burgemeester en wethouders kunnen de uitkomsten van het verplichte op overeenstemming gerichte overleg 	Verplichte taak	Bandbreedte	-	Voorgeschreven samenwerking	-

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>omzetten in bindende afspraken over onder andere de te realiseren prestaties en inspanningen, die - alvorens de afspraken tot stand komen - aan alle partijen worden voorgelegd. Indien het overleg over de voorgenomen bindende afspraken niet tot overeenstemming leidt, schrijven burgemeester en wethouders een nieuw overleg uit, waarbij zij initiatieven nemen tot het bereiken van een zo groot mogelijke consensus. Indien ook dit overleg niet tot overeenstemming leidt, vragen burgemeester en wethouders of een van de bevoegde gezagsorganen aan de geschillencommissie, bedoeld in het tweede lid, om een bindend advies. De geschillencommissie brengt binnen 4 weken aan burgemeester en wethouders dan wel aan het bevoegd gezag dat om het advies heeft verzocht, een bindend advies uit. Burgemeester en wethouders maken dit advies bekend aan de bevoegde gezagsorganen van de scholen en de kinderopvang, bedoeld in de Wet kinderopvang in de gemeente.</p>					
Artikel 168a	<p>Gemeentelijke middelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij algemene maatregel van bestuur worden de criteria vastgesteld op grond waarvan een gemeente in aanmerking komt voor een specifieke uitkering ter tegemoetkoming in de kosten van de uitvoering van de verplichtingen, bedoeld in de artikelen 165, 166 en 167, alsmede de criteria voor de hoogte daarvan. De uitkering wordt per kalenderjaar verstrekt. 2. Burgemeester en wethouders verstrekken de middelen die de gemeente als specifieke uitkering uit 's Rijks kas ontvangt voor de verplichtingen bedoeld in het eerste lid aan de rechtspersonen die daarvoor in aanmerking komen. 3. Onze Minister kan de uitkering geheel of gedeeltelijk terugvorderen indien de uitkering niet is besteed in overeenstemming met de bepalingen van deze wet. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, worden criteria vastgesteld op basis waarvan de minister tot terugvordering kan overgaan. 4. Burgemeester en wethouders van een gemeente, die een uitkering ontvangt als bedoeld in het eerste lid, dragen er zorg voor dat zij beschikken over geordende 	Verplichte taak	-	-	-	Informatieplicht

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>gegevens ten behoeve van het door Onze Minister te voeren beleid bedoeld in de artikelen 165, 166 en 167, en verlenen desgevraagd medewerking aan door of namens Onze Minister uit te voeren onderzoek dat geheel of mede op deze gegevens is gebaseerd.</p> <p>5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere voorschriften worden gegeven omtrent de definiëring, de wijze van ordening en omtrent de beschikbaarstelling van de gegevens, bedoeld in het vierde lid.</p>					
Leerplichtwet 1969						
Artikel 4	<p>Toezicht op de naleving van de wet:</p> <p>1. Het toezicht op de naleving van deze wet anders dan door de hoofden is opgedragen aan burgemeester en wethouders. Zij wijzen daartoe een of meer ambtenaren aan.</p>	Verplichte taak	-	Voorgescreven toepassing	-	Inspectie
Artikel 16a	<p>Inspectie van het onderwijs:</p> <p>Het toezicht op de naleving van deze wet door de hoofden is opgedragen aan de Inspectie van het onderwijs.</p>	-	-	-	-	Inspectie
Wet educatie en beroepsonderwijs						-

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 2.3.1	<p>Aanbod educatie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het college van burgemeester en wethouders draagt zorg voor een aanbod van opleidingen educatie als bedoeld in artikel 7.3.1, eerste lid, onder b tot en met f, met voldoende aandacht voor alle doelgroepen. 2. Voor de vervulling van hun in het eerste lid bedoelde taak werken de colleges van burgemeester en wethouders samen binnen bij ministeriële regeling vastgestelde regio's. Bij ministeriële regeling wordt voor elke regio een contactgemeente aangewezen. 3. Het college van burgemeester en wethouders van een contactgemeente vervult coördinerende taken met het oog op het aanbod van opleidingen educatie als bedoeld in het eerste lid. In dat verband <ol style="list-style-type: none"> a. draagt het college in overleg met de colleges van burgemeester en wethouders in de overige gemeenten in de regio zorg voor de totstandkoming van een regionaal programma van educatievoorzieningen, b. maakt het college afspraken met aanbieders van opleidingen educatie, overeenkomstig het regionaal programma, bedoeld onder a, en c. coördineert het college de overige werkzaamheden die verband houden met de uitvoering van het regionaal programma. 4. Het overleg, bedoeld in het derde lid, onder a, heeft in elk geval betrekking op de behoefte aan educatievoorzieningen in de gemeenten in de regio en de wijze waarop in deze behoefte zal worden voorzien. 	Verplichte taak	Doelvoorschriften	-	Voorgeschreven samenwerking	-

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Toelichting

5.1 - Sportbeleid en activering

Tot dit taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen ter stimulering van professionele- en amateursport:

- stimuleren van (amateur en professionele) topsport;
- ondersteunen en stimuleren recreatieve sportbeoefening;
- ondersteunen van organisaties die zich met sport bezig houden;
- sport in de buurt en combinatiefuncties.

Tot dit taakveld behoren niet:

- sportvelden en sportaccommodaties, deze horen thuis onder taakveld 5.2;
- schoolsportdagen horen thuis onder taakveld 4.3.

Wettelijk kader

De gemeentewet biedt geen wettelijk kader voor sport- en beweegbeleid. Het maken en uitvoeren van sport- en beweegbeleid is daarmee geen kerntaak. Wel kan de 'Brede Impuls Combinatiefuncties', onderdeel van het programma 'Sport en Bewegen in de Buurt' dat loopt tot en met 2018, als een vorm van een kader (bestuursafspraken) worden gezien.

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Er is geen wettelijk kader voor dit cluster, er gelden wel bestuursafspraken. Daarmee is de taakuitvoering door de gemeente op eigen initiatief. Verder zijn aan de taakuitvoering nauwelijks wettelijke uitvoeringsvoorschriften verbonden.	Eigen initiatief	Geen beperkingen	Verordenende bevoegdheid	Geen voorschriften	Geen voorschriften
INVENTARISATIE						
Regeling						
Brede Impuls Combinatiefunctionaris						
Addendum op bestuurlijke afspraken juni 2018	<p>Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Van gemeenten wordt verwacht dat zij zich inspannen om buurtsportcoaches in dienst te (laten) nemen. – Deze medewerkers organiseren een sport- en beweegaanbod in de buurt. – De medewerkers maken een verbinding tussen sport- en beweegaanbieders en andere sectoren zoals, welzijn, zorg, gezondheid, bedrijven, bso/kinderopvang en onderwijs. – De gemeente is verantwoordelijk voor de inzet van de buurtsportcoaches. <p>Voor het extra budget kunnen gemeenten kiezen om extra fte's aan buurtsportcoaches te realiseren. Hierbij kan worden gekozen voor 60-80-100-120-140% (deze laatste twee mogelijkheden gelden alleen bij voldoende rijksgeld) van het oorspronkelijk te realiseren budget. Bij overvraag aan fte's combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches wordt in eerste instantie het percentage 140% aangepast. Mocht dit niet voldoende zijn, dan wordt ook het percentage 120% aangepast.</p>					
Addendum op bestuurlijke afspraken juni 2018	<ol style="list-style-type: none"> 1. De bedragen zullen aan gemeenten beschikbaar worden gesteld op basis van de verdeelsleutel inwoners tot 18 jaar peildatum 1 januari 2007 via een decentralisatie-uitkering (Indien gemeenten nog niet deelnemen wordt dezelfde peildatum 1 januari 2007 gehanteerd als voor reeds deelnemende gemeenten). Alle gemeenten worden benaderd om deel te nemen. We streven hier naar zo min mogelijk bureaucratie. 2. Er geldt een normbedrag van € 50.000 per fte. De rijksoverheid keert, via een decentralisatie-uitkering, € 20.000 uit per fte aan gemeenten. Met de VNG is 					

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>afgesproken dat de deelnemende gemeenten 60% cofinanciering organiseren.</p> <p>3. Jaarlijks dienen gemeenten bij de rijksoverheid een intentieverklaring in voor 1 oktober, waarbij ze aangeven hoeveel fte's ze in het komend jaar gaan realiseren. De bandbreedte daarbij is 60%-80%-100%-120%-140% van het aantal per gemeente beschikbare fte's. 120% en 140% wordt pas ter beschikking gesteld indien uit het totaal van de ingediende verklaringen blijkt dat hiervoor voldoende rijksgeld is. Bij onvoldoende rijksgeld vindt een verlaging van het gevraagde percentage plaats, te beginnen met het 140%-percentage en vervolgens het 120%-percentage.</p> <p>4. Op basis van het gerealiseerde aantal fte's van het lopende jaar zal de intentieverklaring voor het komende jaar worden gehonoreerd. Groei in een volgend jaar is pas mogelijk als de aangevraagde aantal fte's in het lopende jaar daadwerkelijk gerealiseerd zijn.</p> <p>5. Op basis van onafhankelijk onderzoek in 2016 bezien partijen vóór 2017 in hoeverre en tot welk bedrag afroaming van de decentralisatie-uitkering moet plaatsvinden omdat de gemeenten die aan de Impuls deelnemen voor de door hen betaalde omzetbelasting een beroep kunnen doen op het BTW-compensatiefonds.</p> <p>6. Gemeenten zullen via de december- of meicirculaire officieel worden geïnformeerd over de beschikbare middelen voor het komend jaar (december) of lopend jaar (mei). Eventuele wijzigingen worden eveneens bekend gemaakt via de circulaires van het gemeentefonds.</p> <p>7. De middelen van de decentralisatie-uitkering worden loonkostengevoelig gecodeerd (OVA). Afhankelijk van het jaarlijks toegekende percentage en compensatie vanuit het Ministerie van Financiën zal jaarlijks bij de toekenning voor het komend jaar een OVA-bedrag worden toegekend. Gemeenten krijgen dit bovenop de € 20.000 per fte.</p>					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

5.2 Sportaccommodaties

Tot dit taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening:

- sporthallen, zwembaden, schaatshallen etc.;
- (groene en kunst)velden, terreinen en opstallen, inclusief faciliteiten en technische voorzieningen;
- trapveldjes in de wijk.

Tot dit taakveld behoren niet:

- gymlokalen en velden die horen bij de exploitatie van scholen horen thuis onder taakveld 4.2.

Wettelijk kader

- Geen wettelijk kader voor sportaccommodaties, anders dan voor een ieder geldende wetgeving, waarin geen specifieke taken voor de gemeente zijn opgenomen. Betreft Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen en Wet Milieubeheer.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Er geen wettelijk kader, geen doelvoorschriften en staat het de gemeente vrij om verordeningen op te stellen.	Eigen initiatief	Geen beperkingen	Verordenende bevoegdheid	Geen voor-schriften	Geen toezicht

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

5.3 - Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Tot dit taakveld behoren activiteiten ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel:

- subsidiëren van podia voor muziek, dans en toneel;
- subsidiëren gezelschappen voor muziek, dans en toneel;
- accommodaties voor beeldende kunst;
- subsidies voor beeldend kunstenaars en projecten;
- kunstankopen waaronder kunstwerken in de openbare ruimte;
- subsidiëren van cultuuruitingen op het gebied van film en video;
- kunstzinnige vorming en cultuureducatie, bevorderen van een educatief aanbod;
- culturele manifestaties waaronder herdenkingen;
- overkoepelende organen voor kunstbeoefening.

Tot dit taakveld behoren niet:

- musea en oudheidkamers horen thuis onder taakveld 5.4;
- onderhoud en beheer van kunstwerken in de openbare ruimte horen thuis onder taakveld 5.7 als onderdeel van groenonderhoud;
- historische gebouwen en objecten met historische waarde horen thuis onder taakveld 5.5.

Wettelijk kader

- De wet op het specifiek cultuurbeleid voorziet niet in een toedeling van taken aan de gemeente. Niet meegenomen in factsheet.
- De Regeling cultuurparticipatie provincies en gemeenten 2009-2012 voorziet wel in een aantal taken of verplichtingen.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Er geldt geen specifiek wettelijk kader anders dan de genoemde regeling. Die heeft geen wettelijk verplichtend karakter richting gemeenten. De regeling voorziet in duidelijke kaders en doelstellingen. Volgens de regeling is sprake van een informatieplicht en gebruik kan worden gemaakt van regelgeving die van toepassing is.	Optionele taak	Dimensio-nering	Optionele inzet	Geen voor-schriften	Informatieplicht
INVENTARISATIE	Regeling					
Cultuurparticipatie provincies en gemeenten 2009-2012						
Artikel 2	<p>De decentralisatie-uitkering wordt verstrekt voor het stimuleren van cultuurparticipatie van alle burgers opdat iedere Nederlander, te beginnen bij jongeren, actief in aanraking komt met een cultuurdiscipline. De missie wordt ondersteund door de volgende doelstellingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Meer mensen doen mee, georganiseerd en ongeorganiseerd; b. Er komt betere ondersteuning (begeleiding, scholing, presentatiemogelijkheden, samenwerking met professionals). 4. De activiteiten in het kader van de decentralisatie-uitkering zijn dienstig aan de culturele loopbaan. De decentralisatie- uitkering wordt verstrekt met het oog op het bereiken van (nieuwe) doelgroepen, het continu blijven ontwikkelen van en vernieuwing aanbrengen in activiteiten, alsmede het verankeren van succesvolle activiteiten in structureel beleid waarvoor geen decentralisatie-uitkering meer nodig is. 5. De decentralisatie-uitkering is bedoeld voor het (laten) uitvoeren van beleid van de deelnemer, welk beleid in substantiële mate overeenstemt met het beleid van het fonds. 6. De decentralisatie-uitkering wordt derhalve verleend voor het (laten) uitvoeren van beleid van de deelnemer dat in ieder geval betrekking heeft op de programmalijnen en binnen deze gebieden gericht is op het bevorderen van de thema's. 					

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 9	Een deelnemer legt een voornemen tot wijziging van het beleid, doelstellingen en beoogde resultaten, alsmede van alle andere relevante informatie die hij bij de verklaring heeft verstrekt, schriftelijk voor aan het bestuur van het fonds. Daarbij dient de deelnemer aan te geven op welke wijze de wijziging zich verhoudt tot of bijdraagt aan de centrale doelstelling van het fonds, alsmede welke gevolgen dit heeft voor het besluit tot verstrekking van de decentralisatieuitkering.					
Toelichting	<p>1.1 Inleiding</p> <p>Uitgangspunt is dat provincies en gemeenten zelf vormgeven aan hun programma's, zij formuleren daartoe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sterkte-zwakte analyse. Gemeenten of provincies maken een sterkte zwakte-analyse cultuurparticipatie waarbij de lokale situatie wordt gerelateerd aan de centrale doelstelling van het FCP; ▪ Visie. Provincies en gemeenten formuleren beknopt hun visie op de wijze waarop zij cultuurparticipatie willen bevorderen en daarmee bij willen dragen tot het realiseren van de landelijke doelstellingen (meer mensen doen mee en betere faciliteiten); ▪ Een beknopt plan per programmaliijn. Gemeenten en provincies onderbouwen daarmee hun programma, rekening houdend met de volgende elementen: doelstellingen, beoogde resultaten (concreet en meetbaar), haalbaarheid; ▪ Meerjarenbegroting. <p>1.2 Proces</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gemeenten en provincies overleggen in de periode juli-november met het FCP over hun (in ontwikkeling zijnde) programma's. ▪ Het tijdpad voor het indienen van de verklaringen ziet er vervolgens als volgt uit: <ul style="list-style-type: none"> – 15 november 2008: uiterlijk 15 november 2008 dienen provincies en gemeenten verklaring met de bijbehorende format in bij het Fonds Cultuurparticipatie; 					Informatieplicht

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ul style="list-style-type: none"> – Tussen 15 november en 31 december kan overleg plaatsvinden plaats tussen het fonds en de provincie of gemeente over de ingediende verklaring; – 31 december 2008: uiterlijk 31 december 2008 ontvangen provincies en gemeenten bericht; – 1 januari 2009: start vierjarige programma's cultuurparticipatie. 					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 5.4 Musea

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Toelichting

5.4 Musea

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur:

- musea, exposities;
- archeologie, heemkunde;
- historische archieven.

Niet tot dit taakveld behoren:

- archieven voor reguliere werkzaamheden horen onder taakveld 0.4;
- historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten. Deze horen onder taakveld 5.5.

5.5 Cultureel erfgoed

Tot dit taakveld behoren taken gericht op conserveren en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed:

- historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte;
- subsidie, beheer, onderhoud, toezicht en handhaven van cultureel erfgoed;
- het (digitaal) zichtbaar maken van cultuurhistorische waarden.

Wettelijk kader

- Erfgoedwet

Taakveld 5.4 Musea, 5.5 Cultureel erfgoed						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De gemeente kan op eigen initiatief een verordening opstellen en kan om advies gevraagd worden door het Rijk. Indien gekozen wordt voor een verordening moet een register voor erfgoed worden bijgehouden. Voor samenwerking zijn geen voorschriften.	Eigen initiatief	Dimensio- nering	Verordenende bevoegdheid	Geen voor- schriften	Informatie plicht
INVENTARISATIE	Regeling					
Erfgoedwet						
Artikel 3.1, lid 2	Onze Minister vraagt over het besluit advies aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar het monument of archeologisch monument zich bevindt.					
Artikel 3.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op de voorbereiding van het besluit over aanwijzing als rijksmonument is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. 2. Het college van burgemeester en wethouders adviseert binnen acht weken. 3. Onze Minister neemt het besluit zo spoedig mogelijk en uiterlijk binnen zes maanden. 4. De in het derde lid bedoelde termijn vangt aan met ingang van de dag waarop het ontwerpbesluit ter inzage is gelegd. 5. Onze Minister zendt een exemplaar van zijn besluit aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar het monument of archeologisch monument zich bevindt. 					
Artikel 3.16	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad kan een erfgoedverordening vaststellen. 2. De verordening ziet op het beheer en behoud van cultureel erfgoed gelegen binnen de desbetreffende gemeente, dat van bijzonder belang is voor die gemeente vanwege de cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis. 3. Het college van burgemeester en wethouders houdt een gemeentelijk erfgoedregister van aangewezen cultureel erfgoed bij. 	Eigen initiatief	Dimensio- nering	Verordenende bevoegdheid	Geen voor- schriften	Informatie plicht
Artikel 5.8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gedeputeerde staten houden een depot in stand waarin archeologische vondsten die zijn aangetroffen bij opgravingen binnen die provincie kunnen 					

Taakveld 5.4 Musea, 5.5 Cultureel erfgoed						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>worden opgeslagen op een wijze die uit een oogpunt van behoud en toegankelijkheid verantwoord is.</p> <p>2. Op verzoek van het college van burgemeester en wethouders kunnen gedeputeerde staten in de desbetreffende gemeente een depot aanwijzen waarin archeologische vondsten die in die gemeente zijn aangetroffen bij opgravingen kunnen worden opgeslagen op een wijze die uit een oogpunt van behoud en toegankelijkheid verantwoord is.</p>					
Artikel 5.9	Archeologische vondsten die op grond van artikel 5.7 eigendom van een gemeente, provincie of de Staat zijn alsmede de daarbij behorende opgravingsdocumentatie en rapporten, bedoeld in artikel 5.6, derde en vierde lid, worden opgeslagen in depots als bedoeld in artikel 5.8.					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 5.6 Media

Toelichting

5.6 Media

Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers:

- bibliotheken, artotheek, videotheek;
- lokale pers, lokale omroep;
- lokale informatievoorziening (bijvoorbeeld m.b.v. ICT);
- overkoepelende organen.

Wettelijk kader

- De Wsob
- Mediawet

Taakveld 5.6 Media						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Er is sprake van een gezamenlijke verantwoordelijkheid (rijk, provincies en gemeenten) voor een netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen, maar er is geen sprake van een verplichtend karakter waar het gaat om de subsidiëring van bibliotheken door gemeenten. Er wordt een vijftal functies beschreven die gerealiseerd moeten worden. Verder is sprake van optionele inzet van wetten en regels (dimensie regelgeving), wel is samenwerking voorgeschreven met rijk, provincie en gemeenten. Voor de Mediawet geldt dat eveneens sprake is van een optionele taak, optionele inzet van regelgeving. Voor samenwerking geldt geen voorschrift en toezicht bestaat uit een beperkte vorm van informatieplicht. De twee wetten hebben daarmee overwegend eenzelfde beleidsvrijheid.	Optionele taak	Dimensio- nering	Optionele inzet	Voor- geschreven samen- werking	Informatie- plicht
INVENTARISATIE	Regeling					
WSOB						
Artikel 5	Een voor een ieder toegankelijke openbare bibliotheekvoorziening omvat in ieder geval de volgende functies, die bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van het algemene publiek: a. ter beschikking stellen van kennis en informatie; b. bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie; c. bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur; 1. organiseren van ontmoeting en debat; en d. laten kennis maken met kunst en cultuur.		Dimensio- nering			
Artikel 6	1. Onze Minister, de provinciebesturen, de gemeentebesturen en de besturen van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een netwerk van openbare bibliotheekvoorzieningen. 2. De partijen, genoemd in het eerste lid, geven zich bij de uitoefening van de verantwoordelijkheid, bedoeld in het eerste lid, rekenschap van de gemiddelde afstand tussen de lokale bibliotheekvoorziening en de inwoners van de financierende gemeente of gemeenten. 3. Zij bevorderen dat een door hen gesubsidieerde of in stand gehouden openbare bibliotheekvoorziening aan de verplichtingen, bedoeld in artikel 8, voldoet.	Verplichte taak				

Taakveld 5.6 Media						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>4. Bij een voorgenomen besluit van een partij als bedoeld in het eerste lid dat tot gevolg heeft dat een openbare bibliotheekvoorziening ophoudt te bestaan of redelijkerwijs niet meer kan voldoen aan de verplichtingen in deze wet, overlegt zij eerst met de andere partijen op wie dit van invloed kan zijn waaronder de ingezetenen. Zo nodig maken zij afspraken over de toegankelijkheid van een openbare bibliotheekvoorziening voor het betrokken algemene publiek.</p> <p>5. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de wijze waarop ingezetenen en maatschappelijke initiatieven bij de uitvoering van het beleid kunnen worden betrokken, het uitvoeren van taken van het college op grond van deze wet daaronder begrepen.</p> <p>6. De voordracht voor een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het vijfde lid wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd. Indien een der kamers der Staten-Generaal besluit niet in te stemmen met het ontwerp, wordt er geen voordracht gedaan en kan niet eerder dan zes weken na het besluit van die kamer der Staten-Generaal een nieuw ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal worden overgelegd.</p>					
Artikel 13	<p>1. Voor het uitlenen van gedrukte werken door lokale bibliotheken aan personen beneden de leeftijd van achttien jaren wordt geen contributie of andere geldelijke bijdrage geheven, tenzij het college van burgemeester en wethouders of het bestuurscollege heeft besloten dat een geldelijke bijdrage wordt geheven. De contributie of andere geldelijke bijdrage bedraagt ten hoogste de helft van de contributie of andere geldelijke bijdrage die wordt geheven van personen die achttien jaren of ouder zijn.</p> <p>2. Voor het uitlenen van overige werken door lokale bibliotheken aan personen beneden de leeftijd van achttien jaren wordt ten hoogste de helft van de contributie of andere geldelijke bijdrage geheven van die geldt voor personen van boven de achttien jaren. Voor personen beneden de leeftijd van achttien jaren wordt geen tarief als bedoeld in artikel 14, contributie of geldelijke bijdrage vastgesteld voor de toegang tot door de Koninklijke Bibliotheek aangewezen digitale werken.</p>					

Taakveld 5.6 Media						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 11	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ten behoeve van de gezamenlijke catalogus voor de landelijke digitale bibliotheek verstrekken lokale bibliotheken en provinciale ondersteuningsinstellingen gegevens over de collectie en de beschikbaarheid daarvan aan de Koninklijke Bibliotheek. 2. Ten behoeve van de beleidsontwikkeling verstrekken lokale bibliotheken, de provinciale ondersteuningsinstellingen en de Koninklijke Bibliotheek aan Onze Minister gegevens over de desbetreffende openbare bibliotheekvoorziening die niet tot de persoon herleidbare gegevens van gebruikers en personeel betreffen. 3. De Koninklijke Bibliotheek stelt de aard van de gegevens, bedoeld in het eerste lid, nader vast en stelt regels over het tijdstip en de wijze waarop de gegevens worden verstrekt. 4. Onze Minister stelt de aard van de gegevens, bedoeld in het tweede lid, nader vast en stelt regels over het tijdstip en de wijze waarop de gegevens worden verstrekt. 					
Mediawet						
Artikel 2.63	<ol style="list-style-type: none"> 1. Als meer dan één lokale instelling in een gemeente aan de eisen, bedoeld in artikel 2.61, tweede lid, voldoet, bevordert het college van burgemeester en wethouders voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is het samengaan van die instellingen. 2. Er kan per gemeente slechts één lokale publieke media-instelling worden aangewezen, waarbij het Commissariaat acht slaat op alle factoren die voor het functioneren van de instelling van belang kunnen zijn. 	Optionele taak	Bandbreedte	Optionele inzet	Geen voor-schriften	Informatie-plicht
Artikel 2.64	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een instelling die de publieke mediaopdracht wil uitvoeren voor meer dan één provincie of gemeente, wordt alleen dan voor dat gebied aangewezen, als provinciale staten of de gemeenteraden van de desbetreffende provincies of gemeenten het in artikel 2.61, derde lid bedoelde advies gezamenlijk hebben uitgebracht. 2. Het Commissariaat stelt provinciale staten en de gemeenteraden van de desbetreffende provincies of gemeenten in kennis van een aanvraag van een instelling als bedoeld in het eerste lid. 					

Taakveld 5.6 Media						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 2.66	<ol style="list-style-type: none"> 1. Provinciale staten brengen dan wel de gemeenteraad brengt tijdens de aanwijzingsperiode ten minste eenmaal aan het Commissariaat advies uit over de vraag of een aangewezen regionale of lokale publieke media-instelling naar hun of zijn mening nog voldoet aan de eisen van artikel 2.61, tweede lid. 2. Als tijdens de aanwijzingsperiode bij het Commissariaat ernstige twijfel bestaat of de regionale of lokale publieke media-instelling nog aan de eisen van artikel 2.61, tweede lid, voldoet, kan hij een tussentijds advies vragen. 					
Artikel 2.170b	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het college van burgemeester en wethouders zorgt voor de bekostiging van het functioneren van de lokale publieke media-instelling als de gemeenteraad een advies als bedoeld in artikel 2.61, derde lid heeft uitgebracht en daarbij positief heeft geadviseerd over de vraag of de instelling voldoet aan de eis, bedoeld in artikel 2.61, tweede lid, onderdeel c. 2. De bekostiging betreft vergoeding van de kosten die rechtstreeks verband houden met het verzorgen van de lokale publieke mediadienst, voor zover die kosten niet op andere wijze zijn gedekt, op zodanige wijze dat op lokaal niveau in een toereikend media-aanbod kan worden voorzien en continuïteit van bekostiging is gewaarborgd. 3. Als twee of meer gemeenteraden gezamenlijk een advies als bedoeld in artikel 2.61, derde lid hebben uitgebracht, en daarbij positief hebben geadviseerd over de vraag of de instelling voldoet aan de eis, bedoeld in artikel 2.61, tweede lid, onderdeel c, zorgen de colleges van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeenten gezamenlijk voor de bekostiging, bedoeld in het eerste lid. 4. Aan de bekostiging worden geen voorschriften verbonden die in strijd zijn met het bepaalde bij of krachtens deze wet. 5. Onze Minister zendt telkens na drie jaar aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van het bepaalde in dit artikel in de praktijk. 					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie:

- natuurbescherming, onderhoud bos, heide en overige natuurgebieden;
- aanleg, onderhoud openbaar groen inclusief plaatsen en onderhouden van kunstwerken in de openbare ruimte;
- aanleg en onderhoud van openbaar water: vijvers en kleine watergangen, waaronder schoonhouden sloten, onderhouden taluds en betuining;
- aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen, recreatievoorzieningen;
- hobbyclubs en volkstuinderverenigingen.

Tot dit taakveld behoort niet:

- - aanleg en onderhoud van doorgaande grote watergangen zoals vaarten en kanalen horen onder taakveld 2.4.

Wettelijk kader

Er bestaat geen regelgeving die op dit taakveld taken bij het gemeentebestuur belegt.

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Taken met wettelijk kader liggen bij provincie en rijk, niet bij de gemeente. Verder geen wettelijk kader waarin de gemeente een taak op dit vlak krijgt opgelegd.	Eigen initiatief	Geen beperkingen	Verordenende bevoegdheid	Geen voorschriften	Geen voorschriften
INVENTARISATIE						
	Regeling					
Artikel						

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

7.1 - Volksgezondheid

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen:

- het monitoren van de gezondheidssituatie;
- uitvoering van preventieprogramma's, het vroegtijdig signaleren van specifieke stoornissen en gezondheidsbedreigende factoren;
- uitvoering van programma's voor gezondheidsbevordering en maatregelen tegen bedreigingen van de gezondheid;
- bestrijding van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties;
- het geven van voorlichting, advies en begeleiding;
- het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders;
- het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen;
- het bevorderen van medisch milieukundige zorg;
- het bevorderen van technische hygiëne zorg;
- het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen;
- ambulance en ziekenvervoer.

Wettelijk kader

- Wet Publieke gezondheid
- Wet op de lijkbezorging

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De wetgever draagt de gemeente een aantal taken op rondom de publieke gezondheidszorg. Deze dienen in het verband van de veiligheidsregio (verplichte samenwerking) uitgevoerd te worden. Sprake is van een mengeling van dimensionering (plannen opstellen, bevorderen) tot resultaatafspraken (epidemiologische analyse). Nergens wordt gesproken van een beperking op de regelgevende of verordenende bevoegdheid.	Verplichte taak	Resultaatafspraken	Verordenende bevoegdheid	Voor-geschreven samen-werking	Informatie-plicht
INVENTARISATIE	Regeling					
Wet Publieke gezondheid						
Artikel 2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het college van burgemeester en wethouders bevordert de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming ervan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. 2. Ter uitvoering van de in het eerste lid bedoelde taak draagt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval zorg voor: <ol style="list-style-type: none"> a. het verwerven van, op epidemiologische analyse gebaseerd, inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking, b. het elke vier jaar, voorafgaand aan de opstelling van de nota gemeentelijke gezondheidsbeleid, bedoeld in artikel 13, tweede lid, op landelijk gelijkvormige wijze verzamelen en analyseren van gegevens over deze gezondheidssituatie, c. het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen, d. het bijdragen aan opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's, met inbegrip van programma's voor de gezondheidsbevordering, e. het bevorderen van medisch milieukundige zorg, f. het bevorderen van technische hygiënezorg, g. het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen, h. het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders. 	Verplichte taak	Resultaatafspraken			
Artikel 4	Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot het verstrekken van niet tot een persoon herleidbare systematische informatie door					

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	het college van burgemeester en wethouders aan Onze Minister inzake de uitvoering van deze wet en kan deze verstrekking verplicht worden gesteld.					
§ 2. Jeugdgezondheidszorg						
Artikel 5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het college van burgemeester en wethouders draagt zorg voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg. 2. Ter uitvoering van de in het eerste lid bedoelde taak draagt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval zorg voor: <ol style="list-style-type: none"> a. het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van jeugdigen en van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren, b. het ramen van de behoeften aan zorg, c. de vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen, met uitzondering van het perinatale onderzoek op phenylketonurie (PKU), congenitale hypothyroïdie (CHT) en adrenogenitaal syndroom (AGS) en het aanbieden van vaccinaties voorkomend uit het Rijksvaccinatieprogramma, d. het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding, e. het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen. 3. Het college van burgemeester en wethouders draagt er zorg voor dat bij de uitvoering van de taak, bedoeld in het eerste lid, gebruik wordt gemaakt van: <ol style="list-style-type: none"> a. de gegevens uit het basisregister onderwijs, bedoeld in artikel 24f, twaalfde lid, van de Wet op het onderwijstoezicht, b. digitale gegevensopslag, onder bij regeling van Onze Minister te stellen eisen aan de daarbij te gebruiken software, voor zover het gaat om vastleggen van patiëntgegevens als bedoeld in artikel 7:454 van het Burgerlijk Wetboek. 4. Het college van burgemeester en wethouders draagt er zorg voor dat het bestand met de gegevens uit het basisregister onderwijs, bedoeld in het derde lid, onderdeel a, uiterlijk één maand na verkrijging wordt vernietigd. 	Verplichte taak	Voorschrift	Voorgeschreven toepassing		

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
§ 3. Ouderengezondheidszorg						
Artikel 5a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het college van burgemeester en wethouders draagt zorg voor de uitvoering van de ouderengezondheidszorg. 2. Ter uitvoering van de in het eerste lid bedoelde taak draagt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval zorg voor: <ol style="list-style-type: none"> a. het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen en van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren; b. het ramen van de behoeften aan zorg; c. de vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen als comorbiditeit; d. het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding; e. het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen. 					
§ 4. Infectieziektebestrijding						
Artikel 6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het college van burgemeester en wethouders draagt zorg voor de uitvoering van de algemene infectieziektebestrijding, waaronder in ieder geval behoort: <ol style="list-style-type: none"> a. het nemen van algemene preventieve maatregelen op dit gebied, b. het bestrijden van tuberculose en seksueel overdraagbare aandoeningen, inclusief bron- en contactopsporing, c. bron- en contactopsporing bij meldingen als bedoeld in de artikelen 21, 22, 25 en 26. 2. Het bestuur van de veiligheidsregio draagt zorg voor de voorbereiding op de bestrijding van een epidemie van een infectieziekte behorend tot groep A, alsmede op de bestrijding van een nieuw subtype humaan influenzavirus, waarbij ernstig gevaar voor de volksgezondheid bestaat. 	Verplichte taak		Voorgeschreven toepassing	Voor-geschreven samen-werking	Interven-iërend toezicht

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>3. De burgemeester geeft leiding aan de bestrijding van een epidemie van een infectieziekte, behorend tot groep B1, B2 of C, alsook de directe voorbereiding daarop en draagt zorg voor de toepassing van de maatregelen, bedoeld in hoofdstuk V.</p>		Voorschrift			
Artikel 7	<p>2. In afwijking van artikel 6, derde lid, geeft Onze Minister leiding aan de bestrijding van een infectieziekte behorend tot groep B1 of B2, indien de burgemeester van een gemeente die het aangaat daartoe verzoekt. Onze Minister kan dan de burgemeester opdragen hoe de bestrijding ter hand te nemen, waaronder begrepen het opdragen tot het toepassen van de maatregelen, bedoeld in hoofdstuk V.</p> <p>3. Onze Minister kan de burgemeester opdragen om, ter uitvoering van de aanbevelingen, bedoeld in de artikelen 15 en 16 van de Internationale Gezondheidsregeling, toepassing te geven aan de maatregelen, bedoeld in de artikelen 51, 54 en 55, alsook om de maatregelen, bedoeld in artikel 22a van de Wet op de lijkbezorging, toe te passen.</p> <p>6. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste, tweede of derde lid, verstrekt de voorzitter van de veiligheidsregio of de burgemeester aan Onze Minister, indien deze daarom verzoekt, de gegevens die Onze Minister nodig heeft ter uitoefening van die taak.</p>	Verplichte taak	Voorschrift			
Artikel 8	<p>1. Ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, past het bestuur van de veiligheidsregio de maatregelen toe die door Onze Minister worden opgedragen, indien het gaat om de voorbereiding op de bestrijding van:</p> <p>2. Het bestuur van de veiligheidsregio beschrijft in het crisisplan, bedoeld in artikel 16 van de Wet veiligheidsregio's, de organisatie, de taken en bevoegdheden in het kader van de bestrijding van en de voorbereiding op de bestrijding van een epidemie van een infectieziekte behorend tot groep A, alsmede de voorbereiding op de bestrijding van een nieuw subtype humaan influenzavirus waarbij ernstig gevaar voor de volksgezondheid bestaat.</p>	Verplichte taak	Voorschrift	Voorgeschreven toepassing	Voor-geschreven samen-werking	Interven- nieert toezicht

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>3. Het deel van het crisisplan, bedoeld in artikel 16 van de Wet veiligheidsregio's, dat betrekking heeft op bestrijding van en de voorbereiding op de bestrijding van een epidemie van een infectieziekte behorend tot groep A, alsmede de voorbereiding op de bestrijding van een nieuw subtype humaan influenzavirus waarbij ernstig gevaar voor de volksgezondheid bestaat, wordt vastgesteld in overeenstemming met het algemeen bestuur van de gemeentelijke gezondheidsdienst.</p>					
	<p>1. Onze Minister stelt elke vier jaar een landelijke nota gezondheidsbeleid en een landelijk programma voor uitvoering van onderzoek vast op het gebied van de publieke gezondheid.</p> <p>2. De gemeenteraad stelt binnen twee jaar na openbaarmaking van de nota, bedoeld in het eerste lid, een nota gemeentelijk gezondheidsbeleid vast, waarin de raad in ieder geval aangeeft:</p> <p>a. wat de gemeentelijke doelstellingen zijn ter uitvoering van de in de artikelen 2, 5, 5a en 6 genoemde taken,</p> <p>b. welke acties in de bestreken periode worden ondernomen ter realisering van deze doelstellingen,</p> <p>c. welke resultaten de gemeente in die periode wenst te behalen,</p> <p>d. hoe het college van burgemeester en wethouders uitvoering geeft aan de in artikel 16 genoemde verplichting.</p> <p>5. De gemeenteraad neemt bij het vaststellen van de nota gemeentelijk gezondheidsbeleid in ieder geval de landelijke prioriteiten in acht, zoals opgenomen in de landelijke nota gezondheidsbeleid.</p>	Verplichte taak	Banbreedte	Voorgeschreven toepassing		
Hoofdstuk IV. Gemeentelijke gezondheidsdiensten						
Artikel 14	<p>1. Ter uitvoering van bij of krachtens deze wet opgedragen taken dragen de colleges van burgemeester en wethouders van gemeenten die behoren tot een regio als bedoeld in de Wet veiligheidsregio's, via het treffen van een</p>	Verplichte taak	Voorschrift	Voorgeschreven toepassing	Voor-geschreven	Interve-niërend toezicht

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>gemeenschappelijke regeling zorg voor de instelling en instandhouding van een regionale gezondheidsdienst in die regio.</p> <p>4. Met inachtneming van bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels, staat het college van burgemeester en wethouders vrij om de uitvoering van de taken of onderdelen van taken, bedoeld in de artikelen 2, tweede lid, onder h, 5, tweede lid, onder a tot en met d, en artikel 6b, derde lid, over te laten of mede over te laten aan een ander dan de gemeentelijke gezondheidsdienst.</p> <p>5. In afwijking van het eerste lid kan een regionale gezondheidsdienst worden ingesteld en in stand gehouden door de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten in twee of meer regio's als bedoeld in de Wet veiligheidsregio's. In dat geval geschiedt de benoeming, bedoeld in het derde lid, in overeenstemming met de besturen van de betrokken veiligheidsregio's, en draagt het algemeen bestuur van de gemeentelijke gezondheidsdienst ervoor zorg dat in elk der regio's adequaat wordt voorzien in de operationele leiding van de geneeskundige hulpverlening, bedoeld in artikel 32, tweede lid, van de Wet veiligheidsregio's.</p>				samenwerking	
Artikel 15	<p>1. Het college van burgemeester en wethouders draagt er zorg voor dat de gemeentelijke gezondheidsdienst beschikt over deskundigen op de volgende terreinen:</p> <p>a. sociale geneeskunde,</p> <p>b. epidemiologie,</p> <p>c. sociale verpleegkunde,</p> <p>d. gezondheidsbevordering, en</p> <p>e. gedragswetenschappen.</p>					
Artikel 16	Voordat besluiten worden genomen die belangrijke gevolgen kunnen hebben voor de publieke gezondheidszorg vraagt het college van burgemeester en wethouders advies aan de gemeentelijke gezondheidsdienst.					

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 18	Voordat de burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio een maatregel als bedoeld in de artikelen 31, 35, 38, 47, 53, 54 of 55 neemt of intrekt, vraagt deze om advies aan de gemeentelijke gezondheidsdienst.					
§ 2. Melding						
Artikel 23	1. De arts doet de in de artikelen 21 en 22 bedoelde meldingen aan de gemeentelijke gezondheidsdienst van de gemeente waarin deze zijn praktijk heeft.					
Artikel 27	<p>1. De gemeentelijke gezondheidsdienst geeft de ontvangst van een melding als bedoeld in artikel 22, eerste lid, onverwijld door aan de voorzitter van de veiligheidsregio en de burgemeester van de gemeente waarin de betrokken persoon zijn woon- of verblijfplaats heeft.</p> <p>2. De gemeentelijke gezondheidsdienst geeft de ontvangst van een melding als bedoeld in artikel 21, eerste lid, onverwijld door aan de burgemeester van de gemeente waarin de betrokken persoon zijn woon- of verblijfplaats heeft.</p> <p>3. De gemeentelijke gezondheidsdienst geeft de ontvangst van een melding als bedoeld in artikel 21, tweede lid, onverwijld door aan de burgemeester van de gemeente waarin het lijk zich bevindt.</p> <p>4. De gemeentelijke gezondheidsdienst deelt de ontvangst van een melding als bedoeld in artikel 21, derde lid, zo spoedig mogelijk mee aan de burgemeester van de gemeente waarin de arts zijn praktijk heeft.</p> <p>5. De gemeentelijke gezondheidsdienst deelt de ontvangst van een melding als bedoeld in artikel 22, tweede en derde lid, zo spoedig mogelijk mee aan de burgemeester van de gemeente waarin de betrokken persoon zijn woon- of verblijfplaats heeft.</p> <p>6. De gemeentelijke gezondheidsdienst deelt de ontvangst van een melding als bedoeld in artikel 26 binnen een redelijke termijn mee aan de burgemeester van de gemeente waarin de instelling is gelegen.</p>					

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 31	<ol style="list-style-type: none"> 1. De voorzitter van de veiligheidsregio kan een persoon onverwijld ter isolatie in een ziekenhuis doen opnemen. 6. De burgemeester kan een persoon onverwijld ter isolatie in een ziekenhuis doen opnemen. 7. De voorzitter van de veiligheidsregio dan wel de burgemeester kan een ter isolatie opgenomen persoon door een arts doen onderzoeken. 8. De voorzitter van de veiligheidsregio dan wel de burgemeester kan een ter isolatie opgenomen persoon door een arts in het lichaam doen onderzoeken indien aan de voorwaarden, bedoeld in het derde lid, is voldaan en de rechter daartoe een machtiging heeft verleend. 	Aanbevolen taak	Banbreedte	Voorgeschreven toepassing	Aanbevolen samenwerking	Informatieplicht
Artikel 34	De burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio is bevoegd tot het opleggen van een last onder bestuursdwang					
Artikel 38	<ol style="list-style-type: none"> 2. De burgemeester kan een persoon die gevaar oplevert voor de verspreiding van een infectieziekte behorend tot groep B1 of B2 het verbod opleggen om beroeps- of bedrijfsmatig werkzaamheden te verrichten, die een ernstig risico inhouden voor de verspreiding van die infectieziekte. 					
§ 4. Rechterlijke toetsing maatregelen tot isolatie, medisch onderzoek en quarantaine						
Artikel 39	<ol style="list-style-type: none"> 1. De burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio stelt de officier van justitie terstond op de hoogte van de beschikking tot opneming ter isolatie, bedoeld in artikel 31, eerste of tweede lid van de beschikking tot het onderzoek, bedoeld in artikel 31, vierde lid, en van de beschikking een persoon te onderwerpen aan de maatregel van quarantaine, bedoeld in artikel 35. 	Verplichte taak	Voorschrift	Voorgeschreven toepassing	Voorgeschreven samenwerking	Informatieplicht
§ 5. Maatregelen gericht op gebouwen, goederen en vervoermiddelen						
Artikel 47	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indien er een gegronde vermoeden bestaat van een besmetting kan de burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio terreinen, 					

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>gebouwen, vervoermiddelen of goederen controleren op de aanwezigheid van een besmetting, zonodig door het nemen van monsters.</p> <p>9. In het geval van een besmetting kan de burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio:</p> <p>a. voorschriften van technisch-hygiënische aard geven,</p> <p>b. terreinen, gebouwen, vervoermiddelen of goederen ontsmetten, met inbegrip van de vernietiging van vectoren.</p> <p>10. In het geval van een besmetting waarbij ernstig gevaar dreigt voor de volksgezondheid, kan de burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio:</p> <p>a. gebouwen of terreinen dan wel gedeelten daarvan sluiten,</p> <p>b. een verbod uitvaardigen tot het gebruik maken of betreden van vervoermiddelen,</p> <p>c. waren vernietigen.</p> <p>11. De burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio heft de maatregel op als het gevaar is geweken.</p> <p>12. De burgemeester of de voorzitter van de veiligheidsregio kan een last onder bestuursdwang opleggen aan degene die geen medewerking verleent aan het uitvoeren van het bepaalde in het tweede lid, onderdeel a.</p>					
Artikel 53	<p>In geval van een melding als bedoeld in artikel 50 of indien anderszins blijkt van omstandigheden aan boord van een schip of luchtvaartuig dat een internationale reis maakt, die een ernstig gevaar voor de volksgezondheid kunnen meebrengen, bepaalt de burgemeester welke maatregelen met betrekking tot de toelating tot of de onttrekking aan het vrije verkeer moeten worden genomen als het schip of luchtvaartuig in de burgerhaven of burgerluchthaven, dan wel in het voor burgerluchtverkeer bestemde gedeelte van een militaire luchthaven met burgermedegebruik, is aangekomen.</p>					

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>1. De burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio kan de exploitant van een burgerhaven of burgerluchthaven dan wel de burgerexploitant opdragen om:</p> <p>d. medewerking te verlenen aan door de burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio te nemen maatregelen van onderzoek van vertrekkende of aankomende reizigers naar de aanwezigheid van een ziekte van infectueuze aard die een ernstig gevaar voor de volksgezondheid kan opleveren,</p> <p>e. ter voorkoming van een besmetting voorschriften van technisch-hygiënische aard uit te voeren, indien er een geground risico is op een besmetting,</p> <p>f. ter bestrijding van een besmetting gebouwen of terreinen dan wel gedeelten daarvan te sluiten.</p>					
Artikel 55	<p>De burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio kan de vervoerexploitant opdragen om:</p> <p>a. voorlichting aan passagiers te geven over het nemen van maatregelen ter voorkoming van een infectie of van een besmetting van de bagage,</p> <p>b. ter voorkoming van een besmetting maatregelen van technisch-hygiënische aard uit te voeren voor een schip of luchtvaartuig en de hierin aanwezige goederen, indien er een geground risico is op een besmetting,</p> <p>c. een schip of luchtvaartuig en de hierin aanwezige goederen te controleren op de aanwezigheid van een besmetting,</p> <p>d. ter bestrijding van een besmetting een schip of luchtvaartuig en de hierin aanwezige goederen te ontsmetten, met inbegrip van de vernietiging van vectoren.</p>					
Artikel 56	<p>De burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio is bevoegd tot het opleggen van een last onder bestuursdwang ter handhaving van hetgeen op grond van de artikelen 53, eerste en tweede lid, 54 en 55 is opgedragen, indien de omstandigheden onmiddellijk ingrijpen noodzakelijk maken.</p>					

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 59	<ol style="list-style-type: none"> Indien de gemeenteraad een bijdrage heft voor het verrichten van werkzaamheden in het kader van de publieke gezondheidszorg, draagt het college van burgemeester en wethouders ervoor zorg dat dit niet ten koste gaat van het bereik van deze werkzaamheden. 					
Artikel 60	<ol style="list-style-type: none"> De gemeente draagt de kosten van de maatregelen die krachtens hoofdstuk V van deze wet worden genomen. Ook draagt de gemeente de kosten van door haar toegekende tegemoetkomingen aan hen, die inkomsten derven door de maatregelen, bedoeld in de artikelen 31, 35, 38 en 47. De in artikel 47, derde lid, onder c, bedoelde waren worden voor vernietiging door de burgemeester gewaardeerd. Het college van burgemeester en wethouders keert aan de eigenaar als schadeloosstelling het bedrag uit waarop de goederen zijn gewaardeerd. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd de kosten verbonden aan de maatregelen, bedoeld in de artikelen 31, 35, 38 en 47, te verhalen op de natuurlijke- of rechtspersoon ten aanzien van wie een maatregel is getroffen, indien die persoon niet tot vrijwillige medewerking bereid is geweest. De artikelen 5.25 en 5.26 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing. 					
§ 1. Toezicht						
Artikel 65	<ol style="list-style-type: none"> In het geval van een besmetting of infectie of bij een gegrond vermoeden daarvan, zijn binnen hun ambtsgebied de burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio, de daartoe door de burgemeester dan wel de voorzitter van de veiligheidsregio aangewezen ambtenaren van de gemeentelijke gezondheidsdienst en de daartoe aangewezen ambtenaren van het Staatstoezicht op de volksgezondheid bevoegd, desgevraagd na het tonen van een legitimatiebewijs, elke plaats te betreden of te verlaten, voor zover dat 	Verplichte taak	Voorschrift	Voorgeschreven toepassing	Voor-geschreven samen-werking	Informatie-plicht

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak op grond van deze wet nodig is. Zonodig verschaffen zij zich toegang met behulp van de sterke arm.</p> <p>2. Ten behoeve van de uitvoering van artikel 47a zijn de daartoe aangewezen ambtenaren van de inspectie bevoegd, desgevraagd na het tonen van een legitimatiebewijs, elke plaats te betreden of te verlaten, voor zover dat redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig is. Zo nodig verschaffen zij zich toegang met behulp van de sterke arm.</p>					
Medisch milieukundig advies						
	<p>Medische milieukunde is een specialisme dat zich bezig houdt met de interactie tussen milieufactoren en gezondheid. Het belangrijkste doel van de medische milieukunde is het beschermen en bevorderen van de gezondheid van burgers via het beperken van risico's van milieufactoren en het stimuleren van positieve omgevingsfactoren. Het werkveld van de medische milieukunde is divers: verontreinigingen in de bodem, het water, de binnenlucht van huizen, de buitenlucht, geurhinder, geluidhinder, straling, veiligheid, et cetera. Het vak wordt uitgeoefend door gespecialiseerde artsen, milieugezondheidskundigen en andere disciplines die nauw met elkaar samenwerken.</p>	Aanbevolen taak		Optionele inzet		
Preventie- en interventieprogramma's						
	<p>Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) verzorgt landelijke preventieprogramma's voor de volksgezondheid. Deze programma's zorgen ervoor dat ziekten worden voorkómen of vroegtijdig worden opgespoord zodat een tijdige behandeling mogelijk is.</p> <p>De doelgroep van een preventieprogramma is een wisselend deel van de Nederlandse bevolking. Dit kunnen bijvoorbeeld kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep zijn (hielprikscreening en inentingen op jeugdige leeftijd), of vrouwen (bevolkingsonderzoeken borstkanker en baarmoederhalskanker).</p> <p>Op het gebied van leefstijl worden veel interventies uitgevoerd, zoals activiteiten om te stoppen met roken, of campagnes voor gezonde voeding en voldoende bewegen.</p>	Aanbevolen taak	Voorschrift			

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	Het RIVM heeft de taak gekregen deze interventies te monitoren, te beoordelen en in samenhangende programma's beschikbaar te stellen. Het Centrum Gezond Leven van het RIVM werkt hiertoe samen met tal van gespecialiseerde organisaties.					
Bestrijding van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties						
	Het Rijksvaccinatieprogramma (RVPrijksvaccinatieprogramma) heeft als doel door middel van vaccinatie de bevolking te beschermen tegen een aantal gevaarlijke infectieziekten. Door het vrijwillig, kosteloos en laagdrempelig aanbieden van vaccinaties via een betrouwbare en professionele organisatie wordt een hoge vaccinatiegraad nagestreefd. Voor de meeste infectieziekten wordt groepsimmunitet bereikt, wat zorgt voor verminderde circulatie van pathogenen. Daarmee wordt ook de niet gevaccineerde bevolking beschermd en wordt voldaan aan internationale eisen voor uitroeiing van polio en eliminatie van rode hond en mazelen (WHO 2010 Externe link).	Verplichte taak	Voorschrift	Voorgeschreven toepassing	Voor-geschreven samen-werking	
Het geven van voorlichting, advies en begeleiding						
	<p>De wijkverpleegkundige komt langs als er vragen zijn over een (mogelijke) zorgbehoefte en gaat direct na of er een indicatie gesteld kan worden.</p> <p>Tijdens het eerste huisbezoek bekijkt de wijkverpleegkundige samen met de cliënt en eventuele mantelzorger aan welke vragen aandacht besteed zal worden. In de meeste gevallen zijn drie tot vijf gesprekken voldoende. Onderwerpen die aan bod komen kunnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hoe zo lang mogelijk zelfstandig te blijven; – aanpassingen aan de woning als die om gezondheidsredenen noodzakelijk lijken; – lotgenotengroepen, cursussen en belangenbehartigers binnen de gezondheidszorg; – het gebruik en de aanschaf van hulpmiddelen; – het inschakelen van andere hulpverleners, waaronder de casemanagers dementie; 					

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	– ondersteuning voor mantelzorgers.					
Prenatale voorlichting aan aanstaande ouders						
	<p>Gemeenten hebben de opdracht een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) tot stand te brengen. Het CJG heeft een doelgroep van kinderen en jongeren (-9 maanden tot 23 jaar), en hun (aanstaande) ouders.</p> <p>Met prenatale voorlichting worden aanstaande ouders over zwangerschap, de bevalling en de periode daarna. De middelen hiervoor, die voorheen onderdeel uitmaakten van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ), worden per 1 januari 2009 aan de gemeenten verstrekt via de Brede Doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU CJG).</p>					
Bevorderen van technische hygiëne zorg						
	<p>Een goede hygiëne voorkomt de verspreiding van infectieziekten. Bij de GGD houdt de afdeling Technische Hygiënezorg zich bezig met alle mogelijke bedrijfsmatige hygiëneaspecten. Deze hygiënezorg richt zich op het beperken van risico's op plaatsen waar veel mensen samenkomen en met gemeenschappelijke voorzieningen.</p> <p>De medewerkers van de afdeling Technische Hygiënezorg adviseren instellingen, bedrijven en ondernemers om infectieziekten te voorkomen. Daarbij kijken ze of technische hulpmiddelen (bijvoorbeeld een koelsysteem om de temperatuur te waarborgen) goed worden gebruikt. Dit gebeurt bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zorginstellingen en kindercentra – Tatoeage- en piercingshops, bedrijven die permanent make-up verzorgen – Seksinrichtingen – Publiekevenementen <p>Op basis van de Wet Publieke Gezondheid zijn de gemeenten verantwoordelijkheid voor 'het bevorderen van de technische hygiënezorg'. In de praktijk voert de GGD deze taak meestal uit.</p>	Verplichte taak	Voorschrift	Voorgeschreven toepassing		

Taakveld 7.1 Volksgezondheid						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	Daarnaast kunnen ook inwoners, professionals, bedrijven en instellingen een beroep doen op de expertise van de GGD. Deze activiteiten horen niet tot de wettelijke taken van de GGD.					
Bevorderen van psychosociale hulp bij rampen						
	<p>Waarom is inzicht in ieders rollen en taken zo belangrijk? Het antwoord op die vraag voert terug naar de multidisciplinaire richtlijn psychosociale hulp bij rampen en crises (Impact, 2014). De multidisciplinaire richtlijn, het document met uitgangspunten voor dienstverlening naar getroffensten toe, kiest voor een brede benadering van de PSH. PSH begint niet pas bij de detectie van klachten, maar richt zich ook op het voorkomen daarvan. Basishulp, incidentgebonden informatie, sociale steun en praktische en juridische ondersteuning zijn onderdeel van de PSH, maar deze diensten gaan verder dan het terrein van de gezondheidszorg.</p> <p>De ondersteunings- en zorgtaken, zoals beschreven in de richtlijn, vereisen een nauw samenspel van organisaties op lokaal, regionaal en nationaal niveau in verschillende beleidsterreinen of "kolommen".</p> <p>Bovendien kan een onderscheid worden gemaakt in bestuurlijke, coördinerende, uitvoerende en kennispartners, met verschillende verantwoordelijkheden.</p>					
Ambulance en ziekenvervoer.						
	Valt onder het besluit Zorgverzekering.					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 7.2 Riolering

7.2 - Riolering

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken ten aanzien van afvalwater en de waterhuishouding:

- opvang en verwerking van afval- en hemelwater;
 - inzameling en transport huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater;
 - voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater;
 - rioolwaterzuivering;
 - bestrijding verontreiniging oppervlaktewater;
 - baten rioolheffing via categorieën 2.2.1 (voor niet-woningen) en 2.2.2 (voor woningen);
 - kosten van de heffing en invordering van de rioolheffing.
-
- Wettelijk kader
 - Wet Milieubeheer
 - Waterwet

Taakveld 7.2. Riolering						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De gemeente dient periodiek een rioleringsplan vast te stellen. En dient zorg te dragen voor een openbaar vuilwaterriool. Het rijk geeft de hoofdlijnen van het gemeentelijk beleid.	Verplichte taak	Dimensio-nering			
INVENTARISATIE						
Regeling						
Gemeentelijk rioleringsplan						
Artikel WM 4.22,1	De gemeenteraad stelt telkens voor een daarbij vast te stellen periode een gemeentelijk rioleringsplan vast.	Verplichte taak				
Artikel 10.29a	Een bestuursorgaan houdt er bij het uitoefenen van een bevoegdheid krachtens deze wet, voor zover die bevoegdheid wordt uitgeoefend met betrekking tot afvalwater, rekening mee dat het belang van de bescherming van het milieu vereist dat in de navolgende voorkeursvolgorde: <ul style="list-style-type: none"> a. het ontstaan van afvalwater wordt voorkomen of beperkt; b. verontreiniging van afvalwater wordt voorkomen of beperkt; c. afvalwaterstromen gescheiden worden gehouden, tenzij het niet gescheiden houden geen nadelige gevolgen heeft voor een doelmatig beheer van afvalwater; d. huishoudelijk afvalwater en, voor zover doelmatig en kostenefficiënt, afvalwater dat daarmee wat biologische afbreekbaarheid betreft overeenkomt worden ingezameld en naar een inrichting als bedoeld in artikel 3.4 van de Waterwet getransporteerd; e. ander afvalwater dan bedoeld in onderdeel d zo nodig na retentie of zuivering bij de bron, wordt hergebruikt; f. ander afvalwater dan bedoeld in onderdeel d lokaal, zo nodig na retentie of zuivering bij de bron, in het milieu wordt gebracht en g. ander afvalwater dan bedoeld in onderdeel d naar een inrichting als bedoeld in artikel 3.4 van de Waterwet wordt getransporteerd. 		Voorschrift	Voor-geschreven toepassing		
Artikel WM 10.33	1. De gemeenteraad of burgemeester en wethouders dragen zorg voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen, door middel van een openbaar vuilwaterriool naar een inrichting als bedoeld in artikel 3.4 van de Waterwet.					

Taakveld 7.2. Riolering						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel WM 10.35,1	<p>1. Onze Minister stelt iedere twee jaar een rapport op, waarin de stand van zaken wordt beschreven met betrekking tot de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater en de afvoer van slib dat geheel of in hoofdzaak afkomstig is van de rioolwaterzuiveringsinrichtingen die door een provincie, een gemeente of een waterschap worden beheerd.</p> <p>3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van het eerste lid. Deze regels kunnen voor burgemeester en wethouders de verplichting inhouden jaarlijks op een daarbij aangegeven wijze gegevens te verstrekken, die voor de opstelling van het rapport nodig zijn.</p>					
Gemeentelijk Rioleringsplan						
Artikel 4.22,1	De gemeenteraad stelt telkens voor een daarbij vast te stellen periode een gemeentelijk rioleringsplan vast.					
Artikel 4.22,2	<p>Het plan bevat ten minste:</p> <p>a. een overzicht van de in de gemeente aanwezige voorzieningen voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater als bedoeld in artikel 10.33, alsmede de inzameling en verdere verwerking van afvloeiend hemelwater als bedoeld in artikel 3.5 van de Waterwet, en maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, als bedoeld in artikel 3.6 van laatstgenoemde wet en een aanduiding van het tijdstip waarop die voorzieningen naar verwachting aan vervanging toe zijn;</p> <p>b. een overzicht van de in de door het plan bestreken periode aan te leggen of te vervangen voorzieningen als bedoeld onder a;</p> <p>c. een overzicht van de wijze waarop de voorzieningen, bedoeld onder a en b, worden of zullen worden beheerd;</p> <p>d. de gevolgen voor het milieu van de aanwezige voorzieningen als bedoeld onder a, en van de in het plan aangekondigde activiteiten;</p>					

Taakveld 7.2. Riolering						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	e. een overzicht van de financiële gevolgen van de in het plan aangekondigde activiteiten.					
Artikel WM 4.22,4	Onze Minister kan, in overeenstemming met Onze Minister van Verkeer en Waterstaat, aan gemeenten de plicht opleggen tot prestatievergelijking ten aanzien van de uitvoering van de taak, bedoeld in artikel 10.33, alsmede de taken, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6 van de Waterwet.					
Artikel WM 4.23,1	Het gemeentelijke rioleringsplan wordt voorbereid door burgemeester en wethouders. Zij betrekken bij de voorbereiding van het plan in elk geval: a. gedeputeerde staten, b. de beheerders van de zuiveringstechnische werken waarnaar het ingezamelde afvalwater wordt getransporteerd, en c. de beheerders van de oppervlaktewateren waarop het ingezamelde water wordt geloosd.					
Artikel 10.29a	<p>Een bestuursorgaan houdt er bij het uitoefenen van een bevoegdheid krachtens deze wet, voor zover die bevoegdheid wordt uitgeoefend met betrekking tot afvalwater, rekening mee dat het belang van de bescherming van het milieu vereist dat in de navolgende voorkeursvolgorde:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. het ontstaan van afvalwater wordt voorkomen of beperkt; b. verontreiniging van afvalwater wordt voorkomen of beperkt; c. afvalwaterstromen gescheiden worden gehouden, tenzij het niet gescheiden houden geen nadelige gevolgen heeft voor een doelmatig beheer van afvalwater; d. huishoudelijk afvalwater en, voor zover doelmatig en kostenefficiënt, afvalwater dat daarmee wat biologische afbreekbaarheid betreft overeenkomt worden ingezameld en naar een inrichting als bedoeld in artikel 3.4 van de Waterwet getransporteerd; e. ander afvalwater dan bedoeld in onderdeel d zo nodig na retentie of zuivering bij de bron, wordt hergebruikt; f. ander afvalwater dan bedoeld in onderdeel d lokaal, zo nodig na retentie of zuivering bij de bron, in het milieu wordt gebracht en g. ander afvalwater dan bedoeld in onderdeel d naar een inrichting als bedoeld in artikel 3.4 van de Waterwet wordt getransporteerd. 	Verplichte Taak	Voorschrift	Voor-geschreven toepassing		

Taakveld 7.2. Riolering						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel WM 10.32a	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad kan bij verordening bepalen dat: <ol style="list-style-type: none"> a. bij het brengen van afvloeiend hemelwater of van grondwater op of in de bodem of in een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, wordt voldaan aan de in die verordening gestelde regels, en b. het brengen van afvloeiend hemelwater of van grondwater in een voorziening voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater binnen een in die verordening aangegeven termijn wordt beëindigd. 	Aanbevolen taak	Bandbreedte	Optionele inzet	Geen voor-schriften	Informatie-plicht
Artikel WM 10.33	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad of burgemeester en wethouders dragen zorg voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen, door middel van een openbaar vuilwaterriool naar een inrichting als bedoeld in artikel 3.4 van de Waterwet. 					
Artikel WM 10.33	<ol style="list-style-type: none"> 2. In plaats van een openbaar vuilwaterriool en een inrichting als bedoeld in het eerste lid kunnen afzonderlijke systemen of andere passende systemen in beheer bij een gemeente, waterschap of een rechtspersoon die door een gemeente of waterschap met het beheer is belast, worden toegepast, indien met die systemen blijkens het gemeentelijk rioleringsplan eenzelfde graad van bescherming van het milieu wordt bereikt. 					
Artikel WM 10.35,1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Onze Minister stelt iedere twee jaar een rapport op, waarin de stand van zaken wordt beschreven met betrekking tot de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater en de afvoer van slib dat geheel of in hoofdzaak afkomstig is van de rioolwaterzuiveringsinrichtingen die door een provincie, een gemeente of een waterschap worden beheerd. 3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van het eerste lid. Deze regels kunnen voor burgemeester en wethouders de verplichting inhouden jaarlijks op een daarbij aangegeven wijze gegevens te verstrekken, die voor de opstelling van het rapport nodig zijn. 					
Artikel WM 10.40,3	Inzake registratie van afgifte van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen:					

Taakveld 7.2. Riolering						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	Op verzoek van gedeputeerde staten van een provincie of burgemeester en wethouders van een gemeente die terzake bevoegd gezag zijn, worden de gegevens, als bedoeld in het eerste lid, aan gedeputeerde staten of burgemeester en wethouders gezonden.					
Artikel WM 10.47	<p>AMvB</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen in het belang van een doelmatig beheer van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen regels worden gesteld omtrent de inzameling van die afvalstoffen. 2. Hiertoe kunnen in ieder geval behoren regels die inhouden dat: <ol style="list-style-type: none"> a. burgemeester en wethouders of gedeputeerde staten voor de inzameling van die afvalstoffen maatregelen treffen of daartoe voorzieningen tot stand brengen en in stand houden; b. daarbij aangewezen categorieën van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen die gescheiden worden afgegeven, afzonderlijk worden ingezameld. 3. Indien zulks uitvoerbaar is op technisch, milieu- en economisch gebied, wordt bij de algemene maatregel van bestuur teneinde nuttige toepassing van afvalstoffen te faciliteren of te verbeteren de verplichting opgenomen daarbij aangegeven bedrijfsafvalstoffen gescheiden en niet gemengd met afvalstoffen of materialen die niet dezelfde eigenschappen bezitten, in te zamelen. 4. Bij de maatregel wordt aangegeven binnen welke termijn de regels door de daarbij aangewezen bestuursorganen moeten worden uitgevoerd. 					
Waterwet						
Artikel 3.4.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zuivering van stedelijk afvalwater gebracht in een openbaar vuilwaterriool geschiedt in een daartoe bestemde inrichting onder de zorg van een waterschap. Een zodanige inrichting kan worden geëxploiteerd door het waterschap zelf dan wel door een rechtspersoon die door het bestuur van het waterschap met die zuivering is belast. 2. In afwijking van het eerste lid kunnen het bestuur van het betrokken waterschap en de raad van een betrokken gemeente op voorstel van één van beide partijen 					

Taakveld 7.2. Riolering						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	besluiten, dat de zuivering van daarbij aangewezen stedelijk afvalwater in die gemeente, vanaf een daarbij te bepalen tijdstip, geschiedt in een daartoe bestemde inrichting onder de zorg van die gemeente. Een besluit als bedoeld in de vorige volzin kan slechts worden genomen op grond dat zulks aantoonbaar doelmatiger is voor de zuivering van stedelijk afvalwater.					
Artikel 3.5.	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dragen zorg voor een doelmatige inzameling van het afvloeiend hemelwater, voor zover van degene die zich daarvan ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen, redelijkerwijs niet kan worden gevergd het afvloeiend hemelwater op of in de bodem of in het oppervlaktewater te brengen. 2. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dragen tevens zorg voor een doelmatige verwerking van het ingezamelde hemelwater. Onder het verwerken van hemelwater kunnen in ieder geval de volgende maatregelen worden begrepen: de berging, het transport, de nuttige toepassing, het, al dan niet na zuivering, terugbrengen op of in de bodem of in het oppervlaktewater van ingezameld hemelwater, en het afvoeren naar een zuiveringstechnisch werk. 	Verplichte taak				
Artikel 3.6.	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dragen zorg voor het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van de beheerder of de provincie behoort. 2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, omvatten mede de verwerking van het ingezamelde grondwater, waaronder in ieder geval worden begrepen de berging, het transport, de nuttige toepassing en het, al dan niet na zuivering, op of in de bodem of in het oppervlaktewater brengen van ingezameld grondwater, en het afvoeren naar een zuiveringstechnisch werk. 	Verplichte taak				
Artikel 3.10	<ol style="list-style-type: none"> 2. Indien internationale verplichtingen of bovenregionale belangen dat noodzakelijk maken, kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden 					Informatieplicht

Taakveld 7.2. Riolering						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	gesteld omtrent de door besturen van provincies, waterschappen of gemeenten met betrekking tot het waterbeheer te verstrekken informatie.					
Besluit lozen buiten inrichtingen						
Artikel 1.4	1. Burgemeester en wethouders van de gemeente waar het lozen plaatsvindt zijn bevoegd gezag, indien het lozen betreft als bedoeld in artikel 10.32 van de Wet milieubeheer.	Verplichte taak				
Artikel 3.1.4	Het lozen in een oppervlaktewaterlichaam of op of in de bodem van afvalwater afkomstig uit een openbaar ontwateringsstelsel of een openbaar hemelwaterstelsel is toegestaan, indien het stelsel voorkomt op het in het gemeentelijk rioleringsplan opgenomen overzicht van: 1. De in de gemeente aanwezige voorzieningen voor de inzamelingen verdere verwerking van afvloeiend hemelwater, bedoeld in artikel 3.5 van de Waterwet; 2. De maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, bedoeld in artikel 3.6 van de Waterwet; en het stelsel overeenkomstig het gemeentelijk rioleringsplan is uitgevoerd en wordt beheerd.					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 7.3 Afval

7.3 - Afval

Tot dit taakveld behoren de inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval:

- afvalscheiding en recycling;
- vuilophaal en afvoer;
- vuilstort en verwerking;
- baten afvalstoffenheffing en reinigingsrechten (via categorie 3.7);
- kosten van de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing.

Tot dit taakveld behoren niet:

- aanpak van zwerfvuil, veegdiensten, deze horen thuis onder taakveld 2.1.

Wettelijk kader

- Wet Milieubeheer
- Gemeentewet

Taakveld 7.3 Afval						
Wet/artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Gemeenten zijn verplicht te zorgen voor inzameling van huishoudelijk afval, in de vorm van inzameling en in de vorm van een inzamelpunt. De WM geeft de hoofdlijnen van de verplichte taakuitvoering; de gemeente bepaalt de detaillering en legt dat vast in een verordening.	Verplichte taak	Bandbreedte	Verordenende bevoegdheid	Geen voorschriften	Geen toezicht
INVENTARISATIE Wet Milieubeheer						
Titel 10.4 Het beheer van huishoudelijke en andere afvalstoffen						
Artikel WM 10.21	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad en burgemeester en wethouders dragen, al dan niet in samenwerking met de gemeenteraad en burgemeester en wethouders van andere gemeenten, ervoor zorg dat ten minste eenmaal per week de huishoudelijke afvalstoffen met uitzondering van grove huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld bij elk binnen haar grondgebied gelegen perceel waar zodanige afvalstoffen geregeld kunnen ontstaan. 2. Groente-, fruit- en tuinafval wordt daarbij in ieder geval afzonderlijk ingezameld. 3. De gemeenteraad kan besluiten tot het afzonderlijk inzamelen van andere bestanddelen van huishoudelijke afvalstoffen. 	Verplicht	Dimensio- nering			
Artikel WM 10.22	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elke gemeente draagt er zorg voor: <ol style="list-style-type: none"> a. dat grove huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld bij elk binnen haar grondgebied gelegen perceel waar zodanige afvalstoffen ontstaan, en b. dat er op ten minste één daartoe ter beschikking gestelde plaats binnen de gemeente of binnen de gemeenten waarmee wordt samengewerkt, in voldoende mate gelegenheid wordt geboden om grove huishoudelijke afvalstoffen achter te laten. 					
Artikel WM 10.23	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad stelt in het belang van de bescherming van het milieu een afvalstoffenverordening vast. 			Voor- geschreven toepassing		
Artikel WM 10.24	<ol style="list-style-type: none"> 1. De afvalstoffenverordening bevat ten minste regels omtrent: 		Dimensio- nering			

Taakveld 7.3 Afval						
Wet/artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ul style="list-style-type: none"> a. het overdragen of het ter inzameling aanbieden van huishoudelijke afvalstoffen aan een bij of krachtens de verordening aangewezen inzameldienst; b. het overdragen van zodanige afvalstoffen aan een ander; c. het achterlaten van zodanige afvalstoffen op een daartoe ter beschikking gestelde plaats. 					
Artikel WM 10.25	<p>Bij de afvalstoffenverordening kunnen in ieder geval regels worden gesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. ten einde te voorkomen dat afvalstoffen als zwerfafval in het milieu terechtkomen dan wel teneinde te bereiken dat zulks zo min mogelijk gebeurt; b. omtrent het opruimen van afvalstoffen die als zwerfafval in het milieu terecht zijn gekomen; c. omtrent het op een voor het publiek zichtbare plaats aanwezig hebben van afvalstoffen. 					
Artikel WM 10.26	De gemeenteraad betreft bij de voorbereiding van een zodanig besluit de ingezetenen en belanghebbenden, op de wijze voorzien in de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde verordening.					
Artikel WM 10.27	In gevallen als bedoeld in artikel 10.26, eerste lid, onder b en c, dragen de gemeenteraad en burgemeester en wethouders er zorg voor dat op ten minste één daartoe ter beschikking gestelde plaats binnen de gemeente of binnen de gemeenten waarmee wordt samengewerkt, in voldoende mate gelegenheid wordt geboden om huishoudelijke afvalstoffen achter te laten.					
Afvalstoffen						
Artikel WM 8.47	<ul style="list-style-type: none"> 3. Het bevoegd gezag verklaart een stortplaats voor gesloten, indien: <ul style="list-style-type: none"> a. het storten van afvalstoffen is beëindigd, b. voor zover een daartoe strekkend voorschrift voor de inrichting geldt, een bovenafdichting is aangebracht, en c. een eindinspectie door het bevoegd gezag is uitgevoerd waaruit is gebleken dat aan alle voorschriften, verbonden aan de omgevingsvergunning voor de 	Verplichte taak				Informatieplicht

Taakveld 7.3 Afval						
Wet/artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	inrichting, is voldaan en dat ook geen andere maatregelen ingevolge de Wet bodembescherming getroffen dienen te worden door degene die de stortplaats drijft, in geval van verontreiniging of aantasting van de bodem onder de stortplaats.					
Artikel WM 8.49	<ol style="list-style-type: none"> 1. Met betrekking tot een gesloten stortplaats worden zodanige maatregelen getroffen dat wordt gewaarborgd dat die stortplaats geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt, dan wel, voor zover dat redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de grootst mogelijke bescherming wordt geboden tegen die nadelige gevolgen. 2. Tot de maatregelen, bedoeld in het eerste lid, worden in ieder geval gerekend: <ol style="list-style-type: none"> a. maatregelen strekkende tot het in stand houden en onderhouden, alsmede het herstellen, verbeteren of vervangen van voorzieningen ter bescherming van de bodem; b. het regelmatig inspecteren van voorzieningen ter bescherming van de bodem, en c. het regelmatig onderzoeken van de bodem onder de stortplaats. 3. Degene die een stortplaats drijft, stelt een nazorgplan op ter uitvoering van de maatregelen, bedoeld in het eerste en tweede lid. Het nazorgplan behoeft de instemming van het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag beslist hierover binnen dertien weken na de indiening van het nazorgplan. Indien het bevoegd gezag niet binnen de gestelde termijn heeft beslist, is de instemming van rechtswege gegeven. Het bevoegd gezag maakt de instemming van rechtswege onverwijld nadat de beslistermijn is verstreken, bekend. 4. Het bevoegd gezag kan degene die een stortplaats drijft, bevelen het nazorgplan waarmee het heeft ingestemd, aan te passen gezien de ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu en de ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu, dan wel in verband met een verandering van de stortplaats sedert de datum van instemming met het nazorgplan. 					

Taakveld 7.3 Afval						
Wet/artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Titel 15.9. Heffingen op gemeentelijk en provinciaal niveau						
Artikel WM 15.33	<ol style="list-style-type: none"> De gemeenteraad kan ter bestrijding van de kosten die voor haar verbonden zijn aan het beheer van huishoudelijke afvalstoffen een heffing instellen, waaraan kunnen worden onderworpen degenen die, al dan niet krachtens een zakelijk of persoonlijk recht, gebruik maken van een perceel ten aanzien waarvan krachtens de artikelen 10.21 en 10.22 een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. 	Optioneel				
Artikel GW 229	Rechten kunnen worden geheven ter zake van: <ol style="list-style-type: none"> het gebruik overeenkomstig de bestemming van voor de openbare dienst bestemde gemeentebezittingen of van voor de openbare dienst bestemde werken of inrichtingen die bij de gemeente in beheer of in onderhoud zijn; het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten; het geven van gemakkelikheden waarbij gebruik wordt gemaakt van door of met medewerking van het gemeentebestuur tot stand gebrachte of in stand gehouden voorzieningen of waarbij een bijzondere voorziening in de vorm van toezicht of anderszins van de zijde van het gemeentebestuur getroffen wordt. 					

WM = Wet milieubeheer

GW = Gemeentewet

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu waaronder:

- de bescherming en de sanering van de kwaliteit van de bodem en de atmosfeer;
- de beheersing van geluidhinder;
- bescherming tegen straling en dergelijke;
- verplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven;
- ongediertebestrijding;
- RUD, Regionale Uitvoeringdiensten.

Tot dit taakveld behoren niet:

- taken op het gebied de zorg voor de waterkwaliteit, deze horen thuis onder taakveld 7.2;
- milieu-educatie, deze hoort thuis onder taakveld 4.3;
- afvalscheiding, deze hoort thuis onder taakveld 7.3.

Wettelijk kader

- Wet Milieubeheer; deze wet is een bundeling van een aantal specifieke wetten; dit betekent dat de WM regelingen bevat op een groot aantal specifieke milieuthema's.
- Kernenergiewet
- Wet Bodembescherming
- Woningwet
- Besluit Omgevingsrecht

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	In de Wet Milieubeheer worden uiteenlopende taken aan de gemeenten toegekend. Op het punt van beleidsvrijheid zijn er verschillen tussen deze taken. Zo is de gemeente vrij in het maken van een milieubeleidsplan maar is de gemeente beperkt waar het betreft milieunormen. In de totaalbeoordeling wegen deze milieunormen het zwaarst.	Verplicht	Bandbreedte	Medebewind	Geen voorschriften	Informatieplicht
INVENTARISATIE						
Regeling						
Wet Milieubeheer						
Artikel 4.16	<ol style="list-style-type: none"> De gemeenteraad kan een gemeentelijk milieubeleidsplan vaststellen, dat met het oog op de bescherming van het milieu richting geeft aan door de gemeenteraad onderscheidenlijk burgemeester en wethouders te nemen beslissingen. Het plan bevat de hoofdzaken van het door de gemeenteraad onderscheidenlijk burgemeester en wethouders te voeren milieubeleid. 	Optioneel				
Artikel WM, 4.17,2	Burgemeester en wethouders betrekken bij de voorbereiding van het plan de naar hun oordeel bij de te behandelen onderwerpen meest belanghebbende bestuursorganen. Daartoe behoren in elk geval: a. gedeputeerde staten, b. burgemeester en wethouders van de aangrenzende gemeenten, en c. Onze Minister.				Voorgescreven	
Artikel WM 4.17,3	Burgemeester en wethouders betrekken bij de voorbereiding van het plan voorts de ingezetenen en belanghebbenden, op de wijze voorzien in de krachtens artikel 150 van de Gemeentewet vastgestelde verordening.				Voorgescreven	
Hoofdstuk 5. Milieukwaliteitseisen						
Artikel 5.1	<p>Titel 5.1 Algemene bepalingen ten aanzien van milieukwaliteitseisen</p> <ol style="list-style-type: none"> In het belang van de bescherming van het milieu kunnen, voor zover dit van meer dan provinciaal belang is, bij algemene maatregel van bestuur eisen worden gesteld ten aanzien van de kwaliteit van onderdelen van het milieu vanaf een daarbij te bepalen tijdstip. 					

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Luchtkwaliteitseisen						
Artikel Titel 5.2	In een bijlage bij de Wet Milieubeheer zijn normen gegeven voor de vereiste luchtkwaliteit in verschillende situatie. Deze normering geldt ook voor gemeentelijk beleid. Op een aantal onderdelen is inzet van gemeenten verplicht.					
Artikel 5.9.	Burgemeester en wethouders stellen in de in bijlage 2, voorschrift 13.1, aangegeven gevallen waarin een plandrempel wordt overschreden een plan vast, waarin wordt aangegeven op welke wijze en door middel van welke maatregelen voldaan zal worden aan de desbetreffende in de bijlage genoemde grenswaarde, binnen de voor die waarde gestelde termijn. Zij dragen zorg voor de uitvoering van het plan.	Verplichte taak	Bandbreedte			
Artikel 5.13	1. Een of meerdere bestuursorganen gezamenlijk, niet zijnde bestuursorganen van het Rijk, kunnen een programma vaststellen dat gericht is op het bereiken van een in bijlage 2 opgenomen grenswaarde in een bij dat programma aan te wijzen gebied, niet zijnde een krachtens artikel 5.12, derde lid, aangewezen of aan te wijzen gebied, waar een grenswaarde wordt overschreden of dreigt te worden overschreden.					
Artikel 5.19	1. Het beoordelen van de luchtkwaliteit vindt overeenkomstig de bij of krachtens deze paragraaf gestelde regels plaats in alle agglomeraties en zones, aangewezen krachtens artikel 5.22.					
Milieueffectrapportage						
Paragraaf 7.2.	De MER is verplicht voor gemeenten in geval de gemeente initiatiefnemer is (besluit-MER, artikel 7.22) en in geval een plan-mer aan de orde is (WM artikel 7.7.). De inhoud van de MER is op hoofdlijnen vastgelegd.					
Geluid						
Artikel 11.6	4. Burgemeester en wethouders van gemeenten die behoren tot krachtens artikel 11.5 aangewezen agglomeraties, stellen geluidsbelastingkaarten vast die betrekking hebben op de geluidsbelasting en de geluidsbelasting L_{night} vanwege: a. wegen, daaronder begrepen spoorwegen die deel uitmaken van een weg;	Verplichte taak				

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ul style="list-style-type: none"> b. spoorwegen die niet deel uitmaken van een weg; c. luchthavens als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet luchtvaart; d. de luchthaven Schiphol, bedoeld in hoofdstuk 8 van de Wet luchtvaart; e. inrichtingen of verzamelingen van inrichtingen. <p>3. De geluidsbelastingkaarten geven ten minste een weergave van:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. de geluidsbelasting en de geluidsbelasting L_{night} veroorzaakt door de in het eerste, tweede onderscheidenlijk vierde lid, bedoelde geluidsbronnen in het kalenderjaar voorafgaand aan dat van de vaststelling van de geluidsbelastingkaart; b. het aantal geluidsgevoelige objecten en bewoners van woningen die aan bepaalde waarden van de geluidsbelasting en de geluidsbelasting L_{night} worden blootgesteld. 					
Handhaving bij inrichtingen						
Artikel 18,2	Dit betreft de handhaving van vergunningen bij inrichtingen. De handhaving is gebaseerd op de voorwaarden die in de vergunning zijn opgenomen.	Verplichte taak				
	Bodembescherming - algemeen NB Onderstaande inzake bodembescherming geldt voor de circa 25 gemeenten die als bevoegd gezag gemeenten zijn aangewezen.					
Artikel 27	<ul style="list-style-type: none"> 1. Degene die op of in de bodem handelingen verricht als bedoeld in de artikelen 6 tot en met 11 en daarbij kennis neemt van een verontreiniging of aantasting van de bodem die door die handelingen wordt veroorzaakt, maakt zo spoedig mogelijk melding van de verontreiniging of de aantasting bij gedeputeerde staten van de provincie waar zij plaatsvindt, en geeft daarbij aan welke van de in artikel 13 bedoelde maatregelen hij voornemens is te treffen of reeds heeft getroffen. 2. In een geval als bedoeld in het eerste lid kunnen gedeputeerde staten aanwijzingen geven met betrekking tot de te nemen maatregelen. Gedeputeerde staten kunnen tevens een aanwijzing geven tot het laten 					

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	beoordelen van de reinigbaarheid en de immobiliseerbaarheid van de verontreinigde grond op een bij die aanwijzing te bepalen wijze.					
	Bodembescherming - Verplichte aankoop door gemeenten bij ernstige verontreiniging					
Artikel 57 (alle gemeenten)	1. Een gemeente is verplicht tot aankoop van grond, de daarop staande woning of een recht met betrekking tot de grond of de woning					
Straling en kernenergie						
Artikel KW 40	5. Het bestuur van de veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de organisatie ten behoeve van een doelmatige bestrijding van ongevallen met categorie B-objecten. De burgemeester is verantwoordelijk voor de coördinatie van die bestrijding.					
Artikel KW 49c	De burgemeester deelt de bevelen en algemeen verbindende voorschriften die hij op grond van artikel 175 onderscheidenlijk 176 van de Gemeentewet bij een ongeval met een categorie B-object heeft gegeven, onmiddellijk mee aan Onze Minister, Onze Minister wie het aangaat, de commissaris van de Koning en de Autoriteit.					
Regionale Uitvoeringsdiensten						
Artikel BO 7.1.	1. Gedeputeerde staten en burgemeester en wethouders dragen er zorg voor dat in ieder geval de volgende taken voor de in bijlage IV aangewezen omgevingsvergunningen en activiteiten waarvoor zij bevoegd gezag zijn door een omgevingsdienst worden uitgevoerd: (onder andere: – voorbereiden van beschikkingen inzake omgevingsvergunningen, e.d. – beoordelen van meldingen – toezicht op naleving)	Verplicht				
Luchtkwaliteitseisen						

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	Grenswaarden inzake luchtkwaliteit (WM Bijlage 2 - grenswaarden) 5.2.2. Plannen					
Artikel WM 5.9	1. Burgemeester en wethouders stellen in de in bijlage 2, voorschrift 13.1, [stikstofdioxide - NO2] aangegeven gevallen waarin een plandrempel wordt overschreden een plan vast, waarin wordt aangegeven op welke wijze en door middel van welke maatregelen voldaan zal worden aan de desbetreffende in de bijlage genoemde grenswaarde, binnen de voor die waarde gestelde termijn. Zij dragen zorg voor de uitvoering van het plan.	Verplichte taak	Bandbreedte			
Artikel WM 5.9	4. Voor 1 mei van het jaar volgend op het jaar waarin de overschrijding van de desbetreffende plandrempel, met inachtneming van de krachtens artikel 5.20 gestelde regels, is vastgesteld en gerapporteerd, stellen burgemeester en wethouders gedeputeerde staten in kennis van een vastgesteld plan als bedoeld in het eerste lid. Voor 1 juli van dat jaar stellen gedeputeerde staten Onze Minister in kennis van alle door hen ontvangen plannen. 5. Burgemeester en wethouders rapporteren eenmaal in de drie jaar, voor 1 mei van het op die periode volgende jaar, aan gedeputeerde staten omtrent de voortgang van de uitvoering van een plan of plannen als bedoeld in het eerste lid. Voor 1 juli van dat jaar stellen gedeputeerde staten Onze Minister in kennis van alle door hen ontvangen voortgangsrapportages.					Informatieplicht
Artikel WM 5.9	6. Burgemeester en wethouders dragen er zorg voor dat het plan, bedoeld in het eerste lid, in overeenstemming is met een programma als bedoeld in artikel 5.12, eerste lid, of 5.13, eerste lid					
Nationaal programma en overige programma's (luchtkwaliteit SO2)						
Artikel WM 5.12	1. Onze Minister stelt, in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad en gehoord de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, met betrekking tot een in bijlage 2 opgenomen grenswaarde die op of na het daarbij behorende tijdstip wordt overschreden of dreigt te worden overschreden, een programma vast dat gericht is op het bereiken van die					

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>grenswaarde. Het programma heeft betrekking op een daarbij aan te geven periode van vijf jaar.</p> <p>9. De daartoe bevoegde bestuursorganen dragen zorg voor de tijdige uitvoering van de maatregelen die in het programma zijn genoemd of beschreven</p>					
Hoofdwegennet						
Artikel WM 5.12b	<p>3. Voor zover het uitvoeren van de in het eerste lid bedoelde maatregelen niet in overeenstemming is met het bestemmingsplan of de beheerverordening, geldt het op die maatregelen betrekking hebbende onderdeel van het programma, bedoeld in artikel 5.12, eerste lid, als een omgevingsvergunning waarbij ten behoeve van een project van nationaal belang, met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken. Bij de toepassing van artikel 2.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht worden onder bestemmingsplan of beheersverordening mede de betrokken onderdelen van het programma, bedoeld in artikel 5.12, eerste lid, begrepen.</p> <p>4. In de gevallen waarin het derde lid van toepassing is, stelt de gemeenteraad een bestemmingsplan of een beheersverordening als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening vast overeenkomstig de onderdelen van het programma, bedoeld in het derde lid. Dit geschiedt binnen een jaar na de datum van inwerkingtreding van de Crisis- en herstelwet of, ingeval van een wijziging van dat programma die of nieuw programma dat na die datum wordt vastgesteld, binnen een jaar nadat die wijziging of dat programma onherroepelijk is geworden.</p> <p>5. Voor zover een ontwerp van een bestemmingsplan zijn grondslag vindt in de onderdelen van het programma, bedoeld in het derde lid, kunnen zienswijzen geen betrekking hebben op dat deel van het ontwerp van het bestemmingsplan.</p>	Verplichte taak	Doelvoorschrift			

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
[interbestuurlijk programma]						
Artikel WM 5.13	1. een of meerdere bestuursorganen gezamenlijk, niet zijnde bestuursorganen van het Rijk, kunnen een programma vaststellen dat gericht is op het bereiken van een in bijlage 2 opgenomen grenswaarde in een bij dat programma aan te wijzen gebied, niet zijnde een krachtens artikel 5.12, derde lid, aangewezen of aan te wijzen gebied, waar een grenswaarde wordt overschreden of dreigt te worden overschreden.					
Artikel WM 5.13	2. Bij de vaststelling van een programma op grond van het eerste lid wordt het krachtens artikel 5.12, eerste lid ²⁰ , vastgestelde programma in acht genomen.					
Artikel WM 5.13	5. Indien voor een gebied als bedoeld in het eerste lid geen programma als bedoeld in dat lid wordt vastgesteld, treffen de betrokken bestuursorganen onverwijld de redelijkerwijs mogelijke maatregelen die er op gericht zijn de betreffende grenswaarde te bereiken. De artikelen 5.12, negende en elfde lid, en 5.14 zijn van overeenkomstige toepassing					
Artikel WM 5.14	De daartoe in een programma als bedoeld in artikel 5.12, eerste lid, of 5.13, eerste lid, aangewezen bestuursorganen rapporteren jaarlijks voor 1 juli aan Onze Minister over de voortgang en uitvoering van een programma en de daarin opgenomen maatregelen, ontwikkelingen en besluiten, alsmede over de effecten daarvan op de luchtkwaliteit.					
	Uitoefening van bevoegdheden of toepassing van wettelijke voorschriften					
Artikel WM 5.16	1. Bestuursorganen maken bij de uitoefening van een in het tweede lid bedoelde bevoegdheid of toepassing van een daar bedoeld wettelijk voorschrift, welke uitoefening of toepassing gevolgen kan hebben voor de luchtkwaliteit, gebruik van een of meer van de volgende gronden en maken daarbij aannemelijk: a. dat een uitoefening of toepassing, rekening houdend met de effecten op de luchtkwaliteit van onlosmakelijk met die uitoefening of toepassing samenhangende maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit, niet leidt					

²⁰ Nationaal plan

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>tot het overschrijden, of tot het op of na het tijdstip van ingang waarschijnlijk overschrijden, van een in bijlage 2 opgenomen grenswaarde;</p> <p>b. dat, met inachtneming van het vijfde lid en de krachtens dat lid gestelde regels:</p> <ul style="list-style-type: none"> – de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van die uitoefening of toepassing per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft, of – bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met die uitoefening of toepassing samenhangende maatregel of een door die uitoefening of toepassing optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert; <p>c. dat een uitoefening of toepassing, rekening houdend met de effecten op de luchtkwaliteit van onlosmakelijk met die uitoefening of toepassing samenhangende maatregelen ter verbetering van de luchtkwaliteit, niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie in de buitenlucht van een stof waarvoor in bijlage 2 een grenswaarde is opgenomen;</p> <p>d. dat een uitoefening dan wel toepassing is genoemd of beschreven in, dan wel betrekking heeft op, een ontwikkeling of voorgenomen besluit welke is genoemd of beschreven in, dan wel past binnen of in elk geval niet in strijd is met een op grond van artikel 5.12, eerste lid, of artikel 5.13, eerste lid, vastgesteld programma.</p> <p>2. De in het eerste lid bedoelde bevoegdheden of wettelijke voorschriften zijn de bevoegdheden en wettelijke voorschriften, bedoeld in:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. de artikelen 1.2, 7.27, 7.35, 7.42 en 8.40, eerste lid; b. de artikelen 9.5.1 en 9.5.6; c. de artikelen 3.1, 3.26 en 3.28 van de Wet ruimtelijke ordening; d. artikel 9, eerste lid, van de Tracéwet; e. artikel 9 van de Spoedwet wegverbreding; f. artikel 2 van de Interimwet stad-en-milieubenadering; 					

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>g. artikel 2.4 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor zover die bevoegdheid betrekking heeft op:</p> <ul style="list-style-type: none"> – activiteiten met betrekking tot een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, van die wet; – activiteiten die op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder i, van die wet, bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen, voor zover die activiteiten plaatsvinden binnen een inrichting en voor zover dat bij die maatregel is bepaald; – gevallen waarin van het bestemmingsplan wordt afgeweken met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van die wet of, voor zover daartoe aangewezen bij algemene maatregel van bestuur, met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van die wet; <p>h. artikel 2.3 van de Crisis- en herstelwet.</p> <p>5. Voor de toepassing van het eerste lid, aanhef en onder b, aanhef en sub 2, of onder c, voor zover het betreft de onlosmakelijk met een uitoefening of toepassing samenhangende maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. worden voor iedere stof afzonderlijk de positieve of negatieve effecten voor de luchtkwaliteit in beschouwing genomen; b. is er een functionele of geografische samenhang tussen enerzijds het gebied of de gebieden waarop de uitoefening van bevoegdheden of de toepassing van wettelijke voorschriften, bedoeld in dat lid, betrekking heeft, en anderzijds de maatregel of maatregelen die in verband met die uitoefening of toepassing wordt of worden genomen; c. worden maatregelen ter vermindering van de concentratie van een stof niet later dan gelijktijdig met de te compenseren activiteiten uitgevoerd, tenzij een gelijktijdige uitvoering een vermindering van de concentratie van die stof op de langere termijn in de weg staat of anderszins niet doelmatig is, en d. worden waarborgen getroffen opdat de maatregelen ter vermindering van de concentratie van een stof daadwerkelijk worden uitgevoerd. 					

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Milieueffectrapportage						
	§ 7.2. Plannen en besluiten ten aanzien waarvan het maken van een milieueffectrapport verplicht is					
Artikel WM 7.2	<p>AMVB</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij algemene maatregel van bestuur worden de activiteiten aangewezen: <ol style="list-style-type: none"> a. die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu; b. ten aanzien waarvan het bevoegd gezag moet beoordelen of zij belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. 2. Terzake van de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, worden bij de maatregel de categorieën van plannen aangewezen bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Een plan wordt slechts aangewezen indien het plan het kader vormt voor een besluit als bedoeld in het derde of vierde lid. Een plan vormt in elk geval het kader voor een zodanig besluit indien in dat plan: <ol style="list-style-type: none"> a. een locatie of een tracé wordt aangewezen voor die activiteiten, of b. een of meerdere locaties of tracés voor die activiteiten worden overwogen. 3. Terzake van de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden de categorieën van besluiten aangewezen bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport moet worden gemaakt. 4. Terzake van de activiteiten, bedoeld in het eerste lid, onder b, worden de categorieën van besluiten aangewezen in het kader waarvan het bevoegd gezag krachtens de artikelen 7.17 of 7.19 moet beoordelen of die activiteiten de in dat onderdeel bedoelde gevolgen hebben, en indien dat het geval is, bij de voorbereiding waarvan een milieueffectrapport moet worden gemaakt. 					
Artikel WM 7.2a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een milieueffectrapport wordt gemaakt bij de voorbereiding van een op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling verplicht vast te stellen plan waarvoor, in verband met een daarin opgenomen activiteit, een passende beoordeling moet worden gemaakt artikel 2.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. 	Verplichte taak				

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
MER m.b.t. een plan						
Artikel WM 7.7	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het milieueffectrapport dat betrekking heeft op een plan, wordt opgesteld door het bevoegd gezag en bevat ten minste: <ol style="list-style-type: none"> a. een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd; b. een beschrijving van de voorgenomen activiteit, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven; c. een overzicht van eerder vastgestelde plannen die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven; d. een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen; e. een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven; f. een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven; g. een beschrijving van de maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen op het milieu van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen; h. een overzicht van de leemten in de beschrijvingen, bedoeld in de onderdelen d en e, ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens; i. een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven. 	Verplichte taak	Voorschrift	Voorgescreven toepassing		

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	4. AMvB					
Artikel WM 7.8	Alvorens het milieueffectrapport op te stellen, raadpleegt het bevoegd gezag de adviseurs en de bestuursorganen die ingevolge het wettelijk voorschrift waarop het plan berust bij de voorbereiding van het plan worden betrokken over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie die gericht is op wat relevant is voor het plan en die op grond van artikel 7.7 in het milieueffectrapport moet worden opgenomen.					
Artikel WM 7.14	<ol style="list-style-type: none"> 1. In of bij het plan wordt in ieder geval vermeld: <ol style="list-style-type: none"> a. de wijze waarop rekening is gehouden met de in het milieueffectrapport beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de activiteit waarop het plan betrekking heeft; b. hetgeen is overwogen omtrent de in het milieueffectrapport beschreven alternatieven; c. hetgeen is overwogen omtrent de bij het ontwerp van het plan terzake van het milieueffectrapport naar voren gebrachte zienswijzen; d. hetgeen is overwogen omtrent het door de commissie overeenkomstig artikel 7.12 uitgebrachte advies. 					
Artikel WM 7.17	<ol style="list-style-type: none"> 1. Behoudens in het geval dat toepassing is gegeven aan artikel 7.16, vijfde lid, neemt het bevoegd gezag uiterlijk zes weken na de datum van ontvangst een beslissing omtrent de vraag of bij de voorbereiding van het betrokken besluit voor de activiteit, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kan hebben, een milieueffectrapport moet worden gemaakt. 					
MER-besluit						
Artikel WM 7.37	<p>In het besluit wordt in ieder geval vermeld:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. de wijze waarop rekening is gehouden met de in het milieueffectrapport beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de activiteit waarop het besluit betrekking heeft; b. hetgeen is overwogen omtrent de in het milieueffectrapport beschreven alternatieven; 	Verplichte taak				

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>c. hetgeen is overwogen omtrent de overeenkomstig artikel 7.32 ter zake van het milieueffectrapport naar voren gebrachte zienswijzen;</p> <p>d. elke aan het besluit verbonden milieuvoorwaarde;</p> <p>e. voor zover van toepassing, een beschrijving van alle kenmerken van de activiteit en de geplande maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te vermijden, te voorkomen of te beperken en, indien mogelijk, te compenseren en, met het oog daarop, op welk moment de maatregelen gerealiseerd dienen te zijn;</p> <p>f. in voorkomend geval, elke monitoringsmaatregel, procedure voor de monitoring en wijze van monitoring van die gevolgen waarvoor het bevoegd gezag monitoring noodzakelijk acht, waarbij het soort parameters dat wordt gemonitord en de looptijd van de monitoring evenredig moeten zijn met de aard, de locatie en de omvang van de activiteit en met het belang van de gevolgen voor het milieu</p>					
H. 8 Inrichtingen						
Artikel WM 8.40a	<p>1. Indien bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 8.40 een verplichting is opgenomen voor degene die de inrichting drijft, om daarbij aangegeven maatregelen te treffen, kan daarbij worden bepaald dat diegene in plaats daarvan andere maatregelen kan treffen, wanneer met die andere maatregelen ten minste een gelijkwaardig niveau van bescherming van het milieu wordt bereikt.</p> <p>2. Degene die de inrichting drijft dient een aanvraag in tot het kunnen treffen van andere maatregelen bij het bestuursorgaan, aangegeven bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, welke aanvraag gegevens bevat waaruit blijkt dat met die andere maatregelen ten minste een gelijkwaardig niveau van bescherming van het milieu wordt bereikt.</p>					
Artikel WM 8.42	<p>1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 8.40 kan met betrekking tot daarbij aangegeven onderwerpen de verplichting</p>					

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>worden opgelegd te voldoen aan voorschriften die nodig zijn ter bescherming van het milieu, gesteld door een bij die maatregel aangegeven bestuursorgaan.</p> <p>3. Het bestuursorgaan, bedoeld in het eerste lid, kan voorschriften stellen die afwijken van de regels, gesteld bij of krachtens de maatregel, bedoeld in dat lid, indien dat bij of krachtens die maatregel is bepaald. Bij of krachtens de maatregel kan worden bepaald in welke mate de voorschriften kunnen afwijken en kan worden bepaald dat slechts kan worden afgeweken in daarbij aangegeven categorieën van gevallen.</p> <p>4. Het bestuursorgaan kan de voorschriften aanvullen, wijzigen of intrekken indien dat nodig is ter bescherming van het milieu</p>					
Artikel WM 8.42a	Het bevoegd gezag kan voorschriften aan een omgevingsvergunning voor een inrichting verbinden die afwijken van de regels, gesteld bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 8.40, indien dat bij of krachtens die maatregel is bepaald. Bij of krachtens de maatregel kan worden bepaald in welke mate de voorschriften kunnen afwijken en kan worden bepaald dat slechts kan worden afgeweken in daarbij aangegeven categorieën van gevallen.					
H 11. Geluid						
Artikel WM 11.6	<p>4. Burgemeester en wethouders van gemeenten die behoren tot krachtens artikel 11.5 aangewezen agglomeraties, stellen geluidsbelastingkaarten vast die betrekking hebben op de geluidsbelasting en de geluidsbelasting L_{night} vanwege:</p> <p>a. wegen, daaronder begrepen spoorwegen die deel uitmaken van een weg;</p> <p>b. spoorwegen die niet deel uitmaken van een weg;</p> <p>c. luchthavens als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet luchtvaart;</p> <p>d. de luchthaven Schiphol, bedoeld in hoofdstuk 8 van de Wet luchtvaart;</p> <p>e. inrichtingen of verzamelingen van inrichtingen.</p> <p>5. De geluidsbelastingkaarten geven ten minste een weergave van:</p> <p>a. de geluidsbelasting en de geluidsbelasting L_{night} veroorzaakt door de in het eerste, tweede onderscheidenlijk vierde lid, bedoelde geluidsbronnen in het</p>	Verplichte taak	Voorschrift	Voorgescreven toepassing		

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	kalenderjaar voorafgaand aan dat van de vaststelling van de geluidsbelastingkaart; b. het aantal geluidsgevoelige objecten en bewoners van woningen die aan bepaalde waarden van de geluidsbelasting en de geluidsbelasting L_{night} worden blootgesteld.					
	AMvB 6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld omtrent de inhoud, vormgeving en inrichting van geluidsbelastingkaarten, welke regels kunnen verschillen voor wegen en spoorwegen als bedoeld in het eerste en tweede lid en agglomeraties.					
Artikel 11.12	1. Gedeputeerde staten stellen vóór 18 juli 2013 aan de hand van de geluidsbelastingkaarten, bedoeld in artikel 11.6, tweede lid, een actieplan vast met betrekking tot de krachtens artikel 11.4, tweede lid, gepubliceerde delen van wegen en spoorwegen. Indien er sprake is van een belangrijke ontwikkeling die van invloed is op de geluidhindersituatie, en daarnaast ten minste elke vijf jaar na de vaststelling, wordt het actieplan opnieuw overwogen en zo nodig aangepast. 2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op burgemeester en wethouders van gemeenten die behoren tot krachtens artikel 11.5 aangewezen agglomeraties, met dien verstande dat het actieplan betrekking heeft op de in artikel 11.6, vierde lid, bedoelde geluidsbronnen.					
Artikel 11.13	AMvB actieplannen					
	Hoofdstuk 12. Verslag-, registratie- en meetverplichtingen Titel 12.1. Registers beschermde gebieden					
Artikel WM 12.10	(Externe veiligheid) 1. Onze Minister, Onze Minister van Economische Zaken, provinciale besturen, gemeentebesturen alsmede beheerders als bedoeld in artikel 1.1 van de Waterwet, dragen er zorg voor dat overeenkomstig artikel 6 van de kaderrichtlijn water één of meer registers worden bijgehouden van de in					

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>bijlage IV van de kaderrichtlijn water bedoelde beschermde gebieden, voor zover die gebieden onder hun beheer vallen.</p> <p>2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld aangaande de registers. Daarbij kan, in afwijking van het eerste lid, worden voorzien in de mogelijkheid dat de registratie van beschermde gebieden wordt gedaan door provinciale besturen dan wel Onze in het eerste lid genoemde ministers, mede als het gaat om gebieden die in beheer zijn bij andere bestuursorganen.</p>					
Artikel WM 12.13	<p>1. Het bevoegd gezag is verplicht gegevens over externe veiligheid aan de instantie, bedoeld in artikel 12.12, derde lid, te verstrekken, evenals de wijzigingen die in deze gegevens optreden.</p> <p>2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de te verstrekken gegevens.</p> <p>3. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent het tijdstip waarop de gegevens, bedoeld in het eerste lid, dienen te worden verstrekt.</p> <p>4. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze waarop de gegevens door het bevoegd gezag aan de instantie, bedoeld in artikel 12.12, derde lid, worden verstrekt.</p>	Verplichte taak				
	<p>Hoofdstuk 17. Maatregelen in bijzondere omstandigheden</p> <p>Titel 17.1. Maatregelen bij een ongewoon voorval</p>					
Artikel WM 17.2,3	<p>Het bestuursorgaan dat een melding als bedoeld in het eerste of tweede lid ontvangt, geeft van die melding en de daarbij verstrekte gegevens onverwijld kennis aan:</p> <p>a. de burgemeesters van de betrokken gemeenten;</p> <p>b. de inspecteur;</p> <p>c. de voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's in de gevallen dat de gevolgen van het voorval zich voordoen dan wel kunnen voordoen buiten de grenzen van de gemeente waar de inrichting geheel of in hoofdzaak is gelegen;</p> <p>d. gedeputeerde staten van de betrokken provincie in de gevallen dat het voorval verontreiniging of aantasting van de bodem tot gevolg heeft;</p>					

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	e. andere bestuursorganen of overheidsdiensten, die direct belang hebben bij een onverwijld mededeling.					
Artikel WM 17.10	<p>1. Het bevoegd gezag kan degene die een activiteit verricht, waardoor zich milieuschade of een onmiddellijke dreiging daarvan voordoet:</p> <p>a. verplichten informatie te verstrekken over een onmiddellijke dreiging van milieuschade of in gevallen waarin een dergelijke dreiging vermoed wordt;</p> <p>b. verplichten aanvullende gegevens te verstrekken over elke milieuschade die zich heeft voorgedaan;</p> <p>c. verplichten de nodige preventieve of herstelmaatregelen te treffen;</p> <p>d. instructies geven met betrekking tot de maatregelen, bedoeld onder c.</p> <p>2. Het bevoegd gezag kan zelf elke maatregel als bedoeld in artikel 17.13, eerste lid, alsmede de nodige preventieve of herstelmaatregelen treffen of de uitvoering daarvan opdragen aan derden.</p>					
Artikel WM 17.12	<p>Bij dreigende milieuschade:</p> <p>3. Het bevoegd gezag informeert onverwijld de bestuursorganen of overheidsdiensten, bedoeld in artikel 17.2, derde lid.</p> <p>4. Het bevoegd gezag verplicht degene die de activiteit verricht onmiddellijk de nodige maatregelen te treffen.</p> <p>5. Het bevoegd gezag stelt belanghebbenden, respectievelijk de bestuursorganen of overheidsdiensten, bedoeld in artikel 17.2, derde lid, in de gelegenheid hun zienswijze naar voren te brengen, respectievelijk advies uit te brengen over het ontwerp van het te nemen besluit, bedoeld in het vierde lid, tenzij de situatie zo spoedeisend is dat een zienswijze of advies niet kan worden afgewacht.</p> <p>6. Het bevoegd gezag betreft bij de beslissing, bedoeld in het vierde lid, de naar voren gebrachte zienswijzen en houdt bij die beslissing rekening met de uitgebrachte adviezen. Van de beschikking wordt mededeling gedaan aan de bestuursorganen of overheidsdiensten, bedoeld in artikel 17.2, derde lid.</p>					
Artikel WM17.13	<p>Bij ontstane milieuschade:</p> <p>3. Het bevoegd gezag informeert onverwijld de bestuursorganen of overheidsdiensten, bedoeld in artikel 17.2, derde lid, alsmede in het geval de</p>					

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>milieuschade zich voordoet of kan voordoen buiten de grenzen van Nederland Onze Minister.</p> <p>4. Onze Minister informeert na ontvangst van de informatie als bedoeld in het derde lid de regering van het betrokken land of een door die regering aan te wijzen autoriteit of instantie.</p> <p>5. Het bevoegd gezag verplicht degene die de activiteit verricht onmiddellijk de nodige maatregelen te treffen. Artikel 17.12, vijfde en zesde lid, is van overeenkomstige toepassing.</p>					
Artikel WM 17.14	<p>1. Het bevoegd gezag stelt vast wie de activiteit verricht waardoor milieuschade of de onmiddellijke dreiging daarvan wordt veroorzaakt, alsmede de omvang van de milieuschade. Artikel 17.13, derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.</p> <p>2. Indien niet kan worden vastgesteld wie de activiteit verricht waardoor de milieuschade of de onmiddellijke dreiging daarvan wordt veroorzaakt, beslist het bevoegd gezag of het krachtens het bepaalde in deze titel maatregelen treft. Artikel 17.10, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.</p> <p>3. Het bevoegd gezag beslist op een verzoek tot instemming als bedoeld in artikel 17.13, zesde lid, welke herstelmaatregelen in overeenstemming met bijlage II bij EG-richtlijn milieuaansprakelijkheid door degene die de activiteit verricht worden getroffen. Het bevoegd gezag kan verlangen dat bij of ter aanvulling op dit verzoek een beoordeling van de omvang van de schade wordt verstrekt.</p>					
Handhaving						
Artikel WM 18,2	<p>1. Het bestuursorgaan dat ingevolge artikel 8.41, tweede lid, onder a, het orgaan is waaraan de melding wordt gericht, dan wel in andere gevallen burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de inrichting geheel of in hoofdzaak zal zijn of is gelegen, hebben tot taak:</p> <p>a. zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving van de voorschriften die voor degene die de inrichting drijft, gelden op grond van:</p>	Verplichte taak				Interveniërend toezicht

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ol style="list-style-type: none"> 1. het bepaalde bij of krachtens deze wet en de in artikel 13.1, tweede lid, genoemde wetten, voor zover dat bij of krachtens die wetten is bepaald; 2. de EG-verordening PRTR; 3. de EG-verordening registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen; 4. De EG-verordening indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels; <ol style="list-style-type: none"> b. gegevens die met het oog op de uitoefening van de taak als bedoeld onder a van belang zijn te verzamelen en te registreren; c. klachten die betrekking hebben op de naleving van het met betrekking tot de inrichting bij of krachtens de betrokken wetten bepaalde, te behandelen. 					
Artikel WM 18,12a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Voor zover artikel 5.2, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht niet van toepassing is, hebben Onze betrokken Minister, gedeputeerde staten, burgemeester en wethouders en het bestuursorgaan dat tot verlening van vergunningen als bedoeld in artikel 6.2 van de Waterwet bevoegd is tot taak zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving van de artikelen 1.1a en 10.1. 2. Gedeputeerde staten, burgemeester en wethouders en het bestuursorgaan dat tot verlening van vergunningen als bedoeld in artikel 6.2 van de Waterwet bevoegd is hebben tot taak zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 10.2 en 10.54. 	Verplichte taak				
Artikel WM 18.2d	<ol style="list-style-type: none"> 1. Voor zover artikel 5.2, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht niet van toepassing is, hebben burgemeester en wethouders tot taak zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving van de verplichtingen, gesteld bij of krachtens: <ol style="list-style-type: none"> a. de afvalstoffenverordening; b. artikel 10.29; c. artikel 10.52. 					

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>2. Burgemeester en wethouders hebben tevens tot taak zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving buiten een inrichting van de bij of krachtens hoofdstuk 10 gestelde verplichtingen, voor zover zij betrekking hebben op:</p> <p>a. het zich ontdoen van afvalwater als bedoeld in artikel 10.32;</p> <p>b. het zich ontdoen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in artikel 10.37;</p> <p>c. het zich ontdoen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in artikel 10.51.</p>					
Hoofdstuk 19. Openbaarheid van milieu-informatie						
Artikel WM 19.1c	Onverminderd artikel 8 van de Wet openbaarheid van bestuur verstrekt een bestuursorgaan uit eigen beweging informatie over de openbare verantwoordelijkheden en functies die het heeft alsmede de openbare diensten die het verleent met betrekking tot het milieu	Verplichte taak				
Artikel Wm 19.2,1	In het geval van een gebeurtenis waardoor een onmiddellijke bedreiging van het leven of de gezondheid van personen, van het milieu of van grote materiële belangen is ontstaan, verstrekt de burgemeester voor zover deze informatie niet reeds ingevolge artikel 7 van de Wet veiligheidsregio's of een ander wettelijk voorschrift moet worden verstrekt, aan de personen die getroffen kunnen worden, terstond op passende wijze alle informatie over de maatregelen die zijn getroffen ter voorkoming en beperking van de bedreiging en de daaruit voortvloeiende nadelige gevolgen en de daartoe door die personen te volgen gedragslijn. In geval van een situatie als bedoeld in artikel 39 van de Wet veiligheidsregio's wordt de informatie verstrekt door de voorzitter van de veiligheidsregio.		Voorschrift	Voorgescreven samenwerking	Voorgescreven toepassing	Voorgescreven samenwerking
H 21. Verdere bepalingen						
Artikel 21.1	1. Burgemeester en wethouders, gedeputeerde staten en ieder Onze betrokken Ministers doen jaarlijks verslag aan onderscheidenlijk de gemeenteraad, provinciale staten en de Staten-Generaal over hun beleid met betrekking tot de uitvoering van de hoofdstukken 8, 13 en 18 en paragraaf 14.1 van deze wet.	Verplichte taak				Informatieplicht

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>Burgemeester en wethouders en gedeputeerde staten zenden het verslag gelijktijdig met de aanbieding aan de gemeenteraad, onderscheidenlijk provinciale staten, aan de inspecteur.</p> <p>2. Zij vermelden in hun verslag in ieder geval:</p> <p>a. het aantal malen dat in de periode waarop het verslag betrekking heeft, de termijnen zijn overschreden, die ingevolge artikel 3:18 van de Algemene wet bestuursrecht gelden voor het geven van de beschikking, de oorzaken daarvan en de maatregelen die zij hebben getroffen of zullen treffen om het overschrijden van die termijnen zo veel mogelijk te voorkomen;</p> <p>b. afzonderlijk de wijze waarop zij de in het eerste lid genoemde hoofdstukken van deze wet hebben uitgevoerd ten aanzien van inrichtingen die geheel of gedeeltelijk gedreven worden door onderscheidenlijk de betrokken gemeente, de betrokken provincie of het rijk.</p>					
Artikel 21.3	Het bevoegd gezag voor het milieueffectrapport verstrekt Onze Minister, telkens vóór een door hem te bepalen tijdstip, de bij dat gezag beschikbare gegevens, die van belang zijn voor het naleven van de in artikel 12, tweede lid, van de mer richtlijn opgenomen verplichtingen tot informatieverstrekking.					
Bodembescherming						
	Onderstaande heeft betrekking op de circa 25 gemeenten die bevoegd gezag zijn voor de WB (Besluit aanwijzing bevoegdgezaggemeenten Wet bodembescherming 2000)					
Artikel 33 (alle gemeenten)	De burgemeester van een gemeente waar zich een verontreiniging of een aantasting als bedoeld in artikel 30 voordoet dan wel de directe gevolgen daarvan zich voordoen kan gedeputeerde staten onderscheidenlijk Onze commissaris verzoeken aan de in artikel 30 bedoelde maatregelen toepassing te geven.					
Artikel WB 41 (alle gemeenten)	Burgemeester en wethouders doen aan gedeputeerde staten opgave van de hun bekende en binnen het grondgebied van hun gemeente gelegen onderzoeksgevallen en gevallen van ernstige verontreiniging. Burgemeester en	Verplicht				

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	wethouders stellen degene op wiens grondgebied zich een geval voordoet als bedoeld in de eerste volzin daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte.					
Artikel 53	1. Burgemeester en wethouders kunnen gedeputeerde staten verzoeken hen te belasten met het onderzoek van onderzoeksgevallen, het saneringsonderzoek of de sanering van gevallen van ernstige verontreiniging, voor zover zodanig onderzoek of sanering door of vanwege gedeputeerde staten op het grondgebied van hun gemeente zal worden uitgevoerd.					
Onderzoek in het belang van de bescherming van de bodem						
Artikel 70	Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat in bij die maatregel aan te geven gevallen daarbij aangewezen bestuursorganen, indien zij in het belang van de bescherming van de bodem een onderzoek ter plaatse nodig oordelen, aan de rechthebbenden ten aanzien van het gedeelte van de bodem waar dat onderzoek wordt ingesteld, de verplichting op kunnen leggen het verrichten van het onderzoek, zomede het aanbrengen, het aanwezig zijn, het onderhoud, het gebruik en het verwijderen van de voor dat onderzoek nodige middelen te gedogen, onverminderd het recht van deze rechthebbenden op schadevergoeding.					
Financiële bepalingen						
Schadevergoedingen						
Artikel WB 73	De schade ten gevolge van een onderzoek als bedoeld in artikel 70 onderscheidenlijk artikel 71, wordt vergoed door het gezag dat de verplichting tot het gedogen van dat onderzoek heeft opgelegd, onderscheidenlijk door degene op wiens verzoek een zodanige verplichting is opgelegd. De vordering tot schadevergoeding staat ter kennisneming van het gerecht binnen het rechtsgebied waarvan het onderzoek is verricht.					
Artikel WB 74	1. De schade ten gevolge van een bevel als bedoeld in artikel 30, derde of vierde lid, of artikel 49 j° artikel 30, derde of vierde lid, wordt vergoed door gedeputeerde staten of door burgemeester en wethouders die het bevel hebben gegeven.					

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel WB 87a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Op verzoek van Onze Minister doen gedeputeerde staten verslag over: <ol style="list-style-type: none"> a. de uitvoering van deze wet op hun grondgebied, en b. de voortgang van de uitvoering van de bodemsaneringsoperatie. 2. bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de wijze waarop het verslag, bedoeld in het eerste lid, wordt gedaan, alsmede omtrent de gegevens die daarbij worden verstrekt. 					
Straling						
Afdeling 3. Inbezitneming van splijtstoffen en ertsen						
Kernenergiewet Artikel 22	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ieder, die zonder daartoe bevoegd te zijn splijtstoffen of ertsen, dan wel stoffen, waarvan hij redelijkerwijs moet vermoeden, dat het splijtstoffen of ertsen zijn, onder zich heeft of krijgt, is verplicht daarvan terstond aangifte te doen bij de Autoriteit. 2. De Autoriteit geeft van de gedane aangifte kennis aan de burgemeester van de gemeente, waar die goederen zich bevinden. 					
Artikel 33	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ieder, die zonder daartoe bevoegd te zijn radioactieve stoffen dan wel stoffen, waarvan hij redelijkerwijs moet vermoeden dat het radioactieve stoffen zijn, onder zich heeft of krijgt, is verplicht daarvan terstond aangifte te doen bij de Autoriteit. 2. De Autoriteit geeft van de gedane aangifte kennis aan de burgemeester van de gemeente, waar die goederen zich bevinden. 					
Afdeling 2. Organisatie en coördinatie						
Artikel 40	<ol style="list-style-type: none"> 1. Onze Minister en Onze Minister wie het aangaat, zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding van de organisatie ten behoeve van een doelmatige bestrijding van ongevallen binnen of buiten Nederland met categorie A-objecten en voor de coördinatie van die bestrijding. Zij bevorderen voorts in het bijzonder het houden van oefeningen en de totstandkoming van afspraken, die nodig zijn voor een doelmatige bestrijding van deze ongevallen. 					

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	2. Het bestuur van de veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de organisatie ten behoeve van een doelmatige bestrijding van ongevallen met categorie B-objecten. De burgemeester is verantwoordelijk voor de coördinatie van die bestrijding.					
Artikel 42	1. Onze Minister kan, na overleg met Onze Minister wie het aangaat, gelet op de meer dan plaatselijke betekenis van een ongeval met een categorie B-object, zoveel mogelijk na overleg met de burgemeester van de gemeente waar zich dat ongeval heeft voorgedaan en de voorzitter van de veiligheidsregio, besluiten dat een ongeval met een categorie B-object wordt bestreden als een ongeval met een categorie A-object. 2. De burgemeester van de gemeente waar zich dat ongeval heeft voorgedaan, of de voorzitter van de veiligheidsregio kan Onze Minister verzoeken gebruik te maken van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid.					
Afdeling 4. Regels en maatregelen bij een ongeval met een categorie A- of een categorie B-object						
Artikel KW 49c	De burgemeester deelt de bevelen en algemeen verbindende voorschriften die hij op grond van artikel 175 onderscheidenlijk 176 van de Gemeentewet bij een ongeval met een categorie B-object heeft gegeven, onmiddellijk mee aan Onze Minister, Onze Minister wie het aangaat, de commissaris van de Koning en de Autoriteit.					
Ongediertebestrijding						
Artikel WW 3.68	1. Een te bouwen bouwwerk is zodanig dat het binnendringen van ratten en muizen wordt tegengegaan.					
Artikel WW 3.72	1. en bestaand bouwwerk is zodanig dat het binnendringen van ratten en muizen wordt tegengegaan.					
Regionale Uitvoeringsdiensten						
Besluit Omgevingsrecht	1. Gedeputeerde staten en burgemeester en wethouders dragen er zorg voor dat in ieder geval de volgende taken voor de in bijlage IV aangewezen	Verplichte taak				

Taakveld 7.4 Milieubeheer						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel BO 7.1.	omgevingsvergunningen en activiteiten waarvoor zij bevoegd gezag zijn door een omgevingsdienst worden uitgevoerd: (onder andere: <ul style="list-style-type: none"> – voorbereiden van beschikkingen inzake omgevingsvergunningen, e.d. – beoordelen van meldingen – toezicht op naleving) 					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen

7.5 - Begraafplaatsen en crematoria

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken op het terrein van de lijkbezorging:

- Begraafplaatsen en crematoria;
- lijkschouw;
- baten begraafplaatsen;
- baten afkoopsommen grafrechten;

Tot dit taakveld behoort niet:

- registratie van overlijden, dit hoort thuis onder taakveld 0.2.

Wettelijk kader

- Wet op de lijkbezorging

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Sprake is van een verplichte taak die voortvloeit vanuit de wet op de lijkbezorging. De wet omschrijft een globale dimensionering van beleidsdoelen. Er is geen beperking opgelegd in de verordenende bevoegdheid en voor samenwerking en toezicht gelden geen voorschriften.	Verplichte taak	Dimensionering	Verordenende bevoegdheid	Geen voorschriften	Geen toezicht
INVENTARISATIE	Regeling					
Wet op de lijkbezorging						
Artikel 4	Burgemeester en wethouders verschaffen gelegenheid tot het doen schouwen van lijken. Zij benoemen een of meer gemeentelijke lijkschouwers.	Verplichte taak				
Artikel 22	De kosten, verbonden aan de bezorging van lijken waarvoor de burgemeester zorg draagt, daaronder begrepen lijken die uit zee worden aangebracht, komen ten laste van de gemeente. Voor zover zij door de bij de lijken gevonden, niet klaarblijkelijk aan anderen toebehorende goederen of gelden niet kunnen worden gedekt, kan de gemeente die kosten verhalen op de nalatenschap en, bij ongenoegzaamheid van deze, op de bloed- en aanverwanten, die krachtens de artikelen 392-396 van Boek I van het Burgerlijk Wetboek tot onderhoud van de overledene verplicht zouden zijn geweest, dan wel de werkgever indien en voor zover kosten van de lijkbezorging op grond van artikel 720, eerste lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek voor diens rekening komen. Paragraaf 6.5 van de Participatiewet is voor zover mogelijk van overeenkomstige toepassing.					
Artikel 23	1. Indien een lijk is besmet met een infectueus of giftig agens of een infectueuze of giftige stof, of een geground vermoeden daarvan bestaat, waardoor een ernstig gevaar voor de volksgezondheid kan ontstaan, kan de burgemeester, na advies van de gemeentelijke gezondheidsdienst, bedoeld in artikel 17 van de Wet publieke gezondheid, maatregelen treffen om dit gevaar af te wenden.	Aanbevolen taak				
Artikel 29	1. Een lijk wordt slechts opgegraven met vergunning van de burgemeester van de gemeente waarin het is begraven, en, indien het een particulier graf betreft, met toestemming van de rechthebbende op het graf.					

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	2. Aan de vergunning verbindt de burgemeester de nodige voorschriften betreffende geneeskundig toezicht alsmede vervoer en bestemming van het lijk.					
Artikel 31	5. Ten minste twee maanden voordat een graf van een onbekende wordt geruimd, geeft de houder de burgemeester daarvan kennis. De burgemeester is bevoegd, uitsluitend ten behoeve van de identificatie van de onbekende en opsporing van vermiste personen, van de overblijfselen van de onbekende door of onder verantwoordelijkheid van een arts lichaamsmateriaal af te doen nemen of een gebitsstatus te doen opmaken. Indien de burgemeester van die bevoegdheid gebruik maakt, wordt de ruiming opgeschort, ten minste tot het moment dat de uitslag van de poging tot identificatie bekend is, waarna een nabestaande in de lijkbezorging voorziet dan wel de ruiming kan worden voltooid.					
Artikel 33	Een gemeente heeft voor zich of met een of meer andere gemeenten tezamen ten minste een gemeentelijke begraafplaats, tenzij gedeputeerde staten van deze verplichting tijdelijk ontheffing hebben verleend.	Verplichte taak	Dimensio- nering		Geen voor- schriften	
Artikel 36	<ol style="list-style-type: none"> 1. Een gemeente behoeft voor het aanleggen of uitbreiden van een begraafplaats op het grondgebied ener andere gemeente toestemming van de raad van deze laatste. 2. De verordenende bevoegdheid met betrekking tot die begraafplaats wordt door de terzake bevoegde gemeenteraad uitgeoefend in overeenstemming met die van de andere gemeente. 3. Wordt zodanige overeenstemming niet verkregen dan stellen gedeputeerde staten de verordeningen vast. Liggen de gemeenten in verschillende provinciën, dan geschiedt deze vaststelling door Ons, gedeputeerde staten der betrokken provinciën gehoord. 			Verordenende bevoegdheid		
Artikel 39	2. De gemeente blijft belast met het beheer, het onderhoud en de administratie. Over de inrichting, de afscheiding en het gebruik van genoemd deel der begraafplaats, alsmede over de toepassing van de artikelen 35, 43 en 44, wordt overleg gepleegd met het kerkgenootschap.					

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 40	1. Voor het aanleggen of uitbreiden van de bijzondere begraafplaats wordt slechts de grond gebruikt, die daartoe door de gemeenteraad is aangewezen.					
Artikel 44	Indien op een begraafplaats gedurende tien jaren geen begraafing meer heeft plaats gehad, kunnen burgemeester en wethouders de begraafplaats gesloten verklaren. De begraafplaats wordt alsdan geacht met ingang van de dag na die van de laatste begraafing te zijn gesloten. Deze dag wordt in het besluit van burgemeester en wethouders vermeld.					
Artikel 86	1. De raden der gemeenten, op welke een verplichting rust tot betaling van een jaarlijkse schadeloosstelling in verband met het niet meer plaats vinden van begravingen in kerken of andere gesloten gebouwen, hebben het recht deze verplichting af te kopen tegen betaling van een som, die het twintigvoudige van het bedrag dier schadeloosstelling belooft.					
Artikel 90	De bevoegdheid tot het maken van gemeentelijke verordeningen blijft ten aanzien van het onderwerp, waarin deze wet voorziet, gehandhaafd, voor zover die verordeningen niet met deze wet in strijd zijn.					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

8.1 - Ruimtelijke ordening

Tot dit taakveld behoren taken op grond van de Wet ruimtelijke ordening:

- voorbereiden van vaststellen structuurplannen en - visies;
- BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie);
- voorbereiden en vaststellen bestemmingsplannen;
- CAI, breedband en glasvezel aanleg;
- faciliterend grondbeleid (passief grondbeleid). De gemeente zelf voert geen actief grondbeleid, zij laat dit over aan private ontwikkelaars.

Kosten die de gemeente maakt in het kader van dit faciliterend grondbeleid, (moeten) worden verhaald op de private ontwikkelaars. Het betreft hier kosten ten behoeve van ondermeer: opstellen van bestemmingsplan, voorzieningen in de openbare ruimte en het aanleggen nutsvoorzieningen. Wanneer dergelijke kosten worden gemaakt in het kader van faciliterend grondbeleid, worden deze kosten geboekt op 8.1 en via een tegenboeking naar de balans gemuteerd (zie de notitie Faciliterend grondbeleid van de Commissie BBV).

Wettelijk kader

- Wet Ruimtelijke Ordening
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
- Algemene Wet Bestuursrecht
- Wet Milieubeheer

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	De gemeente moet een structuurvisie en bestemmingsplannen opstellen, passend binnen het stelsel van plannen van provincie en rijk. De provincie beoordeelt gemeentelijke plannen. In principe zijn er geen doelvoorschriften, wel is sprake van medebewind.	Verplichte taak	Geen doelvoorschriften	Medebewind	Geen voorschriften	Interveniërend toezicht
INVENTARISATIE						
Regeling						
Structuurvisies						
Artikel 2.1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad stelt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies vast waarin de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid zijn vastgelegd. 2. De gemeenteraad kan voor aspecten van het gemeentelijk ruimtelijk beleid een structuurvisie vaststellen 4. De gemeenteraad kan in samenwerking met de raden van andere gemeenten een structuurvisie vaststellen. 	Verplichte taak	Geen doelvoorschriften			
Bepalingen omtrent de inhoud van het bestemmingsplan						
Artikel 3.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad stelt voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer bestemmingsplannen vast, waarbij ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en met het oog op die bestemming regels worden gegeven. Deze regels betreffen in elk geval regels omtrent het gebruik van de grond en van de zich daar bevindende bouwwerken. Deze regels kunnen tevens strekken ten behoeve van de uitvoerbaarheid van in het plan opgenomen bestemmingen, met dien verstande dat deze regels ten aanzien van woningbouwcategorieën uitsluitend betrekking hebben op percentages gerelateerd aan het plangebied. 	Aanbevolen taak		Mede-bewind		
Artikel 3.2	Bij een bestemmingsplan kunnen voorlopige bestemmingen worden aangewezen en met het oog hierop voorlopige regels worden gegeven. Een voorlopige bestemming geldt voor een daarbij te stellen termijn van ten hoogste vijf jaar.	Optionele taak				

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 3.6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bij een bestemmingsplan kan worden bepaald dat met inachtneming van de bij het plan te geven regels: <ol style="list-style-type: none"> a. burgemeester en wethouders binnen bij het plan te bepalen grenzen het plan kunnen wijzigen; b. burgemeester en wethouders het plan moeten uitwerken; c. bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van bij het plan aan te geven regels; d. burgemeester en wethouders ten aanzien van in het plan omschreven onderwerpen of onderdelen nadere eisen kunnen stellen. 5. Een wijzigingsbevoegdheid als bedoeld in het eerste lid, onder a, kan mede een uitwerkingsplicht als bedoeld in het eerste lid, onder b, inhouden. 6. Een wijziging of uitwerking als bedoeld in het eerste lid, onder a of b, maakt deel uit van het plan en kan, zolang de bestemming nog niet is verwezenlijkt, worden vervangen door een nieuwe wijziging of uitwerking. 	Eigen initiatief				
Artikel 3.6a	Bij een bestemmingsplan kan worden uitgesloten dat daarvan voor bepaalde termijn kan worden afgeweken door middel van een omgevingsvergunning waarbij toepassing is gegeven aan artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht indien het belang ter bescherming waarvan een bepaalde bestemming in het plan is opgenomen zich daarmee niet verdraagt.	Eigen initiatief				
Bepalingen omtrent de procedure van het bestemmingsplan						
Artikel 3.7	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad kan verklaren dat een bestemmingsplan wordt voorbereid. 2. Bij het voorbereidingsbesluit wordt bepaald voor welk gebied het geldt en met ingang van welke dag het in werking treedt. 3. Om te voorkomen dat een bij een voorbereidingsbesluit aangewezen gebied minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van een daaraan bij het plan te geven bestemming, kan bij het besluit tevens worden bepaald dat het verboden is het gebruik van daarbij aangewezen gronden of bouwwerken te wijzigen. Hierbij kan mede worden bepaald dat binnen de bij het 	Eigen initiatief				

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>voorbereidingsbesluit te geven regels bij een omgevingsvergunning van het verbod kan worden afgeweken.</p> <p>5. Een voorbereidingsbesluit vervalt, indien niet binnen een jaar na de datum van inwerkingtreding daarvan een ontwerp voor een bestemmingsplan ter inzage is gelegd.</p> <p>6. Een voorbereidingsbesluit vervalt tevens op het moment waarop het bestemmingsplan ter voorbereiding waarvan het besluit is genomen, in werking treedt.</p>					
Artikel 3.8	<p>4. In afwijking van het derde lid wordt het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan zes weken na de vaststelling bekendgemaakt, indien door gedeputeerde staten, Onze Minister of Onze Minister wie het aangaat een zienswijze is ingediend en deze niet volledig is overgenomen of indien de gemeenteraad bij de vaststelling van het bestemmingsplan daarin wijzigingen heeft aangebracht ten opzichte van het ontwerp, anders dan op grond van zienswijzen van gedeputeerde staten, Onze Minister of Onze Minister wie het aangaat. In zodanig geval zenden burgemeester en wethouders na de vaststelling onverwijld langs elektronische weg het raadsbesluit aan gedeputeerde staten onderscheidenlijk Onze Minister of Onze Minister wie het aangaat.</p> <p>6. Indien aan de in het vierde lid bedoelde voorwaarden is voldaan kunnen gedeputeerde staten onderscheidenlijk Onze Minister, onverminderd andere aan hen toekomende bevoegdheden, binnen de in dat lid genoemde termijn met betrekking tot het desbetreffende onderdeel van het vastgestelde bestemmingsplan aan de gemeenteraad een aanwijzing geven, ertoe strekkende dat dat onderdeel geen deel blijft uitmaken van het bestemmingsplan</p>	Verplichte taak				
§ 3.5.1. Provinciaal inpassingsplan						

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 3.26	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indien sprake is van provinciale belangen kunnen provinciale staten, de betrokken gemeenteraad gehoord, voor de daarbij betrokken gronden een inpassingsplan vaststellen. 2. De afdelingen 3.1, 3.2 en 3.3 zijn van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat voor «bestemmingsplan» «inpassingsplan» wordt gelezen en voor «gemeentebestuur» «provinciaal bestuur», en dat met betrekking tot artikel 3.1 en afdeling 3.2 provinciale staten in de plaats treden van de gemeenteraad, en gedeputeerde staten in de plaats treden van burgemeester en wethouders. 3. Bij inpassingsplan kan worden bepaald in hoeverre bestemmingsplannen binnen het plangebied van het inpassingsplan hun werking behouden. Voor zover de werking niet bij inpassingsplan is geregeld, wordt het inpassingsplan geacht deel uit te maken van het bestemmingsplan of de bestemmingsplannen waarop het betrekking heeft 4. Gedeputeerde staten beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, b, c of g, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Gedeputeerde staten zenden terstond een afschrift aan burgemeester en wethouders van beschikkingen die zijn gegeven met toepassing van de bevoegdheden, bedoeld in de eerste volzin. 5. De gemeenteraad is vanaf het moment waarop het ontwerp van het inpassingsplan ter inzage is gelegd, niet langer bevoegd tot vaststelling van een bestemmingsplan voor de gronden waarop dat inpassingsplan betrekking heeft. De bedoelde bevoegdheid ontstaat weer tien jaar na vaststelling van het inpassingsplan, dan wel eerder, indien het inpassingsplan dat bepaalt. 			Voorgescreven toepassing		
§ 3.6.1. Gemeentelijke coördinatieregeling						
Artikel 3.30.1.a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bij besluit van de gemeenteraad kunnen gevallen of categorieën van gevallen worden aangewezen waarin de verwezenlijking van een onderdeel van het gemeentelijk ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat: 			Medebewind		

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>a. de voorbereiding en bekendmaking van nader aan te duiden, op aanvraag of ambtshalve te nemen besluiten worden gecoördineerd, of</p> <p>b. de voorbereiding en bekendmaking van een bestemmingsplan, een wijziging of uitwerking van een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, wordt gecoördineerd met de voorbereiding en bekendmaking van besluiten als bedoeld onder a.</p>					
3.6.2. Provinciale coördinatieregeling						
	<p>2. Gedeputeerde staten kunnen van andere bestuursorganen, tenzij dit een bestuursorgaan van het Rijk is, de medewerking vorderen, die voor het welslagen van de coördinatie nodig is. Die bestuursorganen verlenen de van hen gevorderde medewerking.</p> <p>4. Bij de gecoördineerde voorbereiding en bekendmaking als bedoeld in het eerste lid, onder a of b, hetzij, in geval van een omgevingsvergunning, de uitgebreide voorbereidingsprocedure beschreven in paragraaf 3.3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht toegepast, met dien verstande dat daarbij provinciale staten in de plaats treden van de gemeenteraad, en gedeputeerde staten in de plaats van burgemeester en wethouders.</p>			Voor-geschreven toepassing		
§ 3.6.3. Rijkscoördinatieregeling						

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 3.35	<ol style="list-style-type: none"> 1. a een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.28 wordt vastgesteld of een omgevingsvergunning wordt verleend waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken; 2. In een wet of besluit als bedoeld in de aanhef van het eerste lid strekkende tot toepassing van dat lid, onder a of c, wordt de Minister aangewezen die, in afwijking van artikel 3.28, tweede lid, in de plaats treedt van burgemeester en wethouders en gezamenlijk met Onze Minister in de plaats treedt van de gemeenteraad. 			Voor-geschreven toepassing		
Hoofdstuk 3A. Beheersverordening						
Artikel 3.38	<ol style="list-style-type: none"> 1. Onverminderd de gevallen waarin bij of krachtens wettelijk voorschrift een bestemmingsplan is vereist, kan de gemeenteraad in afwijking van artikel 3.1 voor die delen van het grondgebied van de gemeente waar geen ruimtelijke ontwikkeling wordt voorzien, in plaats van een bestemmingsplan een beheersverordening vaststellen waarin het beheer van dat gebied overeenkomstig het bestaande gebruik wordt geregeld. 2. De verordening wordt in elk geval binnen tien jaar na de vaststelling herzien. Artikel 3.1, vierde lid, en vijfde lid, eerste en tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing. 3. Om overeenkomstig de verordening bestaand gebruik te handhaven en te beschermen kan bij de verordening worden bepaald dat het verboden is om binnen daartoe aangegeven gebied zonder omgevingsvergunning. 			Verordenende bevoegdheid		
Afdeling 4.1. Algemene regels en aanwijzingen van de provincie						
Artikel 4.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indien provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken, kunnen bij of krachtens provinciale verordening regels worden gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen, van omgevingsvergunningen waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2° of 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht 			Voor-geschreven toepassing		

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, omtrent de daarbij behorende toelichting of onderbouwing, alsmede omtrent de inhoud van beheersverordeningen. Daarbij kan worden bepaald dat een regel slechts geldt voor een daarbij aangegeven gedeelte van het grondgebied van de provincie. De kennisgeving van een besluit tot vaststelling van de verordening geschiedt tevens langs elektronische weg.</p> <p>2. Tenzij bij de verordening een andere termijn wordt gesteld, stelt de gemeenteraad binnen een jaar na inwerkingtreding van de verordening een bestemmingsplan of een beheersverordening vast met inachtneming van de verordening.</p> <p>3. Bij of krachtens een verordening als bedoeld in het eerste lid kunnen regels worden gesteld die noodzakelijk zijn om te voorkomen dat in de verordening begrepen gronden of bouwwerken minder geschikt worden voor de verwezenlijking van het doel van de verordening zolang geen bestemmingsplan of beheersverordening als bedoeld in het tweede lid in werking is getreden. Bij de verordening kunnen regels worden gesteld met inachtneming waarvan bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van bij die verordening aan te geven krachtens dit lid gestelde regels.</p> <p>4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de inhoud, vormgeving, inrichting en beschikbaarstelling van de provinciale verordening.</p>					
Artikel 4.1a	<p>1. Bij de verordening, bedoeld in artikel 4.1, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten op aanvraag van burgemeester en wethouders ontheffing kunnen verlenen van krachtens dat lid vast te stellen regels, voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden indien de betrokken provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken.</p>			Mede-bewind		

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 4.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indien provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken, kunnen gedeputeerde staten aan de gemeenteraad een aanwijzing geven om binnen een daarbij te bepalen termijn een bestemmingsplan vast te stellen overeenkomstig daarbij gegeven voorschriften omtrent de inhoud van dat bestemmingsplan. 2. Er wordt niet overgegaan tot toepassing van het eerste lid dan na overleg met burgemeester en wethouders en niet eerder dan vier weken nadat provinciale staten in kennis zijn gesteld van het voornemen tot het nemen van het besluit. 3. Bij het toepassen van het eerste lid kunnen gedeputeerde staten tevens verklaren dat een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid door de gemeente wordt voorbereid. Artikel 3.7 is van overeenkomstige toepassing. Een door gedeputeerde staten vastgesteld voorbereidingsbesluit wordt gelijkgesteld met een door de gemeenteraad vastgesteld voorbereidingsbesluit. 			Voor-geschreven taak		
Afdeling 4.2. Algemene regels en aanwijzingen van het Rijk						
Artikel 4.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indien nationale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken, kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur, op voordracht van Onze Minister of van Onze Minister die het aangaat in overeenstemming met Onze Minister, regels worden gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen, van provinciale inpassingsplannen en van omgevingsvergunningen waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 2° of 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, alsmede omtrent de inhoud van beheersverordeningen. Daarbij kan worden bepaald dat een regel slechts geldt voor een daarbij aangegeven gedeelte van het land. 2. Tenzij bij de algemene maatregel van bestuur een andere termijn wordt gesteld, stelt de gemeenteraad binnen een jaar na inwerkingtreding van de 			Voorgeschreven toepassing		

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	maatregel een bestemmingsplan of een beheersverordening vast met inachtneming van de maatregel.					
Artikel 4.3a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 4.3, eerste lid, kan worden bepaald dat Onze Minister of Onze Minister die het aangaat in overeenstemming met Onze Minister, op aanvraag van burgemeester en wethouders of gedeputeerde staten, ontheffing kan verlenen van krachtens dat lid vast te stellen regels, voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk onderscheidenlijk provinciaal ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen nationale belangen. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden indien de betrokken nationale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken. 			Mede-bewind		
Artikel 4.4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indien nationale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken, kan Onze Minister of Onze Minister wie het aangaat in overeenstemming met Onze Minister: <ol style="list-style-type: none"> a. een gemeenteraad een aanwijzing geven binnen een daarbij te bepalen termijn een bestemmingsplan vast te stellen overeenkomstig daarbij gegeven voorschriften omtrent de inhoud van dat bestemmingsplan; 3. Bij de toepassing van het eerste lid kan Onze Minister of Onze Minister wie het aangaat in overeenstemming met Onze Minister, tevens verklaren dat een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid door de gemeente wordt voorbereid. Artikel 3.7, eerste tot en met zevende lid, is van overeenkomstige toepassing. Bij de vormgeving en beschikbaarstelling van het voorbereidingsbesluit wordt overeenkomstige toepassing gegeven aan de krachtens artikel 3.7, achtste lid, gestelde regels. Een door Onze Minister of Onze Minister wie het aangaat in overeenstemming met Onze Minister vastgesteld voorbereidingsbesluit wordt gelijkgesteld met een door de gemeenteraad vastgesteld voorbereidingsbesluit. 			Voor-geschreven toepassing		
Tegemoetkoming in schade						

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 6.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burgemeester en wethouders kennen degene die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van een in het tweede lid genoemde oorzaak, op aanvraag een tegemoetkoming toe, voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins is verzekerd. 			Optionele inzet		
Artikel 6.3	<p>Met betrekking tot de voor tegemoetkoming in aanmerking komende schade betrekken burgemeester en wethouders bij hun beslissing op de aanvraag in ieder geval:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. de voorzienbaarheid van de schadeoorzaak; b. de mogelijkheden van de aanvrager om de schade te voorkomen of te beperken. 			Optionele inzet		
Artikel 6.4 Schrappen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Van de indiener van de aanvraag heffen burgemeester en wethouders een recht. 2. Burgemeester en wethouders wijzen de indiener van de aanvraag op de verschuldigdheid van het recht en delen hem mee dat het verschuldigde bedrag binnen vier weken na de dag van verzending van de mededeling dient te zijn bijgeschreven op de rekening van de gemeente dan wel op de aangegeven plaats dient te zijn gestort. Indien het bedrag niet binnen deze termijn is bijgeschreven of gestort, verklaren zij de aanvraag niet-ontvankelijk, tenzij redelijkerwijs niet kan worden geoordeeld dat de indiener in verzuim is geweest. 3. Het recht bedraagt € 300, welk bedrag bij verordening van de gemeenteraad met ten hoogste twee derde deel kan worden verhoogd of verlaagd. 4. Indien op de aanvraag geheel of ten dele positief wordt beslist, storten burgemeester en wethouders aan de indiener het door hem betaalde recht terug. 5. Het in het derde lid genoemde bedrag kan bij algemene maatregel van bestuur worden gewijzigd voor zover het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie daartoe aanleiding geeft. 			Optionele inzet.		

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 6.4a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Voor zover schade die op grond van de artikelen 6.1 tot en met 6.3 voor tegemoetkoming in aanmerking zou komen, haar grondslag vindt in een besluit op een verzoek om ten behoeve van de verwezenlijking van een project bepalingen in een bestemmingsplan op te nemen of te wijzigen dan wel een omgevingsvergunning te verlenen voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, anders dan bedoeld in artikel 6.8 of 6.9, kunnen burgemeester en wethouders met de verzoeker overeenkomen dat die schade geheel of gedeeltelijk voor zijn rekening komt. 2. De verzoeker die een overeenkomst als bedoeld in het eerste lid heeft gesloten, is belanghebbende bij een besluit van burgemeester en wethouders op een aanvraag om tegemoetkoming op grond van artikel 6.1 terzake van de vaststelling van het bestemmingsplan dan wel de verlening van de omgevingsvergunning waarom hij heeft verzocht. 3. Degene die een financieel belang heeft bij de vaststelling van een exploitatiebijdrage, als bedoeld in artikel 6.17, eerste lid, of de herberekening daarvan, is belanghebbende bij een besluit van burgemeester en wethouders op een aanvraag om tegemoetkoming op grond van artikel 6.1 terzake van de vaststelling van het bestemmingsplan, de wijziging of de uitwerking, dan wel terzake van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken indien de tegemoetkoming financiële gevolgen kan hebben voor de exploitatiebijdrage of de herberekening daarvan. 			Optionele taak		
Artikel 6.6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indien provinciale staten met toepassing van artikel 3.26, eerste lid, een inpassingsplan vaststellen, of gedeputeerde staten een omgevingsvergunning verlenen voor een project van provinciaal belang waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, treden gedeputeerde staten voor de toepassing van de bij of 			Voor-geschreven toepassing		

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>krachtens deze afdeling gestelde regels in de plaats van burgemeester en wethouders.</p> <p>2. Indien Onze Minister met toepassing van artikel 3.28, eerste lid, een inpassingsplan vaststelt, of een omgevingsvergunning verleent voor een project van nationaal belang waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, treedt hij voor de toepassing van de bij of krachtens deze afdeling gestelde regels in de plaats van burgemeester en wethouders.</p> <p>3. Indien Onze Minister gezamenlijk met Onze aangewezen Minister een besluit als bedoeld in het tweede lid neemt, treedt Onze aangewezen Minister voor de toepassing van de bij of krachtens deze afdeling gestelde regels in de plaats van burgemeester en wethouders.</p> <p>4. Bij toepassing van dit artikel wordt de aanvraag voor een tegemoetkoming in de schade ingediend bij burgemeester en wethouders. Deze dragen ervoor zorg dat de aanvraag onverwijld wordt doorgezonden naar het desbetreffende bestuursorgaan dat op de aanvraag beslist. Het recht, genoemd in artikel 6.4, wordt geïnd door het beslissend bestuursorgaan; de gemeentelijke verordening, bedoeld in artikel 6.4, derde lid, is hierop niet van toepassing.</p>					
Artikel 6.7	Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de inrichting en behandeling, en nadere regels omtrent de indiening, de motivering en de wijze van beoordeling, van een aanvraag voor een tegemoetkoming in de schade. Die regels kunnen de verplichting voor de gemeenteraad en provinciale staten inhouden hieromtrent een verordening vast te stellen.			Voor-geschreven toepassing		
Artikel 6.8	1. Indien ten behoeve van belangen, uitsluitend of mede behartigd door een ander openbaar lichaam dan de gemeente, op schriftelijk verzoek van dat openbare lichaam, dan wel krachtens wettelijk voorschrift bepalingen in een bestemmingsplan of inpassingsplan, een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene			Voor-geschreven toepassing		

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan wordt afgeweken, zijn opgenomen die hogere kosten voor de gemeente ten gevolge kunnen hebben en over de verdeling van deze kosten geen overeenstemming is bereikt, kunnen gedeputeerde staten op schriftelijk verzoek van burgemeester en wethouders dat openbare lichaam verplichten om aan de gemeente een vergoeding toe te kennen, voor zover:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. de kosten redelijkerwijs niet voor rekening van de gemeente behoren te blijven, b. de vergoeding niet voldoende anderszins is verzekerd en c. de vergoeding niet krachtens wettelijk voorschrift is uitgesloten. <p>2. Het besluit op het verzoek van burgemeester en wethouders wordt genomen nadat het bestemmingsplan, inpassingsplan of de omgevingsvergunning, bedoeld in het eerste lid, in werking is getreden.</p>					
Artikel 6.9	<p>Artikel 6.8 is van overeenkomstige toepassing indien ten behoeve van belangen, uitsluitend of mede behartigd door een ander openbaar lichaam dan de gemeente, op schriftelijk verzoek van dat openbare lichaam een omgevingsvergunning is verleend waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht tijdelijk van het bestemmingsplan wordt afgeweken, dan wel ingevolge artikel 3.3, eerste lid, van die wet is besloten tot aanhouding van de beslissing op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een bouw- of aanlegactiviteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a of b, van die wet, met dien verstande dat het verzoek om een kostenvergoeding slechts kan worden ingediend door burgemeester en wethouders. Het verzoek kan worden ingediend binnen vier weken nadat de omgevingsvergunning, dan wel het besluit tot aanhouding, onherroepelijk is geworden</p>			Voor- geschreven toepassing		
Wet basisregistratie grootschalige topografie						
	Geen taken van gemeenten					

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Tot dit taakveld behoren activiteiten op het gebied van gemeentelijke bouwgrondexploitatie:

- grondverwerving, bouw- en woonrijp maken;
- bovenwijkse voorzieningen ten behoeve van de bouwgrondcomplexen;
- verkoop van bouwrijpe gronden;
- in het voorkomende geval onschadelijk maken en verwijderen van explosieven.

Tot dit taakveld behoren niet:

- grondexploitatie van bedrijventerreinen, dit hoort thuis onder taakveld 3.2;
- onschadelijk maken en verwijderen van explosieven buiten grondexploitatie, dit hoort thuis onder taakveld 1.2.

Wettelijk kader

- Wet Ruimtelijke Ordening
- Belemmeringenwet Privaatrecht
- Ontheffingswet
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Binnen dit taakveld hebben gemeenten mogelijkheid om exploitatie plannen te maken en op basis hiervan te handhaven.					
INVENTARISATIE	Regeling					
Afdeling 6.4. Grondexploitatie						
Artikel 6.12	<p>De gemeenteraad stelt een exploitatieplan vast voor gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen.</p> <p>2. In afwijking van het eerste lid kan de gemeenteraad bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan, een wijziging als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of naar aanleiding van een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2° of 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken besluiten geen exploitatieplan vast te stellen, in bij algemene maatregel van bestuur aangegeven gevallen of indien:</p> <p>a. het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of de vergunning begrepen gronden anderszins verzekerd is;</p> <p>b. het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, onder c, 4°, onderscheidenlijk 5°, niet noodzakelijk is, en</p> <p>c. het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid, onderscheidenlijk b, c of d, niet noodzakelijk is.</p> <p>3. Met betrekking tot een omgevingsvergunning als bedoeld in het tweede lid alsmede bij een besluit tot vaststelling van een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder a, kan de gemeenteraad de bevoegdheden, bedoeld in het eerste en tweede lid, delegeren aan burgemeester en wethouders.</p> <p>4. Een exploitatieplan wordt gelijktijdig bekendgemaakt met het bestemmingsplan of de wijziging, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, waarop het betrekking heeft. Een beslissing omtrent een exploitatieplan die betrekking heeft op een omgevingsvergunning wordt tegelijk met die vergunning bekendgemaakt</p> <p>5. De gemeenteraad kan in samenwerking met de raden van aangrenzende gemeenten een intergemeentelijk exploitatieplan vaststellen. Burgemeester en</p>			Dimensio- nering		

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	wethouders van deze gemeenten leggen het vastgestelde plan gelijktijdig ter inzage. In afwijking van artikel 3.8, derde lid, vangt de in dat lid genoemde termijn aan na vaststelling van het exploitatieplan door alle betrokken gemeenteraden.				Geen voor-schriften	
Artikel 6.13	Een exploitatieplan kan bevatten: a. een kaart waarop het voorgenomen grondgebruik is aangegeven en de gronden welke de gemeente beoogt te verwerven; b. eisen voor de werken en werkzaamheden voor het bouwrijp maken van het exploitatiegebied, de aanleg van nutsvoorzieningen, en het inrichten van de openbare ruimte in het exploitatiegebied;			Optionele inzet		
Artikel 6.17	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burgemeester en wethouders verhalen de kosten, verbonden aan exploitatie van de gronden gelegen in een exploitatiegebied, door aan een omgevingsvergunning voor een bouwplan dat krachtens artikel 6.12, eerste lid, is aangewezen, of een omgevingsvergunning voor een gedeelte daarvan, met inachtneming van het exploitatieplan het voorschrift te verbinden dat de vergunninghouder een exploitatiebijdrage aan de gemeente verschuldigd is, tenzij de bijdrage anderszins verzekerd is of voorafgaand aan de indiening van de bouwaanvraag een exploitatiebijdrage met betrekking tot de betreffende gronden overeengekomen en verzekerd is. 2. Burgemeester en wethouders stellen bij de omgevingsvergunning een termijn waarbinnen de in het eerste lid bedoelde exploitatiebijdrage dient te worden betaald. Zij kunnen met betrekking tot deze bijdrage in de omgevingsvergunning een betalingsregeling opnemen, welke afhankelijk kan worden gesteld van de uitvoering van werken en bouwwerken, bedoeld in het exploitatieplan. Indien de betalingsregeling inhoudt dat gehele of gedeeltelijke betaling na de start van de bouw plaatsvindt, kunnen burgemeester en wethouders van de vergunninghouder aanvullende zekerheden met betrekking tot de betaling eisen. Hierover kunnen bij algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld. 	Eigen initiatief				

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijfsterreinen)						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 6.23	De gemeenteraad kan met betrekking tot de grondexploitatie een verordening vaststellen, welke bepalingen kan bevatten met betrekking tot de procedure voor het totstandkomen van een overeenkomst over grondexploitatie en de inhoud daarvan.	Eigen initiatief				
Artikel 6.24	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bij het aangaan van een overeenkomst over grondexploitatie kunnen burgemeester en wethouders in de overeenkomst bepalingen opnemen inzake: <ol style="list-style-type: none"> a. financiële bijdragen aan de grondexploitatie alsmede op basis van een vastgestelde structuurvisie, aan ruimtelijke ontwikkelingen; b. verrekening van schade die op grond van artikel 6.1 voor vergoeding in aanmerking zou komen. 2. Na vaststelling van een exploitatieplan nemen burgemeester en wethouders bij het aangaan van een overeenkomst over grondexploitatie het exploitatieplan in acht, met dien verstande dat de overeenkomst bepalingen kan bevatten over de uitwerking van onderwerpen uit het exploitatieplan, maar geen bepalingen kan bevatten over onderwerpen welke deel kunnen uitmaken van een exploitatieplan, maar daarin niet zijn opgenomen. 	Eigen initiatief				
Artikel 6.25	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indien provinciale staten met toepassing van artikel 3.26, eerste lid, een inpassingsplan vaststellen, of gedeputeerde staten een omgevingsvergunning verlenen voor een project van provinciaal belang waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, treden, vanaf de terinzagelegging in ontwerp van het plan of de vergunning provinciale staten voor de toepassing van de bij of krachtens deze afdeling gestelde regels in de plaats van de gemeenteraad en gedeputeerde staten in de plaats van burgemeester en wethouders en wordt in plaats van «gemeente» telkens gelezen: provincie. 2. Indien Onze Minister met toepassing van artikel 3.28, eerste lid, een inpassingsplan vaststelt, of een omgevingsvergunning verleent voor een project van nationaal belang waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, treedt hij, vanaf 			Voor- geschreven toepassing		

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijfenterreinen)						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>de terinzagelegging in ontwerp van het plan of de vergunning voor de toepassing van de bij of krachtens deze afdeling gestelde regels in de plaats van de gemeenteraad en van burgemeester en wethouders en wordt in plaats van «de gemeente» of «een gemeente» telkens gelezen: het Rijk.</p> <p>3. Indien Onze Minister, in voorkomend geval gezamenlijk met Onze aangewezen Minister, met toepassing van artikel 3.35 een inpassingsplan vaststelt, of een omgevingsvergunning verleent als bedoeld in het tweede lid, treedt, vanaf de terinzagelegging in ontwerp van het plan of de vergunning Onze Minister, in voorkomend geval gezamenlijk met Onze aangewezen Minister, voor de toepassing van de bij of krachtens deze afdeling gestelde regels in de plaats van de gemeenteraad en Onze Minister of Onze aangewezen Minister in de plaats van burgemeester en wethouders en wordt in plaats van «de gemeente» of «een gemeente» telkens gelezen: het Rijk.</p> <p>4. Indien, in andere gevallen dan bedoeld in het eerste tot en met het derde lid, de omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 6.17, door een ander orgaan dan burgemeester en wethouders wordt verleend, treedt dat orgaan voor de toepassing van de artikelen 6.17 en 6.21, derde lid, in de plaats van burgemeester en wethouders.</p>					
Hoofdstuk 7. Handhaving en toezicht op de uitvoering						
Artikel 7.1	1. Burgemeester en wethouders dragen zorg voor de bestuursrechtelijke handhaving van het bepaalde bij of krachtens deze wet.					Interveniërend toezicht
Hoofdstuk 10. Slotbepalingen						
Artikel 10.1	1. Burgemeester en wethouders en Onze Minister doen jaarlijks verslag aan de gemeenteraad onderscheidenlijk de Staten-Generaal van de wijze waarop in het voorafgaande jaar uitvoering is gegeven aan de bestuursrechtelijke handhaving van het bepaalde bij of krachtens deze wet, alsmede van het door hen gevoerde beleid bij de uitvoering van de hoofdstukken 3, 3a en 4 alsmede de verlening van					Informatieplicht

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	omgevingsvergunningen voor activiteiten als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, b, c en g, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.					
Ontheingingswet						
Artikel 1	1. Ontheigening ten algemeenen nutte kan in het publiek belang van den Staat, van eene of meer provinciën, van eene of meer gemeenten, en van een of meer waterschappen plaats hebben.			Optionele inzet		
Hoofdstuk III. Van het geding tot ontheigening						
Artikel 23	2. en door de burgemeester van de gemeente, waar de betrokken onroerende zaken zijn gelegen, afgegeven bewijs dat de uitgewerkte plannen met de daarbij behorende kaarten en grondtekeningen binnen de betrokken gemeente ter inzage gelegen hebben.					
Artikel 64B	2. Wanneer gravingen, opmetingen of het stellen van tekeningen op iemands grond nodig geacht worden, moeten de gebruikers van de grond dit gedogen, mits hun dit tweemaal vierentwintig uren te voren door het gemeentebestuur schriftelijk is aangezegd.			Voor-geschreven toepassing		
Artikel 72A	1. Ontheigening van wegen, bruggen, bermen, bermsloten en kanalen, alsmede daarop rustende zakelijke rechten als in artikel 4 bedoeld, en ontheigening voor aanleg en verbetering van wegen, bruggen, spoorwegwerken, kanalen, - waaronder begrepen ontheigening voor aanleg en verbetering van werken ter uitvoering van een tracébesluit als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Tracéwet - havenwerken, werken ten behoeve van de bestrijding van de verontreiniging van oppervlaktewateren en terreinen en werken ten behoeve van verbetering of verruiming van rivieren kan geschieden uit kracht van een door Ons, den Raad van State gehoord, genomen besluit. 2. Onder de ontheigening, bedoeld in het eerste lid, wordt mede begrepen de ontheigening voor de aanleg en verbetering van de in dat lid bedoelde werken en rechtstreeks daaruit voortvloeiende bijkomende voorzieningen ter uitvoering van:			Voor-geschreven toepassing		

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<ul style="list-style-type: none"> a. een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening; b. een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken; c. een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 of 3.28 van de Wet ruimtelijke ordening. 					
Artikel 74	<ul style="list-style-type: none"> 1. Zodra mogelijk na de onteigening, moet degene, die haar bevolen heeft, aan de onteigenden geregteijk eene schadevergoeding doen aanbieden, of in de gevallen, in art. 58, eerste lid, genoemd, consigneren. 3. In het eerste geval kan de Staat, de provincie, de gemeenten of het waterschap de bedoelde schadeloosstelling van hen, die de onteigening gelast hebben, persoonlijk terugvorderen, ten ware het verzuim buiten hunne schuld mogt hebben plaats gehad. 			Voor-geschreven toepassing		
Artikel 78	<ul style="list-style-type: none"> 2. Op de voorbereiding van het besluit tot onteigening is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. De in artikel 3:12 van de Algemene wet bestuursrecht bedoelde kennisgeving wordt gedaan door de burgemeester van de gemeente waar de betrokken onroerende zaken zijn gelegen. Terinzagelegging geschiedt tevens binnen de gemeente waar de betrokken onroerende zaken zijn gelegen. In ieder geval worden ter inzage gelegd de in artikel 79 bedoelde stukken en gegevens. 			Voor-geschreven toepassing		

Factsheet bepaling beleidsvrijheid

Gemeenten

Taalveld 8.3 Wonen en bouwen

8.3 - Wonen en bouwen

Tot dit taakveld behoren gebiedsontwikkeling, woningvoorraad en huisvestingsvoorziening:

- (leges) omgevingsvergunning;
- bouwtoezicht;
- basisregistratie adressen en gebouwen (BAG);
- woningbouw en woningverbetering, renovatie;
- woonruimteverdeling, woningsplitsingsvergunning, woonvergunning;
- stedelijke vernieuwing: gebiedsgerichte aanpak woningvoorraad, woonomgeving en voorzieningen

Wettelijk kader

- Omgevingswet
- Zorgplichtwet Natuurbescherming
- Wet Ruimtelijke Ordening
- Wet Algemene bepalingen Omgevingsrecht
- Woningwet
- Crisis- en Herstelwet
- Wet geluidhinder

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.	Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
SAMENVATTING	Binnen de Omgevingswet wordt nadrukkelijk omschreven waar Wonen en Bouwen aan moet voldoen, welke samenwerking mogelijk is en welke bevoegdheden een gemeente heeft in het toezicht.	Verplichte taak	Bandbreedte	Voorgeschreven toepassing	Onvermijdelijke samenwerking	Interveniërend toezicht
INVENTARISATIE						
Regeling						
Hoofdstuk 2. De omgevingsvergunning						
§2.1. Verbodsbepalingen, bevoegd gezag, gefaseerde vergunning, deelvergunning en revisievergunning						
Artikel 2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Voor zover ingevolge een bepaling in een provinciale of gemeentelijke verordening een vergunning of ontheffing is vereist om: geldt een zodanige bepaling als een verbod om een project voor zover dat geheel of gedeeltelijk uit die activiteiten bestaat, uit te voeren zonder omgevingsvergunning. 2. Bij provinciale, gemeentelijke of waterschapsverordening kan worden bepaald dat het in daarbij aangewezen categorieën gevallen verboden is projecten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit andere activiteiten die behoren tot een daarbij aangewezen categorie activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving, uit te voeren zonder omgevingsvergunning. 	Verplichte taak	Bandbreedte			
Artikel 2.4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burgemeester en wethouders van de gemeente waar het betrokken project in hoofdzaak zal worden of wordt uitgevoerd, beslissen op de aanvraag om een omgevingsvergunning, behoudens in gevallen als bedoeld in het tweede tot en met vijfde lid. 5. Het bevoegd gezag met betrekking tot een geldende omgevingsvergunning beslist op elke aanvraag die betrekking heeft op een project dat zal worden of wordt uitgevoerd op de plaats ten aanzien waarvan die vergunning is verleend. De eerste volzin geldt niet voor burgemeester en wethouders in gevallen als bedoeld in het tweede tot en met vierde lid en gedeputeerde staten in gevallen als bedoeld in het derde en vierde lid. De eerste volzin geldt voorts niet in gevallen die behoren tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie. 					

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.	Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 2.5	<p>5. Het bevoegd gezag kan een beschikking intrekken waarbij positief is beslist op een aanvraag met betrekking tot:</p> <p>a. de eerste fase: indien niet uiterlijk twee jaar nadat de beschikking onherroepelijk is geworden een aanvraag is ingediend voor de beschikking met betrekking tot de tweede fase,</p> <p>b. de eerste of tweede fase: indien op de aanvraag met betrekking tot de andere fase negatief is beslist en niet uiterlijk twee jaar nadat de beschikking onherroepelijk is geworden een nieuwe aanvraag is ingediend.</p>					Interveniërend toezicht
Artikel 2.9	<p>1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat door daarbij aangewezen bestuursorganen van het Rijk rechten worden geheven ter zake van de behandeling van aanvragen tot verlening of gehele of gedeeltelijke intrekking van een omgevingsvergunning of wijziging van voorschriften van een omgevingsvergunning.</p>			Medebewind		Interveniërend toezicht
Artikel 2.14	<p>1. Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e:</p> <p>a. betreft het bevoegd gezag bij de beslissing op de aanvraag in ieder geval:</p> <p>1. de bestaande toestand van het milieu, voor zover de inrichting of het mijnbouwwerk daarvoor gevolgen kan veroorzaken;</p> <p>2. de gevolgen voor het milieu, mede in hun onderlinge samenhang bezien, die de inrichting of het mijnbouwwerk kan veroorzaken, mede gezien de technische kenmerken en de geografische ligging daarvan;</p> <p>3. de met betrekking tot de inrichting of het mijnbouwwerk en het gebied waar de inrichting of het mijnbouwwerk zal zijn of is gelegen, redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu;</p> <p>4. de voor het einde van de in artikel 3:16 van de Algemene wet bestuursrecht bedoelde termijn of de krachtens artikel 3.12, zesde lid, aangegeven termijn ingebrachte adviezen en zienswijzen;</p> <p>5. de mogelijkheden tot bescherming van het milieu, door de nadelige gevolgen voor het milieu, die de inrichting of het mijnbouwwerk kan veroorzaken, te</p>	Verplichte taak				

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.	Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>voorkomen, of zoveel mogelijk te beperken, voor zover zij niet kunnen worden voorkomen;</p> <p>6. het systeem van met elkaar samenhangende technische, administratieve en organisatorische maatregelen om de gevolgen die de inrichting of het mijnbouwwerk voor het milieu veroorzaakt, te monitoren, te beheersen en, voor zover het nadelige gevolgen betreft, te verminderen, dat degene die de inrichting of het mijnbouwwerk drijft, met betrekking tot de inrichting of het mijnbouwwerk toepast, alsmede het milieubeleid dat hij met betrekking tot de inrichting of het mijnbouwwerk voert;</p> <p>b. houdt het bevoegd gezag bij die beslissing in ieder geval rekening met:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het voor hem geldende milieubeleidsplan; 2. het bepaalde in de artikelen 10.14 en 10.29a van de Wet milieubeheer 3. de voor de onderdelen van het milieu, waarvoor de inrichting of het mijnbouwwerk gevolgen kan hebben, geldende richtwaarden, voor zover de verplichting tot het rekening houden daarmee is vastgelegd krachtens of overeenkomstig artikel 5.2 of 5.17 van de Wet milieubeheer; <p>c. neemt het bevoegd gezag bij die beslissing in ieder geval in acht:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dat in de inrichting of het mijnbouwwerk ten minste de voor de inrichting of het mijnbouwwerk in aanmerking komende beste beschikbare technieken moeten worden toegepast; 2. de voor de onderdelen van het milieu, waarvoor de inrichting of het mijnbouwwerk gevolgen kan hebben, geldende grenswaarden, voor zover de verplichting tot het in acht nemen daarvan is vastgelegd krachtens of overeenkomstig artikel 5.2 van de Wet milieubeheer, is vastgelegd in of krachtens artikel 5.16 van die wet, dan wel voor zover het inrichtingen betreft voortvloeit uit de artikelen 40, 44 tot en met 47, 50, 51, 53 tot en met 56, 59 tot en met 61, 63, tweede lid, 64, 65 of 66 van de Wet geluidhinder; 3. in afwijking van onderdeel 2°, neemt het bevoegd gezag, voor zover het de geldende grenswaarden betreft, die voortvloeien uit de in dat onderdeel genoemde artikelen van de Wet geluidhinder, bij de beslissing op de aanvraag om een vergunning voor een inrichting, gelegen op een industrieterrein waarvoor een 					

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.</p> <p>geluidreductieplan als bedoeld in artikel 67 van de Wet geluidhinder is vastgesteld, het geldende geluidreductieplan in acht;</p> <p>4. de onderdelen van het advies, bedoeld in artikel 2.26, tweede lid, ten aanzien waarvan in het advies is aangegeven dat daaraan moet worden voldaan, voor zover daardoor geen strijd ontstaat met het bepaalde in de andere onderdelen van dit lid of het tweede lid, of het bepaalde bij of krachtens artikel 2.22;</p> <p>d. en betreft het bevoegd gezag bij die beslissing de bij een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet milieubeheer ter uitvoering van een EU-richtlijn of EU-verordening gestelde milieukwaliteitseisen op de bij die maatregel aangegeven wijze, voor zover de verplichting daartoe krachtens of overeenkomstig artikel 5.2 van de Wet milieubeheer is vastgelegd in die maatregel.</p> <p>2. Voor zover de aanvraag om een activiteit als bedoeld in het eerste lid betrekking heeft op een inrichting waarin stoffen behorende tot een in artikel 9.2.3.1, tweede lid, van de Wet milieubeheer aangewezen categorie aanwezig kunnen zijn en die behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorie, draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat de beslissing op de aanvraag niet tot gevolg heeft dat minder dan voldoende afstand aanwezig is tussen die inrichting en een beschermd natuurmonument of gebied dat als zodanig is aangewezen krachtens artikel 10 van de Natuurbeschermingswet 1998 of een gebied dat als zodanig is aangewezen krachtens artikel 10a van die wet of dat voorlopig als zodanig is aangewezen krachtens artikel 12 van die wet. Bij de beoordeling van de afstand betreft het bevoegd gezag de maatregelen die zijn of worden getroffen om een voorval als bedoeld in artikel 17.1 van de Wet milieubeheer waarbij stoffen als bedoeld in de eerste volzin zijn betrokken en waardoor ernstig gevaar voor het milieu ontstaat, in de inrichting te voorkomen of de gevolgen daarvan te beperken.</p> <p>3. Voor zover het een activiteit betreft als bedoeld in het eerste lid, kan de omgevingsvergunning slechts in het belang van de bescherming van het milieu worden geweigerd.</p> <p>4. Het bevoegd gezag geeft in de motivering van de beslissing op de aanvraag te kennen, op welke wijze de in het eerste lid, onder a, genoemde aspecten de inhoud</p>					

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.</p> <p>van het besluit hebben beïnvloed. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, onder c, onder 3°, vermeldt het bevoegd gezag dit in de motivering.</p> <p>5. In afwijking van het eerste tot en met vierde lid wordt in gevallen als bedoeld in artikel 3.10, derde lid, de omgevingsvergunning verleend indien wordt voldaan aan de in het laatstgenoemde lid gestelde voorwaarden.</p> <p>6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de wijze waarop de voor een inrichting of mijnbouwwerk in aanmerking komende beste beschikbare technieken moeten worden bepaald. Daarbij kan worden bepaald dat de gestelde regels slechts gelden in gevallen die behoren tot een daarbij aangewezen categorie.</p> <p>7. Bij de toepassing van het eerste lid worden gronden en bouwwerken in de omgeving van de inrichting in aanmerking genomen overeenkomstig het bestemmingsplan, de beheersverordening, of, indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken, de omgevingsvergunning.</p>					
2.6. Wijziging en intrekking van de omgevingsvergunning						
Artikel 2.29	<p>1. Een bestuursorgaan dat bij de totstandkoming van de omgevingsvergunning bevoegd was een verklaring als bedoeld in artikel 2.27, eerste lid, te geven of advies uit te brengen kan het bevoegd gezag verzoeken voorschriften van de omgevingsvergunning te wijzigen of de omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk in te trekken. Een verzoek kan slechts worden gedaan door:</p> <p>a. het bestuursorgaan dat bevoegd was een verklaring te geven: voor zover het betreft de activiteiten waarvoor de verklaring is gegeven;</p> <p>b. een adviseur: voor zover het betreft de aspecten waarover hij bij de totstandkoming van de omgevingsvergunning advies kan uitbrengen.</p> <p>2. Voor zover een omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit met betrekking tot een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, kan Onze Minister het bevoegd gezag verzoeken binnen een daarbij aangegeven termijn de omgevingsvergunning of voorschriften van de omgevingsvergunning te wijzigen, indien zich in de betrokken inrichting een voorval als bedoeld in artikel 17.1 van de</p>			Optionele inzet		

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.	Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>Wet milieubeheer voordoet of heeft voorgedaan of, indien titel 17.1A van die wet van toepassing is, zich een gebeurtenis als bedoeld in artikel 17.5a van die wet voordoet of heeft voorgedaan.</p> <p>3. Indien het bevoegd gezag gevolg geeft aan een verzoek als bedoeld in het eerste of tweede lid, zendt het een exemplaar van de beschikking tot wijziging van voorschriften van de omgevingsvergunning of wijziging of gehele of gedeeltelijke intrekking van de omgevingsvergunning aan het betrokken bestuursorgaan.</p>					
Artikel 2.30	<p>1. Voor zover de omgevingsvergunning betrekking heeft op een activiteit met betrekking tot een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, beziet het bevoegd gezag regelmatig of de voorschriften die aan een omgevingsvergunning zijn verbonden, nog toereikend zijn gezien de ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu en de ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu. Onder ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu wordt mede verstaan de vaststelling van nieuwe of herziene conclusies over beste beschikbare technieken, overeenkomstig artikel 13, vijfde en zevende lid, van richtlijn nr. 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (PbEU L 334).</p>					Interveniërend Toezicht
Artikel 2.31	<p>1. Het bevoegd gezag wijzigt voorschriften van de omgevingsvergunning:</p> <p>2. Het bevoegd gezag kan voorschriften van een omgevingsvergunning wijzigen voor zover deze betrekking hebben op:</p>					
Artikel 2.33	<p>1. Het bevoegd gezag trekt de omgevingsvergunning in, voor zover:</p> <p>2. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk intrekken, voor zover:</p>					Interveniërend toezicht
Hoofdstuk 3. Voorbereidingsprocedures						
§ 3.1. Algemene bepalingen over de totstandkoming van de beschikking op de aanvraag om een omgevingsvergunning						
Artikel 3.1	<p>1. De aanvraag om een omgevingsvergunning wordt ingediend bij burgemeester en wethouders van de gemeente waar het betrokken project in hoofdzaak zal worden of wordt uitgevoerd. Indien burgemeester en wethouders niet bevoegd zijn op de</p>					

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.					
	aanvraag te beslissen, kan de aanvraag bij het bevoegd gezag worden ingediend. In dat geval zendt het bevoegd gezag een afschrift van de aanvraag aan burgemeester en wethouders van de gemeente waar het betrokken project in hoofdzaak zal worden of wordt uitgevoerd.					
Artikel 3.1A	Het bevoegd gezag kan zich bij het verlenen van een omgevingsvergunning in ieder geval baseren op gegevens en onderzoeken die niet ouder zijn dan twee jaar.			Medebewind		
§ 3.5. Coördinatie met de voorbereiding van watervergunningen						
Artikel 3.20	1. Indien burgemeester en wethouders bevoegd zijn de beschikking op de aanvraag om de omgevingsvergunning of wijziging van voorschriften van de omgevingsvergunning te verlenen, kunnen gedeputeerde staten, indien dat met het oog op de samenhang tussen de beschikkingen op de onderscheidene aanvragen in het belang van de bescherming van het milieu geboden is, en zo nodig in afwijking van regels, gesteld krachtens artikel 1.3c van de Wet milieubeheer, op een daartoe strekkend verzoek van het orgaan dat bevoegd is de watervergunning te verlenen, aan burgemeester en wethouders een aanwijzing geven ter zake van de inhoud van die beschikking.			Voorgeschreven toepassing		Interveniërend toezicht.
Artikel 2.23	Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk intrekken, indien de watervergunning geheel of gedeeltelijk wordt ingetrokken.					
Hoofdstuk 5. Uitvoering en handhaving						
§ 5.1. Algemene bepalingen						
Artikel 5.1	Overzicht van alle wetten die in acht genomen moeten worden.					
Artikel 5.2	1. Het bevoegd gezag heeft tot taak: a. zorg te dragen voor de bestuursrechtelijke handhaving van de op grond van het bepaalde bij of krachtens de betrokken wetten voor degene die het betrokken project uitvoert, geldende voorschriften; b. gegevens die met het oog op de uitoefening van de taak als bedoeld onder a van belang zijn, te verzamelen en te registreren;	Verplichte taak				Interveniërend toezicht

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.	Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>c. klachten te behandelen die betrekking hebben op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de betrokken wetten met betrekking tot het uitvoeren van het betrokken project.</p> <p>2. Indien met betrekking tot het uitvoeren van het betrokken project door het bevoegd gezag een beschikking tot oplegging van een last onder bestuursdwang, oplegging van een last onder dwangsom of intrekking van een vergunning op grond van artikel 5.19 is gegeven en, nadat die beschikking is gegeven, als gevolg van een verandering van het betrokken project een ander bestuursorgaan bevoegd wordt de vergunning te verlenen, blijft het bestuursorgaan dat de beschikking heeft gegeven, bevoegd met betrekking tot die beschikking totdat zij</p> <p>a. onherroepelijk is geworden en is tenuitvoergelegd, of de dwangsom is ingevorderd, of</p> <p>b. is ingetrokken, of de bij de beschikking opgelegde last onder dwangsom overeenkomstig artikel 5:34 van de Algemene wet bestuursrecht is opgeheven.</p>					
§ 5.2. Kwaliteitsbevordering en samenwerking						
Artikel 5.3	<p>1. Gedeputeerde staten en burgemeester en wethouders van de gemeenten die behoren tot een regio als bedoeld in artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's of tot een kring van daartoe bij regeling van Onze Minister en van Onze Minister van Veiligheid en Justitie aangewezen gemeenten, stellen voor die regio of kring, onderscheidenlijk voor meerdere regio's, onderscheidenlijk kringen, een omgevingsdienst in in het belang van een doelmatige en doeltreffende uitvoering en handhaving van het bepaalde bij of krachtens de betrokken wetten door gedeputeerde staten en burgemeester en wethouders van de betrokken gemeenten.</p> <p>4. Bij algemene maatregel van bestuur worden taken aangewezen die in ieder geval in het verband van een omgevingsdienst worden uitgevoerd.</p>				Voorgescreven samenwerking	
Artikel 5.4	<p>1. Om een goede kwaliteit van de uitvoering en handhaving van het bepaalde bij of krachtens de betrokken wetten door omgevingsdiensten te waarborgen,</p> <p>b. stelt de gemeenteraad, gehoord gedeputeerde staten, bij verordening regels over de uitvoering en handhaving van de taken, bedoeld in artikel 5.3, vierde lid, eerste</p>	Verplichte taak				

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.					
	volzin, niet zijnde taken als bedoeld in de tweede volzin, die in opdracht van burgemeester en wethouders worden uitgevoerd.					
Artikel 5.5	De betrokken bestuursorganen dragen zorg voor een goede kwaliteit van de uitvoering en handhaving van het bepaalde bij of krachtens de betrokken wetten voor andere taken dan de taken, aangewezen bij of krachtens artikel 5.3, vierde lid. Provinciale staten, onderscheidenlijk de gemeenteraad, kunnen, gehoord Onze Minister en het College van procureurs-generaal, onderscheidenlijk gedeputeerde staten, regels stellen over de uitvoering en handhaving in opdracht van gedeputeerde staten, onderscheidenlijk van burgemeester en wethouders.					
De bouwverordening						
Artikel 8	<ol style="list-style-type: none"> 1. De gemeenteraad stelt een bouwverordening vast, die uitsluitend de voorschriften, bedoeld in het tweede tot en met zesde lid, bevat. 2. De bouwverordening bevat voorschriften omtrent het tegengaan van het bouwen van een bouwwerk op verontreinigde bodem. 1. De bouwverordening bevat tevens voorschriften omtrent de samenstelling, inrichting en werkwijze van de welstandscommissie. Zij kan bepalen dat er in plaats van een welstandscommissie een stadsbouwmeester wordt aangesteld, in welk geval de bouwverordening voorschriften bevat over de rol en de functie van de stadsbouwmeester. Voorts kan de bouwverordening nadere voorschriften bevatten omtrent de verslagen, bedoeld in artikel 12b, derde lid. 2. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat in de bouwverordening voorschriften worden gegeven omtrent andere onderwerpen dan die, genoemd in het tweede en vijfde lid. 3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen ter bevordering van eenheid in de bouwverordeningen regelen worden gegeven omtrent de inhoud van de voorschriften, bedoeld in het tweede tot en met zesde lid. 4. De gemeenteraad brengt binnen een jaar na het in werking treden van de krachtens het zevende lid en de krachtens artikel 120 gegeven voorschriften de bouwverordening met die voorschriften in overeenstemming. Zolang de 	Verplichte taak	Voor-schrift	Voorgeschreven toepassing		

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.	Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	bouwverordening niet met die voorschriften in overeenstemming is gebracht, gelden die voorschriften rechtstreeks.					
De welstand						
Artikel 12	2. De gemeenteraad kan besluiten dat, in afwijking van het eerste lid en artikel 2.10, eerste lid, onder d, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor een daarbij aan te wijzen gebied of voor een of meer daarbij aan te wijzen categorieën van bestaande en te bouwen bouwwerken geen redelijke eisen van welstand van toepassing zijn.			Optionele inzet		
Artikel 12A	1. De gemeenteraad stelt een welstandsnota vast, inhoudende beleidsregels waarin in ieder geval de criteria zijn opgenomen die het bevoegd gezag toepast bij de beoordeling:	Verplichte taak				
Artikel 12B	3. De welstandscommissie dan wel de stadsbouwmeester legt de gemeenteraad eenmaal per jaar een verslag voor van de door haar onderscheidenlijk hem verrichte werkzaamheden. In het verslag wordt ten minste uiteengezet op welke wijze zij onderscheidenlijk hij toepassing heeft gegeven aan de criteria, bedoeld in artikel 12a, eerste lid, onderdeel a.					
Artikel 12c	Burgemeester en wethouders leggen de gemeenteraad eenmaal per jaar een verslag voor waarin zij ten minste uiteenzetten: Vergunningverlening en handhaving al ook opleggen last onder dwangsom					
Hoofdstuk V. Voorziening in de woningbehoefte						
Onderzoek naar de volkshuisvesting						
Artikel 62	1. Bij algemene maatregel van bestuur kan, ten einde gegevens te verkrijgen omtrent omvang en samenstelling van de woningvoorraad en omtrent gebruik en bezetting van woningen, worden bepaald dat een algemene woningtelling wordt gehouden. In die maatregel worden tijdstip, doel en inhoud van de woningtelling omschreven. 2. Bij of krachtens de in het eerste lid bedoelde algemene maatregel van bestuur kunnen nadere voorschriften omtrent de woningtelling worden gegeven.			Optionele inzet		

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.	Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	3. De colleges van burgemeester en wethouders verlenen hun medewerking aan de uitvoering van de in het eerste lid bedoelde algemene maatregel van bestuur.					
Artikel 63	1. Bij koninklijk besluit kunnen burgemeester en wethouders worden verplicht, overeenkomstig bij dat besluit te geven voorschriften, een bijzonder onderzoek naar de staat van de volkshuisvesting in te stellen.	Verplichte taak				
Artikel 65	1. Burgemeester en wethouders alsmede gedeputeerde staten verstrekken overeenkomstig bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gegeven voorschriften informatie ten behoeve van de door Onze Minister ingevolge artikel 64 aan de Staten-Generaal te verstrekken gegevens.					Informatieplicht
Artikel 75	1. Burgemeester en wethouders kunnen, ingeval dit noodzakelijk is voor het naar behoren uitvoeren van deze wet, besluiten rechtstreeks van gemeentewege voorzieningen in het belang van de volkshuisvesting te treffen					
Artikel 80a	1. Het college van burgemeester en wethouders draagt zorg voor stedelijke vernieuwing en treft maatregelen in het belang daarvan. 2. Gedeputeerde staten dragen uitsluitend zorg voor de bevordering en ondersteuning van stedelijke vernieuwing, in het bijzonder indien zij in het kader daarvan financiële middelen verstrekken.					
Afdeling 5. Verstrekking van geldelijke steun uit 's Rijks kas						
Artikel 81	1. Uit 's Rijks kas kunnen aan gemeenten of provincies financiële middelen worden verstrekt voor activiteiten die passen in het rijksbeleid met betrekking tot het bouwen, het wonen en de woonomgeving. 4. Bij of krachtens de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het tweede lid, kan worden bepaald dat de gemeenteraad of provinciale staten voorschriften geeft of geven omtrent het door burgemeester en wethouders, of gedeputeerde staten verstrekken van subsidie ten laste van de uit 's Rijks kas aan hen verstrekte financiële middelen voor de activiteiten, bedoeld in het eerste lid.					
Hoofdstuk 2. Bijzondere voorzieningen						
Ontwikkelingsgebieden						

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.	Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 2.3	<p>3. Ten aanzien van een activiteit met betrekking tot een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, die plaatsvindt binnen het ontwikkelingsgebied, kan of kunnen in het belang van de optimalisering van de milieugebruiksruimte binnen het ontwikkelingsgebied:</p> <p>a. in het geval dat burgemeester en wethouders ingevolge artikel 2.4, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht het bevoegd gezag zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. onverminderd artikel 2.22, tweede lid, eerste volzin, van die wet voorschriften worden verbonden aan de omgevingsvergunning voor die activiteit; 2. in afwijking van artikel 2.31, tweede lid, onderdeel b, en met toepassing van paragraaf 3.4 van die wet voorschriften van de omgevingsvergunning voor die activiteit worden gewijzigd, waarbij de artikelen 2.31a en 4.2 van die wet van overeenkomstige toepassing zijn; <p>i. de Wet milieubeheer met uitzondering van artikel 5.2b en titel 5.2,</p> <p>met dien verstande dat uiterlijk tien jaar nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden alsnog wordt voldaan aan de bij of krachtens de wet gestelde milieukwaliteitsnormen. Indien er na deze periode niet wordt voldaan aan een milieukwaliteitsnorm geven burgemeester en wethouders aan op welke wijze alsnog aan die norm zal worden voldaan. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de maximale afwijking van milieukwaliteitsnormen.</p> <p>8. Het zevende lid is van overeenkomstige toepassing op besluiten die strekken ter uitvoering van het bestemmingsplan.</p> <p>9. Burgemeester en wethouders nemen in bij algemene maatregel van bestuur aangegeven categorieën van gevallen geen besluit als bedoeld in het achtste lid dan nadat het bestuursorgaan dat krachtens de betrokken wet bevoegd zou zijn te beslissen, heeft verklaard dat het daartegen geen bedenkingen heeft. De artikelen 2.27, tweede tot en met vijfde lid, en 3.11 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht zijn van overeenkomstige toepassing.</p>	Verplichte taak	Dimensionering	Voorgeschreven toepassing		

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.	Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	10. Burgemeester en wethouders dragen zorg voor het uitvoeren van de maatregelen of werken, bedoeld in het tweede lid, onderdelen a en b, binnen een in het bestemmingsplan te noemen termijn.					
Artikel 2.10	<p>1. Op verzoek of ambtshalve kan de gemeenteraad ten aanzien van een project als bedoeld in artikel 2.9, eerste lid, een projectuitvoeringsbesluit vaststellen, waaronder begrepen de vaststelling dat deze afdeling op het project van toepassing is. De gemeenteraad kan de bevoegdheid, bedoeld in dit artikel, delegeren aan burgemeester en wethouders.</p> <p>2. Op de ontwikkeling en verwezenlijking van een project als bedoeld in artikel 2.9, eerste lid, ten aanzien waarvan een projectuitvoeringsbesluit is vastgesteld, zijn de wettelijke voorschriften krachtens welke daarvoor een vergunning, ontheffing, vrijstelling of enig ander besluit is vereist, niet van toepassing, met uitzondering van hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming, paragraaf 5.1 van de Erfgoedwet, artikel 6.5, onderdeel c, van de Waterwet en de artikelen 4.1a en 4.3a van de Wet ruimtelijke ordening.</p>		Voor-schrift			
	<p>7. Indien een projectuitvoeringsbesluit er toe strekt een vergunning als bedoeld in artikel 11 van de Monumentenwet 1988 zoals van toepassing op grond van artikel 9.1, eerste lid, van de Erfgoedwet of artikel 2.1, eerste lid, onderdeel f, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht te vervangen:</p> <p>a. legt de gemeenteraad, indien het een archeologisch monument betreft als bedoeld in de Erfgoedwet en in de gevallen waarin Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht adviseert, het voornemen tot een projectuitvoeringsbesluit voor advies voor aan Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap die binnen vier weken na ontvangst van de gegevens, bedoeld in artikel 3:7 van de Algemene wet bestuursrecht, advies uitbrengt</p>				Voorge-schreven samen-werking	
Artikel 2.19	1. Ten aanzien van een krachtens artikel 2.18 aangewezen lokaal project met nationale betekenis stelt de gemeenteraad een structuurvisie als bedoeld in artikel 2.1, eerste of derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening vast.	Verplichte taak				

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel		Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	<p>Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.</p> <p>2. De structuurvisie, bedoeld in het eerste lid, bevat onverminderd het elders omtrent de inhoud van een structuurvisie bepaalde, tevens:</p> <p>a. een concretisering van de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling van het betrokken gebied;</p> <p>b. een beschrijving van de voorgestelde wijze van verwezenlijking van de voorgenomen ontwikkeling, bestaande uit in ieder geval de volgende onderdelen:</p> <p>1. een voorlopig overzicht van de voor de uitvoering van het project benodigde besluiten, alsmede het daarbij voorgenomen tijdpad;</p> <p>2. financiële onderbouwing en een voorlopige opzet van de grondexploitatie;</p> <p>3. een analyse van de risico's ten aanzien van verplichtingen tot het toekennen van een tegemoetkoming in schade als bedoeld in afdeling 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening;</p> <p>4. eventuele voornemens inzake verwerving van gronden;</p> <p>5. de vermelding dat ten aanzien van de voor de verwezenlijking van het project noodzakelijke besluiten ingevolge artikel 2.21 toepassing zal worden gegeven aan de gemeentelijke coördinatieregeling, bedoeld in paragraaf 3.6.1 van de Wet ruimtelijke ordening;</p>					
Artikel 2.20	<p>1. Bij de voorbereiding van een structuurvisie als bedoeld in artikel 2.19, eerste lid, plegen burgemeester en wethouders overleg met de besturen van de betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen die in de structuurvisie in het geding zijn.</p> <p>2. In afwijking van hoofdstuk 2 van de Wet ruimtelijke ordening, worden, voor zover het overleg, bedoeld in het eerste lid, leidt tot vaststelling van een structuurvisie waarmee de bestuursorganen van de betrokken gemeenten, waterschappen, provincie en Rijk instemmen, aan die structuurvisie verklaringen gehecht houdende instemming van die bestuursorganen met de in de structuurvisie voorgestelde wijze van verwezenlijking van de voorgenomen ontwikkeling.</p> <p>3. Ter uitvoering van de in de structuurvisie voorgestelde wijze van verwezenlijking van de voorgenomen ontwikkeling wordt ten behoeve van een goede begeleiding en</p>				Voorgescreven samenwerking	

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.	Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
	tijdige afronding van het project een projectcommissie ingesteld. In de commissie zijn de betrokken bestuursorganen, bedoeld in het tweede lid, vertegenwoordigd. De commissie staat onder voorzitterschap van een bestuurder van de eerstverantwoordelijke gemeente.					
Wet geluidhinder						
Overige voorschriften						
Artikel 67	1. Indien de geluidbelasting buiten een bestaande zone vanwege een industrieterrein de waarde van 50 dB(A) overschrijdt of op een of meer plaatsen binnen de zone of op de zonegrens de geluidsbelasting hoger is dan de ten hoogste toegestane geluidsbelasting, stellen burgemeester en wethouders voor het betreffende industrieterrein een geluidreductieplan vast.	Verplichte taak				
Artikel 77	1. Bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of van een wijzigings- of uitwerkingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder a of b, van de Wet ruimtelijke ordening dat geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op gronden, behorende tot een zone als bedoeld in artikel 74, of bij het voorbereiden van een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 76a, wordt vanwege burgemeester en wethouders een akoestisch onderzoek ingesteld naar:					
Artikel 79	Tot aanleg van een weg anders dan op grondslag van een overeenkomstig de artikelen 76 en 77 vastgesteld of herzien bestemmingsplan wordt, indien binnen de aanwezige of toekomstige zone woningen, dan wel andere geluidsgevoelige gebouwen of geluidsgevoelige terreinen aanwezig, in aanbouw of geprojecteerd zijn, niet overgegaan dan in overeenstemming met een besluit van burgemeester en wethouders, krachtens artikel 81 genomen naar aanleiding van een door de wegaanlegger aan burgemeester en wethouders gedane mededeling van zijn voornemen en na een overeenkomstig artikel 80 ingesteld onderzoek.					
Artikel 90	1. Burgemeester en wethouders of indien toepassing wordt gegeven aan artikel 98 burgemeester en wethouders of de wegaanlegger leggen het ingevolge artikel 89, eerste lid, vastgestelde programma van maatregelen onverwijld voor aan Onze Minister.					

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen						
Wet/Artikel	Bij de beoordeling is met name gekeken naar alle wetten die men in het kader van deze taak dient uit te voeren en waar men aan dient te toetsen. Dit beperkt de beleidsvrijheid.	Taak	Beleidsdoelen	Regelgeving	Samenwerking	Toezicht
Artikel 110a	<ol style="list-style-type: none"> 1. Burgemeester en wethouders zijn binnen de grenzen van de gemeente bevoegd tot het vaststellen van een hogere waarde voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting. 2. In afwijking van het eerste lid zijn indien ten behoeve van een activiteit in meer dan één gemeente een hogere waarde voor de bij of krachtens de wet genoemde ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting dient te worden vastgesteld, burgemeester en wethouders van de gemeente binnen wier grenzen deze activiteit zal worden uitgevoerd bevoegd een hogere waarde vast te stellen. 			Optionele inzet		
Artikel 165	<ol style="list-style-type: none"> 1. In het belang van het verkrijgen van gegevens ten behoeve van het instellen van geluidszones rond industrieterreinen en ten behoeve van de bepaling van binnen die geluidszones te nemen maatregelen ter beperking van de geluidhinder aldaar kunnen burgemeester en wethouders, binnen een door hen aan te geven termijn gegevens betreffende de geluiduitstraling verlangen van beheerders van inrichtingen, welke binnen een zodanige zone werkzaam zijn. 					

Bijlage 2: Berekening mate van verevening

Gehanteerde bronnen

Het ministerie heeft B&A voorzien van het bestand met daarin de verdeling van de middelen uit het gemeentefonds per gemeente per cluster en subcluster (hierna bestand gemeentefonds) genoemd. Daarnaast is een bestand van het ministerie en CBS (hierna CBS-bestand genoemd) ontvangen met daarin de individuele gegevens van de gemeentebegrotingen. Hierin zijn de baten en lasten per taakveld per gemeenten opgenomen afgeleid vanuit de begrotingen. Beide bestanden vormen de basis voor de bepaling van de mate van verevening.

Voor de berekening geldt een aantal componenten waarmee rekening is gehouden:

- De clusterindeling van het Gemeentefonds met daarin subclusters en een toedeling van taakvelden aan clusters en subclusters (bestand Gemeentefonds)
- De clusterindeling zoals samengesteld door B&A
- De verevening en uitkering per gemeente en (sub)cluster (bestand Gemeentefonds)
- De bedragen per taakveld - Baten en Lasten - die het CBS heeft verzameld bij gemeenten (bestand CBS)

De opgave is om (1) de verevening per cluster (huidige indeling gemeentefonds) en (2) verevening per cluster (voorgestelde indeling B&A) te berekenen.

Werkwijze opgave 1:

- *Stap 1:* per cluster is het totale bedrag voor alle gemeenten gedeeld door het aantal inwoners van Nederland (zoals opgenomen in de spreadsheet van het ministerie). Daaruit volgt een landelijk gemiddeld bedrag per inwoner voor het betreffende cluster.
- *Stap 2:* per gemeente is voor elk cluster op basis van het landelijk gemiddelde bedrag per inwoner voor het betreffende cluster berekend welk bedrag de betreffende gemeente zou krijgen indien niet verevend zou worden. Dat levert per gemeente een niet-verevend bedrag per cluster op.
- *Stap 3:* vervolgens is per gemeente bepaald welk voordeel of nadeel in euro's het niet-verevende bedrag oplevert. Dat levert een lijst per cluster van voor- en nadeelgemeenten op.
- *Stap 4:* De optelling van het absolute negatieve effect in euro's voor negatief getroffen gemeenten gedeeld door het totaalbedrag per cluster voor alle gemeenten. Dat levert een vereveningspercentage op. Des te hoger het percentage des te meer verevend wordt op het betreffende cluster.

Werkwijze opgave 2:

- *Stap 5:* Omdat de gegevens uit de verdeling van het Gemeentefonds vaak niet te herleiden zijn tot op taakveldniveau, zijn de gegevens van het CBS (gerealiseerde baten en lasten zijn daarin per taakveld gespecificeerd) gebruikt om tot een verdere uitsplitsing van (sub)cluster naar taakveld te komen. Daardoor kan per taakveld inzichtelijk worden gemaakt voor welk deel van de totale lasten en baten van het cluster het taakveld verantwoordelijk is. Bijvoorbeeld blijkt dan dat één taakveld binnen een cluster van drie taakvelden goed is voor ongeveer 50 procent van de baten of lasten. Dat percentage is vervolgens weer toegepast op de gegevens over de verdeling van het gemeentefonds. Daarmee kan een beredeneerde verdeling en verevening per taakveld worden opgesteld. Deze is weer nodig geweest om voor de nieuwe clusterindeling (waarin met taakvelden is geschoven) tot een vereveningspercentage te komen.

De volgende deelstappen bij stap 5 zijn gezet:

- CBS-stap: we kiezen per taakveld of we het baten dan wel het lastenbedrag willen gebruiken. Dat leidt per taakveld tot het CBSbedrag
- GF-stap 1: we hanteren de clusterordering van het gemeentefonds. Per taakveld zetten we het CBSbedrag erin. Vervolgens totaliseren we die CBSbedragen per GF-cluster en berekenen we het percentage dat een taakveld in het cluster voor zijn rekening neemt. Cluster X, bijvoorbeeld, bestaat uit taakvelden A en B. In CBS is A €100 en B €300. Voor cluster X dus totaal €400. Bijgevolg neemt taakveld A 25% van cluster X voor zijn rekening, taakveld B 75%.
- GF-stap 2: We gaan nu de percentages uit de vorige stap loslaten op het GFbedrag van de clusters. Is het GFbedrag van cluster X bijvoorbeeld €500, dan kunnen we herleiden dat taakveld A €125 is ($€500 \times 25\%$) en taakveld B is €375 ($€500 \times 75\%$). We weten nu de bedragen per gemeente per taakveld. We doen dit voor 'MET verevening' en 'ZONDER verevening' (die hebben we beide nodig voor het berekenen van de 'MATE van verevening').
- Vertaling naar clusterindeling B&A: we pakken de B&A clustering op en zetten bij elk taakveld het in stap (3) berekende bedrag. Cluster X is nu plots taakveld A (€125), B (€375) en G (€200). Ons nieuwe cluster X is dus €700. Een nieuw ontstaan cluster, cluster Q, bestaat bijvoorbeeld uit taakvelden P (€25), R (€750), S (€100) en U (€350) - het cluster is €1225 groot.

In onderstaande tabel is de mate van verevening op taakveldniveau weergegeven geordend naar de nieuwe clusterindeling zoals ontwikkeld door B&A. Gevolgd door een tabel met de clusterindeling zoals in het Gemeentefonds wordt gehanteerd.

B&A cluster	subcluster Gr	taakveld IV3	Taakveld naam	Verevening			Gevolgen afschaffing verevening							
				Verevend bedrag	Totaal luigebed	Maks van Verevening	Inwoners				Gemeenten			
							Winnaars	Verliezers	Bedrag per winnaar	Bedrag per verliezer	Winnaars	Verliezers	Bedrag per winnaar	Bedrag per verliezer
Educatie	EDU			€ 169.930.198	€ 2.001.865.757	8,49%	9.788.622	7.392.462	€ 17,36	€ 22,99	285	95	€ 596.246	€ 1.788.739
	4.1	openbaar onderwijs		€ 20.213.169	€ 238.121.596	8,49%								
	4.2	onderwijs huisvesting		€ 20.270.782	€ 238.800.312	8,49%								
	4.3	onderwijs beleid leerlingzaken		€ 129.446.248	€ 1.524.943.849	8,49%								
Cultuur en ontspanning	KUNST, OUDHEID, ONTSPAN			€ 211.243.862	€ 3.539.982.794	5,97%	10.079.099	7.101.985	€ 20,96	€ 29,74	324	56	€ 651.987	€ 3.772.212
	5.1	sportbeleid activering		€ 5.167.364	€ 86.593.664	5,97%								
	5.2	sport accommodatie		€ 87.197.433	€ 1.461.237.304	5,97%								
	5.3	cultuur p.p.p.		€ 35.396.681	€ 593.170.567	5,97%								
	5.4	musea		€ 8.700.599	€ 145.802.908	5,97%								
	5.6	media		€ 6.953.047	€ 116.517.782	5,97%								
Openbare ruimte en recreatie	OEM, WW, VHROSV, GROEN			€ 112.151.288	€ 1.685.610.460	6,65%	11.279.846	5.901.238	€ 9,94	€ 19,00	292	88	€ 384.080	€ 1.274.446
	0.3	beheer ov. gebouwen gronden		€ 5.835.905	-€ 73.865.997	7,90%								
	0.63	parkeerbelasting		€ 78.339.893	€ 1.015.233.665	7,72%								
	2.2	parkeren		€ 20.298.804	€ 263.059.199	7,72%								
	2.3	recreatieve havens		€ 4.538.932	€ 76.062.529	5,97%								
	5.5	cultureel erfgoed		€ 1.235.369	€ 16.009.576	7,72%								
	5.7	groen openlucht recreatie		€ 23.219.721	€ 389.111.487	5,97%								
Infrastructuur en gebiedsontwikke	WW, FM, VHROSV			€ 268.538.096	€ 3.895.566.000	6,89%	11.529.309	5.651.775	€ 23,29	€ 47,51	284	96	€ 945.557	€ 2.797.272
	2.1	verkeer vervoer		€ 31.627.433	€ 409.870.805	7,72%								
	2.4	economische havens waterwegen		€ 2.937.399	€ 38.066.759	7,72%								
	2.5	openbaar vervoer		€ 21.848.246	€ 283.138.945	7,72%								
	7.4	milieu beheer		€ 61.311.346	€ 794.554.859	7,72%								
	7.5	begraafplaatsen		€ 40.070.085	€ 671.486.554	5,97%								
	8.1	ruimtelijke ordening		€ 57.944.967	€ 750.928.794	7,72%								
	8.3	wonen bouwen		€ 73.114.754	€ 947.519.283	7,72%								
Bestuur, algemene ondersteuning	BO, BZ, OVERHEAD			€ 98.534.581	€ 838.309.842	11,75%	7.771.776	9.409.308	€ 12,68	€ 10,47	83	297	€ 1.187.164	€ 331.766
	0.1	bestuur		€ 1.876.611	€ 65.913.505	2,85%								
	0.2	burgerzaken		€ 17.939.201	€ 630.090.985	2,85%								
	0.4	ondersteuning organisatie		€ 21.553.208	€ 757.028.246	2,85%								
	0.5	treasury		€ 19.267.005	-€ 243.865.623	7,90%								
	0.8	overige baten lasten		€ 9.832.340	€ 345.348.099	2,85%								
	0.9	Vpb		€ 0	€ 0									
	0.10	mutatie reserves		€ 55.834.938	-€ 706.711.899	7,90%								
	0.11	resultaat rekening		€ 750.047	-€ 9.493.470	7,90%								
Overige eigen middelen	OEM			€ 109.745.758	-€ 1.389.069.923	7,90%	7.069.375	10.111.709	€ 15,52	€ 10,85	121	259	€ 906.990	€ 423.729
	0.61	OZB woningen		€ 30.351.627	-€ 384.165.482	7,90%								
	0.62	OZB niet woningen		€ 27.465.464	-€ 347.634.845	7,90%								
	0.64	overige belasting		€ 5.528.538	-€ 69.975.600	7,90%								
	8.2	grond exploitatie		€ 46.400.130	-€ 587.293.997	7,90%								
Volksgezondheid	geen			€ 22.559.245	€ 154.356.819	14,61%	9.635.394	7.545.690	€ 2,34	€ 2,99	309	71	€ 73.007	€ 317.736
	7.1	volks gezondheid		€ 22.559.245	€ 154.356.819	14,61%								
Economie	OEM			€ 15.014.771	-€ 190.044.405	7,90%	7.069.375	10.111.709	€ 2,12	€ 1,48	121	259	€ 124.089	€ 57.972
	3.1	economische ontwikkeling		€ 1.160.579	-€ 14.689.633	7,90%								
	3.2	fysieke bedrijfs infrastructuur		€ 8.632.849	-€ 109.267.380	7,90%								
	3.3	bedrijfs loket -regelingen		€ 898.438	-€ 11.371.675	7,90%								
	3.4	economische promotie		€ 4.322.905	-€ 54.715.716	7,90%								
Openbare orde en veiligheid	OOVbrw, OOVov			€ 170.972.794	€ 1.663.343.120	10,28%	11.793.244	5.387.840	€ 14,50	€ 31,73	326	54	€ 524.456	€ 3.166.163
	1.1	crisis beheersing brandweer		€ 54.618.322	€ 531.365.302	10,28%								
	1.2	openbare orde veiligheid		€ 116.354.472	€ 1.131.977.818	10,28%								
Riolering en reiniging	REI en RIO			€ 51.031.089	-€ 545.503.575	9,35%	10.535.643	6.645.441	€ 4,84	€ 7,66	284	96	€ 179.687	€ 531.574
	7.2	riolering		€ 22.854.665	-€ 244.307.961	9,35%								
	7.3	afval		€ 28.176.424	-€ 301.195.613	9,35%								

Bijlage 2: Berekening mate van verevening

GF cluster	Subcluster GF	Taakveld IV3	Taakveld naam	Verevening			Gevolgen afschaffing verevening							
				Verevend bedrag	Totaal uitgekeerd	Mate van Verevening	Inwoners				Gemeenten			
							Winnans	Verliezers	Bedrag per winnaar	Bedrag per verliezer	Winnans	Verliezers	Bedrag per winnaar	Bedrag per verliezer
Educatie	EDU			169.930.198	2.001.865.757	8,49%	9.788.622	7.392.462	€ 17,36	€ 22,99	285	95	€ 596.246	€ 1.788.739
		4.1	openbaar onderwijs	20.213.169	238.121.596	8,49%								
		4.2	onderwijs huisvesting	20.270.782	238.800.312	8,49%								
		4.3	onderwijs beleid leerlingzaken	129.446.248	1.524.943.849	8,49%								
Cultuur en ontspanning	KUNST, OUDHEID, ONTSPAN, GROEN			211.243.862	3.539.982.794	5,97%	10.079.099	7.101.985	€ 20,96	€ 29,74	324	56	€ 651.987	€ 3.772.212
		2.3	recreatieve havens	4.538.932	76.062.529	5,97%								
		5.1	sportbeleid activering	5.167.364	86.593.664	5,97%								
		5.2	sport accommodatie	87.197.433	1.461.237.304	5,97%								
		5.3	Cultuur p.p.p.	35.396.681	593.170.567	5,97%								
		5.4	musea	8.700.599	145.802.908	5,97%								
		5.6	media	6.953.047	116.517.782	5,97%								
		5.7	groen openlucht recreatie	23.219.721	389.111.487	5,97%								
		7.5	begraafplaatsen	40.070.085	671.486.554	5,97%								
Infrastructuur en gebiedsontwikkeling	OEM, WW, VHRCSV, FM			348.658.211	4.518.381.886	7,72%	11.035.641	6.145.443	€ 31,59	€ 56,73	263	117	€ 1.325.697	€ 2.979.985
		0.63	parkeerbelasting	78.339.893	1.015.233.665	7,72%								
		2.1	verkeer vervoer	31.627.433	409.870.805	7,72%								
		2.2	parkeren	20.298.804	263.059.199	7,72%								
		2.4	economische havens waterwegen	2.937.399	38.066.759	7,72%								
		2.5	openbaar vervoer	21.848.246	283.138.945	7,72%								
		5.5	cultureel erfgoed	1.235.369	16.009.576	7,72%								
		7.4	milieu beheer	61.311.346	794.554.859	7,72%								
		8.1	ruimtelijke ordening	57.944.967	750.928.794	7,72%								
		8.3	wonen bouwen	73.114.754	947.519.283	7,72%								
Riolering en reiniging	REI en RIO			51.031.089	-545.503.575	9,35%	10.535.643	6.645.441	€ 4,84	€ 7,68	284	96	€ 179.687	€ 531.574
		7.2	riolering	22.854.665	-244.307.961	9,35%								
		7.3	afval	28.176.424	-301.195.613	9,35%								
Openbare orde en veiligheid	OOVbrw, OOVov			170.972.794	1.663.343.120	10,28%	11.793.244	5.387.840	€ 14,50	€ 31,73	326	54	€ 524.456	€ 3.166.163
		1.1	crisis beheersing brandweer	54.618.322	531.365.302	10,28%								
		1.2	openbare orde veiligheid	116.354.472	1.131.977.818	10,28%								
Bestuur en algemene ondersteuning	BO, BZ, OVERHEAD			51.201.360	1.798.380.834	2,85%	9.568.363	7.612.721	€ 5,35	€ 6,73	96	284	€ 533.348	€ 180.286
		0.1	bestuur	1.876.611	65.913.505	2,85%								
		0.2	burgerzaken	17.939.201	630.090.985	2,85%								
		0.4	ondersteuning organisatie	21.553.208	757.028.246	2,85%								
		0.8	overige baten lasten	9.832.340	345.348.099	2,85%								
Overige + eigen middelen	OEM			206.448.425	-2.613.051.317	7,90%	7.069.375	10.111.709	€ 29,20	€ 20,42	121	259	€ 1.706.185	€ 797.098
		0.10	mutatie reserves	77.554.542	-981.620.459	7,90%								
		0.11	resultaat rekening	1.041.813	-13.186.398	7,90%								
		0.3	beheer ov. gebouwen gronden	8.106.052	-102.599.622	7,90%								
		0.5	treasury	26.761.806	-338.728.533	7,90%								
		0.64	overige belasting	7.679.120	-97.195.873	7,90%								
		0.9	Vpb	0	0	0,00%								
		3.1	economische ontwikkeling	1.612.040	-20.403.851	7,90%								
		3.2	fysieke bedrijfs infrastructuur	11.990.999	-151.772.024	7,90%								
		3.3	bedrijfs loket -regelingen	1.247.927	-15.795.218	7,90%								
		3.4	economische promotie	6.004.501	-75.999.947	7,90%								
		8.2	grond exploitatie	64.449.625	-815.749.392	7,90%								
Volksgezondheid	?			22.559.245	154.356.819	14,61%	9.635.394	7.545.690	€ 2,34	€ 2,99	309	71	€ 73.007	€ 317.736
		7.1	volks gezondheid	22.559.245	154.356.819	14,61%								
Onroerend Zaakbelasting	OEM			361.007.226	480.415.471	75,14%	13.603.611	3.577.473	€ 26,54	€ 100,91	328	52	€ 1.100.632	€ 6.942.447
		0.61	OZB woningen	189.514.147	252.198.631	75,14%								
		0.62	OZB niet woningen	171.493.079	228.216.840	75,14%								

Bijlage 2: Berekening mate van verevening

Bijlage 3: Toepassing MMA op relevante clusters

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het model van maatschappelijke acceptatie (hierna MMA) uitgewerkt en toegelicht. Deze bijlage bevat de uitkomsten van de toepassing van het model op een viertal clusters van taken:

- Cluster economie
- Cluster cultuur en sport
- Cluster openbare ruimte en recreatie
- Cluster eigen middelen (niet taakgebonden)

Een methodiek voor het toetsen van maatschappelijke acceptatie van verschillen is nog niet ontwikkeld. Aan het eind van deze bijlage 3 treft u een overzicht aan van (wetenschappelijke) literatuur over maatschappelijke acceptatie. In geen van de bij B&A bekende literatuur is een model voor maatschappelijke acceptatie uitgewerkt dat toepasbaar is voor het doel van dit onderzoek. Wel zijn verschillende aspecten van maatschappelijke acceptatie beschreven, maar niet met het doel om de acceptatie van verschillen in voorzieningen te bepalen.

Er zijn weinig data waarop oordelen over de mate van impact, de maatschappelijke acceptatie van stakeholders en de mogelijkheden voor compensatie te baseren zijn. De onderstaand opgenomen oordelen voor de betreffende clusters zijn niet door derden getoetst. De oordelen kennen derhalve een illustratief karakter.

Toepassing MMA op cluster Economie

Tot dit cluster behoren de taakvelden:

- 3.1. Economische ontwikkeling
- 3.2. Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3. Bedrijfsloket en -regelingen
- 3.4. Economische promotie

Bepaling impact

De inschattingen zijn kwalitatief geduid in de daarvoor bestemde schaal van impact.

Risico	1 geen	2	3	4	5	6 hoog
Functie		Korte termijn: weinig effecten	Lange termijn: verminderde randvoorwaarden voor economische vitaliteit; in het bijzonder wat betreft de teruggang in de investeringen in de fysieke bedrijfsinfrastruc- tuur			
Veiligheid	Geen specifieke					

Risico	1 geen	2	3	4	5	6 hoog
	veiligheids- kwesties					
Financiële gevolgen				Onvoldoende inkomsten vanuit gronduitgifte van bedrijfs- terreinen.		
Omgevingskw aliteit		Verminderd onderhoud aan winkel- en bedrijfs- gebieden				
Duurzaamhei d		Geen bijdrage aan verbetering duurzaamheid				
Eindoordeel risico's	= 11,5 / 5 = 2,3					

Voor de economische promotie zal de impact redelijk beperkt zijn, hier gaan in de regel geen grote budgetten in om. Het grootste financiële beslag zal vermoedelijk liggen in de fysieke bedrijfsinfrastructuur.

Bepaling maatschappelijke acceptatie van de negatieve gevolgen van het stopzetten van de verevening

	<i>Inwoners (bewoners)</i>	<i>Bedrijven (winkels, horeca, investeerders, beleggers)</i>	<i>Maatschappelijke organisatie (corporaties, bewonersorganisaties, ondernemersverenigingen)</i>	<i>Politiek (college, raad, politieke partijen)</i>
Verzet (actief)		Lobby van grote bedrijven	Lobby van koepelorganisaties uit bedrijfsleven (lokaal, regionaal)	Lobby in Haagse kringen door collegeleden
Ontstemming (passief)				
Neutraal	Neutraal			
Instemming (passief)				
Applaus (actief)				

Acceptatiegetal: $(0 + 6 + 6 + 6)/4 = 4,5$

Mogelijkheden tot compensatie

De gemeente beschikt over de volgende mogelijkheden voor compensatie:

1. Verhogen OZB, dit is een maatregel die wellicht de tekorten voor het bedrijvenloket en de economische promotie kunnen oplossen. Voor de investeringen in de fysieke bedrijfsinfrastructuur zal dit naar verwachting niet voldoende zijn.

2. Het aantrekken van beleggers en private financiers lijkt geen oplossing te bieden. De verwachting is eerder dat deze als gevolg van de verminderde investering door de gemeente zullen afhaken.
3. De optie om het negatieve gevolg te mitigeren door samenwerking met andere gemeenten is een reële mogelijkheid. Bedrijfsinfrastructuur is vaak al een regionale aangelegenheid.

Conclusie: de resultaten uit het onderzoek naar de vereveningseffecten wijzen uit dat een groep van enkele tientallen gemeenten er dusdanig op achteruitgaat dat deze niet in staat zal zijn compenserende maatregelen te treffen die de negatieve effecten voor een belangrijk deel kunnen wegnemen.

Toepassing MMA op cluster Cultuur en sport

Hieronder vallen de volgende taakvelden:

- 5.1. Sportbeleid en activering
- 5.2. Sportaccommodaties
- 5.3. Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- 5.4. Musea
- 5.6. Media

Bepaling impact

De inschattingen zijn kwalitatief geduid in de daarvoor bestemde schaal van impact.

Risico	1 geen	2	3	4	5	6 hoog
Functie				Meerdere sport en cultuurfuncties zullen vervallen		
Veiligheid	Geen impact					
Financiële gevolgen						Voor die partners die afhankelijk zijn van gemeentelijke middelen heeft dit grote gevolgen
Omgevingskwaliteit		In voorkomende gevallen kan functieverlies negatief doorwerken op omgevingskwaliteit				
Duurzaamheid	Geen impact					
Eendoordeel risico's	= 14 / 5 = 2,8					

Zoals de verdeling in het gemeentefonds nu is, zullen vooral grotere gemeenten met veel culturele en sportvoorzieningen de meeste impact ervaren.

Maatschappelijke acceptatie van de negatieve gevolgen van het stopzetten van de verevening

	Inwoners	Bedrijven	Maatschappelijke organisatie	Politiek (college, raad, politieke partijen)
Verzet (actief)	Actief verzet vanuit getroffen inwoners (sport raakt daarbij naar verwachting meer inwoners)		Actief verzet vanuit getroffen organisaties.	Lobby vanuit colleges en politieke naar Den Haag.
Ontstemming (passief)				
Neutraal		Geen directe belangen die geschaad worden		
Instemming (passief)				
Applaus (actief)				

Acceptatiegetal: $(6 + 0 + 6 + 6)/4 = 4,5$

Mogelijkheden tot compensatie

De gemeente beschikt over de volgende mogelijkheden voor compensatie:

1. Verhogen OZB, dit is een maatregel die maar ten dele het vraagstuk zal oplossen. Voor enkele gemeenten is het nadeel 50 euro per inwoner of meer voor het gehele cluster cultuur en sport. De verwachting dat dit nadeel volledig gecompenseerd zal worden via een OZB verhoging is onwaarschijnlijk voor deze groep. Bij een grote groep gemeenten lijkt het wel haalbaar om de verminderde inkomsten op deze manier grotendeels te compenseren.
2. Het aantrekken van private financiers lijkt geen oplossing te bieden. Welke motieven zullen private financiers hebben om te investeren in amateursport? Voor culturele instellingen geldt dat zij nu al behoorlijk afhankelijk zijn van private financiers.
3. De optie om het negatieve gevolg te mitigeren door samenwerking met andere gemeenten is voor sportvoorzieningen naar verwachting niet heel realistisch.
4. Een alternatieve optie is dat sportverenigingen en culturele instellingen de eigen bijdragen verhogen. Dat zal naar verwachting niet op veel steun kunnen rekenen van de gebruikers.

Conclusie: de verwachting is dat een groep van enkele tientallen gemeenten niet in staat zal zijn volledig compenserende maatregelen te treffen die de negatieve effecten wegnemen.

Toepassing MMA op cluster Openbare ruimte en recreatie

Hieronder vallen de volgende taakvelden:

- 0.63 Parkeerbelasting
- 2.2 Parkeren
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
- 2.3 Recreatieve havens
- 5.5 Cultureel erfgoed

Bepaling impact

Vermoedelijk zal de impact van afschaffen van verevening vooral zijn beslag krijgen op openbaar groen en cultureel erfgoed.

De inschattingen zijn kwalitatief geduid in de daarvoor bestemde schaal van impact.

Risico	1 geen	2	3	4	5	6 hoog
Functie			Kans op functieverlies openbaar groen en cultureel erfgoed			
Veiligheid		Kans op toename onveiligheid in openbaar groen				
Financiële gevolgen	Geen					
Omgevingskwaliteit		In voorkomende gevallen kan functieverlies negatief doorwerken op omgevingskwaliteit				
Duurzaamheid	Geen impact					
Eindoordeel risico's	= 9 / 5 = 1,8					

Maatschappelijke acceptatie van de negatieve gevolgen van het stopzetten van de verevening

	Inwoners	Bedrijven	Maatschappelijke organisaties	Politiek (college, raad, politieke partijen)
Verzet (actief)				
Ontstemming (passief)	Inwoners die last hebben van verminderd		Cultureel erfgoed organisaties zullen in het verweer komen.	Verwacht wordt dat college en raad ontstemd zullen zijn,

	Inwoners	Bedrijven	Maatschappelijke organisaties	Politiek (college, raad, politieke partijen)
	onderhoud openbaar groen			
Neutraal		Geen directe belangen die geschaad worden		
Instemming (passief)				
Applaus (actief)				

Acceptatiegetal: $(3 + 0 + 3 + 3)/4 = 2,25$

Mogelijkheden tot compensatie

De gemeente beschikt over de volgende mogelijkheden voor compensatie:

1. Verhogen OZB, dit is een maatregel die maar ten dele het vraagstuk zal oplossen. De verwachting dat dit nadeel volledig gecompenseerd zal worden via een OZB verhoging is onwaarschijnlijk bij een groep van enkele tientallen gemeenten. Bij een grotere groep gemeenten lijkt het wel haalbaar om de verminderde inkomsten op deze manier grotendeels te compenseren.
2. Het aantrekken van private financiers lijkt geen oplossing te bieden. Welke motieven zullen private financiers hebben om te investeren in openbaar groen en cultureel erfgoed?
3. De optie om het negatieve gevolg te mitigeren door samenwerking met andere gemeenten is voor naar verwachting niet realistisch.

Conclusie: de verwachting is dat een groep van enkele tientallen gemeenten niet in staat zal zijn volledig compenserende maatregelen te treffen die de negatieve effecten wegnemen.

Toepassing MMA op cluster eigen middelen

Hieronder vallen de volgende taakvelden:

- 0.61 OZB woningen
- 0.62 OZB niet-woningen
- 0.64 Overige belastingen
- 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Bepaling impact

Voor dit cluster is het nagenoeg niet specifiek te bepalen welke impact afschaffing heeft. Dit komt doordat een vermindering van inkomsten (bij nadeelgemeenten) impact heeft op alle taakvelden van de gemeente. Daarom is de impact voor dit cluster niet ingevuld in onderstaand schema.

De inschattingen zijn kwalitatief geduid in de daarvoor bestemde schaal van impact.

Risico	1 geen	2	3	4	5	6 hoog
Functie	nvt					
Veiligheid	nvt					
Financiële gevolgen	nvt					
Omgevingskwaliteit	Nvt					
Duurzaamheid	nvt					
Eindoordeel risico's	0					

Niet specifiek toe te wijzen impact.

Maatschappelijke acceptatie van de negatieve gevolgen van het stopzetten van de verevening

	Inwoners	Bedrijven	Maatschappelijke organisaties	Politiek (college, raad, politieke partijen)
Verzet (actief)			VNG pleegt verzet.	Lobby colleges en politieke partijen
Ontstemming (passief)				
Neutraal	Neutraal	Neutraal		
Instemming (passief)				
Applaus (actief)				

Acceptatiegetal: $12 / 4 = 3$

Mogelijkheden tot compensatie

De gemeente beschikt over de volgende mogelijkheden voor compensatie:

1. Verhogen OZB, dit is een maatregel die maar ten dele het vraagstuk zal oplossen voor een kopgroep van enkele tientallen gemeenten. De OZB verhoging is gelimiteerd tot 3% landelijk.
2. Het aantrekken van private financiers lijkt geen oplossing te bieden.

3. De optie om het negatieve gevolg te mitigeren door samenwerking met andere gemeenten is naar verwachting niet realistisch.

Conclusie: de verwachting is dat een groep van enkele tientallen gemeenten niet in staat zal zijn volledig compenserende maatregelen te treffen die de negatieve effecten wegnemen.

Literatuurbijlage maatschappelijke acceptatie

Deze (literatuur)bijlage bevat een aantal modellen voor maatschappelijke acceptatie (social acceptance). Het is een beschrijvend overzicht; de modellen die hier worden gepresenteerd kunnen beschouwd worden als gevisualiseerde begripsomschrijvingen. De bedoeling van de zoektocht in de (wetenschappelijke) literatuur was om inspiratie en aanknopingspunten voor het model voor maatschappelijke acceptatie te vinden, dan wel een model dat in 'onze' context goed bruikbaar zou zijn.

Wij hebben geen model gevonden dat direct of met aanpassingen bruikbaar zou zijn. Desondanks willen wij u - ter informatie - laten zien wat we in de literatuur zijn tegengekomen. Wij pretenderen uiteraard geen volledigheid.

Aan het einde van de vorige eeuw is in Nederland bestuurskundig onderzoek verricht naar verklaringen voor acceptatie van beleid. Dit leverde onder andere twee modellen op.

Het eerste model is afkomstig uit het proefschrift van H. Potman over acceptatie in relatie tot de Wet Geluidhinder. Potman definieert 'acceptatie van beleid' aldus: 'de houding (het geheel van cognities en affecten) van een persoon tegenover een beleid, die is gebaseerd op zijn of haar oordeel over het beleid (het bestaan, de vormgeving, inhoud en effecten ervan) in het licht van zijn of haar normen, waarden, wensen, verwachtingen, doeleinden, belangen of posities' (p 27).

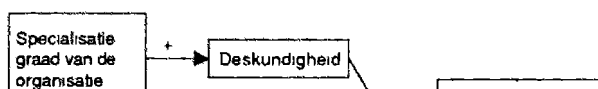
Het theoretisch model dat aan acceptatie ten grondslag ligt, is dit:

3.5. Theoretisch model

Op grond van de voorgaande paragrafen kan nu het theoretisch model voor de verklaring van de mate van acceptatie van beleid worden gepresenteerd. Het acceptatie-object is in de tweede paragraaf in vier aspecten uiteen gelegd. We gaan er van uit, dat elk van de vier wordt beïnvloed door de drie onderscheiden percepties over de betekenis van het beleid voor de concrete eigen situatie. De invloed van de onderscheiden achtergrondfactoren verloopt uitsluitend via de beleidspercepties. Er gaan geen directe effecten van uit op de mate van acceptatie van het beleid.

Ten behoeve van de eenvoud van de presentatie zijn in Figuur 3.4. de verschillende aspecten van beleid en de beleidspercepties als blokken afgebeeld. We abstraheren in de figuur dus van de individuele invloeden tussen elk van de achtergrondfactoren en de beleidspercepties en tussen elk van de beleidspercepties en de acceptatie van de afzonderlijke aspecten.

Figuur 3.4. Theoretisch model van acceptatie van beleid

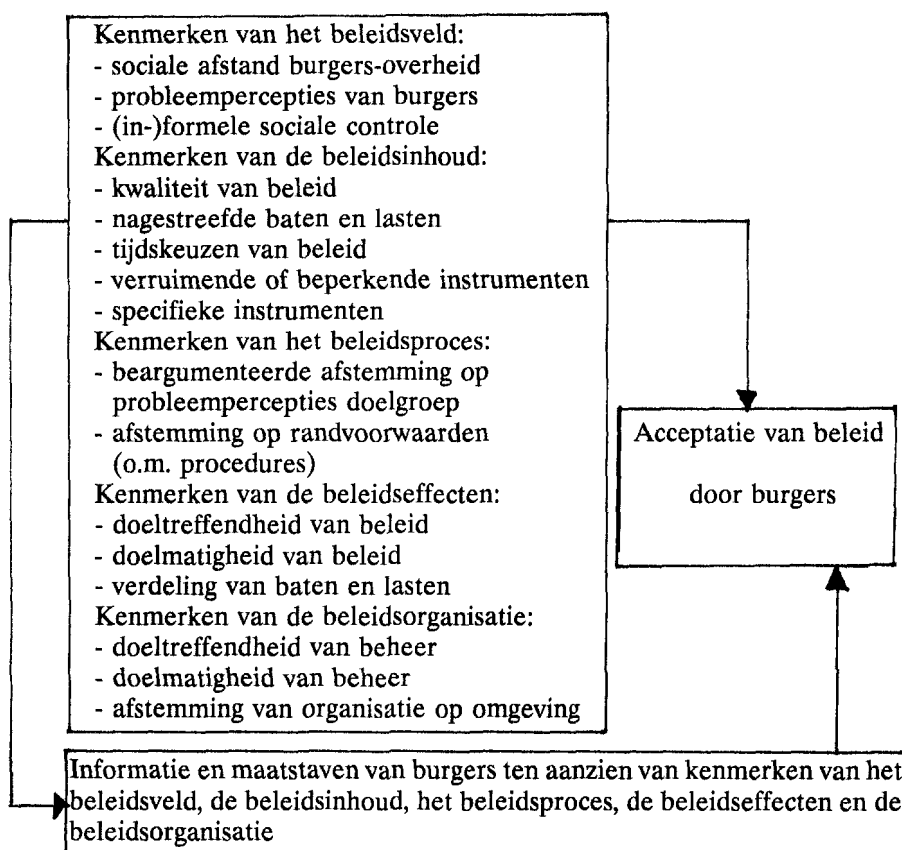
Bron: H. Potman (1989), Acceptatie van beleid. Onderzoek naar de Wet geluidhinder ter verkenning van een bestuurskundig begrip. Zeist: Kerckebosch.

Het tweede model is ontleend aan Hoogerwerf c.s. (1993). Het betrof onderzoek in opdracht van Rijkswaterstaat ter beantwoording van deze vier vragen:

1. Hoe kan de maatschappelijke acceptatie van overheidsbeleid worden omschreven en welke vormen ervan kunnen worden onderscheiden?
2. Welke factoren zijn bepalend voor de maatschappelijke acceptatie van overheidsbeleid?
3. Welke gevolgen heeft de maatschappelijke acceptatie van overheidsbeleid?
4. Langs welke wegen kan de maatschappelijke acceptatie van overheidsbeleid worden bevorderd?

De kern van de uitkomsten van het onderzoek is een schema van factoren die de acceptatie van overheidsbeleid verklaren:

Schema 1: Model ter verklaring van acceptatie van overheidsbeleid

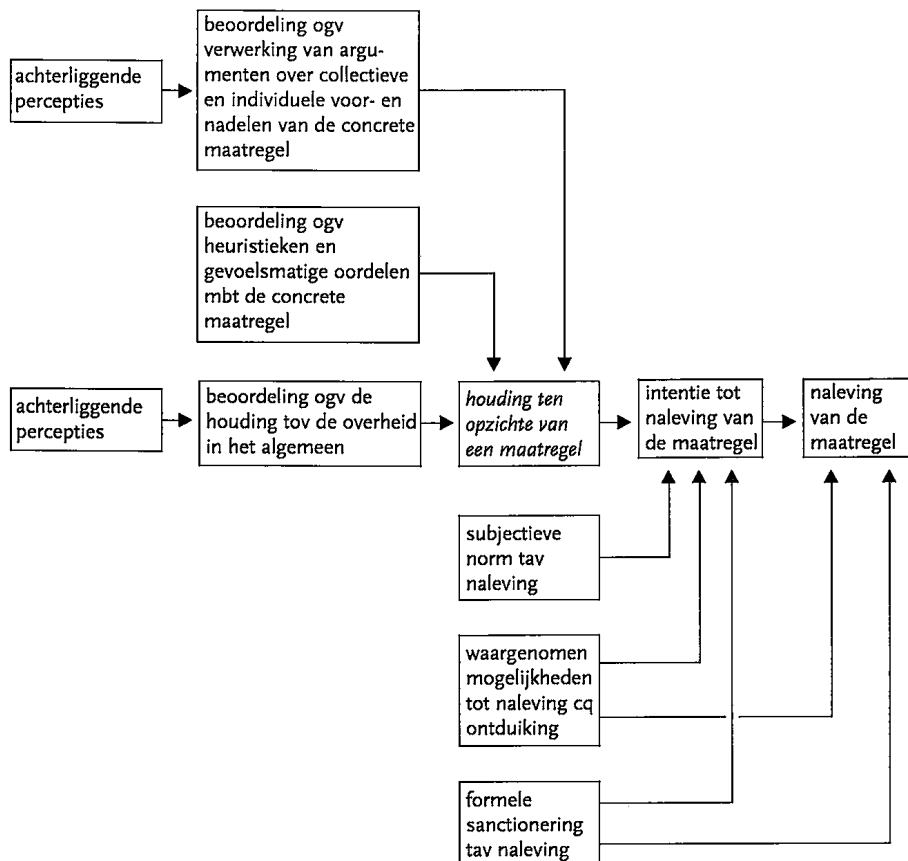

Bron: A. Hoogerwerf, M.J. Arentsen en P-J. Klok (1993), Om een aanvaardbaar beleid. Een studie over de maatschappelijke acceptatie van overheidsbeleid. Enschede: Universiteit Twente.

Duidelijk is dat tal van factoren, gespreid over alle onderdelen van het beleidsproces, van invloed zijn.

Onderstaand model is opgenomen in de dissertatie van Meegeren en betreft een model voor acceptatie en naleving van een gedragsbeperkende maatregel in het kader van milieubeleid.

Model voor acceptatie en naleving van een gedragsbeperkende maatregel

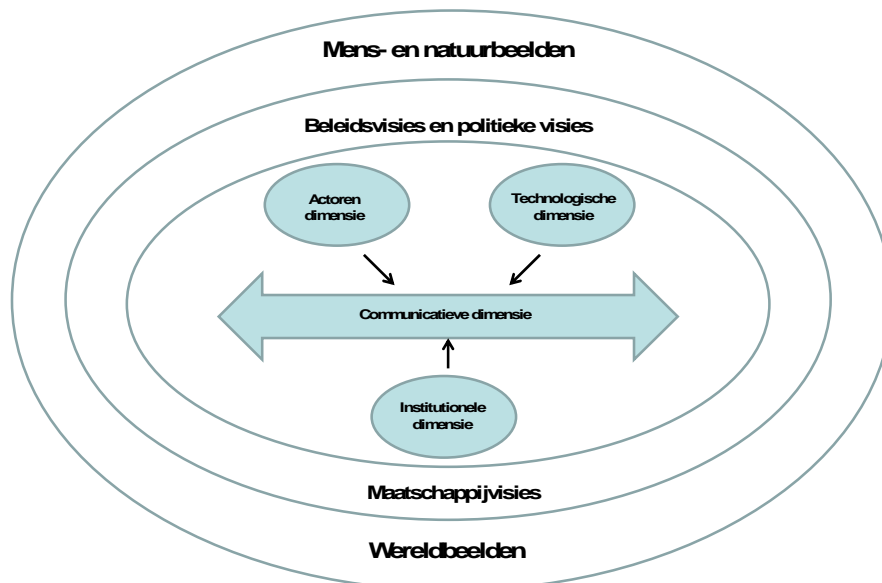

4.5 Acceptatie van een gedragsbeperkende maatregel in geval van berede- neerde opinievorming

Bron: P.v. Meegeren (1997), Communicatie en maatschappelijke acceptatie van milieubeleid. Proefschrift Landbouwniversiteit Wageningen.

De houding ten opzichte van een maatregel kan gebaseerd zijn op argumentatie rond de maatregel, op gevoelsmatige oordelen inzake de maatregel, en - breder - op iemands houding ten opzichte van de overheid. De houding beïnvloedt de intentie tot naleving van de maatregel, waarbij ook een rol spelen een subjectieve norm ten opzichte van handhaving, de mogelijkheden tot naleving en ontduiking en de formele sanctionering tan aanzien van naleving.

In een onderzoek naar maatschappelijke acceptatie van (grootschalige) veehouderij (Bokma-Bakker 2011), wordt van onderstaand theoretisch kader uitgegaan:

Figuur 4.1 Theoretisch kader maatschappelijke houding ten aanzien van veehouderij

Bron: M.H. Bokma-Bakker et al. (2011), Maatschappelijke acceptatie van (grootschalige) veehouderij in LOG's. Over de houding van burgers en boeren en rollen van overheden. Lelystad: Wageningen UR Livestock Research

Vier dimensies staan centraal. Tot de actoren-dimensie behoren vragen over onder andere welke actoren van belang zijn, en welke ieders positie is, welke ieders attitudes, gevoelens en visies zijn. De institutionele dimensie gaat over relevante wet- en regelgeving, verloop van beleidsprocessen, en taken en bevoegdheden van instanties. De communicatieve dimensie omvat wie iets te zeggen hebben over intensieve veehouderij, en dus wie zouden in besluitvormingsprocessen moeten deelnemen en in wel rollen, en de rol van de media. De technologische dimensie blijft in dit onderzoek buiten beschouwing.

Deze dimensies worden geplaatst in de context van 'discoursen' over voedsel en landbouw. Discoursen zijn hier bedoeld als debatten tussen fundamentele, ver uiteenlopende visies over de toekomst van landbouw en voedsel, welke ten grondslag liggen aan verschijningsvormen die onderwerp zijn van onderzoek naar maatschappelijke acceptatie.

De 'stille burger' krijgt extra aandacht. Er zijn meerdere vormen van acceptatie en non-acceptatie, bijvoorbeeld 'verlegenheidsacceptatie' in het geval acceptatie voortkomt uit het feit dat men geen handelingsalternatieven ziet. Ook wordt genoemd de categorie 'passieve observanten', die zich in de loop van de tijd kunnen ontwikkelen tot (actieve) opposanten.

Dit laatste aspect komt uitgebreider aan de orde bij De Bakker; zie onderstaande typologieën van acceptatie en non-acceptatie.

Tabel 5.1	Typologie van acceptatie
Type 1:	De authentieke acceptatie gebaseerd op kennis van zaken, overtuiging en inzicht.
Type 2:	De demonstratieve en onderschrijvende acceptatie zonder directe eigen betrokkenheid.
Type 3:	De verinnerlijkte, niet-bewuste of halfbewuste acceptatie uit gegroeide gewoonte.
Type 4:	De opportunistische of berekenende acceptatie zonder innerlijke overtuiging.
Type 5:	De verlegenheidsacceptatie voortkomend uit het (vermeende) gebrek aan alternatieven.
Type 6:	De afgedwongen en geforceerde acceptatie die tegen de wil wordt doorgedreven.

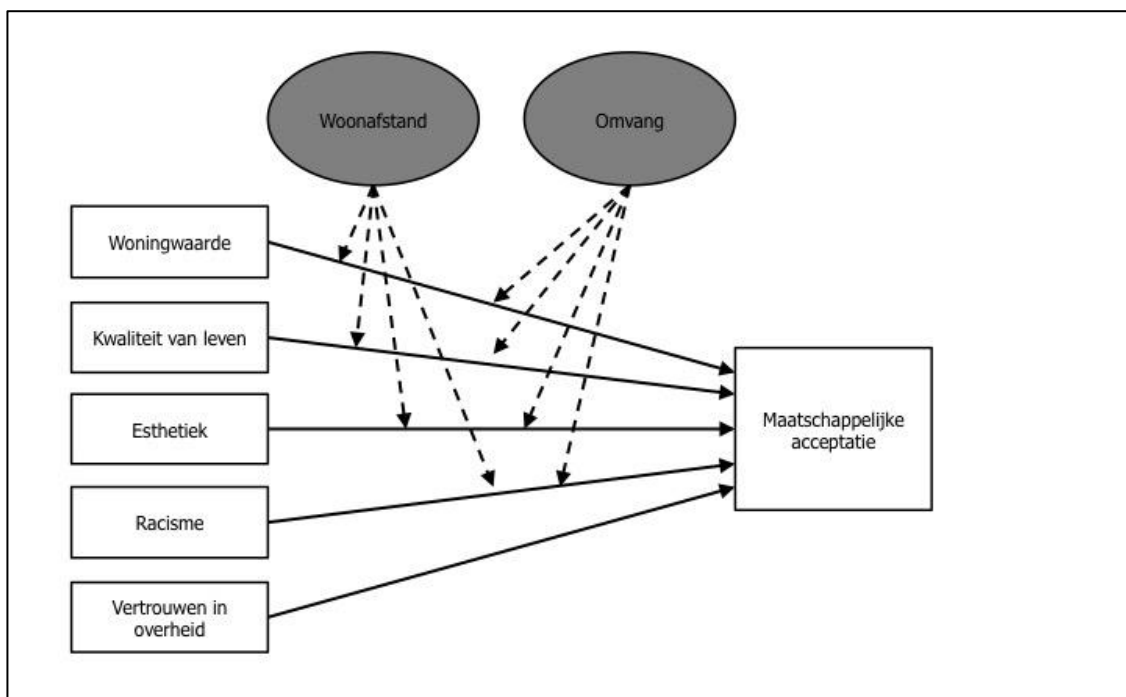
Tabel 5.2 Typologie van non-acceptatie

Type 1: De authentieke weloverwogen non-acceptatie die zo nodig openlijk wordt uitgelegd.
Type 2: De demonstratieve of sympathiserende non-acceptatie zonder directe eigen betrokkenheid.
Type 3: De verinnerlijkte, niet-bewuste of half bewuste non-acceptatie uit gegroeide gewoonte.
Type 4: De emotionele non-acceptatie die wordt afgegeven zonder na te denken over de gevolgen.
Type 5: De schijnacceptatie van alsof, waarbij instemming wordt geveinsd of waarbij bedrog en dubbel spel worden ontveinsd.
Type 6: De cynische non-acceptatie of quasiacceptatie die onbeschaamd wordt geuit.

Bron: De Bakker, 2001.

Bron: E.de Bakker et al. (2011), Maatschappelijke acceptatie van nieuwe technologie in de landbouw. Den Haag: LEI

In sommige situaties zijn NIMBY-effecten medebepalend voor maatschappelijke effecten van beleid. Bevindingen uit verscheidene onderzoeken naar NIMBY-effecten zijn gebundeld in een afstudeerscriptie van Ploegmakers inzake de vestiging van asielzoekerscentra. Dit is het conceptuele kader voor dit onderzoek:

Figuur 1 Het conceptueel model

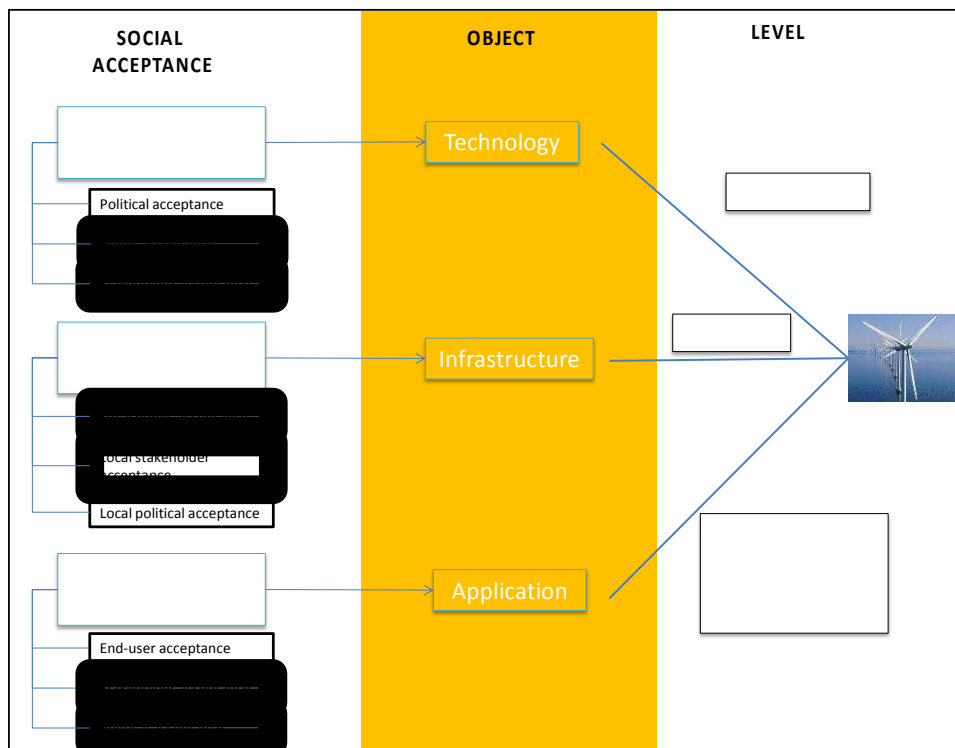
Bron: J. Ploegmakers (2017), AZC: Ja of nee? Een onderzoek naar de maatschappelijke acceptatie van asielzoekerscentra in de gemeentes Gouda, Bernheze en Oss. Universiteit Nijmegen.

Nieuwe vormen van energie-opwekking

Er is vrij veel Engelstalige literatuur over *social acceptance* van nieuwe vormen van opwekking van groene energie. Upham, Oltra en Boso definiëren *social acceptance* in de context van nieuwe vormen van energie-opwekking als "a favourable or positive response (including attitude, intention, behaviour and - where appropriate - use) relating to a proposed or in situ technology or socio-technical system, by members of a given social unit (country or region, community or town and household, organization)".

Maatschappelijke acceptatie speelt zich in deze context af op drie niveaus: nationaal, regionaal, markt (in de zin van (beoogde) gebruikers). Op ieder niveau zijn drie geledingen in beeld: politiek, stakeholders en publiek (burgers, organisaties in de rol van gebruiker). Genoemde auteurs benadrukken dat maatschappelijke acceptatie een *multi-actor phenomenon* is: politiek, stakeholders, publiek (gebruikers).²¹ Ook voor het object van maatschappelijke acceptatie geldt een driedeling: in dit geval technologie, infrastructuur en toepassing. Een en ander is in onderstaande figuur weergegeven.

Figure 1 A context-based classification of types of energy technology acceptance

Bron: Upham, P., Oltra, C. and Boso, À. (2015) Social acceptance of energy technologies, infrastructures and applications: towards a general cross-paradigmatic analytical framework, *Energy Research and Social Science* 8: 100-112.

Auteurs benoemen voor het begrip 'acceptance' een passieve connotatie. 'Als krachtige, positieve connotaties worden genoemd 'support', 'interest' en 'admiration'. Tegenhangers van het 'acceptance'-begrip zijn 'resistance' of 'apathy'. In onderzoek naar maatschappelijke acceptatie kan aanleiding zijn om dergelijke varianten op het kernbegrip mee te nemen.

Van dit model wordt nog steeds gebruik gemaakt, zij het is licht wisselende vormen. In een recente studie over windenergie was dit het methodisch kader als volgt:

²¹ Zie hierover ook: Wüstenhagen, R., Wolsink, M. & Bürer, M.J., 2007. Social acceptance of renewable energy innovation: An introduction to the concept. *Energy Policy*, 35(5), pp.2683–2691

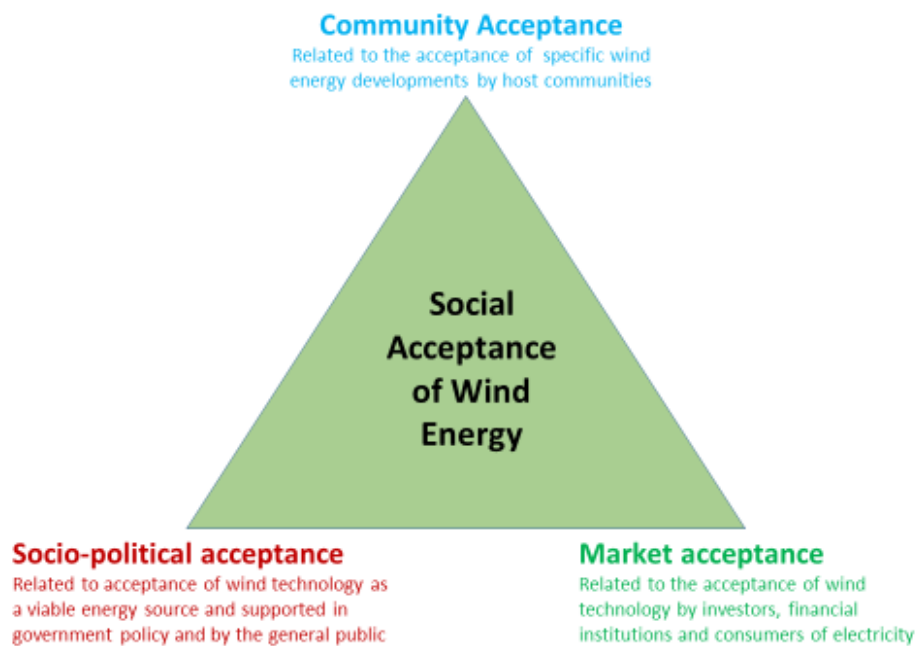

Figure 3: The triangle of social acceptance of renewable energy innovation (after Wüstenhagen et al., 2007)

Bron: G. Ellis en G. Ferraro (2016), The social acceptance of wind energy. Where we stand and the path ahead. EU Science Hub.

Ook in G. Simpson (2017), *Analysing social acceptance of renewable energy policy in Australia: Community, industry and government perceptions of residential solar energy*. Thesis, een dissertatie over zonne-energie in Australië, wordt van dit model gebruik gemaakt.

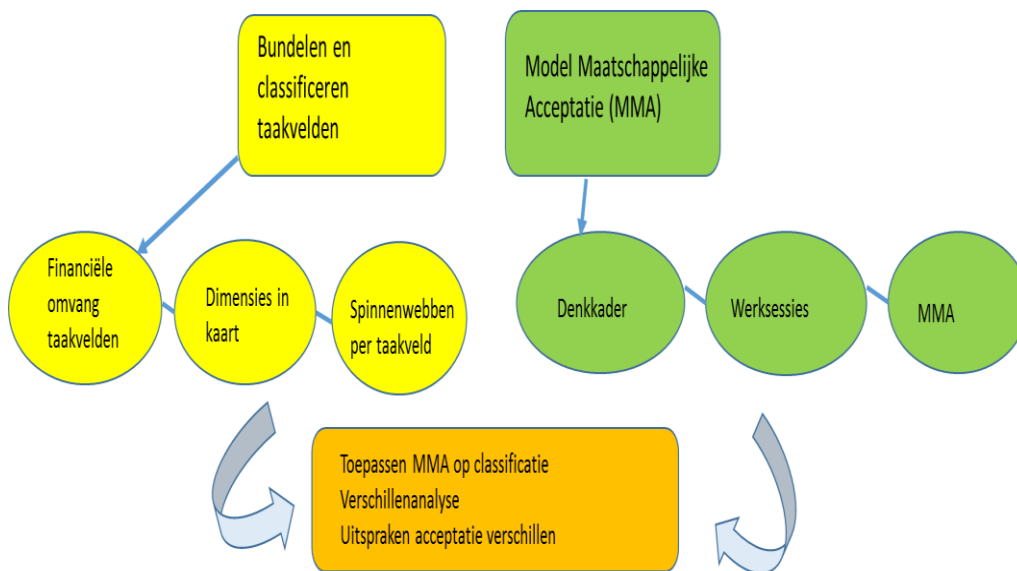
Bijlage 4: Onderzoeksverantwoording

Om de gestelde onderzoeksvragen adequaat te kunnen beantwoorden, is de onderstaande onderzoeksaanpak gehanteerd. Deze aanpak kent een tweetal sporen:

1. De aanpak van taakbundeling en classificatie van de beleidsvrijheid inclusief het ontwikkelen van een maatstaf voor de mate van verevening.
2. De ontwikkeling van een Model van Maatschappelijke Acceptatie.

De resultaten van beide sporen worden geconfronteerd om alle onderzoeksvragen te beantwoorden. In het volgende figuur is de aanpak verkort weergegeven.

Figuur 3.2 Weergave methodische aanpak

Ad 1: Bundelen en classificeren taakvelden

Gestart is met het maken van een selectie van relevante taakvelden die buiten het sociaal domein vallen. Dat heeft geleid tot de volgende selectie van taakvelden:

0. Bestuur en ondersteuning

- 0.1 Bestuur
- 0.2 Burgerzaken
- 0.4 Overhead
- 0.61 OZB woningen
- 0.62 OZB niet-woningen
- 0.63 Parkeerbelasting

1. Veiligheid

- 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren
- 2.3 Recreatieve havens
- 2.4 Economische havens en waterwegen
- 2.5 Openbaar vervoer

3. Economie

- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- 3.4 Economische promotie

4. Onderwijs

- 4.1 Openbaar basisonderwijs
- 4.2 Onderwijshuisvesting
- 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

5. Sport, cultuur en recreatie

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie
- 5.4 Musea
- 5.5 Cultureel erfgoed
- 5.6 Media
- 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

7. Volksgezondheid en milieu

- 7.1 Volksgezondheid
- 7.2 Riolering
- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)
- 8.3 Wonen en bouwen

Per taakveld is het relevante wettelijk kader geïnventariseerd en de voor de gemeentelijke taakuitvoering relevante wetsartikelen zijn opgenomen in een factsheet. Op een taakveld kunnen meerdere wetten van toepassing zijn.

De tweede stap in het proces is het voorleggen van de door B&A opgestelde factsheets (met daarin de verzamelde wettelijke kaders en relevante wetsartikelen) aan experts van diverse gemeenten, de VNG en de departementen. Daarbij was de vraag of het relevante wettelijk kader compleet was en of de relevante wetsartikelen zoals door B&A genoteerd inderdaad van belang zijn voor de gemeentelijke taakuitvoering. Defacto was deze stap een toetsing op de feitelijke juistheid en compleetheid van de factsheets. Vanuit de volgende experts zijn inhoudelijke reacties ontvangen op de factsheets.

- De heer Nijstad (ministerie van Justitie en Veiligheid)
- Mevrouw Contino (gemeente Zaanstad)
- De heer Dekker (gemeente Zaanstad)
- De heer Smit (gemeente Leiden)
- De heer De Leede (VNG)
- Mevrouw Houweling (ministerie van VWS)

- De heer Veelenturf (gemeente Leiden)
- De heer Chaudron (gemeente Leiden)
- De heer van Vijfeijken (VNG)
- De heer De Lorme van Rossem (gemeente Leiden)
- Mevrouw Dijkman (ministerie van VWS)
- De heer Janssen (gemeente Zaanstad)
- De heer De Jong (ministerie van BZK)
- De heer Nommensen (ministerie van BZK)
- De heer Gomes Caixinha Knaff (ministerie van JenV)

Na de toetsing op juistheid en compleetheid van de factsheets heeft B&A de beleidsvrijheid per taakveld bepaald aan de hand van de vijf dimensies. In de factsheets is steeds per wettelijk kader bovenaan in de tabel aangegeven wat de scores zijn per dimensie. De beoordelingswijze is voorgelegd aan de klankbordgroep. De individuele beoordelingen van de taakvelden zijn niet voorgelegd aan de experts.

De klankbordgroep bestond uit de volgende leden:

- De heer van Loon (gemeente Waalwijk)
- De heer Dekker (gemeente Zaanstad)
- De heer Smit (gemeente Leiden)
- De heer De Klerk (gemeente Schiedam)
- Mevrouw Babbé (VNG)
- De heer Van Nijendaal (ROB)
- Mevrouw Betten (ministerie van BZK)
- Mevrouw Heuer (ministerie van Financiën)

Deze stappen hebben geleid tot een complete factsheet met daarin:

- Het wettelijk kader
- De relevante wetsartikelen
- De beoordeling van de beleidsvrijheid per wettelijk kader van het taakveld
- De beoordeling van de beleidsvrijheid per taakveld.

Na op taakveldniveau de beleidsvrijheid te hebben vastgesteld, is op clusterniveau (bundeling van taakvelden) de beleidsvrijheid vastgesteld.

De mate van verevening per cluster en per taakveld is aan de mate van beleidsvrijheid per cluster en taakveld toegevoegd. De wijze waarop de mate van verevening is vastgesteld is toegelicht in bijlage 2.

Ad 2 Ontwikkeling Model van Maatschappelijke Acceptatie

Gestart is met een literatuurstudie naar het bepalen en meten van maatschappelijke acceptatie. De uitkomsten hiervan zijn opgenomen in bijlage 3. Nadat bleek dat er geen voor dit onderzoek bruikbare modellen of meetinstrumenten beschikbaar waren, is gestart met het opbouwen van het gehanteerde model van maatschappelijke acceptatie. Het model is vervolgens voorgelegd aan een wetenschapper (Klaartje Peters, Bijzonder hoogleraar Lokaal en regionaal bestuur Maastricht University) en een expert van de ROB (Gerber van Nijendaal). De reacties van hen zijn verwerkt in het uiteindelijke model van maatschappelijke acceptatie.

Daarna heeft toepassing plaatsgevonden van het model op de vier clusters waarbij sprake van zowel verevening als beleidsvrijheid. De uitkomsten hiervan zijn opgenomen in bijlage 3. Het model is tevens voorgelegd aan de klankbordgroep (zie Ad 1).